

วิทยานิพนธ์

ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในใบเซียมซี

The Study of Language Usage and Content in the
Fortune Telling Sheets

นางลักษณวิไล ภูษาวิศิษฐ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2551

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

ปริญญา

ภาษาไทย

ภาษาไทย

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในใบเซียมซี

The Study of Language Usage and Content in the Fortune Telling Sheets

นามผู้วิจัย นางลักษณวิไล ภูษาวิโสธรณ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย, ศศ.ม.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจันทุล, ค.ม.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในใบเซียมซี

The Study of Language Usage and Content in the Fortune Telling Sheets

โดย

นางลักขณวิไล ภูษาวิโสธรณ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

พ.ศ. 2551

ลักษณะทั่วไป ภูเขาวิเศษณ์ 2551: ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในไบเซียมซี ปริญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย, ศศ.ม.
263 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาลักษณะการใช้
ภาษาในไบเซียมซีด้านการใช้คำ สำนวน และโวหารภาพพจน์ ประการที่สองเพื่อศึกษา
ฉันทลักษณ์และประการสุดท้ายศึกษาเนื้อหาในไบเซียมซี

ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้คือ ไบเซียมซีจำนวน 22 แห่ง จากศาลเจ้า วัด
และศาสนสถานในจังหวัดภาคกลางจังหวัดละ 1 แห่ง โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย รวมไบเซียมซี
จำนวน 597 ไบ

ผลการศึกษาพบว่า ไบเซียมซีมีการใช้คำดังนี้ คือ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำ
แสดงอารมณ์และคำสัมผัส เพื่อสื่อความหมายทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย
การใช้คำเพื่อให้เนื้อความมีความหมายชัดเจน มีการเล่นสัมผัสเสียงของคำ ทำให้เกิดจินต
ภาพ เร้าความรู้สึกให้เกิดอารมณ์ในการอ่านมากยิ่งขึ้น การใช้สำนวนพบว่าใช้สำนวนเดิม
และสำนวนเปลี่ยนแปลงเพื่อสื่อความหมายโดยนัยให้ผู้อ่านเกิดแนวคิด การใช้โวหาร
ภาพพจน์ พบว่ามีการใช้โวหารเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ คือ อุปมาอุปไมย อุปลักษณ์ อุปมา
นิทัศน์ และการอ้างอิง ทำให้เข้าใจความหมายของเนื้อหาในไบเซียมซีมากขึ้น การใช้ฉันท
ลักษณ์ส่วนใหญ่คงรูปแบบฉันทลักษณ์เดิมของกลอนสุภาพและกลอนนิราศ เนื้อหาในไบ
เซียมซีและส่วนเนื้อหาพบว่ามีเนื้อหาด้านความเชื่อ ในโชคลาภและกฎแห่งกรรม การถาม
ตอบ ความเปรียบในวรรณคดี นอกจากนั้นยังแทรกคำสอนในพระพุทธศาสนาตามมงคล
38 ที่แสดงพื้นฐานความต้องการของมนุษย์ สะท้อนค่านิยมในความเชื่อของคนในสังคมไทย
ที่ต้องการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข

Laksaneewalai Poosawisot 2008: A Study of the Language Usage and Content in the Fortune Telling Sheets. Master of Arts (Thai), Major Field: Thai, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Associate Professor Chalor Rodloy, M.Ed. 263 pages.

The purpose of this thesis consist of 3 things, there are 1 to study the language usage in the Fortune Telling Sheets. 2 to study the usage of words, idioms, figures of speech, prosody and content. And 3 to study the content in the fortune telling sheets

The data for this research are 597 Fortune Telling Sheets, randomly collected from 22 different locations of spirit houses temples and ieligicus places in each province of the central part of Thailand.

The results of this research shows the words used in the Fortune Telling Sheets covering all types of words including compound words, complexing words, reduplicating words, words expressing emotional feelings and rhyme. All those words help express the explicit and allusive meanings and to also precise the contents. Old idioms and some modifications of idioms are found to use for allusion. The comprehensive figures of speech like simile, metaphor, allegory and allusion, pleasure and better understanding of the content. The used of prosody mostly maintain the original pattern of Klonsupap and Klonniras. The content in the Fortune Telling Sheets consists of the belief in fortune and the consequence of the ways of doing things in life, the question/answer of literary comparison, the Buddha's lessons of 38 being goodness that indicate basic needs of human being. It reflects the value and belief of the Thai society that want to live their life happily.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในไบเซียมซี” เล่มนี้ สำเร็จเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำชี้แนะเป็นอย่างดี ในเนื้อหาทุกบททุกตอน จากอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจันทุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อีกทั้ง ประธานการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ และท่านผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ศาสตราจารย์ พิเศษ จำนงค์ ทองประเสริฐ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาที่ผู้วิจัยได้รับความกรุณาทั้งด้านความรู้ คำแนะนำและกำลังใจที่มีให้ผู้วิจัยเสมอ เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์สมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณนายปริพัฒน์ ภูษาวิโสธรณ์ นางสาวทัศนินทร์ ภูษาวิโสธรณ์ นายณัชชา ภูษาวิโสธรณ์ นายรัฐไกร ปราณิต ที่สนับสนุนโดยการเดินทางไปเก็บข้อมูลไบเซียมซีทั้ง 22 จังหวัดในเขตปกครองภาคกลาง และช่วยเหลือเรียงลำดับไบเซียมซี ให้กำลังใจและห่วงใยเสมอมา

นอกจากนี้ขอขอบคุณพันตรีชนินทร์ แสงหิรัญ ที่ช่วยสืบค้นเอกสารอ้างอิงจากหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หอสมุดแห่งชาติ ช่วยจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิสูจน์อักษร ช่วยเหลืออ่านสำนวนขัดเกลาความคิด ขอขอบคุณคุณมณฑา ไชยบาลที่ช่วยอนุเคราะห์ตรวจสอบสำนวนแปลภาษาอังกฤษ กระทั่งออกมาเป็นวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้

คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่บูรพาจารย์และผู้มีพระคุณ และกัลยาณมิตรทุกคน ที่มีส่วนส่งเสริมให้ผู้วิจัยเกิดสติปัญญา มีมานะศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ลักขณวิไล ภูษาวิโสธรณ์
เมษายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการใช้ภาษาเรื่องคำ สำนวน โวหารภาพพจน์ และฉันทลักษณ์	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสำนวน	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโวหารภาพพจน์	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฉันทลักษณ์	44
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับไบเซียมซี	48
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ	49
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำสอนในพระพุทธศาสนา	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการใช้ภาษาเรื่องคำ สำนวน โวหารภาพพจน์ ไบเซียมซี ความเชื่อ และคำสอนในพระพุทธศาสนา	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวน	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโวหารภาพพจน์	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไบเซียมซี	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสอนในพระพุทธศาสนา	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย	67
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 4 ผลการวิจัย	76
การใช้ภาษาด้านการใช้คำ	76
การใช้สำนวน	112
การใช้โวหาร	117
การใช้ฉันทลักษณ์	125
วิเคราะห์เนื้อหา	127
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	154
สรุป	154
อภิปรายผล	157
ข้อเสนอแนะ	159
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	160
ภาคผนวก	168
ภาคผนวก ก ประมวลคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ ในใบเขียนซี	169
ภาคผนวก ข ตัวอย่างใบเขียนซี	175
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	263

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การเสี่ยงทายเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่อยู่คู่กับคนไทยมานาน ความต้องการหยั่งรู้อนาคตและหวังที่พึงพอใจเป็นสิ่งที่คนหลาย ๆ คนปรารถนา มุ่งหวังว่าเทพเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฤตผีที่มีอิทธิฤทธิ์จะบอกกล่าวให้ตนทราบถึงเหตุและความเป็นไปในชีวิตได้ล่วงหน้า ด้วยเหตุนี้ทำให้การเสี่ยงเซียมซีมีอยู่ตามสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทั่วไป ไบเซียมซีจึงเป็นของคู่กับการเสี่ยงเซียมซี

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 385) ให้ความหมายไบเซียมซีว่า ไบทำนายโชคชะตาตามศาลเจ้าหรือวัด มีเลขหมายเทียบกับเลขหมายบนดิวี่ที่เสี่ยงได้

ประสัคคี อุกุคปญ โณ (2541: 9 – 13) กล่าวถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์สรุปได้ว่า

ความต้องการที่พึงพอใจเป็นความหวังที่จะให้เกิดความสุขในชีวิตประจำวันของตนเอง ความสุขที่ต้องการให้เกิดแก่ชีวิตมี 4 ด้านคือ

1. ความสุขด้านร่างกาย ทุกคนต้องการให้มีร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี หากคนเรามีโรคภัยไข้เจ็บการดำเนินชีวิตก็ไม่เป็นปกติสุข แม้ว่าโลกในยุคปัจจุบันจะมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยมียารักษาโรคที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้คนหายเจ็บป่วยได้รวดเร็ว แต่การได้พึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก็ช่วยสร้างความมั่นใจแก่คนเรามากยิ่งขึ้น

2. ความสุขด้านครอบครัว ความอบอุ่นในครอบครัวเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา สมาชิกของครอบครัวอยู่ดีมีความสุข รักใคร่ปรองดองช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ส่งผลให้คนเรากำลังใจต่อสู้กับอุปสรรค ดำเนินชีวิตต่อไปได้ตามครรลองของตน

3. ความสุขด้านสังคม สมาชิกของสังคมหนึ่ง ๆ มีกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์ความมั่นคงแก่ตนและสังคม ความต้องการทางสังคมส่วนใหญ่เป็นเรื่องการงาน อยากมีอำนาจ มีชื่อเสียง มีเกียรติยศ มีบริวาร มีเพื่อนฝูงไว้คอยช่วยเหลือเอื้ออาทรแก่กัน อยากมีคูครองที่ตีรวมไปถึงความหวังที่จะมีบุตรไว้สืบสกุล

4. ความสุขทางใจ ทุกคนต้องการความอบอุ่นทางใจ และความสุขทางใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อคนเรามั่นใจในความปลอดภัย เกิดความสำเร็จในสิ่งที่ตนมุ่งหวัง มีหลักประกันชีวิตที่แน่นอน ญาติพี่น้องสุขสบาย เพื่อนฝูงกัลยาณมิตรจริงใจ สุขภาพร่างกายของตนแข็งแรง ครอบครัวปกติสุข และอื่น ๆ อีกมากมาย

จากความต้องการที่กล่าวมาข้างต้นประกอบกับคนไทยเชื่อในเรื่อง เทวดา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภูตผีปิศาจนางไม้ จึงคาดหวังว่า สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ที่สิงสถิตในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์จะดลบันดาลหรือช่วยเหลือให้ตนสมหวัง มีโชคลาภตามที่ปรารถนา คนไทยหลายคนจึงเสี่ยงเซียมซีเพื่อขอคำทำนายโชคชะตากันอยู่เนืองนิตย์

การทำนายฝัน เป็นความเชื่ออย่างหนึ่งเหมือนการเสี่ยงทายใบเซียมซี อันเนื่องมาจากเชื่อว่าความฝันเป็นลางบอกเหตุล่วงหน้า ก็ปรากฏในวรรณคดีไทยหลายเรื่อง ในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน (กรมศิลปากร, 2544: 54) ตอนนางพิมฝันเมื่อตื่นขึ้นมาได้ให้นางสายทอง พี่เลี้ยงทำนายฝัน ดังคำประพันธ์ที่ว่า

“ครานั้นนางพินิมสนิท
ว่าวายน้ำไปได้กลางทาง
ถึงฝั่งหยั่งตื่นพอขึ้นตรง
หอมห่อผ้าห่มชมชื่นใจ

เกิดนิมิตประจักษ์ใจใกล้สว่าง
กับพี่นางสายทองคะนองใจ
สายทองส่งบัวทองประคองให้
แล้วกลับข้ามน้ำได้ดังจินดา

และ

สายทองฟังน้องบอกนิมิต
เคยได้สังเกตไว้แต่ไรมา
ซึ่งฝันว่าได้ดอกบัวชม
ชายนี้เห็นทีไม่ใกล้ไกล

ประจักษ์จิตคิดความไม่กังขา
แก้วตาอย่าประหวั่นพรั่นใจ
จะได้คู่สู่สมพิสมัย
คงจะได้โดยพลันมิทันช้า

ซึ่งฝันว่าพีได้ตัดดอกบัวส่ง
ถ้ากระไรได้เหมือนดังจินดา

คงจะได้พឹងแม่ไปภายหน้า
แม่เมตตาสายทองให้ได้ดี”

วรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี (กรมศิลป์ากร, 2544: 242-243) กล่าวถึงพระฤาษีทำนายฝันนางเงือกว่า

“พระโยคีจึงทำนายทายนิมิต
นางนบนอบตอบตามแกลมพลัน
พระโยคีปรีชาหลับตานิ่ง
พออดใจลืมตาพวากร

ว่าเอ็งคิดถึงอะไรจึงใฝ่ฝัน
เมื่อคืนนั้นคิดถึงบุตรสุดสาคร
ก็แจ้งจริงเทพเจ้าเข้าสังหรณ์
มีสุนทรชี้แจงให้แจ้งใจ”

วรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส (2545: 205) กล่าวถึง การทำนายฝันตอนที่สมเด็จพระนเรศวรฝันว่าสู้กับจระเข้ไว้ดังคำประพันธ์

“พระโหรเห็นแจ้งจบ
ถวายพยากรณ์ทูล
สุบินบดินสุรย์
หากเทพสังหรณ์ให้

ในมุล ฝันเฮ
แต่ไท์
ฝันใฝ่นั้นฤา
ชิราษฐ์เป็นกล”

การทำนายฝันในวรรณคดีทั้งสามเรื่องนี้แสดงถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องการทราบโชคชะตาของตนล่วงหน้าว่าจะดีร้ายประการใด เพื่อการเตรียมตัวรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น

การเสียดแทงของไทยมีมาแต่สมัยโบราณที่ปรากฏในวรรณคดีหลายเรื่อง พระวรเวทย์พิสิฐ (2545: 182) ในลิลิตพระลอ ตอนที่พระลอเดินทางจากเมืองแมนสรวงไปหาพระเพื่อน พระแพงที่เมืองสรองได้ทำพิธีเสียดแทง ดังโคลงที่ว่า

“มากูจะเสียดน้ำ
น้ำชื้อกาหลง
ผิวกูจะคลาไคล
น้ำจูงเวียนวน

นองไป ปรีณา
เชียวแท้
บ รอด คินนา
รอดไซรัจไหล

ครั้นนางพระโอรสู่น้ำ	เวียนวน อยู่เนา
เห็นแต่ตาแดงกล	เลือดข้อม
หฤทัยระทดทน	ทุกข์ใหญ่ หลวงนา
ถนัดตั้งไม่ร้อยอ้อม	ท่านท้าวทับทรวง”

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (2510: 48) วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นางสีดาลุยไฟ ดังคำประพันธ์ว่า

“ขอเดชพระเพลิงเริงฤทธิ์	ยอมศักดิ์สิทธิ์ไม่ลำเอียงเที่ยงธรรม
ถ้า मैं ข้านึกแทนงน่าย	ต่อองค์พระนารายณ์รังสรรค์
ไปรักใคร่ในท้าวทศกัณฐ์	จนชั้นชายอื่นทั้งโลกา
ของจงเพลิงกัลป์ผลาญชีวิต	ให้ม้วยมิดชีวังสังขาร
मैं ข้ำซื้อสัตย์ต่อภัสดา	ขอย่ำให้มีราศีพาน
เสี่ยงแล้วพูลลาพระสามี	จรลีลุมมายังหน้าจาน
โจรจัดภูษาทรงนงคราญ	แล้วลุยไปในถ่านอัคคี”

กรมศิลปากร (2544: 162 – 163) ในเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วยกทัพไปรบ เชียงใหม่ นางทองประศรี พลายแก้ว และนางพิมได้เสี่ยงทายปลุกต้นไม้ 3 ต้นเพื่อทำนาย เหตุการณ์ข้างหน้าดังคำประพันธ์ที่ว่า

“ไปทัพทางไกลไม่รู้เหตุ	จะสังเกตปลุกโพธิ์ไว้สามต้น
ถ้า मैं ถึงย่อยยับอับจน	ขอให้โพธิ์พิกลไปเหมือนกัน

และ

เจ้าพลายแก้วไหววอนแก่ท้าว	ตัวข้าจะขึ้นไปชิงชัย
मैं จะมีชัยแก่โพธิ์	ขอให้โพธิ์นี้งอกงามไสว
मैं ตัวข้านี้มีปวยไซ้	ขอให้โพธิ์สุกใสเรื่องอร่าม
ถ้าสำเร็จจรณรงค์สงคราม	ขอให้งามเขียวชอุ่มเป็นพุ่มชฎ”

การเสี่ยงทายด้วยการไหลของน้ำ การลุยไฟและการปลุกต้นไม้โพธิ์จากวรรณคดีทั้งสามเรื่องนี้เป็น การเสี่ยงทายเพื่อทำนายล่วงหน้าช่วยประกอบการตัดสินใจ ผ่อนคลายความทุกข์อีกทางหนึ่งด้วย

การเสี่ยงทายเป็นค่านิยมในการปฏิบัติที่ส่งผลทางจิตใจของชาวพุทธมาแต่โบราณกาล การเสี่ยงทายไม่ใช่เรื่องเหลวไหลและเสียหาย กลับเป็นที่พึงทางจิตใจของผู้มีทุกข์ร้อน หันหน้าปรึกษาใครไม่ได้ ก็หันเข้าหาพระผู้เป็นเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือ ดังนั้นการเสี่ยงเซียมซีจึงมีอยู่ตามพุทธสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทุกแห่ง (ชินแสเต่า (นามแฝง), 2548: 16)

ข้อความทำนายในใบเซียมซีมีคำทำนายหลายระดับ ทั้งโชคดีมาก โชคดีปานกลาง โชคไม่ดี และโชคไม่ดีที่สุด แต่ไม่ว่าคำทำนายจะบ่งบอกทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตแล้วอย่างไร ก็ยังชี้ทางออก ทางแก้ปัญหาให้ ใบเซียมซีจึงเป็นยารักษาใจให้แก่ผู้ทุกคน ภาษาที่ใช้ในใบเซียมซีมีการเลือกสรรคำ สำนวน โวหาร ได้อย่างเหมาะสม เนื้อความในใบเซียมซีแสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทย สะท้อนวัฒนธรรมไทยอย่างแจ่มชัด ดังเช่น

จะตกถิ่นฐานใดไม่ขาดแคลน
มีผู้ใหญ่เป็นผู้ชอุบถัมภ์
ลากจะมีเสมออยู่มีรู้อยู่
พิวถามเรื่องเนื้อคู่จะคู่สม
ถามสู่ความนั้นหนาก็อย่างกลัว
ท่านเสี่ยงได้ใบนี้เป็นที่ชื่น
ดังเด็กอ่อนนอนเปลเขาเห่ไกว

“ใบที่ยี่สิบแปดว่าเลิศประเสริฐแสน

ข้อที่แก่นเคืองขุนไม่วุ่นวาย

จะแนะนำความสุขสมใจหมาย

ล้วนสบายสวัสดิเป็นศรีตัว

ดังกรมว่าดีไม่มีชั่ว

ที่หม่อมมัวจะสว่างกระจ่างใจ

ทุกวันคืนจะประดีเปรมเกษมใส

พี่เลี้ยงได้คอยพิทักษ์รักษาเอย ฯ”

(เซียมซีใบที่ 28 วัดศิริวงส์ จังหวัดนครสวรรค์)

เซียมซีใบที่ยี่สิบแปดนี้มีการเลือกใช้คำประสม เช่น เคืองขุน วุ่นวาย เนื้อคู่ คำซ้อน เช่น ขาดแคลน ทุกคำที่นำมาเรียบเรียงร้อยกรองนั้นเหมาะเจาะลงตัวไพเราะทั้งรสคำและความหมาย

“ดังเด็กอ่อนนอนเปลเขาเห่ไกว

พี่เลี้ยงได้คอยพิทักษ์รักษาเอย”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจลักษณะการสร้างสรรคภาษาในไบเซียมซี ทั้งด้านการใช้คำ สำนวน โวหาร ภาพพจน์ และฉันทลักษณ์
2. ช่วยสืบค้นค่านิยมและพฤติกรรมของคนไทย และอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมทางภาษา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาข้อมูลไบเซียมซีจากศาสนสถานหรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ จังหวัดละ 1 แห่ง ในจังหวัดภาคกลางดังนี้

กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร
สมุทรสงคราม พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครนายก ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี
ชัยนาท อุทัยธานี นครสวรรค์ พิจิตร กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์

เนื่องจากไบเซียมซีที่มีอยู่ในศาสนสถานหรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในแต่ละจังหวัดทุกแห่งส่วนใหญ่มาจากโรงพิมพ์เดียวกันมีคำทำนายเหมือนกันทุกใบ จึงเก็บตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายเพียงจังหวัดละ 1 แห่ง

นิยามศัพท์

ไบเซียมซี หมายถึง แผ่นกระดาษที่มีข้อความที่บอกโชคชะตาบนแผ่นกระดาษ

ศาสนสถาน หมายถึง สถานที่ที่ประชาชนมากราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อและนับถือศาสนา

การใช้ภาษา หมายถึง การนำภาษาไทยมาสื่อความหมาย ความคิด อารมณ์ความรู้สึกในรูปแบบของคำ สำนวน โวหารภาพพจน์

เนื้อหา หมายถึงสาระสำคัญของที่ผู้แต่งกล่าวถึงเป็นเรื่องราว

วัด หมายถึง สถานที่ทางศาสนา โดยปรกติมีโบสถ์ วิหารและที่อยู่ของสงฆ์หรือนักบวช
เป็นต้น

ศาลเจ้า หมายถึง อาคารขนาดเล็กใช้เป็นที่อัญเชิญวิญญาณที่ผู้คนเคารพนับถือให้สิงสถิต
เพื่อบวงสรวงขอความคุ้มครอง

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาคำใช้ภาษาและเนื้อหาในไบเซียมซี ได้ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำใช้ภาษาเรื่องคำ สำนวน โวหารภาพพจน์
ฉันทลักษณ์ ไบเซียมซี ความเชื่อ และคำสอนในพระพุทธศาสนา

- 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ
- 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสำนวน
- 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโวหารภาพพจน์
- 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฉันทลักษณ์
- 1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับไบเซียมซี
- 1.6 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ
- 1.7 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำสอนในพระพุทธศาสนา

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำใช้ภาษาเรื่องคำ สำนวน โวหารภาพพจน์ ไบเซียมซี ความเชื่อ และคำสอนในพระพุทธศาสนา

- 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวน
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโวหารภาพพจน์
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไบเซียมซี
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสอนในพระพุทธศาสนา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการใช้ภาษาเรื่องคำ ถิ่นนวน โวหารภาพพจน์ และ ฉันทลักษณ์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ

1. คำประสม

1.1 ความหมายของคำประสม

วันเพ็ญ กระจับจั่น (2539: 48) กล่าวถึงคำประสมไว้ในหนังสือหลักภาษาไทย
สรุปได้ดังนี้

คำประสม คือคำที่เกิดจากการนำคำมูลสองคำขึ้นไปมาประสมกันทำให้เกิดคำและ
ความหมายใหม่ เช่น น้ำตก ไฟฟ้า ม้านั่ง เป็นต้น

รจนา ยศธสาร (2540: 26) กล่าวถึงคำประสมไว้ในหนังสือความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย
ว่า คำประสมคือ คำที่มี 2 คำขึ้นไปหรือมากกว่านั้น มาประสมกันเข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง

เสนีย์ วิจารณ์ และคณะ (2542: 79) กล่าวถึงคำประสมไว้ในหนังสือหลัก
ภาษาไทยว่า เกิดจากคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไป และมีความหมายใหม่ ซึ่งอาจคงความหมายเดิมหรือ
มีความหมายใหม่ก็ได้

สอองศ์ คำนิพนธ์ (2546: 36) กล่าวถึงคำประสมไว้ในหนังสือภาษาไทยว่า คำ
ประสมหมายถึง คำที่เกิดจากการนำคำ 2 คำ ขึ้นไปมาประสมให้เป็นคำเดียวกัน คำประสมจะมี
ความหมายใหม่ที่มีเค้าความหมายของคำที่นำมาสร้าง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2548: 14) กล่าวถึงคำประสมไว้ในหนังสือ
ภาษาไทย ม.2 ว่า คำประสมสร้างจากคำมูลที่มีความหมายต่างกัน ไม่เกี่ยวข้องกันมารวมเป็นคำ
เดียว มีความหมายใหม่เกิดขึ้น โดยแต่ละคำยังคงเค้าความหมายเดิมอยู่ หรือเปลี่ยนแปลงไปก็ได้

จากที่กล่าวไว้ข้างต้นสรุปได้ว่า คำประสมหมายถึง การนำคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไปมารวมกัน คำประสมที่ได้จะเกิดความหมายใหม่ หรือคงความหมายเดิมแต่เน้นความหมายให้กระชับมากขึ้น คำมูลที่นำมารวมกันอาจเป็นคำไทยแท้กับคำไทยแท้ หรือคำไทยแท้กับคำยืมภาษาต่างประเทศมาประสมกัน

1.2 วิธีสร้างคำประสม

พระอภิปรัชญา (2532: 36 - 37) กล่าวถึงวิธีประสมคำในหนังสือ ลักษณะเฉพาะของภาษาไทยสรุปได้ดังนี้

1. การสร้างคำนาม คือสร้างคำนามให้เกิดขึ้นใหม่โดยวิธีเติมคำชนิดต่าง ๆ ลงข้างหลังคำนามเดิม

ก. นาม + กริยา

น้ำ	+	กิน
น้ำ	+	ล้าง

ข. นาม + กริยา + นาม

ห้อง	+	รับ	+	แขก
ช่าง	+	ตัด	+	เสื้อ

ค. นาม + นาม

น้ำ	+	ฝน
น้ำ	+	ชา

ง. นาม + วิเศษณ์

น้ำ	+	มัน
ของ	+	เหลว

2. การสร้างคำกริยา การสร้างคำกริยาขึ้นมาใหม่โดยเติมคำข้างหลังให้เป็นคำแสดงอาการอีก
อย่างหนึ่ง

ก. กริยา + นาม

เข้า + ใจ
ตั้ง + ใจ

ข. กริยา + กริยา

ชน + ส่ง
เปลี่ยน + แปลง

ค. นาม + วิเศษณ์

ใจ + กว้าง
ปาก + หวาน

รจนา ยศสาร (2540: 35-36) กล่าวถึงวิธีสร้างคำประสมในหนังสือความรู้เกี่ยวกับ
ภาษาไทย สรุปได้ว่า

1. คำตั้งเป็นคำนาม

- คำขยายเป็นนามหรือสรรพนาม เช่น พ่อบ้าน แม่ครัว ชาวบ้าน พระคุณท่าน
- คำขยายเป็นคำวิเศษณ์ เช่น มดแดง ถั่วเขียว ผู้ดี บ้านนอก
- คำขยายเป็นคำกริยา เช่น สมุดพก ไม้เท้า แบบเรียน แปลงสีฟัน

2. คำตั้งเป็นคำกริยา

- คำขยายเป็นคำนาม เช่น กินใจ กินตัว กินลม เข้าใจ
- คำขยายเป็นคำกริยา เช่น ท่องจำ ตื่นเต้น ปกครอง ล้วงรู้
- คำขยายเป็นคำวิเศษณ์ เช่น งอกงาม วางโต อวดดี ตำตำ

3. คำตั้งเป็นคำวิเศษณ์

- คำขยายเป็นคำนาม เช่น สองใจ หลายใจ สามตา สามขุม

- คำขยายเป็นคำวิเศษณ์ เช่น ดำแดง อ่อนหวาน เขียวหวาน (แกง) สุกดิบ (วัน)

4. คำตั้งเป็นบุพบท

- คำขยายเป็นนาม เช่น กลางบ้าน (ยา) ข้างถนน (เด็ก) นอกคอก (ลูก)

- คำขยายเป็นกริยา เช่น ตามมีตามเกิด

เสนีย์ วิลาวรรณ (2542: 85) กล่าวถึงวิธีสร้างคำประสมในหนังสือเรียนภาษาไทย หลักภาษา การใช้ภาษา การพิจารณาหนังสือ ท 305 – ท 306 สรุปได้ว่า

1. วิธีสร้างคำประสม อาจเป็นคำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ และบุพบทก็ได้

1.1 นาม กับ นาม เช่น หัวใจ รถไฟ หมูป่า

นาม + นาม

หัว + ใจ

รถ + ไฟ

นาม + นาม

หมู + ป่า

1.2 สรรพนาม กับ นาม เช่น คุณชาย คุณหญิง

สรรพนาม + นาม

คุณ + ชาย

คุณ + หญิง

1.3 กริยา กับ กริยา เช่น ขายฝาก ต้มยำ กั้นสาด

กริยา + กริยา

ขาย + ฝาก

ต้ม + ยำ

กั้น + สาด

1.4 กริยา กับ นาม เช่น กินใจ เผาขน

กริยา + นาม

กิน + ใจ

เผา + ขน

1.5 นาม กับ กริยา เช่น เตารีด ม้านั่ง

นาม + กริยา

เตา + รีด

ม้า + นั่ง

1.6 กริยา กับ วิเศษณ์ เช่น เป็นกลาง ถือดี

กริยา + วิเศษณ์

เป็น + กลาง

ถือ + ดี

1.7 วิเศษณ์ กับ วิเศษณ์ เช่น สุกดิบ (วัน) เจียวหวาน (แกง)

วิเศษณ์ + วิเศษณ์

สุก + ดิบ

เจียว + หวาน

1.8 วิเศษณ์ กับ นาม เช่น หลายใจ สองหัว (เข้าทั้งสองฝ่าย) สามเกลอ

วิเศษณ์ + นาม

หลาย + ใจ

สอง + หัว

1.9 บุพบท กับ นาม เช่น ใต้เท้า นอกคอก

บุพบท + นาม

ใต้ + เท้า

นอก + คอก

1.10 บุพบท กับ กริยา เช่น ตามมี ตามเกิด

บุพบท + กริยา
 ตาม + มี
 ตาม + เกิด

2. คำมูลที่นำมาประสมกันอาจนำมาจากภาษาใดก็ได้ อาจเป็นคำไทยกับคำไทย คำไทยกับคำในภาษาอื่น หรือคำที่มาจากภาษาอื่นทั้งหมด

2.1 คำไทยกับคำไทย

ทาง + ค่วน
 เรือ + หาง + ยาว

2.2 คำไทยกับคำที่มาจากภาษาอื่น

ผ้า + อนามัย
 การ + ทาง + พิเศษ

2.3 คำที่มาจากภาษาอื่นทั้งหมด

นาวา + เอก
 ผล + ผลิต

พิมพ์ร สอพิมาย (2544: 16-17) กล่าวถึงวิธีสร้างคำประสมในหนังสือภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 สรุปได้ว่า

1. เกิดจากการนำคำมูลที่มีความหมายต่างกันมารวมกันแล้วเกิดความหมายใหม่ แต่ยังคงเค้าความหมายเดิม เช่น พัดลม บ้านพัก ชกต๋อย ริดไถ
2. เกิดจากการนำคำมูลที่มีความหมายต่างกันมารวมกัน แล้วเกิดความหมายใหม่ต่างไปจากความหมายของคำมูลเดิม เช่น ตาปลา หางเสือ ตาขาว แมวมอง นอกใจ
3. คำประสมที่ได้มาจากการย่อคำที่มีข้อความยาวให้สั้นลง เช่น
 - ชาว ย่อมาจาก ผู้ที่อยู่ เช่น ชาวบ้าน ชาวนา ชาวไทย
 - นัก ย่อมาจาก ผู้ที่กระทำเสมอ เช่น นักสืบ นักร้อง นักเรียน
 - ช่าง ย่อมาจาก ผู้ชำนาญ เช่น ช่างปูน ช่างทอง ช่างก่อสร้าง

สองคำ คำเนินสวัสดี (2546: 36) กล่าวถึงวิธีสร้างคำประสมในหนังสือภาษาไทยสรุป
ได้ว่า

1. ประกอบด้วยส่วนประกอบ 2 ส่วน ส่วนหนึ่งเป็น คำตัวตั้ง อีกส่วนหนึ่งเป็นคำขยาย

คำตัวตั้ง	+	คำขยาย	→	คำประสม
กล่อง	+	คำ	→	กล่องคำ
วัง	+	เปรี้ยว	→	วังเปรี้ยว

2. เมื่อประกอบคำขึ้นแล้วไม่อาจแยกส่วนประกอบหรือสับเปลี่ยนตำแหน่งของคำ
ประสมให้มีความหมายเหมือนเดิมได้

เขารับปากแล้ว ไม่สามารถเปลี่ยนเป็น ปากเขารับแล้ว รับปากเป็นคำประสม
เขารับจดหมายแล้ว สามารถเปลี่ยนเป็น จดหมายเขารับแล้ว รับจดหมายไม่เป็น
คำประสม

3. คำประสมจำนวนมากมีคำแรกซ้ำ ๆ กัน

นัก ได้แก่ นักเรียน นักการเมือง นักกีฬา
ที่ ได้แก่ ที่นอน ที่เปิดกระป๋อง ที่ทิ้งขยะ
เครื่อง ได้แก่ เครื่องเขียน เครื่องซักผ้า เครื่องคิดเลข

4. คำประสมจำนวนมากมีคำเปรียบเทียบ

หมอตาวตา หมายถึง หมอที่รักษาคนให้หายจากเจ็บป่วยได้ราวกับทาวตา
ดินแฉะ หมายถึง ผู้ร้ายที่ย่องได้ราวกับแฉะ

สถาบันภาษาไทย (2549: 35-42) กล่าวถึงการสร้างคำประสมในหนังสือบรรทัดฐาน
ภาษาไทย เล่ม 2 สรุปได้ว่า หน่วยคำที่มารวมกันเป็นคำประสมอาจจะเป็นคำนาม คำกริยา คำ
ลำดับที่ หรือคำบุพบท เมื่อนำคำชนิดนั้น ๆ มาประกอบกันแล้วส่วนใหญ่จะได้คำประสมที่เป็น
คำนาม หรือคำกริยา ดังนี้

คำประสมที่เป็นนาม

1. นาม + นาม

ดอกฟ้า วัณม ตีนกา ลูกช้าง หูช้าง หมูกระทะ

2. นาม + นาม + นาม

แม่ย่านาง เด็กหลอดแก้ว รถไฟฟ้า

3. นาม + ลักษณะนาม

น้ำขวด น้ำแข็งก้อน บะหมี่ซอง

4. นาม + กริยา

มือถือ หมูหัน ยีนส์ฟอก

5. นาม + กริยา + นาม

คนเดินโต๊ะ คนเดินดิน บัตรเติมเงิน

6. นาม + กริยา + กริยา

สารกัมมุด น้ำแข็งใส ไบซบจี

7. นาม + บุพบท + นาม

รถใต้ดิน คนหลังเขา บัวใต้น้ำ

8. กริยา + กริยา

กันสาด กันชน ห่อหมก

9. กริยา + นาม

เท้าแขน รองพื้น บังตา

10. บุพบท + นาม

ในหลวง ใต้เท้า หลังบ้าน

คำประสมที่เป็นกริยา

1. กริยา + กริยา

ซักฟอก ซักแห้ง กวาดล้าง

2. กริยา + นาม

ปิดปาก โยงใย ขายเสียง

3. กริยา + นาม + กริยา

ขีดเส้นใต้ ถดช่องว่าง ตีบทแตก

4. กริยา + บุพบท

เป็นกลาง

5. กริยา + บุพบท + นาม

กินตามน้ำ ตีท้ายครัว

6. นาม + กริยา

ตาแข็ง มือใหญ่ มือสะอาด

7. นาม + กริยา + นาม

เลือดเข้าตา น้ำท่วมปาก

2. คำซ้อน

2.1 ความหมายของคำซ้อน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2529: 20) กล่าวถึงคำซ้อนในหนังสือเอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทยหน่วยที่ 1 – 8 ว่า คำซ้อนคือ คำที่มีคำเดียวสองคำอันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกันหรือเป็นไปในทำนองเดียวกันซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วมีความหมายใหม่หรือความหมายที่ใช้ต่างกันออกไป คำซ้อนแบ่งออกเป็นซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง

วันเพ็ญ กระบวนรัตน์ (2539: 49) กล่าวถึงคำซ้อนในหนังสือหลักภาษาไทยว่า คำซ้อนหมายถึง คำประสมชนิดหนึ่งโดยการนำคำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกันมาเรียงซ้อนกัน เพื่อต้องการให้คำนั้นชัดเจนยิ่งขึ้น

เสนีย์ วิจารณ์ และคณะ (2542: 91) กล่าวถึงคำซ้อนในหนังสือหลักภาษาไทยสรุปได้ว่า คำซ้อนหมายถึง การสร้างคำใหม่ประกอบด้วยคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไป มีความหมายเหมือนกันหรือเป็นไปในทำนองเดียวกันมีความหมายต่างกันในลักษณะตรงข้ามมาเรียงซ้อนกัน

พิมพ์ สอพิมาย (2544: 17) กล่าวถึงคำซ้อนในหนังสือภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ว่าเป็นคำประสมชนิดหนึ่งที่เกิดจากการนำคำมูลที่มีความหมายเหมือนกัน หรือคล้ายกันมารวมกันทำให้เกิดความหมายเปลี่ยนไป

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ(2548: 16) กล่าวถึงคำซ้อนในหนังสือภาษาไทย ม. 2 ว่า คำซ้อนเกิดจากการสร้างคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือสัมพันธ์กันทางใดทางหนึ่งมาซ้อนกันหรือรวมกัน ซึ่งอาจเกิดความหมายเฉพาะหรือเกิดความหมายใหม่ขึ้น

2. ซ่อนเพื่อเสียง คือคำซ้อนที่ประกอบด้วยคำ 2 คำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะตัวเดียวกันหรือเสียงเดียวกันมารวมกัน เช่น รุ่งเรือง เปรี้ยวปร้าง เออะอะ จู๊จู้ จริงจ้ง ชิ่งข้ง ท้อแท้ พร้อมเพรียง โกล่ด คลอนแคลน สะบักสะบอม เติลิดเปิดเปิง เป็นต้น

บรรจบ พันธุมธา (2545: 62-73) กล่าวถึงวิธีสร้างคำซ้อนในหนังสือลักษณะภาษาไทยสรุปได้ว่า วิธีสร้างคำซ้อนมี 2 ลักษณะ คือ ก. คำซ้อนเพื่อความหมาย ข. คำซ้อนเพื่อเสียง

ไม่ว่าจะซ้อนเพื่อความหมายหรือซ้อนเพื่อเสียง เจตนาในการซ้อนคำก็เพื่อให้เกิดคำใหม่ มีความหมายใหม่

ก. คำซ้อนเพื่อความหมาย

1) คำไทยซ้อนกับคำไทย

- ความหมายอยู่ที่คำต้นหรือคำท้ายตรงความหมายนั้นคำเดียว เช่น ใจคอ หัวหู เนื้อตัว นูตา
- ความหมายอยู่ที่คำเดียวตรงความหมายนั้น เช่น ผิดชอบ ใต้เสียง เท็จจริง
- ความหมายอยู่ที่ทั้งสองคำ เช่น พี่น้อง ลูกหลาน
- คำต้นคำเดียวกันแต่คำท้ายต่างกันความหมายก็ต่างกัน เช่น จัดเจน จัดจ้าน เคลือบเคลง เคลือบแฝง ซัดซ้อง ซัดขวาง
- ความหมายเชิงอุปมา เช่น อยู่กิน อุ่มชู คำจุน คุณคัม อ่อนหวาน ทิ่มตำ

2) คำไทยซ้อนกับคำภาษาอื่น

- คำไทยกับคำบาลี สันสกฤต เช่น ชากศพ รูปร่าง โศกเศร้า ขวดยาน ทรัพย์สิน ถิ่นฐาน จิตใจ ทุกข์ยาก
- คำไทยกับคำเขมร เช่น แสวงหา เงียบสงบ ถนนหนทาง สะอาดหมดจด ยกเลิก เด็ดขาด
- คำบาลีกับคำสันสกฤตซ้อนกันเอง เช่น อิทธิฤทธิ์ รูปภาพ ยานพาหนะ ทรัพย์สมบัติ
- คำเขมรกับคำบาลีสันสกฤต เช่น สุขสงบ สรงสนาน เสบียงอาหาร

- คำเขมรกับเขมร เช่น สนุกสบาย เลิศเลอ สงบเสงี่ยม

ข. คำซ้อนเพื่อเสียง

1) เสียงของคำที่มาซ้อนกันมีที่ใกล้เคียงกัน

สระหน้ากับสระกลาง

อิ + อะ เช่น จริงจ้ง ชิงชัง

เอะ เอ + อะ อา เช่น เกะกะ เปะปะ ละละ เก้งก้าง หง่างหง่าง

แอะ แอ + อะ อา เช่น แกรกกราก

สระกลางกับสระกลาง

อี + อะ เช่น ชิงชัง ตังตัง ก๊กกัก ตึกตัก ทึกทัก หักหัก

เออะ เออ + อะ อา เช่น เงอะงะ เทอะทะ เรอระ เชอซ่า เล็กเล็ก เขิบขาบ

2) เสียงของคำที่มาซ้อนกันมีเสียงที่เกิดระดับเดียวกัน

อุ อุ + อี อี เช่น ดูกดิก ชุงยั้ง กรุ่มกริม อุบอปป อู้อี้ บู้บี้ จู้อี้

โอะ โอ + เอะ เอ เช่น โงกเงก โอนเอน โย่งโย่ โอ้อี้ โย้โย่

เออะ ออ + แอะ แอ เช่น งอกแงก กรอบแกรบ กล่อมแกล่อม อ้อแอ้ งอแง

ที่เป็นสระประสม

สระหน้ากับสระหน้า

เอีย + ไอ อาย เช่น เร็ยไร เร็ยราย เบ็ยบาย

สระหลังกับสระหลัง

ไอ + เอีย เช่น ไกล่เกลี่ย ไล่เลีย

สระหลังกับสระหน้า

เอา อาว + ไอ อาย เช่น เมามาย ก้าวก้าว

อ้าว + เอีย เช่น ชั่วเขี่ย ต้วมเต็ยม ป้วนเป็ยน

3) เสียงของคำที่มาซ้อนกันมีที่เกิดอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวแล้วคำที่มีตัวสะกด

ตัวสะกดคำต้นกับคำท้ายต่างกันก็มี

สระกลางกับสระหน้า

อะ + เอีย เช่น พับเพียบ ยัดเยียด ฉวัดเฉวียน

สระกลางกับกลาง

เอือ + อา เช่น เจือจาน

สระหน้ากับสระหลัง

อะ + อัว เช่น ผืนผวน

สระหน้ากับสระกลาง

เอีย + อา เช่น เร็ยรวด ตะเกียกตะกาย

สระหน้ากับสระหลัง

เอ + ออ เช่น เร็วร้อน

สระหลังกับสระกลาง

อัว + อา เช่น ชั่วช้า ลวนลาม

สระหลังกับสระหน้า

อัว + เอ เช่น รวนเร สรวลเส

เอา + อี เช่น เช้าชื้อ

สระหลังกับสระหลัง

โอ + เอา เช่น โง่งอ่า

4) คำที่นำมาซ้อนกันมีสระเดียวกันแต่ตัวสะกดต่างกัน

- ตัวสะกดต่างกันระหว่างแม่ตัวสะกดวรรคเดียวกัน คือ ระหว่าง แม่กก กับ แม่กง แม่กด กับ แม่กน และ แม่กบ กับ แม่กม เช่น แจกแจง กักขัง อัดอั้น ออกอ้อน เพลิดเพลิน จัดจ้าน คัดค้าน รวบรวม ปราบปราม

- ตัวสะกดต่างกันไม่จำกัดวรรค เช่น ชุกชุม แดกแตน ลักลั่น ขอกย้อน ทักทาย ยักย้าย สอดส่อง

5) คำที่นำมาซ้อนกัน ต่างกันทั้งเสียงสระและตัวสะกด เช่น ยักเยื้อง รุกราน ลูกลกน คั้งแค้น ปลดเปลื้อง เหนินห่าง รอนแรม ฟุ่มเฟือย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ(2548: 16-17) กล่าวถึงการสร้างคำซ้อนในหนังสือภาษาไทย ม.2 ว่า การสร้างคำซ้อนแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. ซ้อนคำที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น แจ่มใส นุ่มนุ่ม กักขัง ซัดดู บดบัง
ห่างไกล
2. ซ้อนคำที่มีความหมายเป็นพวกเดียวกัน เช่น เลื้อยผ้า ผมผ้า ขาแข็ง ถ้วยชาม
บ้านเรือน เป็นต้น
3. คำซ้อนที่มีความหมายเกี่ยวข้องหรือร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น หน้าตา หัวหู
ข้าวปลา เหงือกฟัน เหล้ายา พี่น้อง ย่ายาย เป็นต้น
4. ซ้อนคำที่มีความหมายตรงข้าม เช่น เท็จจริง ผิดชอบ ชั่วดี ไปมา ได้เสีย เขาเรา
ฉันเธอ เป็นต้น

สถาบันภาษาไทย (2549: 60-61) กล่าวถึงการสร้างคำซ้อนในหนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2 ว่า คำที่นำมาซ้อนกันอาจเป็นคำไทยซ้อนกับคำไทย คำไทยซ้อนกับคำต่างประเทศหรือคำต่างประเทศซ้อนกันเอง

1. คำไทยซ้อนกับคำไทย

1) คำไทยกลางซ้อนคำไทยกลาง เช่น กู๋ยืม ปากคอก บ้านเมือง เตือดร้อน เข็บปัก
ฝนฟ้า

2) คำไทยกลางซ้อนกับคำไทยถิ่น เช่น

ไทยกลาง + ไทยถิ่น	ไทยถิ่น + ไทยกลาง
-------------------	-------------------

เจ็ดหลาบ

อดทน

แก่เต่า

แปดเปื้อน

เก็บงำ

บาดแผล

ข่มเหง

ตัดสิน

พืดวี

2. คำไทยซ้อนกับคำต่างประเทศ

1) คำไทยซ้อนกับคำภาษาบาลี – สันสกฤต เช่น

ไทย + บาลี – สันสกฤต

ข้าทาส

ศึกสงคราม

แก่นสาร

บาลี - สันสกฤต + ไทย

โจรสู้ร้าย

อามิสสินจ้าง

ภูตผี

2) คำไทยซ้อนกับคำภาษาเขมร เช่น

ไทย + เขมร

ล้างผลาญ

เขี้ยวจี้

ฝาผนัง

ชื่อตรง

เขมร + ไทย

ทรวงอก

แสวงหา

ขจัดปัดเป่า

3) คำไทยซ้อนกับคำภาษาอังกฤษ เช่น พักเบรก แจกฟรี แคมฟรี เลี้ยวกลับยู

เทิร์น

3. คำต่างประเทศซ้อนกัน

1) คำบาลี - สันสกฤตซ้อนกัน เช่น ยักษ์มาร ศีลธรรม ประเทศชาติ สบถ
สาบาน ภาณีอากร ทุกซ์โศกโรคภัย

2) คำเขมรซ้อนกัน เช่น ตำนินิตีเดียน ละเอียคลออ กระจัดกระจาย

จากที่มีผู้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า คำซ้อนเป็นการนำคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาซ้อนกันเพื่อให้เกิดความหมายใหม่ มี 2 ลักษณะ คือซ้อนเพื่อความหมายและซ้อนเพื่อเสียง

3. คำซ้ำ

3.1 ความหมายของคำซ้ำ

มยุรี กอบวิทยากุล (2541: 21) กล่าวในการใช้ภาษาโฆษณาในหนังสือพิมพ์ไทย ตั้งแต่พ.ศ.2387-พ.ศ.2475 ว่า คำซ้ำคือ คำคำเดียวกันมากล่าวสองครั้ง จะมีความหมายเน้นหนัก หรือต่างไปกับคำเดียวเพียงคำเดียว จึงถือว่าเป็นการสร้างคำใหม่ ความหมายใหม่

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541: 77) กล่าวในหนังสือการเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์ ว่า การซ้ำคำ เป็นการหาหน่วยคำเดิมมากล่าวซ้ำอีกครั้งหนึ่ง คำชนิดนี้เรียกว่า คำซ้ำ เช่น แวบ ๆ วาบ ๆ คิก ๆ คำซ้ำนี้บางคำใช้คำซ้อนแทนได้ โดยความหมายไม่เปลี่ยน เช่น แวบ ๆ เป็น แวบ วาบ คิก ๆ เป็น คิกคัก เหมาะ ๆ เป็น เหมาะเจาะ

เสนีย์ วัฒวรรณและคณะ (2542: 95) กล่าวในหนังสือหลักภาษาไทยว่า คำซ้ำเกิด จากการสร้างคำขึ้นใหม่ โดยนำคำมูลส่วนมากคำมูลพยางค์เดียวมาซ้ำกัน มีความหมายเปลี่ยนแปลง ไป อาจเน้นหนักขึ้น เบาลงหรือไม่เปลี่ยนแปลง ในการเขียนใช้ไม่ยมกแทนคำหลัง

บรรจบ พันธุเมธา (2545: 76) กล่าวในหนังสือลักษณะภาษาไทยว่า คำซ้ำคือ คือ คำคำเดียวกันที่นำมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนักหรือบางที่ต่างกันไปกับคำเดียวเพียงคำเดียว จึงถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ทำนองเดียวกับคำซ้อน

สถาบันภาษาไทย (2549: 62) กล่าวในหนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2 ว่า คำซ้ำ หมายถึงคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำ 2 หน่วย ซึ่งเหมือนกันทุกประการ หรืออีกนัยหนึ่ง การพูด หรือเขียนคำใดคำหนึ่งอีกครั้งทำให้เกิดคำซ้ำ

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า คำซ้ำหมายถึง การนำคำที่เขียนเหมือนกันหรือคำเดียวกันมารวมกัน หรือใช้ไม่ยมกกำกับ ทำให้ความหมายเปลี่ยนไปเล็กน้อย

3.2 วิธีสร้างคำซ้ำ

วันเพ็ญ กระบวนรัตน์ (2539: 49) กล่าวถึงคำซ้ำในหนังสือหลักภาษาไทยสรุปได้
ดังนี้

1. คำซ้ำที่บอกพหูพจน์ คือจำนวนที่มีตั้งแต่สองขึ้นไป เช่น เด็ก ๆ พี่ ๆ เพื่อน ๆ
2. คำซ้ำที่เกิดจากการเลียนเสียงธรรมชาติ ประเภทเสียงสัตว์หรือการกระทำของคน เช่น โครม ๆ เปรี้ยง ๆ เหมียว ๆ
3. คำซ้ำที่เน้นให้เกิดความหมายหนักแน่นยิ่งขึ้น เช่น สีเขียว ๆ ลูกแดง ๆ เดินเร็ว ๆ
4. คำซ้ำที่บอกแยกจำนวน เช่น เป็นก้อน ๆ เป็นแถว ๆ เป็นวัน ๆ
5. คำซ้ำกันในคู่ คือซ้ำกัน 2 คู่ ซึ่งคำหน้าเป็นคำเดียวกัน คำหลังอาจมีความหมายใกล้เคียงหรือคล้ายกัน เช่น รู้คำรู้แดง ตกอกตกใจ กิดเล็กกิดน้อย
6. คำซ้ำที่กร่อนเป็นเสียงอะ เพื่อให้ไพเราะในการออกเสียง ซึ่งในภาษาสันสกฤตเรียก คำอัพยัต ถ้าภาษาบาลีเรียก อัพยาส เช่น ริกริก เป็น ระริก วับวับ เป็น วะวับ ครึ้นครึ้น เป็น
กระครึ้น

พิมพ์ สอพิมาย (2544: 17) กล่าวถึงวิธีสร้างคำซ้ำในหนังสือภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1
สรุปดังนี้

1. ซ้ำคำแล้วทำให้ความหมายเปลี่ยนเป็นพหูพจน์ เช่น เด็ก ๆ หนู ๆ เดือน ๆ
2. ซ้ำคำกริยาทำให้ความหมายเปลี่ยนเป็นกระทำเรื่อย ๆ เช่น มา ๆ ไป ๆ พุด ๆ
เปล่า ๆ
3. ซ้ำคำแล้วทำให้ความหมายเบาลงอ่อนลง ไม่เจาะจงเท่าความหมายเดิม เช่น เห็น ๆ
อยู่เมื่อวาน สีดำ ๆ นั้นแหละ
4. ซ้ำคำแล้วให้ความหมายหนักแน่นขึ้น เจาะจงมากขึ้น เช่น หนาวหนาว เก้งเก้ง
5. ซ้ำคำขยายเพื่อเน้นข้อความ เช่น ทำดี ๆ พุดดัง ๆ ฟังดี ๆ
6. ซ้ำคำเพื่อแยกจำนวนเป็นส่วน ๆ เช่น บอกเป็นคน ๆ สอนเป็นเรื่อง ๆ ไป
7. ซ้ำคำแล้วความหมายเชิงอุปมา ไม่เหมือนความหมายเดิม เช่น สด ๆ ร้อน ๆ
งู ๆ ปลา ๆ ไป ๆ มา ๆ ฟืน ๆ

บรรจบ พันธเมธา (2545: 77) กล่าวถึงวิธีสร้างคำซ้ำในหนังสือลักษณะภาษาไทย
สรุปได้ดังนี้

1. นำคำคำเดียวซึ่งอาจเป็นคำนาม สรรพนาม กริยา หรือวิเศษณ์ก็ได้ มาซ้อนกันเข้า เช่น เด็ก ๆ เรา ๆ สวย ๆ
2. นำคำที่ซ้ำกันมาซ้อนกันเข้าอีกก็ได้ แต่ความหมายจะต้องคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือไปในทำนองเดียวกันด้วย เช่น เรา ๆ ท่าน ๆ อ่าน ๆ งาม ๆ
3. คำที่ซ้ำอาจมีความหมายคงเดิมตามความหมายของคำคำเดียว แต่อาจจะเน้นหรือไม่เน้นต่างกัน แต่บางทีความหมายอาจเปลี่ยนไปไม่เนื่องจากความหมายของคำเดี่ยว ๆ ก็มี เช่น ไป ๆ มา ๆ ดี ๆ ชั่ว ๆ งาม ๆ ปลูก ๆ พันธุ์ ๆ กล้วย ๆ

สอวรงค์ ดำเนินสวัสดิ์ และคณะ (2546: 33-37) กล่าวถึงวิธีสร้างคำซ้ำในหนังสือ
ภาษาไทยสรุปได้ดังนี้

1. ใช้ไม้ยมกแทนคำหลัง เช่น เด็ก ๆ เร็ว ๆ เดิน ๆ
2. เปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์คำหน้าให้สูงขึ้นเพื่อเน้นความหมาย เช่น ดีดี วันหวาน
ช่วยสวย
3. เปลี่ยนเสียงสระคำใดคำหนึ่ง เช่น กินแกม พุดเฟิด อหองอาหาร

จากที่มีผู้กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า คำซ้ำเมื่อนำคำมาซ้ำกัน ความหมายอาจคงเดิมหรือ
เปลี่ยนไป ขึ้นอยู่กับคำที่นำมาซ้ำนั้น

4. คำแสดงอารมณ์ความรู้สึก

4.1 ความหมายของคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก

พิทยา ลิ้มมณี (2537: 25-38) กล่าวถึงคำสื่ออารมณ์ในหนังสือการอ่านตีความ ไร่ 2
ความหมาย คือ

1. ความหมายที่หมายถึงเสียงของนักเขียน ซึ่งอาจเป็นเสียงหัวเราะ ร้องไห้ เย้ยหยัน เสียดสี กระเซ้าเย้าแหย่ ที่เล่นทีจริง เกรงขริมหรือเฉื่อยเฉื่อย หรือเสียงอื่น ๆ ที่มนุษย์จะฟังสื่อออกมาได้ เป็นการแสดงทัศนคติของผู้เขียนต่อเรื่องราวที่เขาเขียน เป็นเนื้อหาที่เขาอยากสื่อแสดงความคิดเห็นส่วนตัว

2. ความหมายที่หมายถึงการเน้นสีสันบรรยากาศ ซึ่งขึ้นอยู่กับความประสงค์ของนักเขียนว่าต้องการให้บรรยากาศของเรื่องเป็นอย่างไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการใช้ถ้อยคำ การพรรณนา

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1367) ให้ความหมายของอารมณ์ไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542 ว่า “ความรู้สึกทางใจที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้า เช่น อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ อารมณ์ดี อารมณ์ร้าย”

ดังนั้นคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกหมายถึง คำที่แสดงความรู้สึกบ่งบอกอารมณ์ด้านบวกและลบที่เกิดจากสิ่งเร้า

4.2 ลักษณะของคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก

พิทยา ลิ้มมณี (2537: 25-28) กล่าวถึงลักษณะคำแสดงอารมณ์ในหนังสือการอ่านตีความสรุปได้ว่า

1. น้ำเสียงแสดงอารมณ์ขันล้อเลียน เป็นน้ำเสียงที่สะท้อนตัวผู้เขียนว่าเป็นคนมีอารมณ์ขันมองโลกในแง่ดี ช่างสังเกตและมีมุมมองที่น่าสนใจ

2. น้ำเสียงอ่อนโยนนุ่มนวล น้ำเสียงเช่นนี้เกิดจากที่ผู้เขียนเลือกใช้คำที่มีเสียงนุ่มนวลราบรื่นเพื่อแสดงอารมณ์ที่เหมาะสมกับเรื่อง ในวรรณกรรมกวีมักใช้น้ำเสียงนี้กับบทกวีปราโมทย์ อันเป็นบทโนม่น่าใจ ซึ่งเป็นลักษณะอันเป็นสากลของมนุษย์ในการแสดงความรักความใคร่ต่อกัน

3. น้ำเสียงประชดประชัน เสียดสี เยาะเย้ย การใช้ น้ำเสียงประชดประชันเป็นวิธีหนึ่งที่นักประพันธ์ใช้เสนอความคิดเห็นในกรณีที่ไม่สามารถวิพากษ์วิจารณ์สิ่งหนึ่งสิ่งใดได้โดยตรง ผู้อ่านจึงควรพิจารณาว่าผู้เขียนเขียนถึงสิ่งใด มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
4. น้ำเสียงโกรธเกรี้ยว แสดงอารมณ์ร้อนแรง วรรณกรรมที่ใช้น้ำเสียงโกรธเกรี้ยวนี้ นอกจากจะมีผลกระทบต่อผู้อ่านให้ใคร่ครวญถึงความรู้สึกของผู้เขียนแล้วยังแสดงให้เห็นอารมณ์รุนแรงจริงจังของผู้ประพันธ์อีกด้วย
5. น้ำเสียงโศกเศร้า สลดหดหู่อาหวุ่น เป็นน้ำเสียงที่สร้างบรรยากาศเศร้าสลดของเรื่องให้สะเทือนใจแก่ผู้อ่านชวนให้เกิดความรู้สึกรันทอนใจชะตากรรมของตัวละคร
6. น้ำเสียงปลุกเร้าใจ วรรณกรรมที่มีน้ำเสียงปลุกเร้าใจ มันเป็นวรรณกรรมที่มีจุดมุ่งหมายชวนเชิญและโน้มน้าวใจผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความคิดและการกระทำไปในทางสร้างสรรค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์เฉพาะกิจว่าผู้เขียนต้องการอะไร
7. น้ำเสียงเสียดาย อาลัยอาวรณ์ น้ำเสียงเสียดายอาลัยอาวรณ์สะท้อนความรู้สึกผูกพันของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ผู้อ่านควรสังเกตลีลาและการใช้ถ้อยคำของผู้เขียนที่อาจจะใช้การเปรียบเทียบ การบรรยายหรือการพรรณนาความ
8. น้ำเสียงชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ น้ำเสียงชื่นชม ยกย่อง สรรเสริญ เป็นน้ำเสียงที่สะท้อนความรัก ชอบ สรรเสริญของผู้เขียนที่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ลักษณะการแสดงออกอาจเสนออย่างตรงไปตรงมา หรือการเปรียบเทียบ
9. น้ำเสียงจริงจัง เคร่งขรึม น้ำเสียงจริงจังนี้ปรากฏในงานเขียนประเภทบทความหรือสารคดีบางประเภท ที่มุ่งแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ วิจารณ์ หรือเสนอแนะ ผู้เขียนใช้น้ำเสียงจริงจัง เคร่งขรึม เพราะต้องการให้เกิดความน่าเชื่อถือ สะท้อนความตั้งใจจริงของผู้เขียนด้วย

มนุษย์ส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกและอารมณ์ เช่น คีใจ เสียใจ ตื่นเต้น หวาดกลัว ฯลฯ ซึ่งเป็นความรู้สึกและอารมณ์ที่คนเราจะประสบในชีวิตประจำวัน หากมนุษย์ขาดอารมณ์ ความรู้สึกแล้วก็ไม่ต่างไปจากหุ่นยนต์ที่ไม่มีชีวิตจิตใจ (อภิรัตน์ โมนิยชาติ, 2547: 50)

จารุลักษณ์ นุตะวานิช (2548 : 37 – 38) กล่าวถึงคำกริยาแสดงความรู้สึกในการศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในข่าวอาชญากรรมจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ.2542-พ.ศ.2546 : คำและสำนวน สรุปได้ดังนี้

(1) คำกริยาแสดงอารมณ์ความรู้สึกโกรธ ไม่พอใจ เช่น โกรธแค้น ขุ่น เขม่น คลั่ง เกลียดแค้น ฉุน เดือดดาล บันดาล โทสะ โมโห ยั่ว ฮึม

(2) คำกริยาแสดงอารมณ์ความรู้สึกตื่นเต้นตกใจ เช่น ช็อก ตกตะลึง ตระหนก ตะลึง ตื่น ผงะ ระทึก ระทึกขวัญ ระทึกใจ

(3) คำกริยาแสดงอารมณ์ความรู้สึกหวาดกลัว ไม่มั่นคงทางจิตใจ เช่น เกรงกลัว ขวัญผวา ขวัญเสีย ตระหนก ผวา ลังเล เสียขวัญ หวาดกลัว หวาดผวา หวั่น

(4) คำกริยาแสดงอารมณ์ความรู้สึกสังเวชใจ เช่น สยดสยอง สลด สะเทือนใจ อนาถ อเนจอนาถ

คำที่บอกอารมณ์ความรู้สึกจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของงานเขียนที่ถ่ายทอดไปถึงผู้อ่านให้เกิดความคล้อยตามไปกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

สรุปได้ว่าการใช้คำแสดงอารมณ์เป็นการเน้นให้ผู้อ่านรู้สึกตามความหมายของบริบทนั้น ๆ ได้แจ่มชัดมากขึ้น

5. คำสัมผัส

5.1 ความหมายของคำสัมผัส

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1169) ให้ความหมายของคำสัมผัสในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 ไว้ว่า “ความคล้องจองของถ้อยคำ เช่น ในน้ำมีปลาในนามีข้าว”

ดังนั้นคำสัมผัสคือ คำที่มีเสียงคล้องจองกัน

5.2 ลักษณะของคำสัมผัส

วิเชียร เกษประทุม (2543 : 17) กล่าวถึงคำสัมผัสในหนังสือลักษณะคำประพันธ์ไทยสรุปได้ว่า คำสัมผัสเป็นการใช้คำคล้องจอง คำประพันธ์ทุกชนิดจำเป็นต้องมีสัมผัส ชนิดของคำสัมผัสมี 4 อย่างคือ

(1) สัมผัสสระ คือคำที่มีเสียงสระตรงกัน ถ้ามีตัวสะกดก็ต้องเป็นตัวสะกดในมาตราเดียวกัน เช่น นะ สัมผัสกับ ยะ อะ, คน สัมผัสกับ จน ล้น เป็นต้น

(2) สัมผัสอักษร คือคำที่ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน อาจเป็นตัวอักษรที่เป็นพยัญชนะเดียวกันหรือพยัญชนะที่มีเสียงสูงต่ำเข้าคู่กัน หรือพยัญชนะควบคู่เดียวกันก็ได้ เช่น กาง สัมผัสกับ กัด กั้น กอด กุ้ง, ปรุง สัมผัสกับ ปราบ ปรับ เปรียบ เป็นต้น

(3) สัมผัสนอก เป็นสัมผัสบังคับที่จะต้องมีในบทประพันธ์ต่าง ๆ ได้แก่สัมผัสที่ส่งและรับกันระหว่างวรรค ระหว่างบาท และระหว่างบทและต้องเป็นสัมผัสเท่านั้น

(4) สัมผัสใน เป็นสัมผัสไม่บังคับ ได้แก่สัมผัสที่คล้องจองกันอยู่ภายในวรรคเดียวกัน อาจเป็นสัมผัสสระหรือสัมผัสอักษรก็ได้ สัมผัสในนั้นจะช่วยให้อรรถาธิบายที่ มีความไพเราะขึ้น

นภคต จันทรเพ็ญ และคณะ (2520 : 19 – 20) กล่าวถึงคำสัมผัสไว้ในหนังสือร้อย
กรองดังนี้

- 1) ว่าด้วยสัมผัสในชนิดสัมผัสสระ โบราณมีบัญญัติเรียกต่อไปนี่
 - (1) คำเคียง สัมผัสสระซัดกันสองคำ
 - (2) คำเทียบเคียง สัมผัสสระซัดกันสามคำ
 - (3) คำทบเคียง สัมผัสสระซัดกันสองคู่
 - (4) คำแทรกเคียง สัมผัสสระ โดยมีคำอื่นแทรกกลางหนึ่งคำ
 - (5) คำแทรกแอก สัมผัสสระ โดยมีคำอื่นคั่นกลางสองคำ
 - (6) คำเทียบแอก สัมผัส โดยมีสระอื่นคั่นกลางหนึ่งคำและอยู่ปลายวรรค
- 2) สัมผัสชนิดอักษร
 - (1) คำคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ
 - (2) เทียบคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสามคำ
 - (3) เทียบมรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสี่คำ
 - (4) เทียบบรรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันห้าคำ
 - (5) ทบคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคู่
 - (6) แทรกคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีคำอื่นคั่นกลางหนึ่งคำ
 - (7) แทรกบรรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีพยัญชนะอื่นคั่นกลางสองคำ

พระยาอุปทิศศิลปสาร (นัม กาญจนาชิว เปรียญ) (2531: 353 – 355) กล่าวถึงคำสัมผัส
ในหนังสือหลักภาษาไทย สรุปได้ว่า

สัมผัสที่นิยมกันในภาษาไทยมี 2 ชนิด คือ

ก. สัมผัสสระ คือเสียงสระพ้องกันตามมาตรา เช่น กะ กับ จะ นึก กับ หลีก แต่ง
กับแจ่ง เป็นต้น

ข. สัมผัสอักษร คือใช้ตัวอักษรพ้องกัน เช่น เขา - จัน, คู่ - คำ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงสัมผัสในว่า มีวิธีผูกสัมผัส 2 วิธีคือ

1. สัมผัสชิด คือผูกสัมผัสติดกันไป นิยมใช้ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร เช่น เอกองค์, อยู่คู่ เป็นต้น

2. สัมผัสคั่น คือสัมผัสไม่ติดกัน มีคำที่ไม่สัมผัสมาคั่นอยู่ระหว่างกลาง เช่น เราจะเอา, ไปก็ได้, โศกกับทรวง เป็นต้น

คำสัมผัส มีทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ เพื่อเสียงของคำที่คล้องจอง สละสลวย จนเกิดความงามทางภาษา

จากที่มีผู้กล่าวไว้ข้างต้นสังเกตได้ว่า มีผู้กล่าวเกี่ยวกับการใช้คำในภาษาไทยมากมาย การใช้คำในงานเขียนมีรูปแบบที่แตกต่างกัน ผู้แต่งจะเลือกใช้คำตามความเหมาะสมกับงานเขียนของตน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สำนวน

1. ความหมายของสำนวน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1187) ให้ความหมายสำนวนในหนังสือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 ว่า ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร, บางทีก็ใช้ว่า สำนวนโวหาร เช่น สารคดีเรื่องนี้สำนวนโวหารดี ความเรียงเรื่องนี้สำนวนโวหาร ลุ่ม ๆ ดอน ๆ

��ชวดี ศรีลัมภ์ (2538: 15) กล่าวถึงความหมายของสำนวนในศาสตร์แห่งภาษา สรุปได้ว่า สำนวน หมายถึง ข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบของสองสิ่งที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะที่ร่วมกันบางแง่และต่างกันบางแง่ ในเวลาเดียวกันสำนวนแต่ละสำนวนจะเป็นการนำเสนอความคิดใดความคิดหนึ่งโดยผ่านคำหรือข้อความซึ่งอ้างถึงสิ่งนั้น สิ่งนั้นเท่ากับเป็นสื่อและมีบทบาทเป็นสื่อให้เราเข้าถึงความคิดที่สื่อในตอนแรก

สมถวิล วิเศษณ์สมบัติ (2543: 233) กล่าวถึงความหมายของสำนวนในหนังสือสอบภาษาไทย...ง่ายนิดเดียว ว่า คำกล่าวที่คล้องจอง แต่ไม่ได้มุ่งจะสั่งสอน เช่น ใก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง แต่ปัจจุบันพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน รวมเรียกทั้ง สุภาษิต พังเพยและสำนวน ว่า “สำนวน”

จินดารัตน์ บุญพันธ์ (2547: 13) กล่าวถึงสำนวนในความหมายเปรียบเทียบของสัตว์ในสำนวนไทย สรุปได้ว่า สำนวนที่มีใช้ในชีวิตประจำวันนั้น มีทั้งถ้อยคำที่มีความหมายตรงและมีความหมายแฝงอยู่ เช่น สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ ไร่ไม่ดีโทษปีโทษกลอง เป็นต้น สำนวน สุภาษิต และคำพังเพยในภาษาไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบจึงรวมเรียกว่า “สำนวน”

สิริวรรณ นันทจันทุล (2549: 105) กล่าวถึงเกณฑ์การใช้สำนวนในหนังสือภาษาไทยในสื่อมวลชน ว่า สำนวนเก่าเป็นสำนวนที่ใช้กันมานานแล้วโดยถือเป็นคำรวมเรียกคำประเภท สุภาษิต คำพังเพย คำคม ตลอดจนวลีสำเร็จรูปต่าง ๆ ที่ใช้แพร่หลายแล้ว กับสำนวนใหม่ ที่ผู้พูดหรือผู้เขียนคิดเรียบเรียงขึ้นใหม่ ซึ่งบางสำนวนก็ใช้ภาษาผิดไวยากรณ์ บางท่านเรียกสำนวนประเภทนี้ว่า ภาษาแหวกแนว

ดังนั้น สำนวนหมายถึง ถ้อยคำที่ใช้พูดมีความหมายโดยนัย คมคายลึกซึ้งในเชิงเปรียบเทียบ

2. ลักษณะของสำนวน

มัทนี ดุลยาทร (2533: 6) แบ่งสำนวนในหนังสือ 716 สำนวนไทยไว้ 2 ประเภทคือ

1. สำนวนที่ใช้กันมานาน มักเป็นวลีหรือประโยคที่สละสลวย คมคาย บางทีก็เป็นคำวิเศษณ์ กริยา และท่าทาง เช่น คางเหลือง ปากหอยปากปู เป็นต้น
2. สำนวนสมัยใหม่ เป็นสำนวนที่คนไทยใช้กันอยู่ทุกวันนี้ ถ้อยคำเหล่านี้ฟังไม่นุ่มนวลเหมือนประเภทแรก แต่เป็นที่รู้และเข้าใจทั่วไปเมื่อเอ่ยถึง เช่น ชักดาบ ม้ามีด ดินแมว เป็นต้น

ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธ์) (2541: บทนำ) กล่าวถึงสำนวนในหนังสือ สำนวนไทยว่า พุคเป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา แต่ให้มีความหมายในคำพุดนั้น ๆ คนฟังอาจเข้าใจ ความหมายทันที ถ้าคำพุดใช้กันแพร่หลายทั่วไปจนอยู่ตัวแล้ว แต่ถ้าไม่แพร่หลายคนฟังอาจไม่ เข้าใจในทันที ต้องคิดจึงเข้าใจ หรือคิดแล้วบางทีเข้าใจไปอย่างอื่นก็ได้หรือไม่เข้าใจเอาเลยก็ได้

ม.ล.อัจริยา เกิดผลและคณะ (2547: 38) กล่าวถึงลักษณะของสำนวนในหนังสือ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า

1. มีความหมายลึกซึ้ง ใช้แทนคำพุดธรรมดาได้อย่างคมคาย เช่น คำว่าน้ำเหลว - ไม่ได้ผลตามต้องการ
2. มีความหมายไม่ตรงไปตรงมา พุดอย่างหนึ่งมีความหมายอีกอย่างหนึ่ง เป็นสำนวน ของการเปรียบเปรย เช่น เขียนเสือให้วัวกลัว - ทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้อีกฝ่ายเสียขวัญหรือ เกรงขาม
3. มีลักษณะสัมผัสคล้องจอง เช่น น้ำมาปลาकिनมด น้ำลคมคकिनปลา คคในข้องอใน กระตุก ขยฟ้าเอาหน้ารอด

จากที่มีผู้กล่าวถึงสำนวนข้างต้น สังเกตได้ว่าสำนวนไทยใช้ประกอบการพุดและงาน เขียนเพื่อสื่อความหมายที่ลึกซึ้งในเชิงเปรียบเทียบ สำนวนเก่าส่วนใหญ่มักมีคำคล้องจอง สัมผัสกันไม่ว่าจะเป็นวลีหรือประโยค แต่สำนวนใหม่มีตั้งแต่คำเดียวขึ้นไป เช่นคำว่า อุ่ม โบแดง เป็นต้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโวหารภาพพจน์

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 79 – 87) กล่าวถึงโวหารภาพพจน์ในหนังสือวรรณกรรมไทย ปัจจุบัน สรุปได้ว่า

ภาพพจน์ (Figure of speech) ได้แก่วิธีการใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดเป็นภาพขึ้นมา วิธีสร้าง ภาพพจน์มีหลายวิธีดังนี้

1. อุปมาอุปไมย (Simile) เป็นโวหารเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง ผู้แต่งต้องนำของสองสิ่งซึ่งเหมือนกันมาเปรียบเทียบ โดยมีคำว่า เหมือน คล้าย ราว ดูราว ดูจ ใกล้เคียง ประหนึ่ง เทียบ ดัง ฯลฯ เป็นคำเชื่อม

2. อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นโวหารเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง มักใช้คำว่า เป็น คือ เท่า ในการเปรียบเทียบ

3. สัญลักษณ์ (Symbol) เป็นวิธีการที่ผู้แต่งคิดหาคำมาใช้แทนสรรพสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม และคำที่นำมาใช้นั้นมีความหมายแตกต่างไปจากตัวอักษรด้วย เช่น “ฝน” เป็นสัญลักษณ์แทนความสดชื่น

4. อุทาหรณ์ (Analogy) เป็นวิธีการเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์ หรือความคิดสองอย่างที่มีความหมายต่างกันคล้ายกัน โดยการยกข้อความที่เชื่อว่าง่ายแก่การเข้าใจมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้แต่งต้องการเสนอ มักนิยมใช้สุภาษิต คำพังเพย หรือเพลงกล่อมเด็กเพื่อช่วยสรุปใจความสำคัญหรือช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่อง การเปรียบเทียบแบบนี้จะต่างจากวิธีเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย ตรงที่โวหารอุปมาอุปไมยเป็นการเปรียบเทียบคำ แต่โวหารอุทาหรณ์เป็นการเปรียบเทียบข้อความ

5. คำถามชวนคิดหรือปฏิบัติ (Rhetorical-question) เป็นศิลปะการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบของผู้แต่ง เพราะมุ่งจะให้คำถามนั้นเป็นสื่อนำความคิดของผู้อ่านหรือเป็นเครื่องเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านมากกว่าต้องการคำตอบ แต่ถ้าจะตอบ คำตอบมักจะออกมาในรูปคำตอบปฏิเสธ

6. การกล่าวเท้าความหรือปฏิรูปจน์ (Allusion) เป็นวิธีการเขียนแบบหนึ่ง ที่ผู้แต่งนิยมอ้างถึงบุคคลหรือเหตุการณ์หรือพฤติกรรม หรือข้อความที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายดีแล้ว เพื่อเปรียบเทียบกับตัวผู้แต่งหรือพฤติกรรมบางประการ จะได้เชื่อมโยงความคิดให้แก่ผู้อ่านและทำความเข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น อังคาร กัลยาณพงศ์ กล่าวตัดพ้อว่าทุกสิ่งในโลกนี้ล้วนเกิดมาจากกันทั้งสิ้น เช่น เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์ เกิดมากลุ่มกับเจ้าฟ้าสังวาล แม่ลงภูเกิดมากลุ่มกับดอกไม้มั เหตุไฉนตัวเขากลับไร้คู่เป็นต้น

7. การกล่าวถึงความขัดกันเข้าคู่กัน หรือ ปฏิภาคพจน์ (Paradox) เป็นวิธีการกล่าวถึงข้อความที่มีความหมายขัดกัน เพื่อให้เป็นเครื่องดึงความสนใจของผู้อ่านอีกวิธีหนึ่ง เพราะความตรงกันข้ามดังกล่าวนี้ อาจดูเหมือนว่าไม่น่าเป็นไปได้แต่ก็เป็นไปแล้ว ทำนอง “น้ำร้อนปลาเป็นน้ำเย็นปลาตาย”

8. ปฏิภาวะ (Oxymoron) เป็นวิธีการกล่าวข้อความด้วยการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือค้านกันมารวมกัน เพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ เช่น ความหมายที่ให้ความรู้สึกขัดแย้งหรือเพิ่มความเข้มให้แก่ความหมายแรก เช่น นักบุญ โจบาป รามสูรเดินดิน ขอทานบรรดาศักดิ์ เป็นต้น

9. การใช้คำตรงข้าม (AntiThesis) เป็นวิธีการใช้ถ้อยคำที่มีความกลับกัน เพื่อให้เกิดความสนใจ เช่น ถนอม ไชยวงศ์แก้ว กล่าวถึงชีวิตของคนเราว่า ต้องพบกับทุกข์และสุข เสี่ยงร้องไห้และเสียงหัวเราะ

10. อติพจน์ (Hyperbole) หรือโวหารกล่าวเกินจริง มักกล่าวเพื่อให้ได้คุณค่าทางด้านอารมณ์เป็นสำคัญ จึงไม่เพ่งเล็งข้อเท็จจริงแต่ประการใด

11. อาวัตพากย์ (Synesthesia) คือโวหารที่ใช้คำเรียกผลของการสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดาเพื่อเรียกร่องความสนใจจากผู้อ่าน เช่น ตามปกติเราใช้คำว่า “รส” เรียกผลการสัมผัสจากลิ้น ใช้คำว่า “กลิ่น” เรียกผลสัมผัสจากจมูก เป็นต้น แต่การใช้โวหารอาวัตพากย์นี้ ผู้แต่งเจตนาใช้ภาษาให้ดูเหมือนผิดไปจากการใช้คำตามธรรมดาเพื่อให้คำดังกล่าวนี้เป็นจุดกระทบใจของผู้อ่าน เช่น อังคาร กัลป์ยามพงศ์ ใช้คำว่า “หอม” ซึ่งเป็นคำแทนผลการสัมผัสทางจมูกกับตัวหนังสือ เพื่อดึงดูความสนใจจากผู้อ่าน

12. สัทพจน์ (Onomatopoeia) เป็นภาพพจน์เปรียบเทียบ ด้วยวิธีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ หรือบ่งให้เห็นสี แสง ทำทางจากเสียงของคำ เช่น แรคำ ประโยคคำ เลียนเสียงใบไม้ที่แห้งกรอบขณะถูคนเหยียบว่า มีเสียงดัง แกรบเกรียบ

13. การเลี้ยงคำ หรือสมพจน์หรืออนุนามนัย (Synecdoche) เป็นโวหารที่กล่าวถึงเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของจำนวนเต็ม แต่มีความหมายครอบคลุมหมดทุกส่วน เช่น อังคาร กัลป์ยาม-

พงศ์ กล่าวถึงชีวิตที่คอยยากแค้นแค้นของตนไว้ในลำนำภูกระดัง โดยใช้คำว่า “ไส้” ซึ่งเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายมาใช้เป็นคำแทนตัวเอง

14. การแทนคำหรือนามนัย (Metonymy) เป็นโวหารที่เกิดจากการเรียกชื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่ให้มีความหมายอย่างอื่น โดยชื่อที่ใช้เรียกนี้มักเป็นคำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในความหมายรวม ๆ เช่น ในบทร้อยกรองของ ป. ถิ่นนคร เรียกชื่อเด็กที่เรียนเก่งสามารถสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาต่าง ๆ ได้ว่าเป็นพวก “เนื้อ” ส่วนเด็กที่เรียนไม่เก่งและไม่สามารสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันใดเลยนั้น เรียกว่าเป็นพวก “เปลือก”

15. บุคลาธิษฐาน (Personification) เป็นโวหารที่มีวิธีการใช้ภาษาในลักษณะที่ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งทั้งหลายที่ไม่ใช่คนเป็นคน โดยสรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงออกับปฏิกิริยาต่าง ๆ ราวกับเป็นคน เช่น พุดได้ ร้องไห้ได้ รู้สึกได้ หรือกำหนดบทบาทและฐานะในสรรพสิ่งเหล่านั้น ทั้งรูปธรรมและนามธรรม จนดูประหนึ่งว่าเป็นคน

สมเกียรติ รัชมณี (2549: 59 – 85) กล่าวถึงโวหารภาพพจน์ในหนังสือภาษาวรรณศิลป์สรุปได้ว่า โวหารภาพพจน์เป็นกลวิธีทางภาษาที่มุ่งให้เกิดความรู้ความเข้าใจแจ่มแจ้ง มีทั้งความหมายนัยตรงและนัยแฝง เน้นให้เกิดอรรถรสและสุนทรียรส มีดังนี้

1. อุปมา (simile) คือการเปรียบสิ่งหนึ่งเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง
2. สัญลักษณ์ (symbol) คือการใช้สิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่งเพื่อให้เกิดภาพและความรู้สึกชัดเจนตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อแก่ผู้อ่าน
3. อุปลักษณ์ (metaphor) คือการใช้เรื่องราว นิทาน มาประกอบ ขยายหรือแนะให้ผู้อ่านทราบโดยนัยที่ยกมากล่าวนั้น จะช่วยไขหรือช่วยทำให้เข้าใจบทที่นำเสนอแจ่มแจ้งขึ้น
4. การอ้างถึง (allusion) หรือการเท้าความ นำบุคคล เหตุการณ์ เรื่องราวในอดีต วาทีประวัติ สถานที่หรือวรรณคดีที่มีมาก่อนมากล่าวอ้างเป็นอุทาหรณ์ เพื่อให้เรื่องราวนั้นเด่นชัด

5. อุปมานิทัศน์ (allegory) หมายถึงการใช้เรื่องราวนิทานมาประกอบ ขยายหรือเนนให้ผู้อ่านพึงทราบโดยนัย ตัวอย่างโดยนัยที่ยกมากล่านั้น จะช่วยไขหรือช่วยทำให้เข้าใจตัวบทที่นำเสนอชัดเจนแจ่มแจ้งขึ้น

6. บุคคลวัต (personification) หมายถึงการทำสิ่งที่ไม่ใช่คน ให้มีความรู้สึกนึกคิดอย่างคน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้สึกประทับใจ มีอารมณ์สะท้อนใจหรือให้ภาพที่งดงามเป็นภาษากวีมากกว่าการใช้ภาษาอย่างตรงไปตรงมา

7. สมมติภาวะ (apostrophe) เป็นภาพพจน์ประเภทหนึ่งกำหนดให้ผู้เขียนหรือบุคคลในเรื่องกล่าวด้วยคำเจรจากับสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ อาจเป็นสถานที่ สิ่งของ สัตว์ ต้นไม้ ความคิดนามธรรมใด ๆ บุคคลที่เสียชีวิตไปแล้วหรือไม่มีตัวตนในสถานที่แห่งนั้น สมมติภาวะมีลักษณะใกล้เคียงกับบุคคลวัต แต่สมมติภาวะจะกำหนดให้ตัวละครในเรื่องพูดเจรจากับสิ่งที่ถูกสมมตินั้นได้ด้วย

8. อติพจน์ (hyperbol) หมายถึงการกล่าวเกินจริง ภาพพจน์ชนิดนี้เกิดจากความคิดของกวีที่ต้องการย้าความรู้สึกที่มีต่อความหมายนั้นให้เห็นเป็นเรื่องสำคัญหรือยิ่งใหญ่ กวีมักใช้พรรณนาอารมณ์ เช่น รัก โศก ให้ผู้ฟังผู้อ่านซาบซึ้ง

9. อวพจน์ (meiosis) เป็นภาพพจน์ที่มีลักษณะตรงข้ามกับอติพจน์ คือกล่าวลดน้ำหนักของความรู้สึกให้น้อยลง เพื่อลดความหมายลง บางครั้งใช้ในเชิงประชดประชัน หรือยั่วล้อเพื่อความขบขัน

10. อุปนิเสธ (litotes) เป็นภาพพจน์ที่กล่าวลดน้ำหนักความลงในเชิงปฏิเสธ มีลักษณะเดียวกับอวพจน์ เพียงแต่แสดงออกเป็นปฏิเสธ

11. นามนัย (metonymy) หมายถึงการใช้คำหรือวลีแทนสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีลักษณะเด่นหรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสิ่งที่แทนนั้น อาจเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

12. การแฝงนัย (irony) เป็นการนำถ้อยคำ มาใช้ในความหมายแฝงนัยด้วยถ้อยคำตรงข้าม กับความตั้งใจหรือความเป็นจริง โดยมีเจตนา ในทำนองประชด เหน็บแนม เสียดสี ที่มุ่งขู่ล้อ ให้สนุกมากกว่าทำให้ผู้ฟังรู้สึกขมขื่น เจ็บใจ

13. ปฏิพจน์หรือวิภาษ (oxymoron) หมายถึงกล่าวถ้อยคำหรือวลีที่มีความหมายไม่ สอดคล้อง ขัดแย้ง หรือตรงข้ามกัน นำมารวมกันหรือเข้าคู่กันเพื่อให้เกิดความหมายใหม่หรือมีผล ทางอารมณ์เป็นพิเศษ

14. ปฏิทรรศน์ (paradox) หมายถึงการกล่าวถ้อยคำแสดงความหมายที่คล้ายจะขัดแย้งกัน ไม่สอดคล้องกัน ไม่น่าจะเป็นไปได้ แต่เมื่อวิเคราะห์ตีความอย่างถี่ถ้วนแล้วเป็นไปได้

15. สัทพจน์ (onomatopoeia) หมายถึงภาพพจน์ที่เกิดจากการเลียนเสียงธรรมชาติ เป็นวิธี หนึ่งที่กวีหรือนักประพันธ์ เลือกใช้ในการถ่ายทอดความคิดความรู้สึกของตนออกมาในบท ประพันธ์

16. ปฏิปจฉา (rhetorical question) หมายถึงการตั้งคำถามโดยไม่ต้องการคำตอบ เพราะ คำตอบนั้นเป็นที่รู้กันอยู่แล้ว หรือไม่ได้ตั้งใจจะได้คำตอบ การใช้ภาษาเช่นนี้นับเป็นภาพพจน์ รูปแบบหนึ่ง ที่มุ่งเน้นความที่ต้องการสื่อสารให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

17. อาวัตตพากย์ (synesthesia) คือ โวหารที่ใช้คำเรียกผลของการสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา เพื่อเรียกร่องความสนใจหรือกระทบใจ ภาพพจน์ชนิดนี้กวีหรือนักประพันธ์จะใช้คำบอกสัมผัส รูป รส กลิ่น เสียง อย่างหนึ่งกับภาวะหรือสถานการณ์ที่ปกติมิได้ใช้กับคำเหล่านั้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2539) กล่าวถึงโวหารภาพพจน์ในพจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ โวหาร และกลวิธีการประพันธ์ สรุปได้ว่า ภาพพจน์ (Figure of speech) สำนวนภาษา รูปแบบหนึ่งเกิดจากการเรียบเรียงถ้อยคำด้วยวิธีต่าง ๆ ให้ผิดแผกไปจากการเรียงลำดับคำหรือ ความหมายของคำตามปกติ เพื่อให้เกิดภาพหรือมีความหมายพิเศษ ภาพพจน์แบ่งได้ 2 ชนิดคือ ภาพพจน์ว่าทศิลป์ ภาพพจน์เปรียบเทียบ

ภาพพจน์วาทศิลป์ (rhetorical figure) เป็นการเรียบเรียงถ้อยคำที่ผิดแผกไปจากการใช้ภาษาตามปกติหรือผิดไปจากธรรมดา โดยไม่เปลี่ยนแปลงความหมายของคำ

ภาพพจน์เปรียบเทียบ (trope) เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดภาพ โดยมีการเปลี่ยนแปลงความหมายพื้นฐานของคำ เช่น การใช้อุปลักษณ์ ลักษณะภาพพจน์มีดังนี้

1. อุปมา (simile) ภาพพจน์ที่นำเอาสิ่งต่างกัน 2 สิ่ง มาเปรียบเทียบกันโดยใช้คำเชื่อม เช่น

เห็นกว้างอย่างเขื่องชำเลื่องเดิน
พระแสงสำอองข้างเคียง

เหมือนอย่างนางเชิญ

(สุนทรภู่, กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา)

2. อุปลักษณ์ (metaphor) ภาพพจน์ที่นำสิ่งที่ต่างกัน 2 สิ่งหรือมากกว่า แต่มีคุณสมบัติบางประการร่วมกันมาเปรียบเทียบกัน โดยเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง เช่น เขาเป็นสิ่งที่ทะเลทราย เธอเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่

3. อติพจน์ (hyperbole) ภาพพจน์ที่มีข้อความกล่าวให้เกินจริงไว้เน้นความ เช่น รักคุณเท่าฟ้า รอคคุณมาตั้งโกฏิปีแล้ว ชาติหน้าตอนบ่าย ๆ จะได้พบคนดีอย่างนี้

4. อุปมานิทศน์ (allegory) เรื่องที่แต่งเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง มีความหมายเป็น 2 นัย ความหมายนัยแรกความหมายพื้นผิว ความหมายที่สองเป็นความหมายลึก ความหมายที่สองนี้อาจเกี่ยวกับศีลธรรม ศาสนา การเมือง สังคมหรือการเสียดสีตัวละครอุปมานิทศน์คล้ายคลึงกับอุทาหรณ์

5. การอ้างถึง (allusion) กล่าวถึงเรื่องอื่นนอกเรื่องที่เขียน เช่น กล่าวถึงบุคคล เหตุการณ์ นิทาน หรือวรรณกรรมอื่น ๆ เช่น.

ซอกเอ๋ยซอกศพ
เช่นชาวบ้านบางระจันขันรำบาย

อาจเป็นซอกนักรบผู้กล้าหาญ

กับหมุ่ม่านมาประทุษอุชชา

(พระยาอุปกิตศิลปสาร, รำพึงในป่าช้า)

6. สัญลักษณ์ (symbol) สิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตซึ่งเป็นตัวแทนหรือสิ่งแทนอีกสิ่งหนึ่ง เช่น ตราฐคือสัญลักษณ์แห่งความยุติธรรม สิงโตเป็นสัญลักษณ์ความกล้าหาญ นกพิราบสัญลักษณ์แห่งสันติภาพ

7. การสัมผัสอักษร (alliteration) การเล่นคำโดยซ้ำเสียงพยัญชนะ โดยเฉพาะตัวแรกของคำหรือพยางค์ที่เน้นเสียงหนัก

8. การเลียนเสียงธรรมชาติ (onomatopoeia) การใช้รูปแบบและคำเพื่อนเลียนเสียงต่าง ๆ เช่น

ต้อยตะริดติดตีเจ้าพี่เอ๋ย
แอ้อือออยสร้อยฟ้าสุมาลัย

จะละเลยเร่ร้อนไปนอนไหน
แม้นเด็ดได้จะไม่ร้างให้ห่างเขย

(สุนทรภู่, พระอภัยมณี)

9. สมมติภาวะ (apostrophe) ภาพพจน์แบบหนึ่งที่อยู่เขียนกล่าวกับสิ่งของ สถานที่นามธรรม ข้อคิดเห็น บุคคลที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว หรือบุคคลที่มีได้ปรากฏตัวอยู่ในที่นั้นด้วย เช่น

ถ้าควนเอ๋ยจะด่วนไปก่อนแล้ว เกดแก้วพิกุลย์สุนสี
จะโรยราห่างสิ้นกลิ่นมาลี จำปีเอ๋ยก็ปีจะมาพบ

(เสภาขุนช้างขุนแผน)

10. นัยประหวัด (association) ความสัมพันธ์ต่อเนื่องประหวัดถึงกันระหว่างสิ่งหนึ่งกับความคิดที่เกิดขึ้น สิ่งที่เรารับรู้จากประสาทสัมผัสหรือความคิดในปัจจุบันอาจทำให้เกิดนัยประหวัดถึงบางอย่างในอดีต เช่น

ไก่อกระชั้นฉ่ำเนื้อ
เห็นนางนวลนี้กนวนวนิดา
เบญจวรรณเหมือนวันเมื่อเข้าเฝ้า
นกกะแลแลลับพีขับครวญ

บุหร่งเรื้อร้อรับจับพุกษา
นวลพัทราน้องละอองนวล
ได้เห็นเจ้าต้องใจฤทัยหวาน
แลตามทราวมสงวนจนลับตา

(พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย, อิเหนา)

11. ปฏิทรรศน์ (paradox) คำกล่าวที่มองอย่างผิวเผินแล้วจะขัดกันเอง หรือไม่น่าเป็นไปได้ แต่ถ้าพิจารณาให้ดีแล้วคำกล่าวมีความหมายลึกซึ้งและเป็นไปได้ เช่น ศัตรูคือยาแก้ลม ยิ่งรีบก็ยิ่งช้า น้ำร้อนปลาเป็นน้ำเย็นปลาตาย

12. ปฏิพจน์ (oxymoron) ภาพพจน์ที่นำเอาความหมายที่ไม่สอดคล้องกันและดูเหมือนจะขัดแย้งกันมารวมกันไว้เพื่อให้เกิดผลพิเศษ เช่น ไฟเย็น

13. นามนัย (metonymy) ภาพพจน์ที่ใช้คำหรือวลีบ่งลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาแสดงความหมายแทนสิ่งนั้นทั้งหมด เช่น มงกุฎ หมายถึง กษัตริย์ หรือ

14. บุคลาธิษฐาน (personification) การสมมุติสิ่งไม่มีชีวิต ความคิด นามธรรม หรือสัตว์ให้มีสติปัญญา อารมณ์ หรือกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ เช่น

ลมหนาวเริ่มล่องมาจากฟ้าแล้ว พรมจวบแผ่วเจ้าพระยาโรยฟ้าฝืน
คลื่นคลี่เกลียวแก้วม้วนกับนวลจันทร์ กระซิบสั้นชานกระเซ็นเป็นลำนำ
(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, ลมหนาวและเจ้าพระยา)

หมายความว่ามอบเสวตฉัตร สืบวงศ์จักรพรรดิณา
(พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก, รามเกียรติ์)
เสวตฉัตร เป็นนามนัย หมายถึงราชสมบัติ

15. การเล่นคำ (pun) กลการประพันธ์ที่ใช้คำพ้องเสียง เพื่อให้ตีความได้ต่างความหมายไป ส่วนใหญ่เป็นการเล่นคำเพื่อสร้างอารมณ์ขัน แต่ก็ใช้กับเรื่องที่เป็นจริงเป็นจังได้ เช่น

เข้าลำคลองหัวรอดอระดะ ดูกะกะรอร้างทางพม่า
เห็นรอกหักเหมือนหนึ่งรักพี่รอร่า แต่รอทำรังทุกซ์มาตามทาง
(สุนทรภู่, นิราศพระบาท)

16. อวพจน์ (meiosis) การพูดเน้นความด้วยการลดความหมายให้ด้อยลงกว่าเดิม มักใช้แนวสวนทางกับความหมายที่แท้จริง เพื่อให้เกิดอารมณ์ขันหรือเสียดสี และเพื่อความเรียบง่ายใน

ชีวิตประจำวัน ล้วนวนดั่งกล่าวมักนำมาใช้เพื่อแสดงการประชดประชันอย่างไม่รุนแรงนัก เช่น พบสิ่งทีโอด่า ก็จะพูดว่า “ก็ดีนี่”

17. อุปนิเสธ (litotes) ภาพพจน์ที่มีข้อความกล่าวให้น้อยกว่าความเป็นจริงเพื่อการเน้นความหมายตรงและความหมายอติพจน์ อุปนิเสธมักใช้ภาษาพูดประจำวัน ในรูปปฏิเสธเชิงบอกเล่าและตามปรกติจะมีเจตนาประชดประชันแฝงอยู่ เช่น “ไม่เลว” ใช้แทน ดี เขาไม่ใช่คน “โง่” แสดงว่าเขาเป็นคนฉลาด

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า โวหารภาพพจน์เป็นภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นในใจของผู้อ่าน ผู้ฟัง ได้รับความรู้หรืออารมณ์ที่นักวิหรือนักประพันธ์ถ่ายทอดออกมาในบทประพันธ์ด้วยถ้อยคำภาษาที่ สละสลวย งดงาม มีความหมายที่สื่อไปยังผู้อ่าน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฉันทลักษณ์

ไบเซียมซีที่นำมาศึกษามีรูปแบบการแต่งเป็นกลอนทุกใบ บางแห่งมีฉันทลักษณ์เป็นกลอนสุภาพ บางแห่งมีฉันทลักษณ์เป็นกลอนนิราศ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

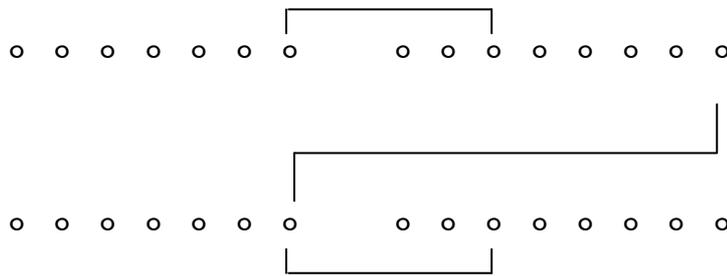
เริงชัย ทองหล่อ (2537: 1) กล่าวในหนังสือหลักการประพันธ์ว่า “ฉันทลักษณ์ คือ กฎเกณฑ์ในการแต่ง “กานต์” หรือ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย ตามที่ตำราฉันทลักษณ์ได้วางแบบบัญญัติไว้ เรียกว่าลักษณะบังคับ หรือข้อบังคับ”

สรุปฉันทลักษณ์ กลอนสุภาพของเริงชัยได้ว่า

กลอนสุภาพ

1) 1 บทมี 4 วรรค แต่ละวรรคมี 8 คำ (หรือระหว่าง 6–9 คำ)

2) บังคับสัมผัสนอก ดังแผนภูมิ

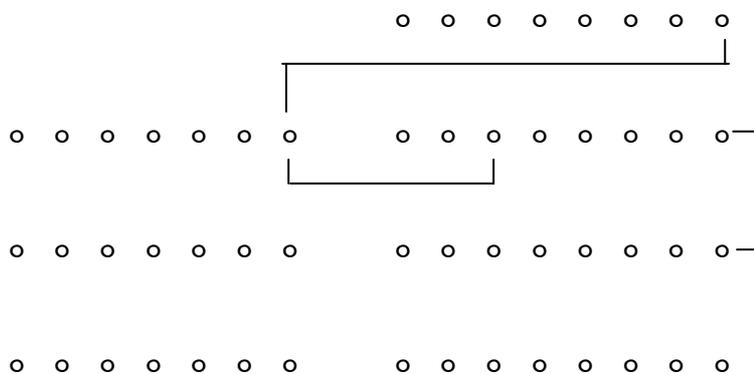
ตัวอย่างกลอนสุภาพ

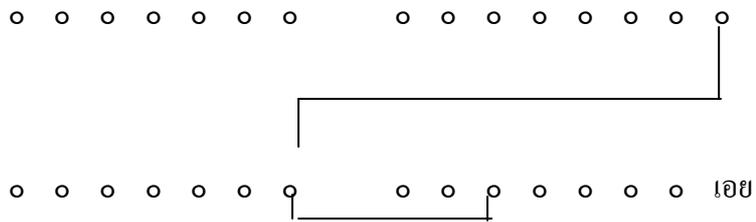
แล้วลี้มรสเบิกบานสำราญจิต เฟ่งพิณิจปทุมมาสง่าศรี
 ภมรมองจ้องเกษมแสนเปรมปรีดิ์ มวลมาลียามเช้าเร้าวิญญาณ์

วิเชียร เกษประทุม (2543: 36 – 37) กล่าวถึงนัยทลัักษณ์ของกลอนนิราศในหนังสือ
 ลักษณะคำประพันธ์ไทย สรุปได้ว่า

- 1) ขึ้นต้นด้วยวรรครับของบาทเอก ส่วนวรรคสลับเว้นว่างไว้
- 2) วรรคหนึ่งใช้คำตั้งแต่ 7 – 9 คำ
- 3) สัมผัสและความไพเราะอื่น ๆ เหมือนกับกลอนแปด
- 4) คำสุดท้ายจะต้องจบลงด้วยคำว่าเอ๋ย

ผังแผนภูมิกลอนนิราศ

ตัวอย่างกลอนนิราศ

	“เดือนสิบเอ็ดเสด็จพระวสา
รับกลิ่นทิพย์ โยโมทนา	ชูลีลาลงเรือเหลืออาลัย
ออกจากวัดทัศนาคูอาวาส	เมื่อตรุษสารทพระวสาได้อาศัย
สามฤดูอยู่ดีไม่มีภัย	มาจำไกลอารามเมื่อยามเย็น
	ฯลฯ
จงทราบความตามจริงทุกสิ่งสิ้น	อย่านึกนิทาแกลังแห่งไหน
นักเลงกลอนนอนเปล่าก็เศร้าใจ	จึงรำไรเรื่องร้างเล่นบ้างเอย”

นววรรณ สิมมา (2546: 3) กล่าวถึงฉันทลักษณ์ในเอกสารประกอบการเรียนการสอน ท 203 รายวิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งคำประพันธ์และการอ่านบทร้อยกรอง ว่า คือลักษณะบังคับหรือบัญญัติในการเรียบเรียงคำประพันธ์ทั้งปวงมีอยู่ 8 อย่าง คือ 1. คณะ 2. พยางค์ 3. สัมผัส 4. ครุ หลุ 5. คำเอก โท 6. คำเป็น คำตาย 7. คำนำ 8. คำสร้อย

กำชัย ทองหล่อ (2547: 391-393) กล่าวถึงฉันทลักษณ์สรุปได้ว่า

1. คณะ คือแบบบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิดว่า คำประพันธ์นั้น ๆ จะต้องมียก คำ กี่วรรค ต้องมีเอก โท หรือครุ หลุ
2. พยางค์ ร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ที่ใช้คำร้อยกรองกันอยู่หมายถึงพยางค์ทั้งสิ้น ร้อยกรองประเภท โคลง กาพย์ กลอน ร่าย ลิลิต ไม่เคร่งครัดในการนับคำ
3. สัมผัส คือความคล้องจองของถ้อยคำในบทร้อยกรอง มีสัมผัสนอก (สัมผัสบังคับ) และสัมผัสใน

4. คำกรู ลหุ คือ

กรู คือพยางค์ที่มีเสียงหนักได้แก่ พยางค์ที่ประกอบด้วยสระเสียงยาว หรือพยางค์ที่มีตัวสะกดรวมทั้งสระเกิน

ลหุ คือพยางค์เสียงเบา ได้แก่พยางค์ที่ประกอบด้วยสระเสียงสั้น มีทั้งสระที่มีรูปและไม่มีรูป

5. เอก - โท

เอก คือคำที่มีรูปวรรณยุกต์เอก

โท คือคำที่มีรูปวรรณยุกต์โท

6. คำขึ้นต้น - คำลงท้าย

คำขึ้นต้น คือคำที่ใช้กล่าวขึ้นต้นของคำประพันธ์ประเภทกลอนต่าง ๆ เพื่อบอกชนิดของกลอนนั้น ๆ ว่าเป็นกลอนคอกสร้อย กลอนสัทวา กลอนนิราศ หรือ กลอนบทละคร

คำลงท้าย คือคำที่ใช้ลงท้าย หรือคำสุดท้ายของคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อบอกถึงตอนจบเรื่อง เช่น คำว่า เอย เทอญ แล นั้นแล

7. คำสร้อย คือวลีหรือคำที่ใช้สำหรับบทลงท้ายบท หลังบท หรือใช้เสริมระหว่างกลางคำของคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ คำสร้อยนี้ต้องเป็นคำเป็นเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ใช้คำตาย

8. คำเป็น คำตาย

คำเป็น คือคำประพันธ์ที่ประกอบด้วยสระเสียงยาวในแม่ กกา และคำที่สะกดด้วยสระในแม่ กม กง กน เกย รวมทั้งสระเกิน คือ อ้า ไอ ใ อเ

คำตาย คือคำหรือพยางค์ที่ประกอบด้วยสระเสียงสั้นมีทั้งมีรูปและไม่มีรูป และคำที่สะกดด้วย แม่ กก กค กบ

อักษรตัวเดียว ก็ บ่ บ ฤ ฌ ฌ

สรุปได้ว่า กลอนสุภาพและกลอนนิราศมีแบบแผนข้อบังคับของร้อยกรองคล้ายกัน ต่างกันที่การขึ้นต้นและการจบกลอนเท่านั้น ส่วนฉันทลักษณ์เป็นข้อกำหนดของคำประพันธ์ชนิด

ต่าง ๆ ที่ผู้แต่งจำเป็นต้องนำไปใช้เขียนในงานประพันธ์ของตนให้ถูกต้องเหมาะสมกับคำประพันธ์นั้น ๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับใบเชียมชี

1. ความหมายของใบเชียมชี

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 385) ให้ความหมายใบเชียมชีไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 ว่า “ใบทำนายโชคชะตาตามศาลเจ้าหรือวัด มีเลขหมายเทียบกับเลขหมายบนตัวที่เสี่ยงได้”

ชินแสเต่า (2548: 14) กล่าวถึง “เชียมชี” ไว้ในหนังสือเชียมชีศักดิ์สิทธิ์ว่า “การเสี่ยงเชียมชี เป็นโหราศาสตร์อันเก่าแก่แขนงหนึ่ง โดยนำมาเขียนเป็นบทร้อยกรองเพื่อให้จดจำได้ง่าย “เชียม” แปลว่าแผ่นกระดาษแผ่นเล็ก ๆ ยาว ๆ ส่วนคำว่า “ชี” แปลว่า บทกลอน เมื่อนำมารวมกันจึงแปลว่า บทกลอนที่บอกโชคชะตาบนแผ่นกระดาษ เข้าใจว่ามีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศจีนไม่น้อยกว่า 1 พันปี”

ชาคริต อนันทรารวัน (2539: 4) ให้ความหมายใบเชียมชีไว้ในหนังสือวรรณกรรมใบเชียมชีว่า “แผ่นพิมพ์คำทำนายแบบเบ็ดเสร็จ เป็นคำทำนายร้อยแก้วหรือร้อยกรอง ถ้าเป็นร้อยกรองจะเป็นกลอนสุภาพ ประมาณ 4-6 บท ใบเชียมชีจะมีตามศาลเจ้า หรือสถานศักดิ์สิทธิ์ เช่น โบสถ์ วิหารที่มีพระพุทธรูปสำคัญหรือศักดิ์สิทธิ์”

ดังนั้นใบเชียมชี หมายถึง ข้อความบอกโชคชะตาบนแผ่นกระดาษ ใช้สำหรับเป็นคำทำนายแก่ผู้มากราบไหว้เสี่ยงทายกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์

2. ประวัติเชียมชี

ชินแสเต่า (นามแฝง) (2548 : 14-15) กล่าวถึงประวัติเชียมชีในหนังสือเชียมชีศักดิ์สิทธิ์สรุปได้ว่า เชียมชีเป็นโหราศาสตร์เก่าแก่ของจีนไม่น้อยกว่า 1 พันปี ราชสมัยราชวงศ์ซ่ง ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าเชียมชีแพร่หลายเข้ามาประเทศไทยสมัยใด มีการสันนิษฐานว่า น่าจะเข้า

มาสมัยอยุธยา สมัยรัตนโกสินทร์ได้ค้นพบหลักฐานแห่งแรก ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่วัดกัลยาณมิตร ธนบุรี โดยนายเปลี่ยน แซ่ซ้อง ผู้แปลเขียนภาษาจีนเป็นภาษาไทย

ประพจน์ สุกครัตนเมธี (2548 : 9-12) กล่าวถึงประวัติเขียนซีในหนังสือคำพยากรณ์บนไม้ไผ่ สรุปได้ว่า เขียนซีมีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน มีการค้นพบตัวไม้ไผ่ที่มีความยาว 20 – 30 เซนติเมตร และกว้าง 1 – 5 เซนติเมตร ที่เขียนอักษรจีนตัวเล็ก ๆ ด้วยหมึกดำจำนวน 10 – 30 คำ เรียงตามลำดับในแนวตั้งตั้งแต่ด้านบนถึงด้านล่างของตัวไม้ไผ่ ที่มณฑลกานซู ประเทศจีน เมื่อปี ค.ศ. 1959 และมณฑลอื่น ๆ ราว 100,000 อัน นักโบราณคดีคาดว่า มีอายุไม่ต่ำกว่า 2,000 ปี อันอยู่ระหว่างรัชสมัยของราชวงศ์ฉินและฮั่น ปัจจุบันนำตัวไม้ไผ่นี้มาแสดงที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเมืองเซียงไฮ้ นอกจากนี้ยังค้นพบคัมภีร์จีนโบราณต่าง ๆ ที่เขียนบนซีไม้ไผ่และร้อยด้วยเชือกเป็นแผงสามารถม้วนเก็บได้

การเสียดายเขียนซีผู้เสียดายต้องเขย่ากระบอกตัว ซึ่งส่วนใหญ่ทำจากไม้ไผ่ ให้ไม้ตัวตกออกมาจากกระบอกเพียงอันเดียว ที่ไม้ตัวจะมีตัวเลขติดอยู่ เมื่อทราบที่เราได้เบอร์อะไร ก็อ่านคำทำนายในใบเขียนซีตามเบอร์นั้น ๆ ส่วนใหญ่จะมี 28 ใบ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ

1. ความหมายของความเชื่อ

ประศักดิ์ อัครกมลบุญ (2541: 9) กล่าวถึง “ความเชื่อ” ในความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของชาวพุทธไทยในปัจจุบันไว้ว่า “ศรัทธาคือความเชื่อเป็นจุดเริ่มต้นของศาสนาอันยิ่งใหญ่ทั้งปวง ศรัทธานั้นมีสองอย่างคือ ศรัทธาซึ่งมีความเชื่อประกอบปัญญาารู้เหตุรู้ผล และศรัทธาซึ่งมีความเชื่ออันไม่รู้เหตุรู้ผล”

นิตยา บุญสิงห์ (2546: 30) กล่าวถึง “ความเชื่อ” ไว้ในหนังสือวัฒนธรรมไทยว่า “การยอมรับนับถือ หรือยึดมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งที่มีตัวตนและไม่มีก็ตามว่าเป็นจริงหรือมีจริงอยู่”

ประชิด สกณะพัฒน์ (2546 : 42) กล่าวถึง “ความเชื่อ” ไว้ในหนังสือศิลปะและวัฒนธรรมไทย ว่า “ความรู้สึกนึกคิดของคนในอดีตที่สืบทอดต่อ ๆ กันมาและมีผลต่อพฤติกรรม การแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มชนโดยไม่คำนึงถึงเหตุผล ความเชื่อจะมีลักษณะสอดคล้องกับ สภาพสิ่งแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น”

ดังนั้นความเชื่อ หมายถึงการตกลงใจยอมรับในความเป็นจริงหรือความเป็นของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์

2. ความเชื่อกับการพยากรณ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2542: 687) ให้ความหมายการพยากรณ์ไว้ในหนังสือ ภาษาไทย 8 (คตินวนิทยาสำหรับครู) ว่า หมายถึงการทำนายหรือการคาดการณ์เกี่ยวกับบุคคล สิ่งมีชีวิตอื่น สิ่งไม่มีชีวิตและเหตุการณ์ ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2542 : 687-695) กล่าวถึงความเชื่อ เกี่ยวกับการพยากรณ์สรุปได้ว่า ความเชื่อที่เกี่ยวกับการพยากรณ์มีลักษณะที่เป็นการทำนายหรือ การคาดการณ์โดยอาศัยความเชื่อที่คนสมัยก่อนรวบรวมไว้เป็นข้อมูลจากการสังเกตสิ่งต่าง ๆ ประกอบการพยากรณ์ อาจจัดเป็น 4 หมวดคือ หมวดนฤทักษณ์ศาสตร์ หัตถศาสตร์ ไสยศาสตร์ และโหราศาสตร์

การพยากรณ์มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ ดูลักษณะนิสัยของบุคคล ดูฤกษ์ยาม วันดี วันร้ายเพื่อประกอบกิจการต่าง ๆ ทำนายอดีตปัจจุบันและอนาคต และหาวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อผ่อนคลายความเครียด

ความเชื่อมีอิทธิพลต่อมนุษย์และสังคมไทย นับแต่การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต ประจำวันโดยทั่วไป สอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิตของคนไทย ความเชื่อเกิดอยู่ในจิตสำนึกของคนเรา แล้วส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมตามความเชื่อนั้น ๆ ไม่ว่าจะความเชื่อด้านศาสนา ก็จะมีพิธีกรรมทางศาสนา พิธี ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์มีพิธีกรรมการไหว้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเสี่ยงทายอย่างการเสี่ยงทาย ใบเชิยมณี ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์มีพิธีกรรมฤกษ์ยาม การดูดวง เป็นต้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำสอนในพระพุทธศาสนา

1. ความหมายของมงคลชีวิต

สมชาย ฐานวุฑโฒ. (2545: 1) กล่าวถึง “มงคลชีวิต” ไว้ในหนังสือมงคลชีวิตฉบับท้าวแก้วแก้ว ก้าวหน้าว่า คือเหตุแห่งความสุขและความเจริญก้าวหน้าของชีวิต เป็นสูตรที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงไว้เป็นข้อควรประพฤติปฏิบัติ ซึ่งมีอยู่ 38 ประการด้วยกัน”

สุชีราภรณ์ บริสุทธิ. (2547: 7) ให้ความหมายคำว่า มงคล ไว้ในหนังสือมงคลชีวิต 38 ฉบับเยาวชน ว่า หมายถึงเหตุที่นำมาซึ่งความเจริญ ความก้าวหน้า มงคลทางพระพุทธศาสนามุ่งสร้างคนให้ประพฤติดีประพฤติชอบทางกาย วาจา ใจ ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดสุข ยังเป็นทางป้องกันความเสื่อม ความชั่วในสังคม มงคลเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา

ดังนั้นมงคลชีวิตหมายถึง สิ่งที่ทำให้เกิดความสุขความเจริญในชีวิต ด้วยการประพฤติปฏิบัติดี ส่งผลต่อความสงบสุขของตนเอง สังคม และประเทศชาติ

2. หลักธรรมในมงคลชีวิต

บุญมา จิตจรัส (2533 : 355-356) กล่าวถึงมงคลชีวิตในหนังสือมงคล 38 ประการสรุปได้ดังนี้

คาถาที่ 1 มี 3 มงคล คือ การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิต และการบูชาคนที่ควรบูชา เพื่อป้องกันตัวเองไม่ให้เป็นคนพาล เป็นคนดีเฉลียวฉลาดเยี่ยงบัณฑิตและยกย่องคนดี

คาถาที่ 2 มี 3 มงคล คือ การอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม การเป็นผู้ได้ทำความดีไว้แต่ปางก่อน และการตั้งตนไว้ชอบ เพื่อการก่อสร้างสร้างความมั่นคง กระตุ้นให้สะสมความดีก่อนตาย และป้องกันตนเองไม่ให้เกินทางผิด

คาถาที่ 3 มี 4 มงคล คือ ความคงแก่เรียน ศึกษาศิลปวิทยา มีระเบียบวินัย และวาจาสุภาพดี เพื่อให้มีความรู้แตกฉาน ทำตัวเองให้ฉลาด ช่างทำ ช่างพูด ช่างคิด ส่งเสริมให้เป็นคนเรียบร้อย มีวาจาสิทธิ์

คาถาที่ 4 มี 4 มงคล คือ การบำรุงบิดามารดา การสงเคราะห์บุตร การสงเคราะห์ภรรยา และการทำงานไม่อาภุค เพื่อเป็นคนกตัญญูต่อผู้ที่เลี้ยงดูมา ส่งเสริมให้บุตรและภรรยาได้รับการบำรุง มีความสมบูรณ์ด้วยทรัพย์สิน

คาถาที่ 5 มี 4 มงคล คือ การให้ปัน การประพฤติธรรม การสงเคราะห์ญาติ และการทำงานไม่มีโทษ เพื่อรู้จักการให้แบ่งปัน ประพฤติตนอยู่ในความดี ช่วยเหลือญาติซึ่งเป็นคนภายใน และงานไม่มีโทษคือการเกื้อกูลคนอื่น

คาถาที่ 6 มี 3 มงคล คือ การงดเว้นจากบาป ความสำรวมจากการดื่มน้ำเมา และความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย เพื่อการไม่เบียดเบียนผู้อื่น ป้องกันไม่เบียดเบียนตนเองจากน้ำเมา และบำเพ็ญกุศลให้ถึงพร้อม

คาถาที่ 7 มี 5 มงคล คือ ความเคารพ ความถ่อมตัว ความสันโดษ ความกตัญญู และการฟังธรรมตามกาล เพื่อเป็นผู้เสงี่ยมเจียมตัว รู้จักประมาณตัวในของที่ควรและไม่ควร กตัญญูต่อผู้มีพรคุณ และฟังธรรมให้เกิดปัญญากำจัดความหุนหันแห่งจิตใจได้

คาถาที่ 8 มี 4 มงคล คือ ความอดทน ความเป็นคนว่าง่าย การพบเห็นสมณะและการสนทนาธรรมตามกาล เพื่อเป็นผู้ที่อดทน คนว่าง่าย เห็นสมณะคือความสงบเห็นแบบอย่างที่ดี ตั้งใจฟังธรรมก็จะหมดความสงสัย

คาถาที่ 9 มี 4 มงคล คือ บำเพ็ญตบะ ประพฤติพรหมจรรย์ การเห็นอริยสัจและการทำให้แจ้งซึ่งนิพพาน เพื่อเป็นคนสำรวม ได้ชื่อว่าเจริญธรรม เห็นของจริงของแท้ และบรรลุอรหัตต์

คาถาที่ 10 มี 4 มงคล คือ จิตไม่หวั่นไหว จิตไม่เศร้าโศก จิตปราศจากกิเลสและจิตเกษม เพื่อปฏิบัติจิตขั้นโลกุตระ ย่อมไม่พ่ายแพ้แก่ศัตรูทุกหนทุกแห่ง

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยา (2541: 371-372) กล่าวถึงมงคล
สูตรในสารานุกรมพระพุทธศาสนาสรุปได้ว่า

คาถาที่ 1 (1) ไม่เสพสมาคมด้วยชนพาล (2) ความเสพคบหาแต่บัณฑิต (3) บูชาท่านผู้
ควรบูชา

คาถาที่ 2 (4) อยู่ในประเทศถิ่นฐานที่สมควร (5) ความเป็นผู้มีบุญได้ทำไว้แล้วปาง
ก่อน (6) ความตั้งตนไว้ชอบ

คาถาที่ 3 (7) ความเป็นพหูสูตเป็นคนได้สดับฟังแล้วมาก (8) ศิลปวิทยา (9) วินัย
อุบายเครื่องฝึกหัดกาย (10) วาจาสุภาษิต อันบุคคลกล่าวชอบแล้ว

คาถาที่ 4 (11) การปฏิบัติบำรุงบิดามารดา (12) การสงเคราะห์ลูก (3) การสงเคราะห์
เมีย (14) การงานทั้งหลายไม่อาภูล่วงนวย

คาถาที่ 5 (15) ทานการให้ (16) การประพฤดิชอบธรรม (17) การสงเคราะห์ญาติ
ทั้งหลาย (18) กรรมทั้งหลายอันไม่มีโทษ

คาถาที่ 6 (19) ความงดเว้นเสียจากบาป (20) ความสำรวมจากการคิมน้ำเมา (21)
ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย

คาถาที่ 7 (22) ความเคารพในบุคคลควรเคารพ (23) ความประพฤดิถ่อมตนเจียมตน
(24) ความสันโดษยินดีด้วยของมีอยู่ (25) ความเป็นคนรู้อุปการะที่ผู้อื่นทำแล้วแก้ตน (26) ความ
ฟังธรรมตามกาล

คาถาที่ 8 (27) ความอดทน (28) ความเป็นคนว่านอนสอนง่าย (29) ความเห็นท่าน
ระงับบาป (30) ความเจรจาธรรมด้วยกันโดยกาล

คาถาที่ 9 (31) ความเพียรเผาผลาญกิเลสบาปกรรมให้เร่าร้อน (32) พรหมจรรย์การ
ประพฤติอย่างพรหม (33) ความเห็นอริยสัจทั้งหลาย (34) ความทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน

คาถาที่ 10 (35) จิตจิตไม่หวั่นไหว (36) จิตไม่โศก (37) จิตปราศจากฐลีสือกิเลส
(38) จิตเกษม

สมชาย ฐานวุฒโฒ (2545) กล่าวถึงมงคลชีวิตในหนังสือมงคลชีวิตฉบับก้าวหน้า สรุป
ได้ว่า

มงคลหมู่ที่ 1 (1) การไม่คบคนพาล (2) การคบบัณฑิต (3) บุชาคนที่ควรบูชา

มงคลหมู่ที่ 2 (4) อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม (5) มีบุญวาสนามาก่อน (6) ตั้งตนชอบ

มงคลหมู่ที่ 3 (7) เป็นพหูสูต (8) มีศิลปะ (9) มีวินัย (10) มีวาจาสุภาษิต

มงคลหมู่ที่ 4 (11) บำรุงบิดามารดา (12) เลี้ยงดูบุตร (13) การสงเคราะห์ภรรยา (สามี)
(14) ทำงานไม่กั้งกำ

มงคลหมู่ที่ 5 (15) บำเพ็ญทาน (16) ประพฤติธรรม (17) สงเคราะห์ญาติ (18) ทำงาน
ไม่มีโทษ

มงคลหมู่ที่ 6 (19) งดเว้นจากบาป (20) สำรวมจากการดื่มน้ำเมา (21) ไม่ประมาท
ในธรรม

มงคลหมู่ที่ 7 (22) มีความเคารพ (23) มีความถ่อมตน (24) มีความสันโดษ (25) มี
ความกตัญญู (26) ฟังธรรมตามกาล

มงคลหมู่ที่ 8 (27) มีความอดทน (28) เป็นคนว่าง่าย (29) เห็นสมณะ (30) สนทนา
ธรรมตามกาล

มงคลหมู่ที่ 9 (31) บำเพ็ญตบะ (32) ประพฤติพรหมจรรย์ (33) เห็นอริยสัจ (34) ทำ
นิพพานให้แจ้ง

มงคลหมู่ที่ 10 (35) จิตไม่หวั่นไหวในโลกธรรม (36) จิตไม่โศก (37) จิตปราศจากธุลี
(38) จิตเกษม

มงคลชีวิต เป็นหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา ที่ถือเป็นหลักดำเนินชีวิต ผู้ที่มีมงคล
อยู่ในตัว จะทำการสิ่งใดก็ประสบผลสำเร็จ ทุกคนสามารถนำมงคลมาพัฒนาชีวิตของตน ให้มี
ความเจริญก้าวหน้าได้สมประสงค์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการใช้ภาษาเรื่องคำ สำนวน โวหารภาพพจน์ ไบเซียมซี ความเชื่อและคำสอนในพระพุทธศาสนา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ

แสงเทียน เฟื่องคุ้ม (2535) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคำประสมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตย-
สถาน พ.ศ. 2525 โดยศึกษาคำประสมที่เกิดจากคำมูลพยางค์เดียวที่เป็นคำไทยแท้จำนวน 2 คำ มา
ประสมกัน โดยศึกษาถึงวิธีการประสมคำและความหมายของคำประสม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. วิธีการประสมมี 3 วิธีคือ

1.1 ประสมด้วยวิธีรวมคำ เช่น

นาม + นาม = การบ้าน, กาบบัว, ปลายข้าว

กริยา + กริยา = กล่าวหา, ขอร้อง, ล้างแค้น

1.2 ประสมด้วยวิธีกลืนคำ เช่น

ขวัญ (น.) + หาย (ก.) = ขวัญหาย (ก.)

เกิน (ว.) + ตัว (น.) = เกินตัว (ว.)

งม (ก.) + โข่ง (ว.) = งมโข่ง (ว.)

1.3 ประสมด้วยวิธีกลายคำ เช่น

นาม + นาม = กริยา

คลื่น	+	ไต้	=	คลื่นไต้
นาม	+	นาม	=	วิเศษณ์
ชู้	+	สาว	=	ชู้สาว
กริยา	+	กริยา	=	นาม
หาบ	+	เร่	=	หาบเร่ เป็นต้น

2. ลักษณะทางความหมายของคำประสม ปรากฏว่ามี 3 ลักษณะคือ

2.1 คำประสมที่มีเค้าความหมายเดิม เช่น

คู่สร้าง	=	ผู้ที่เคยสร้างบุญกุศลร่วมกันมาในชาติก่อน
<u>ความหมายเดิมของคำ</u>		
คู่	=	ของ 2 สิ่ง ที่สำหรับกัน
สร้าง	=	บันดาลหรือทำให้มีด้วยวิธีต่าง ๆ

2.2 คำประสมที่มีความหมายเปลี่ยนแปลงไป เช่น

ดินกา	=	รอย่นซึ่งปรากฏที่หางตา
-------	---	------------------------

ความหมายเดิมของคำ

ดิน	=	เท้า, ปลาย
กา	=	ช้อนกชนิดหนึ่งสีดำ

2.3 คำประสมที่มีความหมายตามบริบท เช่น

เจ้าชู้	=	1. ผู้ไฝ่ในการชู้สาว, 2. ชื่อหญ้าชนิดหนึ่ง
---------	---	--

ความหมายเดิมของคำ

เจ้า	=	ผู้เป็นใหญ่
ชู้	=	คู่รัก

อภิรัตน์ โมทนีชาติ (2547: 51 - 58) ได้ศึกษาภาษาเพื่อสื่อจินตภาพในนวนิยายของปยุพร ศักดิ์เกษม ผู้วิจัยได้แบ่งคำที่บอกอารมณ์ความรู้สึกออกเป็นสองกลุ่ม ดังนี้

(1) คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกทางบวก เป็นการใช้คำที่แสดงความรู้สึกสุข สดชื่น เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกคล้อยตามและเกิดภาพขึ้นในใจผู้อ่านได้ เช่นคำว่า ผ่อนคลายสบายใจ ตื่นเต้นดีใจ ปลอดภัย โปร่ง กระฉ่างแจ่ม แ่มชื่นสดใส ปิติโปร่งใจ แจ่มใสกระปรี้กระเปร่า อบอุ่น ผ่อนคลาย เป็นต้น

(2) คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกทางลบ คือคำที่แสดงความรู้สึกเป็นทุกข์ ได้แก่ ความเศร้า ความทุกข์ ความกลัว ความเกลียด ทั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ

1) คำที่แสดงความโศกเศร้า เช่น ว่างเปล่า อาดูร อาลัย งามง เป็นต้น

2) คำที่แสดงความเจ็บปวด เช่น ขุ่นแค้น ซอกซำ ซ้ำใจ ขมขื่น ทุกข์ทน ทรมนทรมาย เป็นต้น

3) คำที่แสดงความหวั่นใจ ตกใจ หวาดกลัว เช่น ประหวั่นพรันพรึง ออกันขวัญหาย ตระหนกตกใจ หวั่นวิตก หวาดหวั่นลึงเล เสียขวัญ เป็นต้น

4) ความไม่พึงพอใจ เกลียด โกรธแค้น เช่น หงุดหงิด งุ่นง่าน โมโหโกรธา พลุ่่ง ปล่า่น เกลียดแค้นชิงชัง เป็นต้น

จารุลักษณ์ นุตะวานิช (2548) “ศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในข่าวอาชญากรรมจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ.2542 – 2546: คำและสำนวน” ผลการศึกษาคำกริยาที่แสดงความรู้สึก มีดังนี้ดังนี้

(1) คำกริยาแสดงอารมณ์ความรู้สึกโกรธ ไม่พอใจ ได้แก่ โกรธแค้น ขุ่น เขม่น เกลียด แค้น แค้น ฉุน เตือดดาล โทสะ โมโห ยี้ะ เป็นต้น

(2) คำกริยาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกตื่นเต้นตกใจ เช่น ช็อก ตกตะลึง ตระหนก ตื่น ระทึก ระทึกขวัญ ระทึกใจ เป็นต้น

(3) คำกริยาที่แสดงความรู้สึกหวาดกลัว ไม่มั่นคงทางจิตใจ เช่น เกรงกลัว ขวัญผวา ขวัญเสียว ผวา ลึงเล เสียขวัญ หวาดกลัว หวาดหวั่น หวาดผวา เป็นต้น

(4) คำกริยาแสดงอารมณ์ความรู้สึกสังเวชใจ เช่น สยดสยอง สลด สะเทือนใจ อนาถ อนาจอนาถ

อลิตา เลียงรินรมย์ (2549) ศึกษา “ลีลาภาษาในเพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ” เพื่อศึกษาลักษณะการใช้คำในเพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 ผลการศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ ใช้คำที่สื่ออารมณ์ของมนุษย์ทุกด้านอย่างชัดเจน ทั้งอารมณ์โศกเศร้า เสียใจ อาลัยอาวรณ์ ประชดประชัน เสียคดี เมื่อไม่สมหวังในความรัก อารมณ์ชื่นชม ยกย่องคนรักทั้งคุณสมบัติ อารมณ์รัก สดชื่น เมื่อมีรักเป็นกำลังใจ เนื่องจากผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดอารมณ์ต่าง ๆ เป็นบทเพลงให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตามเนื้อหาของเพลง ใช้คำที่ตรงตามรูปศัพท์ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายอย่างตรง ๆ โดยวิธีการซ้ำคำเพื่อให้ความหมายหนักแน่นยิ่งขึ้น และวิธีการซ้อนคำเพื่อเป็นการย้ำคำหรือข้อความ และสื่อความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

วิษุณี พันธุ์น้อย (2550) ศึกษา “วิเคราะห์การใช้คำ โวหารภาพพจน์ และแนวคิดในกลอนวัยรุ่นของสำนักพิมพ์ไทม์ใหม่” เพื่อศึกษาการใช้คำในกลอนวัยรุ่นของสำนักพิมพ์ไทม์ใหม่ ที่ตีพิมพ์ในช่วงปีพ.ศ.2542 – 2546 จำนวน 20 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า การใช้คำซ้ำมี 5 ลักษณะ คือ ซ้ำคำ โดยใช้เครื่องหมายไม้ยมก, ซ้ำคำคำเดียวกัน, ซ้ำคำเสียงคู่หน้าสองคู่, ซ้ำคำเสียงตัวหลังสองคู่ และซ้ำคำพยางค์ต้นทั้งสองพยางค์ เพื่อเน้นความหมาย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาชัดเจนยิ่งขึ้น การซ้อนคำมี 2 ลักษณะ คือ การซ้อนเพื่อเสียง โดยมุ่งที่เสียงของคำเป็นสำคัญ การใช้คำซ้อนชนิดนี้เป็นการซ้อนเพื่อเล่นเสียงพยัญชนะ จึงทำให้เกิดเสียงไพเราะที่ในกลอนด้วย ส่วนการซ้อนเพื่อความหมายเพื่อมุ่งความหมายของคำ ทำให้เนื้อหาของกลอนมีความชัดเจนขึ้น

อุดมลักษณ์ ระพีแสง (2550) “ศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงของสุนทราภรณ์ ระหว่างปี พ.ศ.2482 – พ.ศ. 2524” เพื่อศึกษาการใช้คำในบทเพลงสุนทราภรณ์ ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ของมนุษย์ทุกด้านได้อย่างชัดเจน ได้แก่ คำที่สื่ออารมณ์โศกเศร้า เสียใจ เหงา ว้าเหว่ ซึ่งเกิดจากความผิดหวังในความรัก คำที่สื่ออารมณ์โกรธแค้น ขุ่นเคือง แต่พยายามระงับความโกรธไว้ข้างในใจของตน คำที่สื่ออารมณ์ประชดประชันเสียคดี ผู้หญิง คนรัก เมื่อไม่สมหวัง ผิดหวังในความรัก หรือคนรักนอกใจ คำที่สื่ออารมณ์สุข สดชื่น เมื่อมีความหวังใครงานรัก เป็นกำลังใจให้แก่กันและกัน คำที่สื่ออารมณ์สนุกสนาน คำที่สื่ออารมณ์ปลุกเร้าใจให้มีความรักที่มั่นคง มีความจริงใจต่อคนรัก คำที่สื่ออารมณ์เสียดย อาลัยอาวรณ์ โหยหา คนรักที่ต้องพลัดพรากจากกันไป หรือไม่กลับมาหาอีกเลยซึ่งเกิดจากถูกคนรักหมางเมิน คำที่สื่ออารมณ์ยกย่องคนรักว่ามีคุณสมบัติเพียบพร้อม มีรูปสมบัติที่งาม คำที่สื่ออารมณ์สงสารเห็นใจคนรัก หรือคนที่หมายปองถูกคู่ครองของจนถึงขว้างไม่เหลือวแล มีการใช้คำซ้อนที่เป็นคำ 2 พยางค์ และเป็นการ

ซ้อนคำเพื่อความหมาย ซึ่งทำให้คำนั้น ๆ สื่อความหมายได้ชัดเจน หนักแน่นมากยิ่งขึ้น และยังเสริมความไพเราะจากเสียงสัมผัสอีกด้วย มีการใช้คำซ้ำ 5 ประเภท คือ การซ้ำคำโดยทันที, การซ้ำคำที่มีคำอื่นคั่น, การซ้ำคำห่างกัน, การซ้ำคำชิดกัน, และการซ้ำคำตำแหน่ง ซึ่งการใช้คำซ้ำนี้เป็นการใช้เพื่อเน้นย้ำความหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวน

น้ำเพชร สายบุญเรือน (2543) ศึกษา “ถ้อยคำสำนวนใหม่ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2537 – 2541” เพื่อศึกษาลักษณะ ส่วนประกอบ ที่มา และความหมายของถ้อยคำสำนวนใหม่ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ถ้อยคำสำนวนใหม่มีลักษณะต่าง ๆ 4 ลักษณะ ได้แก่ ถ้อยคำสำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ ถ้อยคำสำนวนที่ดัดแปลงจากถ้อยคำสำนวนเดิม ถ้อยคำสำนวนที่เปลี่ยนบริบทการใช้ และถ้อยคำสำนวนที่มาจากภาษาต่างประเทศ ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้เป็นลักษณะเด่นของการใช้ถ้อยคำสำนวนในหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งมีผลในการเพิ่มอารมณ์ ความรู้สึก และทำให้ผู้อ่านเกิดภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

วชิรา ชุณหศรี (2546) ศึกษา “การศึกษาสำนวนที่ใช้ในวงการบินจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2544” เพื่อศึกษาลักษณะสำนวนที่ใช้ในวงการบินจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 6 รายชื่อ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด แนวหน้า สยามรัฐ และบ้านเมือง จำนวน 1,080 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า สำนวนในวงการบินที่ใช้ศัพท์เฉพาะมีวิธีสร้างสำนวน 4 วิธี คือ วิธีนำคำหรือข้อความมาจากผลงานบันเทิง วิธีเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม วิธีสร้างสำนวนขึ้นใหม่ และวิธีเปลี่ยนแปลงความหมายของถ้อยคำเดิม สำนวนประเภทนี้สามารถแบ่งตามลักษณะส่วนประกอบได้ 3 ประเภท คือ คำ วลี และประโยค

จินดารัตน์ บุญพันธ์ (2547) ศึกษา “ความหมายเปรียบเทียบของสัตว์ในสำนวนไทย” เพื่อศึกษาความหมายเปรียบเทียบที่เกี่ยวกับสัตว์ในสำนวนไทย ผลการศึกษาพบว่า ความหมายเปรียบเทียบของสัตว์ที่ปรากฏในสำนวนไทย มีจำนวน 13 ความหมาย คือ 1. คน 2. คุณสมบัติ 3. นิสัย 4. ภัยอันตราย 5. ปริมาณ 6. ขนาด 7. สัตว์มีพิษ 8. อาหาร 9. เวลา 10. สิ่งประดิษฐ์ 11. อาการ 12. การกระทำ 13. ระยะทาง สัตว์ที่ถูกนำมาใช้เปรียบเทียบมากที่สุดคือ เสือ และสัตว์ที่มีความหมายเปรียบเทียบมากที่สุดคือ งู

วลัยพร วิหคมาตย์ (2549) ศึกษา “การวิเคราะห์ลักษณะภาษาของข้อความสั้นสำเร็จรูป (SMS) ภาษาไทยที่ใช้ในโทรศัพท์เคลื่อนที่” เพื่อศึกษาลักษณะภาษาของสำนวนจากข้อความสั้นสำเร็จรูป (SMS) ระหว่างมกราคม 2546 ถึง มิถุนายน 2547 ผลการศึกษาเรื่องสำนวนพบว่า การใช้สำนวนใหม่ เกิดจากการดัดแปลงสำนวนเดิมและสร้างสำนวนใหม่โดยนำความหมายมาจากสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมมาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์ การใช้สำนวนเดิมที่รู้จักดีมาสื่อความหมายของความรู้สึกเจตนาต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโวหารภาพพจน์

ศิตานันท์ มีดี (2548) ศึกษา “การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนคอลัมน์ซุบซิบการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปีพุทธศักราช 2542 – 2546” เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในการสื่อความคิดและกลวิธีการเขียนที่ปรากฏในคอลัมน์ซุบซิบการเมือง ผลการศึกษาเรื่องภาพพจน์พบว่า มีการใช้ภาพพจน์ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน นามนัย ปฏิทรรศน์ ปฏิปุจฉา สัทพจน์ ปฏิพจน์ ซึ่งการใช้ภาษาในลักษณะนี้ทำให้เนื้อหามีความน่าสนใจและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ควบคู่ความบันเทิงได้อีกด้วย

จัญญู งามเนตร (2549) ศึกษา “วิเคราะห์การใช้คำและโวหารภาพพจน์ในการเขียนบทความของเมอร์ลิน ในคอลัมน์ร้อยแปดพันเก้า ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษา ในการเขียนบทความของเมอร์ลิน ในคอลัมน์ร้อยแปดพันเก้าในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2548 ผลการศึกษาเรื่องการใช้โวหารภาพพจน์พบว่า มีการใช้โวหารภาพพจน์คือ อุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ คำถามเชิงวาทศิลป์หรือปฏิปุจฉา ปฏิทรรศน์หรือปฏิภาคพจน์และการเลียนเสียงธรรมชาติ เป็นการนำคำหรือข้อความมากล่าวเปรียบเทียบและผู้เขียนต้องการสื่อความหมายที่ชัดเจนกว่าภาษาที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพตามคำหรือข้อความที่นำมาเปรียบเทียบ

กนกวรรณ วิฑูรกุล (2550) ศึกษา “การศึกษากำไรภาษาไทยในงานเขียนของบินหลา สันกาลาศิรี” เพื่อศึกษากำไรภาษาไทย กลวิธีการแต่ง และแนวคิดที่ปรากฏในงานเขียนของบินหลา สันกาลาศิรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 – 2547 จำนวน 11 เล่ม ผลการศึกษาเรื่องการใช้ภาพพจน์พบว่า ใช้ภาพพจน์ 9 ประเภท คือ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน อติพจน์ นามนัย ปฏิภาคพจน์

ศัพท์ อาวัตพากย์ และปฏิบัติจรรยา ซึ่งการใช้ภาพพจน์ทำให้เกิดจินตภาพและสื่อความหมายได้ชัดเจนกว่าภาพที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา และเป็นการช่วยสร้างให้เกิดความประทับใจในงานเขียนด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับใบเชิยมซี

ชาคริต อนันทรวัน (2539) “ศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมคำทำนวยใบเชิยมซี” ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1) ลักษณะเนื้อความในใบเชิยมซี เนื้อหาในเชิยมซีแต่ละใบเกี่ยวกับ โชคลาภ ความรักหรือคนรัก ป่วยไข้ คดีความ หนี้สิน บุตร ของสูญหาย การพบบุคคลสำคัญหรือญาติมิตร คำสอน และอื่น ๆ

2) สุนทรียรสในใบเชิยมซี ลักษณะกลอนใบเชิยมซีมีความไพเราะทั้งสัมผัสนอกและสัมผัสใน โดยเฉพาะการสัมผัสใน

3) ความเปรียบในใบเชิยมซี เปรียบเทียบกับสิ่งมีชีวิต เช่น คน สัตว์ พืช เปรียบเทียบกับสิ่งไม่มีชีวิต โดยมากเปรียบเทียบกับธรรมชาติ เช่น ภูเขา แมฆ ฝน ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ เปรียบเทียบกับตัวละครในวรรณคดี เช่น ขุนช้างขุนแผน ภิเษก ทศกัณฐ์ พระไชยสุริยา เปรียบกับสำนวนไทย เช่น เงินครกจีนภูเขา

4) คำสอนในใบเชิยมซี มีสองประเภท คือ คำสอนอันเนื่องในพุทธปรัชญา คำสอนเนื่องในขนบธรรมเนียมประเพณี

เพ็ญศรี บุรพาวิจิตรนนท์ (2539) “วิเคราะห์ภาพพจน์ เนื้อหาและความเชื่อจากใบเชิยมซีของวัดภาคเหนือ” ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ใบเชิยมซีมีการใช้ภาพพจน์ 8 ประเภท คือ การเปรียบเทียบโดยตรง การเปรียบเทียบโดยนัย การกล่าวเพื่อความ การกล่าวขัดแย้งคู่ขนาน การเล่นคำ การซ้ำคำ การเล่นเสียงจังหวะ

และการเลียนเสียง ภาพพจน์ที่ปรากฏในไบเซียมซีมากที่สุด คือการเปรียบเทียบโดยตรง

ด้านเนื้อหาไบเซียมซีมีการทำนายเกี่ยวกับความรักคู่ครอง โชคลาภ สุขภาพ บุตรีธิดา หนี้สิน การงาน การเดินทาง คดีความ ของสูญหาย ญาติมิตรศัตรู และคำสอน โดยเฉพาะเนื้อหา ด้าน โชคลาภมีการกล่าวทำนายมากที่สุด

จากการศึกษาเรื่องไบเซียมซีข้างต้น ช่วยให้ผู้วิจัยเกิดแนวทางในการศึกษาทำความเข้าใจ การใช้ภาษาและเนื้อหาในไบเซียมซีได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ

ดวงใจ ดำรงสุทธิพงศ์ (2542) วิจัย “ศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมของชาวมอญคำแหงต่อพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช” ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อของชาวมอญคำแหงต่อพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชแบ่งได้ 4 ลักษณะคือ เป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เป็นอนุสาวรีย์ของวีรบุรุษหรือกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ เป็นเสมือนพ่อและเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สำคัญรูปแบบพิธีกรรมที่สำคัญ รูปแบบพิธีกรรมมีทั้งพิธีส่วนบุคคลและส่วนรวม สัญลักษณ์ในพิธีกรรมมีความหมายแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มนุษย์มีต่ออำนาจเหนือธรรมชาติ พิธีกรรมได้ก่อให้เกิดผลดีในการสร้างพลังใจและมีผลต่อความเป็นปึกแผ่นของชุมชนส่วนรวม

วีรพล ดิษเกษม (2546) ได้ “ศึกษาคติความเชื่อในพระตำราไหว้ครูโขนละครฉบับครุทองสุข ทองหลิม” สรุปได้ว่า คติความเชื่อประเภทลัทธินับถือเทพเจ้า หรือเทวนิยม มีรากฐานทางคติความเชื่อมาจากศาสนาพราหมณ์คือการบวงสรวงบูชาเพื่อให้เทพเจ้าพึงพอใจ และประทานพรให้ผู้บูชาตามความประสงค์ ทั้งยังผสมผสานอิทธิพลคติความเชื่อในพระพุทธศาสนา ดังจะเห็นได้จากกรกล่าวบทนมัสการพระรัตนตรัยก่อนการกล่าวบทอัญเชิญเทพเจ้าเสมอ ๆ จากคติความเชื่อศาสนาพราหมณ์ และคติความเชื่อของพระพุทธศาสนา มีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสังคมไทย

มนุษย์มีความเชื่อเป็นพื้นฐานในจิตใจ เชื่อและศรัทธาต่อสิ่งที่นับถือ มั่นใจจนเกิดเป็นศรัทธาว่าสิ่งที่เชื่อนั้นจะช่วยคลอบคลำให้ความต้องการสัมฤทธิ์ผล โดยเฉพาะเชื่อและศรัทธาต่อ

สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เชื่อในโชคชะตาและกฎแห่งกรรมทั้งปวง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสอนในพระพุทธศาสนา

โยธิน มหา (2547: 25) “ศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักพุทธจริยธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมของอาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ” ประเภทนิยายอิงหลักธรรม กล่าวถึงมงคล 38 ประการ สรุปได้ว่า

เป็นหลักธรรมส่งเสริมจริยธรรมของบุคคลทุกระดับให้ก้าวหน้า สามารถนำไปปฏิบัติและอาจบรรลุจุดหมายปลายทางเดียวกันได้ หลักมงคล 38 ประการ คือ (1) การไม่คบคนพาล (2) คบบัณฑิต (3) บุษาคู่ควรบุชา (4) อยู่ในประเทศอันควร (5) เคยทำบุญไว้ในชาติก่อน (6) ตั้งตนไว้ชอบ (7) เป็นพหูสูต (8) การเรียนศิลปะ (9) ศึกษาวินัยดี (10) วาจาเป็นสุภาษิต (11) บำรุงบิดามารดา (12) สงเคราะห์บุตร (13) สงเคราะห์ภรรยาตามสมควร (14) การงานไม่อาภูล (15) ให้ทาน (16) ประพฤติธรรม (17) สงเคราะห์ญาติ (18) การงานไม่มีโทษ (19) การงดเว้นจากบาป (20) สำรวมจากการดื่มน้ำเมา (21) ความไม่ประมาทในธรรม (22) ความเคารพ (23) ความอ่อนน้อมถ่อมตน (24) ความสันโดษ (25) ความกตัญญู (26) การฟังธรรมตามกาล (27) มีความอดทน (28) ความเป็นคนว่านอนสอนง่าย (29) การเห็นสมณะ (30) สนทนาธรรมตามกาล (31) มีตบะ (32) ประพฤติพรหมจรรย์ (33) เห็นพระอรหันต์ (34) การทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน (35) จิตไม่หวั่นไหวในกิเลส (36) จิตไม่เศร้าโศก (37) จิตปราศจากฐลีไร้กิเลส (38) จิตเกษมปราศจากอกุศลมูล

เทวินทร์ ครุฑแก้ว (2543) “ศึกษาพุทธจริยธรรมในมงคลลัตถทีปนี” ผลการวิจัยสรุปได้ว่า พุทธจริยธรรมในมงคลลัตถทีปนีเหมาะกับทุกยุคทุกสมัยไม่ว่าจะในอดีตหรือปัจจุบัน เพราะเป็นสูตรว่าด้วยหลักการหรือกฎระเบียบที่เป็นสัจธรรมและวัฒนธรรมของมนุษย์และมนุษย์ทุกคนปรารถนาสิ่งเหล่านี้

คำสอนของพระพุทธเจ้าในมงคลสูตร เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่มนุษย์นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ทุกยุคทุกสมัย การถ่ายทอดภาษาในไบเบิลซึ่งสะท้อนคำสอนในพระพุทธศาสนาผ่านมงคลสูตรไว้เกือบทุกไบเบิลที่ผู้อ่านไบเบิลซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดความสุขแก่ชีวิตได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้ประมวลความรู้และความคิด
ต่างๆ เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ที่จะสร้างเกณฑ์การวิเคราะห์การใช้ภาษาในใบเขียนซีด้านการใช้คำ
สำนวน โวหารภาพพจน์ ความเชื่อและคำสอนในพระพุทธศาสนา

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในใบเซียมซี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษา ด้านการใช้คำ สำนวน โวหารภาพพจน์ ฉันทลักษณ์และเนื้อหาที่ปรากฏในใบเซียมซี ซึ่งเป็นการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis Research) มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรทั้งหมดคือใบเซียมซีทุกใบที่มีอยู่ในศาลเจ้าหรือวัดในจังหวัดภาคกลาง 22 จังหวัด โดยการสุ่มเก็บอย่างง่ายจังหวัดละ 1 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยเลือกจังหวัดละ 1 สถานที่ ดังมีข้อมูลตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รายชื่อศาลเจ้าหรือศาสนสถานที่เก็บตัวอย่างใบเซียมซี

ลำดับ	ศาลเจ้าหรือศาสนสถาน / จังหวัด	จำนวน/ใบ
1	วัดเจติยหอย อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี	15
2	วัดอัมพวัน – หลวงพ่อโหน่ง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	16
3	วัดใหญ่ชัยมงคล อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	24
4	ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร	28
5	วัดพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	28
6	วัดบางพลีใหญ่ใน อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ	28
7	วัดศรีสุทธาราม (กำพริ้ว) จังหวัดสมุทรสาคร	28

8	วัดเพชรสมุทรวรวิหาร (วัดบ้านแหลม แม่กลอง) อำเภอแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม	28
9	วัดพระพุทธรูป อำเภอพระพุทธรูป จังหวัดสระบุรี	28
10	วัดสี่มป้อย อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก	28
11	ศาลลูกศร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	28
12	วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี	28
13	วัดม่วง ตำบลหัวตะพาน อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง	28
14	วัดศรีวิชัยพัฒนาราม อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท	28
15	วัดท่าซุง ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี	28
16	วัดคีรีวงศ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์	28
17	วัดหริญญาราม (วัดหลวงพ่อกิ่ง) อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร	28
18	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	28
19	วัดมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	28
20	ศาลพระแม่ย่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย	30
21	วัดละหาร อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี	32
22	วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโม้) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร	32
	รวม	597

เก็บใบเขียนสีในศาลเจ้าหรือวัดที่มีประชาชนเข้าไปกราบไหว้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือพระพุทธรูปจังหวัดละ 2 – 3 แห่ง แล้วสุ่มตัวอย่างเลือกเพียง 1 แห่ง เนื่องจากในจังหวัดเดียวกันศาลเจ้าหรือศาสนสถานส่วนใหญ่มีใบเขียนสีมาจากโรงพิมพ์เดียวกัน จึงมีคำทำนายเหมือนกันทุกใบ

2. ผู้วิจัยอ่านและศึกษาใบเขียนสีทุกใบทั้ง 22 จังหวัด แล้วพิจารณาวิเคราะห์การใช้ภาษาด้านการใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ ด้านเนื้อหาวิเคราะห์ความเชื่อและคำสอนในพระพุทธศาสนา

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาบันทึกเป็นหมวดหมู่ตามเกณฑ์การวิจัย
4. นำผลการวิเคราะห์มาเขียนเรียงเรียงแบบพรรณนาวิเคราะห์เพื่อเสนอเป็นผลงานวิจัย

การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ในงานวิจัย

ในการวิจัยศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในใบเชื่อมโยง ใช้เกณฑ์การวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

วิเคราะห์การใช้คำ

1. คำประสม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์คำประสม โดยอาศัยแนวของ ละเอียด โปษะกฤษณะ (2532); รงนา ขจรสาร (2540); เสนีย์ วิลาวรรณ (2542); สถาบันภาษาไทย (2549) ซึ่งสรุปเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1.1 คำประสมที่อาจเป็นคำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ และบุพบทก็ได้

1.1.1 นาม + นาม	→	นาม
1.1.2 นาม + กริยา	→	นาม
1.1.3 นาม + วิเศษณ์	→	วิเศษณ์
1.1.4 กริยา + นาม	→	กริยา
1.1.5 กริยา + กริยา	→	กริยา
1.1.6 กริยา + วิเศษณ์	→	กริยา
1.1.7 วิเศษณ์ + นาม	→	กริยา
1.1.8 วิเศษณ์ + กริยา	→	วิเศษณ์
1.1.9 วิเศษณ์ + วิเศษณ์	→	วิเศษณ์

1.2 คำประสมที่อาจนำมาจากภาษาใดก็ได้ อาจเป็นคำไทยกับคำไทย คำไทยกับคำภาษาอื่นและคำภาษาอื่นทั้งหมดทั้งหมด

1.2.1 คำไทย + คำไทย	→	คำประสม
1.2.2 คำไทย + คำภาษาอื่น	→	คำประสม
1.2.3 คำที่มาจากภาษาอื่นทั้งหมด	→	คำประสม

2. คำซ้อน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์คำซ้อนโดยอาศัยแนวของ เสนีย์ วัฒวรรณ (2542); พิมพร สอพิมาย (2544); บรรจบ พันธุมธา (2545); ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2548) ซึ่งสรุปเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ได้ดังนี้

2.1 การซ้อนเพื่อความหมาย

2.1.1 ซ้อนคำที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น แจ่มใส นุ่มนึ่ม กักขัง ขัดถู บดบัง
ห่างไกล

2.1.2 ซ้อนคำที่มีความหมายเป็นพวกเดียวกัน เช่น เสื้อผ้า ผมผ้า ขาแข้ง ถ้วย
ชาม บ้านเรือน เป็นต้น

2.1.3 คำซ้อนที่มีความหมายเกี่ยวข้องหรือร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น หน้าตา
หัวหู ข้าวปลา เหงือกฟัน เหล้ายา ฟีน้อง ย่ายาย เป็นต้น

2.1.4 ซ้อนคำที่มีความหมายตรงข้าม เช่น แท้จริง ผิดชอบ ชั่วดี ไปมา ได้เสีย
เขาเรา ฉันเธอ เป็นต้น

2.2 การซ้อนเพื่อเสียง

2.2.1 เสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันแต่สระต่างกัน เช่น จู๊จี้ เฮฮา โอ้อ่า

2.2.2 เสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันสระต่างกันตัวสะกดเหมือนกัน เช่น ลังเล
ตุงสิง

2.2.3 เสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันสระและตัวสะกดต่างกัน เช่น งมฉาย ้งนงก

2.2.4 เสียงพยัญชนะต้นต่างกันแต่สระเหมือนกัน เช่น สอพลอ คู่รู้

2.2.5 เสียงพยัญชนะต้นต่างกันสระและตัวสะกดเหมือนกัน เช่น เฉยเมย แร้นแค้น

3. คำซ้ำ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์คำซ้ำโดยอาศัยแนวของ วันเพ็ญ กระบวน-
รัตน์ (2539); พิมพร สอพิมาย (2544); บรรจบ พันธุมธา (2545) ซึ่งสรุปเป็นเกณฑ์ในการ

วิเคราะห์ได้ดังนี้

- 3.1 การซ้ำคำบอกความไม่เจาะจง เช่น ใครใคร ใดใด
- 3.2 การซ้ำคำเน้นความหมายให้หนักแน่น เช่น ค่อย ๆ คิด ทำงาน ๆ
- 3.3 การซ้ำคำแล้วทำให้ความหมายเปลี่ยนเป็นกระทำเรื่อย ๆ เช่น ดู ๆ ไป
- 3.4 การซ้ำคำแล้วทำให้ความหมายเบาลงอ่อนลง เช่น เห็นลึบ ๆ

4. คำแสดงอารมณ์ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์คำแสดงอารมณ์โดยอาศัยแนวของ พิทยา ลีम्मณี (2537); จารุลักษณ์ นุตะวานิช (2548) ซึ่งในใบเชื่อมโยงพบคำแสดงอารมณ์

4 ลักษณะคือ

1. คำแสดงอารมณ์สุข สดชื่น
2. คำแสดงอารมณ์หวาดหวั่น กลัว สับสน
3. คำแสดงอารมณ์โกรธแค้น ขุ่นเคือง
4. คำแสดงอารมณ์เศร้า หม่นหมอง ผิดหวัง

5. คำสัมผัส ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์คำสัมผัสโดยอาศัยแนวของ นภดล จันทร์เพ็ญ และคณะ (2520); อุปกิตศิลปสาร (นันทกาญจนางิวิ เปรียญ) (2531) ซึ่งสรุปได้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังนี้

5.1 ว่าด้วยสัมผัสในชนิดสัมผัสสระ เรียกต่อไปนี้

5.1.1 คำเคียง สัมผัสสระชนิดกันสองคำ

“จะเปรียบสองป้องปานกันควรตา”

5.1.2 คำเทียบเคียง สัมผัสสระชนิดกันสามคำ

“ขอพบชาติหน้าใหม่ให้ได้ถอม”

5.1.3 คำทบเคียง สัมผัสสระชนิดกันสองคู่

“ดูมขำน้ำนวลยวนสวาท”

5.1.4 คำแทรกเคียง สัมผัสสระ โดยมีคำอื่นแทรกกลางหนึ่งคำ

“จะเปรียบสองกี่ปานเหมือนชาญศึก”

5.1.5 คำแทรกแอก สัมผัสสระ โดยมีคำอื่นคั่นกลางสองคำ

“ไม่สมมาดเหมือนที่คาดคะเนนี้”

5.1.6 คำเทียบแอก สัมผัส โดยมีสระอื่นคั่นกลางหนึ่งคำและอยู่ปลายวรรค

“ดูประเทืองเรืองแสงทองสอดส่อง”

5.2 สัมผัสชนิดอักษร เรียกต่อไปนี้

5.2.1 คำคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ

“พร้อมสวนสรรพบรรจบเบญจลักษณ์”

5.2.2 เทียบคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสามคำ

“ผูกผ่องผาดพิงพิศพินิจผอง”

5.2.3 เทียบทรุ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสี่คำ

“ช่างเดี่ยวโดดเด็ดได้หนอใจไหน”

5.2.4 เทียบทรุ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันห้าคำ

“มาโรยร่วงแรรมรสเรณูนวล”

5.2.5 ทบคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคู่

“เสียดายดวงพวงพุ่มโกศุมสงวน”

5.2.6 แทรกคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีคำอื่นคั่นกลางหนึ่งคำ

“ดั่งเทียนดับวับเดียวประเดี้ยวใจ”

5.2.7 แทรกทรุ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีพยัญชนะอื่นคั่นกลางสองคำ

“สักค่าน้อยมิให้แห่งระวางโสด”

วิเคราะห์การใช้สำนวน

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์การใช้สำนวน โดยอาศัยแนวของ มัทนี ตูลยาทร (2533); ราชบัณฑิตยสถาน (2546); อัจจิมา เกิดผล และคณะ (2547) สรุปเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. **สำนวนเดิม** เป็นสำนวนที่ใช้กันมานาน มักเป็นวลีหรือประโยคที่สละสลวย คมคาย เช่น คางเหลือง ปากหอยปากปู เป็นต้น

2. **สำนวนเปลี่ยนแปลง** โดยนำสำนวนเดิมมาเปลี่ยนแปลงดังนี้

2.1 ตัดคำบางส่วน ตัดช่องแต่พอตัว มาจากสำนวนเดิม ตัดช่องน้อยแต่พอตัว

2.2 เปลี่ยนแปลงบางคำ เช่น ถ่อเรือทวนน้ำ มาจากสำนวนเดิม พายเรือทวนน้ำ

2.3 เปลี่ยนแปลงเกือบทุกคำ เช่น คั้นเข็มขุดขึ้นจากคลอง มาจากสำนวนเดิม

งมเข็มในมหาสมุทร

วิเคราะห์โวหารภาพพจน์

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์โวหารภาพพจน์ โดยอาศัยแนวของ ราชบัณฑิตยสถาน (2539); สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543); สมเกียรติ รัชยมณี (2549) ซึ่งปรากฏใน ไข่มุก 4 ชนิดคือ

1. **อุปมาอุปไมย** คือเป็นการเปรียบสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง

2. **สัญลักษณ์** คือการใช้สิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่งเพื่อให้เกิดภาพและความรู้สึกชัดเจนตามที่ ผู้เขียนต้องการสื่อแก่ผู้อ่าน

3. **อุปมานิทสน์** คือการใช้เรื่องราวนิทานมาประกอบ ขยายหรือแนะนำให้ผู้อ่านทราบโดยนัย ที่ยกมากล่าวนั้นจะช่วยไขหรือช่วยทำให้เข้าใจบทที่นำเสนอแจ่มแจ้งขึ้น

4. **การอ้างถึง** คือการทำความ นำบุคคล เหตุการณ์ เรื่องราวในอดีต วาตะ ประวัติ สถานที่หรือวรรณคดีที่มีมากล่าวอ้างเป็นอุทาหรณ์ เพื่อให้เรื่องราวนั้นเด่นชัด

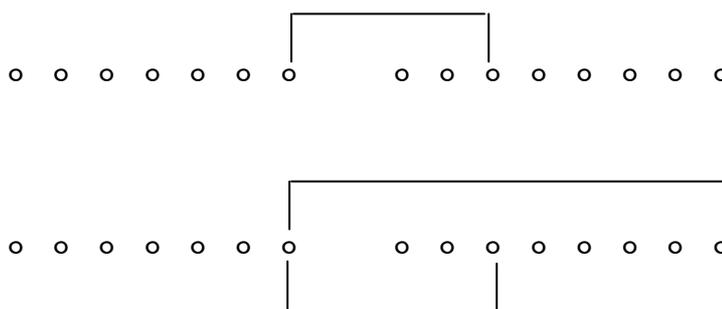
วิเคราะห์ฉันทลักษณ์

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์วิเคราะห์ฉันทลักษณ์ โดยอาศัยแนวของ เริงชัย ทองหล่อ (2537); วิเชียร เกษประทุม (2543); นววรรณ สิมมา (2546); บุญเหลือ ใจมโน (2549) ซึ่งปรากฏในใบ เชื่อมชี 2 ชนิด คือ กลอนสุภาพ และกลอนนิราศ คือ

1. กลอนสุภาพ

1.1 ใน 1 บทมี 4 วรรค แต่ละวรรคมี 8 คำ (หรือระหว่าง 6–9 คำ)

1.2 บังคับสัมผัสนอก ดังแผนภูมิกลอนสุภาพ

2. กลอนนิราศ

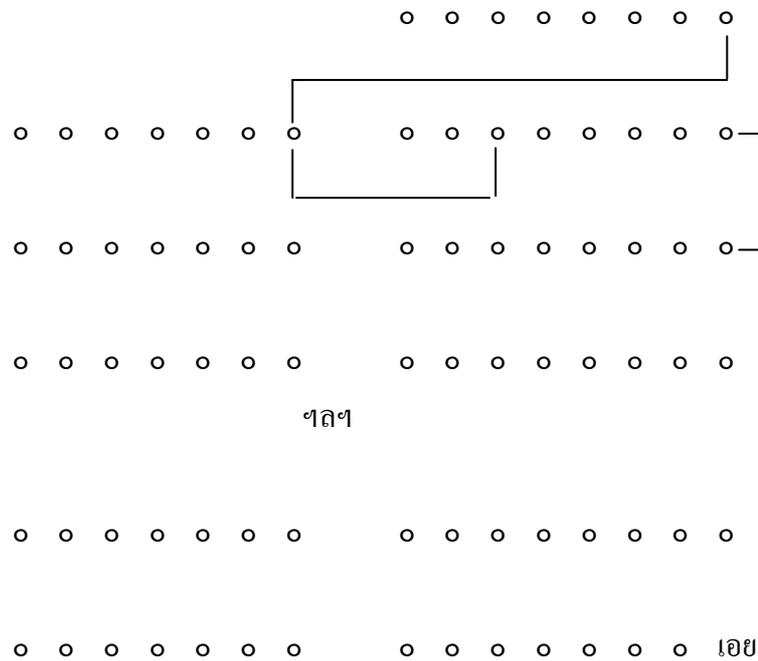
2.1 ขึ้นต้นด้วยวรรครับของบาทเอก ส่วนวรรคสลับเว้นว่างไว้

2.2 วรรคหนึ่งใช้คำตั้งแต่ 7–9 คำ

2.3 สัมผัสและความไพเราะอื่น ๆ เหมือนกับกลอนแปด

2.4 คำสุดท้ายจะต้องจบลงด้วยคำว่าเอ๋ย

ดังแผนภูมิกลอนนิราศ

วิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหาโดยอาศัยแนวคิดของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2525); สมชาย ฐานวุฒโฒ (2545); วชิรญาณวโรรส, (2539)ซึ่ง ในไบเบิลเชื่อมโยงปรากฏเนื้อหา 4 ด้านคือ

1. ความเชื่อ ความเชื่อเกิดอยู่ในจิตสำนึกของคนเรา แล้วส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมตามความเชื่อ นั้น ๆ
2. การถามตอบ ในคำทำนายมีการถามตอบเรื่องราวในชีวิตซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ คำตอบในไบเบิลเชื่อมโยงมีทั้งดีมาก ดีปานกลางและไม่ดี
3. ความเปรียบในวรรณคดี เปรียบเทียบกับตัวละครในวรรณคดี เช่น ขุนช้างขุนแผน พระราม นางสีดา พระไชยสุริยา เป็นต้น

4. คำสอนในพระพุทธศาสนา ด้านมงคล 38

มงคลหมู่ที่ 1 (1) การไม่คบคนพาล (2) การคบบัณฑิต (3) บุคคลที่ควรบูชา

มงคลหมู่ที่ 2 (4) อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม (5) มีบุญวาสนามาก่อน (6) ตั้งตนชอบ

มงคลหมู่ที่ 3 (7) เป็นพหูสูต (8) มีศิลปะ (9) มีวินัย (10) มีวาจาสุภาษิต

มงคลหมู่ที่ 4 (11) บำรุงบิดามารดา (12) เลี้ยงดูบุตร (13) การสงเคราะห์ภรรยา (สามี)
(14) ทำงานไม่คั่งค้าง

มงคลหมู่ที่ 5 (15) บำเพ็ญทาน (16) ประพฤติธรรม (17) สงเคราะห์ญาติ (18) ทำงานไม่มี
มีโทษ

มงคลหมู่ที่ 6 (19) งดเว้นจากบาป (20) สำรวมจากการดื่มน้ำเมา (21) ไม่ประมาทใน
ธรรม

มงคลหมู่ที่ 7 (22) มีความเคารพ (23) มีความถ่อมตน (24) มีความสันโดษ (25) มีความ
กตัญญู (26) พึ่งธรรมตามกาล

มงคลหมู่ที่ 8 (27) มีความอดทน (28) เป็นคนว่าง่าย (29) เห็นสมณะ (30) สนทนาธรรม
ตามกาล

มงคลหมู่ที่ 9 (31) บำเพ็ญตบะ (32) ประพฤติพรหมจรรย์ (33) เห็นอริยสัจ (34) ทำ
นิพพานให้แจ้ง

มงคลหมู่ที่ 10 (35) จิตไม่หวั่นไหวในโลกธรรม (36) จิตไม่โสก (37) จิตปราศจากธุลี
(38) จิตเกษม

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ การใช้ภาษาและเนื้อหาในไบเบิลซีมซี ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการวิเคราะห์การใช้ภาษาด้านการใช้คำ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำแสดงอารมณ์ คำสัมผัส การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ และฉันทลักษณ์ และเนื้อหาในไบเบิลซีมซีด้าน ความเชื่อ การถามตอบ ความเปรียบในวรรณคดีและคำสอนในพระพุทธศาสนาตามมงคล 38

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสร้างเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ไปปรับคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ รศ.ชลอ รอดลอย และรศ.สิริวรรณ นันทจันทุล

3. นำเกณฑ์การวิเคราะห์การใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ ฉันทลักษณ์ และเนื้อหาในไบเบิลซีมซี เตรียมไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำไบเบิลซีมซีที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่สร้างในเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเขียนพรรณนาพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

3. สรุปผลและเสนอรายงานผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis research)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในไบเซียมซี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษาด้านการใช้คำ สำนวน โวหารภาพพจน์ ฉันทลักษณ์และเนื้อหาในไบเซียมซี โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ ออกเป็น 4 ส่วน คือ การใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ การใช้ฉันทลักษณ์ และเนื้อหา ผลการวิจัยมีดังนี้

การใช้ภาษาด้านการใช้คำ

การใช้คำในไบเซียมซี มี ลักษณะ (ตามเกณฑ์การวิเคราะห์การใช้คำในไบเซียมซีที่กำหนดไว้ในบทที่ 3) ดังต่อไปนี้

1. คำประสม
2. คำซ้อน
3. คำซ้ำ
4. คำแสดงอารมณ์
5. คำสัมผัส

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การใช้คำในไบเซียมซีตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

1. คำประสม

คำประสมคือ เกิดจากคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไปและมีความหมายใหม่ ซึ่งอาจคงความหมายเดิมหรือมีความหมายใหม่ก็ได้ (เสนีย์ วิจารณ์ และคณะ, 2542: 79) การใช้คำประสมในไบเซียมซี มีวิธีสร้างคำ 2 ลักษณะ คือ

1.1 คำประสมที่อาจเป็นคำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ และบุพบทก็ได้

1.2 คำประสมที่อาจนำมาจากภาษาใดก็ได้ อาจเป็นคำไทยกับคำไทย คำไทยกับคำภาษาอื่นและคำภาษาอื่นทั้งหมด

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การใช้คำประสมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้มีรายละเอียดดังนี้

1.1 คำประสมที่อาจเป็นคำนาม สรรพนาม วิเศษณ์และบุพบทก็ได้

1.1.1 นาม + นาม → นาม

ตัวอย่าง

เปรียบเหมือนต้นรุทขาเวลาตาย “ใบยี่สิบเจ็ดเสร็จสมอารมณ์หมาย
ต้องสาตสายน้ำค้างในกลางคืน”
(เชียมซีใบที่ 27 องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม)

เกิดจากการประสมระหว่าง นาม + นาม คือ กลาง + คืน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

กลาง น. ส่วนที่ไม่ก่อนไปข้างใดข้างหนึ่ง โดยปริยายหมายความว่า ในที่หรือเวลาระหว่าง

คืน น. ระยะเวลาตั้งแต่ย่ำค่ำถึงย่ำรุ่ง

กลางคืน น. ระยะเวลาตั้งแต่ย่ำค่ำถึงย่ำรุ่ง

คำว่า กลางคืน ในบริบทนี้ไม่ได้มีความหมายตรงตามคำศัพท์ว่า “ระยะเวลาตั้งแต่ย่ำค่ำถึงรุ่ง” แต่มีความหมายโดยนัยเปรียบเทียบ หมายถึง ช่วงเวลาของชีวิตที่มีมมจนประสบปัญหาและอุปสรรคหาทางออกไม่ได้ เปรียบว่าต้นไม้ที่ตายแล้วเมื่อถึงเวลากลางคืนมีน้ำค้างหยาดลงมาก็ทำให้ฟื้นขึ้นมาใหม่ได้ เหมือนคนเรากำลังอยู่ในช่วงมมจนของชีวิตหาทางออกไม่พบ ก็จะได้รับความช่วยเหลือหรือมีทางออกของปัญหาเหมือนน้ำค้างที่หยาดลงมาให้ต้นไม้

1.1.2 นาม + กริยา → นาม

คำว่า ใจร้อน ในบริบทนี้มีความหมายตรงตามคำศัพท์ หมายถึง ความมีใจไม่
หนักแน่น ผู้แต่งสื่อความหมายเรื่องคู่ครองว่า ใครที่เสี่ยงได้ไปเซียมซีใบนี้ อย่าใจร้อนด่วน
ตัดสินใจเลือกคู่เนื่องจากดวงชะตาด้านคู่ครองจะพบคนไม่ดีในช่วงเวลานี้

1.1.4 กริยา + นาม → กริยา

ตัวอย่าง

“แต่ถ้าคิดการใหญ่ว่าร้ายนัก
ให้คิดก่อนทำไปจึงได้ดี

จะ**จม****ปรัก**ขัดสนจนสุดหนึ่
จะต้องมีคนเบือเมื่อพลาดลง”
(เซียมซีใบที่ 18 วัดท่าซุง จังหวัดอุทัยธานี)

เกิดจากการประสมระหว่าง กริยา + นาม คือ จม + ปรัก

ใบเซียมซีสะกิดว่า ปรัก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกิดว่า

ปลัก

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

จม ก. หายลงไปหรืออยู่ใต้ผิวพื้น

ปลัก น. แอ่งที่เป็นโคลนเลน

จมปลัก ก. ติดอยู่กับที่, ไม่ก้าวหน้า

คำว่า จมปลัก ในบริบทนี้มีความหมายตรงตามคำศัพท์ หมายถึง ไม่ก้าวหน้า ไม่
ประสบผลสำเร็จ ผู้ที่เสี่ยงได้ใบเซียมซีใบนี้หากคิดลงทุนค้าขายหรือคิดทำงานใหญ่ก็ไม่ประสบ
ผลสำเร็จ ไม่มีความก้าวหน้าเกิดขึ้น

1.1.5 กริยา + กริยา → กริยา

ตัวอย่าง

“ใบที่สืบทอดโลกโชคที่เหมาะ
จะอยู่เย็นเป็นสุขทุกจเวลา

ได้เฉพาะใบนี้ดีหนักหนา
ในภายหน้าล้วนควรจดจำ

ทั้งกายใจเปล่งปลั่งไม่กังวล จะได้คนชูชบอุปถัมภ์
 เขามศตอารีมีประจำ จะแนะนำ**ชักจูง**พวงตัว”

(เชียมซีใบที่ 5 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก)

เกิดจากการประสมระหว่าง กริยา + กริยา คือ ชัก + จูง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

ชัก ก. ดึงสายเชือกเป็นต้นที่ผูกอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้สิ่งนั้นเคลื่อนไหวไปตามต้องการ เช่นชักว่าว ชักรอก; ดึง, ดึงออกมา, ดึงขึ้น, เช่น ชักดาบออกจากฝัก ชักลิ้นชักโต๊ะ; ดึงเอามา เช่น ชักผ้าป่าชักผ้าบังสุกุล; ดึงออกแล้วดันเข้า เช่น ชักสูบ ชักเข้าชักออก; นำ เช่น ชักน้ำเข้า ลีถัก ชักศึกเข้าบ้าน; นำเอามาอ้าง, ยกเอามาอ้าง, เช่น ชักตัวอย่าง; เอาออก, หักออก, เช่น ชักค่าอาหาร ชักค่านายหน้า; ขยายแนวให้ยืดออก เช่น ชักปีกกา ชักกำแพง; ไล่ เช่น ชักชอ; กระตุก เช่น ชักจ้องหน่อง.

จูง ก. พาไปด้วยอาการคล้ายดึงหรือลุด เช่น จูงควาย จูงเด็ก

ชักจูง ก. จูงใจเพื่อให้เห็นคล้อยตาม

คำว่า ชักจูง ในบริบทนี้มีความหมายตรงตามคำศัพท์ คือ การจูงใจเพื่อให้เห็นคล้อยตาม ใครที่เสี่ยงได้เชียมซีใบนี้ สุขภาพกายใจแข็งแรงดี มีคนช่วยแนะนำจูงใจให้ประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ดี ทั้งหน้าที่การงานและการดำเนินชีวิต

1.1.6 กริยา + วิเศษณ์ → กริยา

ตัวอย่าง

“จะสู้ถิ่นฐานใดไม่**ตกอับ** คนจะนับหน้าพร้อมน้อมศักดิ์ศรี
 ยิ่งแก่ตัวยิ่งเพิ่มเสริมความดี จบใบนี้ว่าประเสริฐเลิศนักเอย”

(เชียมซีใบที่ 24 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

เกิดจากการประสมระหว่าง กริยา + วิเศษณ์ คือ ตก + อับ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

ตก ก. กิริยาที่ลดลงสู่ระดับต่ำในอาการอย่างพลัดลง หล่นลง

อับ ว. ไม่มีลมเข้าออก, ไม่โปร่ง เช่น อากาศอับ, ไม่เคลื่อนไหว เช่น ลมอับ; ไม่มีตาไป (ใช้แก่หมากรุก); โง่ เช่น ปัญญาอับ; ถึงที่อับจน, ถึงคราวชะตาตก เช่น ตกอับ

ตกอับ ก. ถึงที่อับจน, ถึงคราวชะตาตก
 คำว่าตกอับในบริบทนี้ มีความหมายตรงตามคำศัพท์ คือผู้เสี่ยงทายไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ไม่ถึงคราวอับจน ชะตาชีวิตมีทางแก้ไขมีคนช่วยเหลือส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จ

1.1.7 วิเศษณ์ + นาม → กริยา

ตัวอย่าง

“ทุกวันวาร**พอใจ**ไม่มีห่วง งานทั้งปวงสัมฤทธิ์ประสิทธิผล
 อากาศเย็นไม่ชุ่มมัวทั่วมณฑล เดือนงามสิ้นตะวันสว่างพร่างพรายเอ๋ย”
 (เชียมชีไบที่ 22 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

เกิดจากการประสมระหว่าง วิเศษณ์ + นาม คือ พอ + ใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

พอ ว. เท่าที่ต้องการ, ควรแก่ความต้องการ, เต็มเท่าที่จำเป็น, เต็มตามต้องการ
 ใจ น. สิ่งที่ทำหน้าที่รู้ ู้สึก นึก และคิด

พอใจ ก. สมใจ, ชอบใจ

คำว่า พอใจ มีความหมายตรงตามคำศัพท์ หมายถึง สมใจในสิ่งที่คิดหวังทุกอย่าง ไม่ว่าจะเรื่องการทำงานหรือการดำเนินชีวิต ทุกเรื่องล้วนราบรื่นไร้อุปสรรคเหมือนอากาศที่เย็นน่าน้ำและท้องฟ้าที่สว่างไสว

1.1.8 วิเศษณ์ + กริยา → วิเศษณ์

ตัวอย่าง

“ทั้งลาภยศเกียรติศักดิ์จักมีหมด จะสดใสดชื่นชีวีเป็นศรีสรรค
 ดิทั้งนั้นไบนี่มีสุขพลัน ทุกวันวาร โชคดีทั่วปีเอ๋ย”

(เชียมชีไบที่ 11 วัดสัมพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก)

เกิดจากการประสมระหว่าง วิเศษณ์ + กริยา คือ สด + ชื่น

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

คำว่า อ่อนหวาน ในบริบทนี้มีความหมายตรงตามคำศัพท์คือ มีความงาม
ละมุนละไม เนื้อคู่ของผู้เลี้ยงทนายได้ใบเซียมซีนี้เป็นคนรูปร่างสวยหน้าตางามละมุนละไมชวนมอง

1.2 คำประสมที่อาจนำมาจากภาษาใดก็ได้ อาจเป็นคำไทยกับคำไทย คำไทยกับคำภาษา
อื่นและคำภาษาอื่นทั้งหมด

1.2.1 คำไทย + คำไทย → คำประสม

ตัวอย่างที่ 1

“ถามถึงคู่เป็นหม้ายไม่ไกลนัก เขาสมศักดิ์มีตระกูลรุ่มราวท่าน
เมื่อเข้าฤดูแล้งจึงแต่งงาน ชีวิตท่านจะสนุกสุขสบาย”

(เซียมซีใบที่ 10 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

เกิดการประสมคำไทยกับคำไทยคือ แต่ง + งาน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

แต่ง ก. จัดให้งาม เช่น แต่งร้าน แต่งบ้าน, ทำให้ดี เช่น แต่งต้นไม้ แต่งผม;
จัดตั้ง เช่น แต่งทนาย แต่งราชทูต; จัดแจง เช่น แต่งเครื่องราชบรรณาการ แต่งทัพ; เรียบเรียงให้
เป็นเรื่องราว เช่น แต่งหนังสือ แต่งโคลงกลอน, คิดทำขึ้นเอง เช่นแต่งเรื่อง; ครอง เช่น แต่งเมือง
ว่าครองเมือง

งาน น. สิ่งหรือกิจการที่ทำ, มักใช้เข้าคู่กับ การ เช่น การงาน เป็นการเป็นงาน ได้
การได้งาน; การพิธีหรือการรื่นเริงที่คนมาชุมนุมกัน เช่น งานบวช งานปีใหม่

แต่งงาน ก. ทำพิธีเพื่อให้ชายหญิงอยู่กินเป็นสามีภรรยาตามประเพณี

คำว่า แต่งงาน เกิดจากคำไทยกับคำไทยประสมกัน ในบริบทนี้มีความหมายตรง
ตามคำศัพท์ หมายถึง ทำพิธีเพื่อให้ชายหญิงอยู่กินเป็นสามีภรรยาตามประเพณี ในคำทำนายบอกว่า
ผู้เลี้ยงทนายจะได้แต่งงานกับคนเป็นหม้ายมีชาติตระกูลเหมาะสมกันในฤดูแล้งและมีความสุขดี

ตัวอย่างที่ 2

เปรียบกับต้นพฤษภาคราใกล้ตาย “ใบที่สองต้องกันเหมือนจันทร์ฉาย
แล้วกลับกลายเป็นเหมือนเช่นเดิม
ได้ผลิดอกออกใบไสวสว่าง ต้องน้ำค้างลมเซร่าเพยเสริม”
เหมือนกระจกบานเก่าเมื่อคราวเดิม ต้องเพิ่มเติมขัณฑูจิงดูงาม
(เชียมซีใบที่ 2 วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโม้) จังหวัดกำแพงเพชร)
เกิดจากการประสมคำไทยกับคำไทย คือ น้ำ + ค้าง
ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

น้ำ น. สารประกอบซึ่งมีองค์ประกอบเป็นธาตุไฮโดรเจนและออกซิเจนในอัตราส่วน 1 : 8 โดยน้ำหนัก เมื่อบริสุทธิ์มีลักษณะเป็นของเหลวใส ไม่มีสี กลิ่น รส มีประโยชน์มาก เช่น ใช้ดื่ม ชำระล้างสิ่งสกปรก

ค้าง ก. ตกลงมาหรือขึ้นไปอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง, ติดอยู่กลางทาง, ติดอยู่, เช่น เรือค้างแห่ง ค้างหนึ่ง, ยังไม่แล้วเสร็จตามที่กำหนด เช่น ทำงานค้าง; เหลือกหรืออ้าแล้วเอาลงหรือหุบไม่ได้ เช่น ตาค้าง อ้าปากค้าง ขากรรไกรค้าง; แรมคืน, ค้างคืนกัว่า

น้ำค้าง น. ใอน้ำในอากาศที่ถูกความเย็นแล้วหยาดลงมาค้างบนใบไม้ใบหญ้าเป็นต้นในเวลากลางคืนหรือเช้ามืด

คำว่า น้ำค้าง เกิดจากคำไทยกับคำไทยประสมกัน ในบริบทนี้มีความหมายโดยนัยเปรียบเทียบ หมายถึง ความช่วยเหลือหรือโชคลาภที่มีเข้ามาในชีวิตช่วงที่มีปัญหาแล้วทำให้เกิดกำลังใจในการดำเนินชีวิต สามารถลุกขึ้นต่อสู้กับอุปสรรคได้อย่างมีความสุข

1.2.1 คำไทย + คำภาษาอื่น → คำประสม

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่สี่นี้ไซ้เหมือนไกลคู่	มิได้รู้ยามพบประสบสอง
เปรียบลูกไก่อ่งเดียวที่ขวคะนอง	ตัวหนึ่งต้องจากไปเสียไกลกัน
ต่อنانไปจะได้พบประสบพัคตร์	ได้ร่วมรักปรึเปรมเกษมสันต์
จะทำการสิ่งใดพร้อมใจกัน	แต่ชื่อนั้นทำนายไว้ในที
อย่าดำเนินเดินหน้าท่านว่าร้าย	เราต้องหมายตามหลังระวังหนี
เหมือนดวงจันทร์ร้อนเร่ขึ้นเมฆี	อาทิดย์หนีอัสดงริบลงดิน”

(เชื่อมซีไบท์ 4 วัดบางพลีใหญ่ใน จังหวัดสมุทรปราการ)

ในใบเชื่อมซีสะกดว่า ปรี ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกดว่า ปรีดิ์

เกิดจากการประสมคำไทยกับคำสันสกฤต คือ ดวง + จันทร

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

ดวง น. คำเรียกสิ่งที่มีลักษณะเป็นรูปกลม ๆ หรือที่เห็นเป็นวง ๆ เช่น ดวงดาว ดวงกษิณ, และบางสิ่งที่ไม่รูปร่าง เช่น ดวงชีวิต ดวงวิญญาณ

จันทร น. ดวงเดือน, เรียกเทวดาองค์หนึ่งในนิยายว่า พระจันทร, ในตำราโหราศาสตร์เป็นชื่อดาวพระเคราะห์ที่ 2; ชื่อวันที่ 2 ของสัปดาห์ (ส.)

คำว่า ดวงจันทร เกิดจากคำไทยกับคำสันสกฤต ในบริบทนี้มีความหมายโดยนัยเปรียบเทียบ หมายถึง คู่ครอง ที่ต้องจากพรากกันไปชั่วคราว อาจไม่ได้พบเห็นหน้ากันเหมือน ดวงจันทร กับดวงอาทิตย์ขึ้นสู่ท้องฟ้าไม่พร้อมกัน

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่ยี่สิบสี่ความสุขสิ้นทุกข์ร้อน

จะปราศทุกข์สุขใจให้เบิกบาน

ทนายสุนทรจริงจึงตั้งว่าขาน

อยู่ทุกทิวาราตรีไม่มีเหมือน”

(เชื่อมซีไบท์ 24 วัดม่วง จังหวัดอ่างทอง)

เกิดจากการประสมคำบาลีสันสกฤตกับคำไทย คือ ทุกข์ + ร้อน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

ทุกข์ น. ความยากลำบาก ความไม่สบายการไม่สบายใจ (ป.; ส. ทุขะ)

ร้อน ว. มีความรู้สึกตามผิวหนังเหมือนถูกไฟเป็นต้น, ตรงข้ามกับเย็น; กระทบกระวาย เช่น ร้อนใจ; เร่งรีบ, ซ้ำอยู่ไม่ได้

คำว่า ทุกข์ร้อน เกิดจากคำบาลีสันสกฤต ทุกข์ ประสมกับคำไทย ร้อน มีความหมายว่า ความยากลำบากไม่สบายกายไม่สบายใจที่ทำให้กระทบกระวายใจร้อนใจอยู่นั้น จะหมดไป ชีวิตต่อไปนี้มีความสุขเข้ามาแทนที่

1.2.3 คำที่มาจากภาษาอื่นทั้งหมด → คำประสม

ตัวอย่างที่ 1

“ถามเนื้อคู่ชุ่มสมสวาท	ว่ายังคลาดเห็นห่างทางวิถี
ดังเรื่อน้อยลอยกว้างกลางนที	มองเห็นที่ท่าจอดอยู่ไกลตา
ต้องเน้นหน้อยลอยล้ำแล่นละล่อง	แต่ไม่ต้องพายเหนี่ยวเมื่อหยักหนา
กระแสนจะอำนวยช่วยพัดพา	ให้ถึงท่าสุขสำราญกาย”

(เชื่อมซีใบที่ 5 วัดคีรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์)

เกิดจากการประสมกันระหว่างคำเขมรกับคำบาลีสันสกฤตคือ กระแส + ชล
ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
กระแส น. น้ำหรือลมเป็นต้นที่ไหลหรือพัดเรื่อยเป็นแนวเป็นทางไปไม่ขาดสาย
เช่น กระแสน้ำ กระแสลม, โดยปริยายหมายถึงอาการเช่นนั้น; เส้น, สาย, แนว, ทาง เช่น
กระแสความ, กระแสความคิด; เส้นวัดที่ดินทำด้วยหวายหรือเหล็กเป็นต้น เรียกว่าเส้นกระแส
(เทียบ ข. แชน = เชือก)

ชล น. น้ำ (ป., ส.)

คำว่า กระแสน เกิดจาก คำภาษาเขมร กระแส ประสมกับคำบาลีสันสกฤต ชล
ในบริบทนี้มีความหมายโดยนัยเปรียบเทียบ หมายถึง บุพเพสันนิวาสจะช่วยให้พบเนื้อคู่เองและจะ
มีความสุขในชีวิตคู่

ตัวอย่างที่ 2

“ถามป่วยไข้ภัยพาลอาการโรค	อย่าต้องโศกหายแค้นไม่แปรผัน
จะสร้างคลายหายสนิทในเร็ววัน	เกษมสันต์นฤทุกซ์สุชีเยย”

(เชื่อมซีใบที่ 9 วัดม่วง จังหวัดอ่างทอง)

เกิดจากการประสมกันระหว่างคำบาลีสันสกฤตกับคำบาลีสันสกฤต
ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
เกษม น. ความสุขสบาย, ความปลอดภัย, มักใช้เข้ากับคำอื่น เช่น สุขเกษม
เกษมสันต์ (โบ เขียนเป็น กระเขม, เขม กี่มี) (ส.; ป. เขม)
สันต์ ว. เจียบ, สงบ, สงัด

เกษมสันต์ ว. โปร่งอารมณ์, ชื่นชมยินดี (ป.; ส. ศานุต)

คำว่า เกשמสันต์ เกิดจาก คำบาลีสันสกฤต เกשמ ประสมกับ คำบาลีสันสกฤต สันต์ มีความหมายตรงตามคำศัพท์ หมายถึงมีความสุขสบายใจ

การใช้คำประสมในใบเขียนซี พบคำประสมที่สร้าง 2 ลักษณะคือ อาจเป็นคำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์และบุพบท กับ คำประสมที่มาจากภาษาใดก็ได้ ช่วยสื่อความเข้าใจกับผู้เสียหายได้ชัดเจน ภาษาในบทประพันธ์สละสลวยน่าอ่าน สื่อความหมายทั้งโดยตรงและโดยนัยให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้แจ่มแจ้งมากขึ้น

2. คำซ้อน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2548: 16-17) กล่าวถึงความหมายของคำซ้อนว่า คำซ้อนเกิดจากการสร้างคำโดยการนำคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือสัมพันธ์กันทางใดทางหนึ่งมาซ้อนกันหรือรวมกัน ซึ่งอาจเกิดความหมายเฉพาะหรือเกิดความหมายใหม่ขึ้น และกล่าวถึงการสร้างคำซ้อนว่า การสร้างคำซ้อนแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

- 1) ซ้อนคำที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น แจ่มใส นุ่มนึ่ม กักขัง ขัดถู บดบัง ห่างไกล
- 2) ซ้อนคำที่มีความหมายเป็นพวกเดียวกัน เช่น เสื้อผ้า ผมเผ้า ขาแข้ง ถ้วยชาม บ้านเรือน เป็นต้น
- 3) คำซ้อนที่มีความหมายเกี่ยวข้องหรือร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น หน้าตา หัวหู ข้าวปลา เหงือกฟัน เหล้ายา พี่น้อง ย่ายาย เป็นต้น
- 4) ซ้อนคำที่มีความหมายตรงข้าม เช่น เท็จจริง ผิดชอบ ชั่วดี ไปมา ได้เสีย เขาเรา ฉันเธอ เป็นต้น

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำซ้อนตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

2.1 คำซ้อนเพื่อความหมาย

2.1.1 ซ้อนคำที่มีความหมายเหมือนกัน

ตัวอย่างที่ 1

“เร่^๑นอบ^๒นบ^๓เคารพ^๔ที่^๕ผู้ใหญ่ คอยตามไปใช้ในวินิจฉัยวิถี
เหมือนดวงจันทร์ส่องฟ้าในราตรี โกล่^๖แสงศรีสุริยันตะวันจร”
(เชื่อมซีไบที่ 4 วัดพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

นอบ ก. น้อม, หมอบย่อลง, มักใช้ประกอบคำอื่น เช่น นบนอบ นอบน้อม

นบ ก. ไหว้, นอบน้อม

นอบนบ ก. น้อมกายลงไหว้ นบนอบก็ว่า

คำว่า นอบนบ เป็นการซ้อนคำที่มีความหมายเหมือนกัน ในบริบทนี้มี

ความหมายตรงตามคำศัพท์ว่าให้เคารพผู้ใหญ่ ใช้ความนอบน้อมมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ทุกคน

ตัวอย่างที่ 2

“ภูเขาสูงน้ำลึกจงตรีภคตรา สุริยาแจ่มแจ้^๑งดูแสงไส
คนคืออยู่เคียงข้างไม่ห่างไกล คงได้สมหมายเหมือนใจจง”

(เชื่อมซีไบที่ 28 วัดศรีสุทธาราม (กำแพง) จังหวัดสมุทรสาคร)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

แจ่ม ว. กระจ่าง, ไม่มัวหมอง

แจ้ ว. กระจ่าง, สว่าง, ชัด

แจ่มแจ้ ว. กระจ่างชัด แจ่มกระจ่าง

คำว่า แจ่มแจ้ เป็นการซ้อนคำที่มีความหมายเหมือนกัน ในบริบทนี้มี

ความหมายโดยนัย หมายถึง ช่วงเวลาของชีวิตที่พบกับความราบรื่นสว่างไสวเหมือนแสงสว่างของดวงอาทิตย์

2.1.2 ซ้อนคำที่มีความหมายเป็นพวกเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 1

“เมื่อคุณนั้นท่านว่าเป็นคนหม้าย อยู่ด้วยกันแล้วสบายจะหายห่วง
พร้อมสินทรัพย์ชายหญิงสิ่งทั้งปวง อีกลู่ลวงทุกข์โศกโรคภัย เอ๊ยฯ”
(เชียมซีใบที่ 25 วัดม่วง จังหวัดอ่างทอง)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
สิน น. เงิน, ทรัพย์
ทรัพย์ น. เงินตรา เช่น ไม่มีทรัพย์ติดตัว, สมบัติพิสดาน เช่น เขาเป็นคนมีทรัพย์
สินทรัพย์ น. บรรดาทรัพย์สินซึ่งบุคคลเป็นเจ้าของ
คำว่า สินทรัพย์ เป็นการซ้อนคำที่มีความหมายเป็นพวกเดียวกัน ในบริบทนี้มีความหมายตรงตามคำศัพท์ หมายถึง มีบรรดาทรัพย์สินพร้อมบริบูรณ์ทั้งหญิงชาย

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่เจ็ดเสร็จทุกข์เป็นสุขี
ทั้งบ้านเรือนเพื่อนกนก็ยินดี แต่ตัวนี้เคืองขุนคว่นวาย”
(เชียมซีใบที่ 7 วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโม้) จังหวัดกำแพงเพชร)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
บ้าน น. ที่อยู่ เช่น เลขบ้าน เจ้าบ้าน, สิ่งปลูกสร้างสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย เช่น บ้านพักตากอากาศ บ้านเช่า, บริเวณที่ตั้งเรือนอยู่ เช่น เขตบ้าน
เรือน น. สิ่งปลูกสร้างที่ยกพื้นและกั้นฝา มีหลังคาคลุมสำหรับเป็นที่อยู่
บ้านเรือน น. บ้านที่อยู่อาศัย
คำว่า บ้านเรือน เป็นการซ้อนคำที่มีความหมายเป็นพวกเดียวกัน ในบริบทนี้มีความหมายโดยนัย หมายถึง ครอบครัวคนในบ้านรักใคร่อบอุ่นมีความสุขดี มีเพียงผู้เสียหายเชียมซีที่เสียหายได้ใบนี้เท่านั้นจิตใจจะว่าวุ่นไม่สบายใจ

2.1.3 คำซ้อนที่มีความหมายเกี่ยวข้องหรือร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 1

เห็นเวลาไม่มีคนชื่นชม ดังนั้นคนเราจะดีหรือชั่วอยู่ที่การกระทำของตัวเอง

2.2 คำสอนเพื่อสืง

2.2.1 เสี่ยงพัญชนะต้นเหมือนกันแต่สระต่างกัน

ตัวอย่างที่ 1

“ถามหาลาภว่าสมอารมณ์หมาย ถามถึงรายเรื่องคุณ^{ู้}จู้
ว่ายังไม่ได้กันในพื้นที่ จบไบที่สิบสามหมดความเอ่ยฯ”
(เชื่อมซีไบที่ 13 วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

จู้ ก. เอนิ้วมือหรือสิ่งของจดหรือแห่เข้าไป, เอมือแห่ให้รู้ตัวหรือสะอึก;
ติดตามอย่างกระชั้นชิด

จู้จี้ ก. งอแง เช่น เต้กจู้จี้, บ่นจุกจิกไร้ไร เช่น คนแก่จู้จี้; พิถีพิถันเกินไป เช่น
ชื่อของเลือกแล้วเลือกอีกจู้จี้มาก

คำว่า จู้จี้ ในบริบทนี้มีความหมายโดยนัย หมายถึงคู่ครองที่หมายตาไว้นั้นมี
ปัญหาจุกจิกทำให้ไม่ได้แต่งงานกันง่าย

ตัวอย่างที่ 2

“ทั้งสองฝ่ายต่างก็ได้ดังประสงค์ ต่างมุ่งตรงกลับคืนสู่เคหา
พร้อมครอบครัวต่างสังสรรค์งานรจจา เด็กผู้ใหญ่เฮฮาสนุกกัน”

(เชื่อมซีไบที่ 23 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

เฮ ก. แสดงความสนุกสนานครึกครื้นหรือชอบอกชอบใจ เช่น เข้าฮา เย็นเฮ

ฮา ก. หัวเราะเสียงดังพร้อม ๆ กันเพราะขบขันหรือชอบใจ เช่น นักเรียนฮากัน

ทั้งห้อง

เฮฮา ว. เสียงหรืออาการแสดงความสนุกสนานครึกครื้น

“แต่เป็นความคิดไม่มีแพ้
ถึงของหายพบปะอย่าประวิง

ชนะแน่สู้ได้ไม่สูงสิง
ไม่ทอดทิ้งพวกพ้องต้องพบกัน”

(เชียมซีใบที่ 13 วัดท่าซุง จังหวัดอุทัยธานี)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
สูงสิง ก. เล่นหัวกันอย่างสนิทสนม, ติดต่อกันอย่างใกล้ชิดเป็นกันเอง, เช่น เด็ก
2 บ้านนี้ชอบมาสูงสิงกัน เขาเป็นคนหัวสูงไม่ชอบสูงสิงกับใคร
คำว่า สูงสิง ในบริบทนี้มีความหมายโดยนัย หมายถึงความคิดที่ฟ้องร้องกันอยู่
นั้นขนาด ไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวใกล้ชิดกับตัวเองอีก

ตัวอย่างที่ 3

“ถามหาคู่ซุ่ม ไม่สมมาด
ความคิดที่ยุ่งนุ่งงัว

แสนร้ายกาจล้วนเสียเรื่องเมียตัว
ไม่มีชั่วชนะได้โดยสบาย”

(เชียมซีใบที่ 12 วัดอัมพวัน จังหวัดสุพรรณบุรี)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
นุ่งงัว ว. เกี่ยวพันกันยุ่ง เช่น ลูกหลานนุ่งงัว หนี้สินนุ่งงัว, พันกันยุ่ง เช่น ค้าย
ยุ่งนุ่งงัว
คำว่า นุ่งงัว มีความหมายตรงตามคำศัพท์ หมายถึงความคิดที่เกี่ยวพันเข้ามาทำ
ให้ชีวิตวุ่นวายยุ่งเหยิง จะได้รับชัยชนะแน่นอน

2.2.3 เหยิงพญูชนะต้นเหมือนกันสระและตัวสะกดต่างกัน

ตัวอย่างที่ 1

“สิ่งที่ทำกรรมที่ก่อแต่พอตัว
แต่คนชুবอุปถัมภ์จำนงค์

ไม่พาชั่วถ้าเก็ญเป็นผุยผง
อย่าทะนงเขาจะซังระวังตน”

(เชียมซีใบที่ 14 วัดหิรัญญาราม จังหวัดพิจิตร)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
ผุยผง น. ละอองละเอียด, ผงละเอียด

คำว่า ผุยผง มีความหมายโดยนัย เปรียบชีวิตที่ทำความชั่วต้องพบกับความ
ยากลำบากเหมือนผลระอองที่กระจัดกระจายรวมตัวกันไม่ได้

ตัวอย่างที่ 2

“จะข้ามฟากก็ลำบากยิ่ง	สิ้นทุกสิ่งจงแจ้งแกลงใจ
แม้ถามการไปมาจะคลาไคล	ท่านบอกไว้ตามคำทำนาย
ทิศทักษิณทิศประจิมริมวิถี	หนทางนี้ท่านควรจะ <u>ผันผาย</u>
ถามคนเจ็บว่าหายยากลำบากกาย	ถึงถามหมายฟังใครก็ไม่มี”

(เชียมซีใบที่ 25 วัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสาคร)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
ผันผาย ก. กลับไป, เดินไป, ผายผันก็ว่า
คำว่า ผันผาย ในบริบทนี้มีความหมายตรงตามคำศัพท์ การเดินทางควรเดินทาง
ไปในทิศใต้และทิศตะวันตก

2.2.4 เสี่ยงพญูชนะต้นต่างกันแต่สระเหมือนกัน

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่หกตกจิตคิดเหลวไหล	เพราะจิตใจฟุ้งซ่านพาลระเห
จงกลอกกลับดับใจไม่ <u>เกร</u>	ถ้าเสเพลร้อนรนคนนินทา”

(เชียมซีใบที่ 6 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า
เกร ว. เกกมะเหรก, มีนิสัยเป็นพาล ชอบแกล้งชอบรังแกและเอาเปรียบเขา, มัก
ใช้เข้าคู่กับ พาล เป็นพาลเกร

คำว่า เกร ในบริบทนี้มีความหมายโดยนัย หมายถึง การคิดฟุ้งซ่านไม่เป็น
ประโยชน์กับตัวเอง คิดประพุดปฏิบัติในทางไม่ถูกต้องก็จะเป็นที่ครหาของผู้อื่น

ตัวอย่างที่ 2

“แม่นพี่น้องญาติมิตรสนิทเนื้อ ก็เอื้อเพื่อล้อมรอบขอบใจท่าน
ศัตรูก็หนีผละไม่ประจัญ ทั่วทุกหนแพ้ยไม่ต้องกลัว”

(เชียมซีใบที่ 14 วัดเจติยหอย จังหวัดปทุมธานี)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

เอื้อเพื่อ ก. อุดหนุน, เจือจาน, แสดงน้ำใจดีต่อผู้อื่น, บางทีใช้เข้ากับคำอื่น
เช่น เอื้อเพื่อพ่อแม่ เอื้อเพื่อเกื้อกูล เอื้อเพื่อเกื้อหนุน

คำว่า เอื้อเพื่อ ในบริบทนี้มีความหมายตรงตามคำศัพท์ หมายถึง ญาติพี่น้อง
เพื่อนฝูงให้การอุดหนุนช่วยเหลือ ศัตรูไม่สามารถทำอะไรได้

2.2.5 เสี่ยงพยัญชนะต้นต่างกันสระและตัวสะกดเหมือนกัน

ตัวอย่างที่ 1

“จะกินนอนร้อนใจไม่เป็นสุข มีแต่ทุกข์เพิ่มพูนไม่สูญหาย
เหล่าศัตรูห้อมล้อมอยู่รอบกาย ทายว่าร้ายจงเร่งระวังตัว”

(เชียมซีใบที่ 4 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

ห้อมล้อม ก. โอบล้อม, แวดล้อม, เช่น ฝูงชนห้อมล้อมดารารายทรงตั้ง

คำว่า ห้อมล้อม มีความหมายตรงตามคำศัพท์ มีศัตรูแวดล้อมอยู่รอบกาย

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่ยี่สิบเก้าเปรียบปลาคราได้น้ำ สดชื่นน้ำใจกายสบายแสน
ยศก็ยิ่งลากก็ใหญ่ไม่ขาดแคลน แต่แร้นแค้นเพื่อนแท้เหมือนไม่มี”

(เชียมซีใบที่ 29 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

แร้นแค้น ว. ฝืดเคือง, ขัดสน, ขาดแคลน เช่น เขามีชีวิตอยู่อย่างแร้นแค้นขาด
แคลนไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง

ตัวอย่างที่ 3

“อันใบที่ยี่สิบห้าหน้าสังเกต	ก็เพราะเหตุที่มีบุญวาสนา
ทำงานเบาแต่สบายในวิญญาณ์	ได้ทรัพย์มาเหลือใช้ไม่น้อยเลย
แต่ขอตัดเดือนไว้ให้ตระหนัก	ต้องรู้จักพอขอเฉลย
ทั้งรู้จักทำให้คู่แค้นเคย	ไม่ <u>เฉยเมย</u> เพื่อศึกษาหาความจริง”

(เชื่อมซีใบที่ 25 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายไว้ว่า

เฉยเมย ก. ละเลย, เพิกเฉย, ไม่นำพา

คำว่า เฉยเมย ในบริบทนี้มีความหมายตรงตามคำศัพท์ หมายถึงไม่เพิกเฉยต่อการเรียนรู้การดำเนินชีวิตอย่างพอดี ใช้จ่ายทรัพย์ตามความจำเป็น

ข้อสังเกต คำซ้อนเพื่อเสียงศึกษาเฉพาะเสียงพยัญชนะต้น สระและตัวสะกดเท่านั้น ไม่ศึกษาเสียงวรรณยุกต์

การใช้คำซ้อนในใบเชื่อมซี มีการซ้อนคำเพื่อความหมายและซ้อนคำเพื่อเสียง คำซ้อนที่ปรากฏมี 2 พยางค์ จากการซ้อนคำดังกล่าวทำให้ในบทประพันธ์ใบเชื่อมซีมีความชัดเจน การซ้อนเพื่อเสียงทำให้เกิดการสัมผัสในบทประพันธ์ เพิ่มความไพเราะในการใช้ภาษาร้อยกรอง

3. คำซ้ำ

พิมพร สอพิมาย (2544: 17) กล่าวว่า คำซ้ำเป็นคำประสมชนิดหนึ่งที่เกิดจากคำมูลที่เขียนเหมือนกันมารวมกัน โดยใช้ไม่ยืมมากำกับ ทำให้ความหมายเปลี่ยนไปเล็กน้อย เช่น ดี ๆ ชั่ว ๆ ไป ๆ มา ๆ หนู ๆ เด็ก ๆ แดง ๆ ฯลฯ ซึ่งความหมายที่เกิดขึ้นจะแตกต่างกันไป

ในการวิเคราะห์การใช้คำซ้ำในใบเชื่อมซี ได้วิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

3.1 การซ้ำคำบอกความไม่เจาะจง

คำว่า ง่าย ๆ เน้นความหมายของโชคกลางว่าจะได้มาง่ายจริง ๆ ไม่ต้องเหนื่อย
ยากลำบากหา จะมีมาเอง

3.3 ซ้ำคำแล้วทำให้ความหมายเปลี่ยนเป็นกระทำเรื่อย ๆ

ตัวอย่างที่ 1

“ถามหาลาก ๆ มิไม่ค้อยขัด
เสียงถึงคู่ดู ๆ ก็น่าขัน

ลากพิบัติก็พบไม่หลบหัน
คู่เก่านั้นพลัดไปแต่ใหม่มา”

(เชียมซีใบที่ 20 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)

คำว่า ดู ๆ เป็นการซ้ำคำเพื่อแสดงการกระทำซ้ำ ๆ ในบริบทนี้หมายถึงการ
พิจารณามองคนที่จะมาเป็นคู่

3.4 ซ้ำคำแล้วทำให้ความหมายเบาลง อ่อนลง

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่ยี่สิบแลลิบลิบอยู่ข้างหน้า
จะเป็นคุณฤาโทษนั้นกระไร

ช่างมีคมนอนธนาหน้าสงสัย
ยังมีอาจทราบได้โดยแน่นอน”

(เชียมซีใบที่ 20 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

คำว่า ลิบลิบ ซ้ำคำแล้วทำให้ความหมายเบาลง ในบริบทนี้หมายถึงมองไปแทบ
ไม่เห็น

การใช้คำในใบเชียมซีที่กล่าวมาข้างต้น มีทั้งการซ้ำคำโดยใช้ไม่ยืม และ การซ้ำคำทำให้
ความหมายเปลี่ยนไป บอกความไม่เจาะจง เน้นความหมายให้หนักแน่น เปลี่ยนความหมายเป็น
กระทำเรื่อย ๆ และทำให้ความหมายเบาลง ช่วยให้เกิดความชัดเจนในบทประพันธ์ สื่อความได้
ลึกซึ้ง อ่านแล้วจินตนาการได้

4. คำแสดงอารมณ์

คำแต่ละคำที่ผู้ประพันธ์นำมาเรียงร้อยเป็นบทกลอนในใบเชิยมิ มีบางคำที่สื่ออารมณ์ต่าง ๆ ของมนุษย์ได้ชัดเจน น้ำเสียงทำให้เกิดสุนทรียรสทางด้านภาษาและความคิด ซึ่งเกิดจากการใช้คำต่าง ๆ แก่ผู้ฟัง เช่น อารมณ์โกรธ เกลียด โศกเศร้า เหงา ว้าเหว่ เยาะเย้ย รัก สุข สนุกสนาน ชื่นชม ยกย่อง (พิทยา ลิมมณี, 2537: 25)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำแสดงอารมณ์ตามเกณฑ์ที่กำหนด ตามแนวของพิทยา ลิมมณี และจารุลักษณ์ นุตะวานิช ดังนี้

4.1 คำแสดงอารมณ์สุข สดชื่น

ตัวอย่างที่ 1

“จะมีการสนทนาวิสาสะ	ได้พบปะมงคลแท้ไม่แปรผัน
ผู้อยู่ไกลจะกลับบ้านไม่นานวัน	ได้สรรวสันต์ <u>ปรีดีเปรมอิมเอมใจ</u> ”

(เชิยมิใบที่ 21 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด จังหวัดกรุงเทพมหานคร)

ปรีดีเปรมอิมเอม สื่ออารมณ์แห่งความสุข สดชื่น

ตัวอย่างที่ 2

“จะมีแต่ปรีดีเปรมเกษมสุข	นิรทุกข์นิรภัยได้ <u>หรรษา</u>
พิเคราะห์ไปเห็นจะได้กับนาวา	ที่เล่นมาลุดลอดปลอดภัย”

(เชิยมิใบที่ 2 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

คำว่า หรรษา สื่ออารมณ์สดชื่น แสดงถึงชีวิตที่จะพบแต่ความสุข ปลอดภัย ปลอดภัยไร้อุปสรรค เหมือนเรือที่เล่นไปได้ตลอดรอดฝั่งไม่มีพายุหรืออันตราย

ตัวอย่างที่ 3

“โชคของท่านเปรียบสร้างสะพานใหญ่ แรกสร้างไปลำบากยากแค้นที่
พอสร้างเสร็จใช้ได้ทันที ข้ามวาริสำราญเบิกบานใจ”

(เชียมชีไบที่ 25 วัดท่าซุง จังหวัดพิษณุโลก)

คำว่า สำราญเบิกบาน แสดงอารมณ์สมชื่น หมายถึง มีความสุขที่ได้รับโชคกลาง
แม้จะได้มาด้วยความยากลำบากแต่เมื่อได้รับมาแล้วก็ประสบความสำเร็จ

4.2 คำแสดงอารมณ์หวาดหวั่น กลัว ลับสน

ตัวอย่างที่ 1

“ที่สืบสืบว่าราคนเหมือนดินฟ้า มีเวลามัวหมองไม่ส่องผล
จะไปหาผู้ใดให้มีคมน คู่ชดสนคร้ามครันหวั่นอุรา
ประตูปิดคิดยั้งจงฟังก่อน อย่ารีบร้อนคอยที่ให้มีท่า
จะมีหวังสมเหตุเจตนา โชคชะตาลอยกว้างกลางนที”

(เชียมชีไบที่ 14 วัดสัมป๋วย จังหวัดนครนายก)

คำว่า คร้ามครัน หวั่น เป็นคำแสดงอารมณ์ กลัว หวาดหวั่น ต่อโชคชะตาที่
ชะตาชีวิตตอนนี้มีแต่ติดขัดจะทำกรสิ่งใดก็ไม่ประสบความสำเร็จ ไม่มีใครสามารถช่วยได้ ให้ใจเย็น
อย่ารีบร้อนคอยคิดค่อยทำ โอกาสแห่งความหวังยังมีอยู่บ้าง

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่สามความว่าไม่ผาสุก จะได้ทุกข์ร้อนใจดังไฟผลาญ
ประกอบกิจจิตขุ่นวุ่นรำคาญ กลับป่วยการโทษระคนผลไม่มี”

(เชียมชีไบที่ 3 ศาลลูกศร จังหวัดลพบุรี)

ร้อนใจ เป็นคำแสดงอารมณ์หวาดหวั่น กลัว ที่ผู้แต่งต้องการสื่อว่า ชะตาชีวิต
ช่วงนี้มีแต่อุปสรรค กิจการงานไม่ประสบความสำเร็จ ชีวิตจะมีเรื่องให้ร้อนใจเป็นทุกข์

ตัวอย่างที่ 3

เศร้าสลด, ขื่นขม, ขำระทม แสดงอารมณ์เศร้า หม่นหมอง ผิดหวัง ที่ผู้แต่งต้องการสื่อถึงชะตาชีวิตของคนทีลาภยศการงานล้วนประสบความสำเร็จล้มเหลว ผิดหวัง แต่เมื่อผ่านช่วงชีวิตนี้ไปได้อีกสักครั้ง

ในบทประพันธ์ใบเชิยมชี่ มีคำที่สื่อถึงอารมณ์ของมนุษย์อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกและจินตนาการถึงความหมายของคำทำนายในใบเชิยมชี่ เป็นการแสดงการใช้ภาษาที่มีสุนทรียรสและเป็นการสื่อความคิด

5. คำสัมผัส

นภดล จันทรเพ็ญ และคณะ (2520 : 19 – 20) กล่าวถึงคำสัมผัสไว้ดังนี้

5.1 ว่าด้วยสัมผัสในชนิดสัมผัสสระ

- 5.1.1 คำเคียง สัมผัสสระชนิดกันสองคำ
- 5.1.2 คำเทียบเคียง สัมผัสสระชนิดกันสามคำ
- 5.1.3 คำทบเคียง สัมผัสสระชนิดกันสองคู่
- 5.1.4 คำแทรกเคียง สัมผัสสระ โดยมีคำอื่นแทรกกลางหนึ่งคำ
- 5.1.5 คำแทรกแอก สัมผัสสระ โดยมีคำอื่นคั่นกลางสองคำ
- 5.1.6 คำเทียบแอก สัมผัส โดยมีสระอื่นคั่นกลางหนึ่งคำและอยู่ปลายวรรค

5.2 สัมผัสชนิดอักษร

- 5.2.1 คำคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ
- 5.2.2 คำเทียบคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสามคำ
- 5.2.3 คำเทียบมรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสี่คำ
- 5.2.4 คำเทียบมรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันห้าคำ
- 5.2.6 คำแทรกคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีคำอื่นคั่นกลางหนึ่งคำ
- 5.2.7 คำแทรกมรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีพยัญชนะอื่นคั่นกลาง

สองคำ

ผู้วิจัยวิเคราะห์คำสัมผัสตามเกณฑ์ที่กำหนดดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สัมผัสในชนิดสัมผัสสระ

1.1 คำเคียง สัมผัสสระชนิดกันสองคำ

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่ลีบลอยอยู่ลิบพระจันทร์เสี้ยว คู่ดั่งเคียวแขวนอยู่หว่างกลางเวหา
แต่สระน้ำปลากระโดดโอดโอดขึ้นมา แทบชายฝั่งมรณานาเปล่าใจ”

(เชียมซีใบที่ 10 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเคียง คือ หว่าง – กลาง, (กระ)โอด – โอด,

(มร)ณานา – นำ

ตัวอย่างที่ 2

“ทั้งพวกพ้องน้องพี่ลูกหนึ่งจบ จะต้องพบแท้เที่ยงไม่เลียงหนี
สิ่งเป็นลาภดั่งงามตามที่มี ความคดีสู้ได้ไม่แพ้อะไร”

(เชียมซีใบที่ 11 วัดศรีวิชัยวัดนาราม จังหวัดชัยนาท)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเคียง คือ พ้อง – น้อง, งาม – ตาม

1.2 คำเทียบเคียง สัมผัสสระชนิดกันสามคำ

ตัวอย่างที่ 1

“อย่ามัวเมาเฝ้าหลงงงชีวิต จงเร่งคิดธรรมดาฟังปราศรัย
การดับเกิดคู่กันทุกชั้นวัย เหมือนผลไม้ปลูกไว้ไม่ได้กิน”

(เชียมซีใบที่ 26 ศาลลูกศร จังหวัดลพบุรี)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเทียบเคียง คือ ไว้ไม่ได้

ตัวอย่างที่ 2

“ในอารมณ์ไม่สนกับความคิด ถามคู่ชิตนั้นหนาฟังว่าขาน
 ไม่สู้ดีดอกนะจะระราน ถามอาการเจ็บไข้ว่าได้คลาย”
 (เชียมซีใบที่ 14 วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร จังหวัดสิงห์บุรี)
 บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเทียบเคียง คือ นะจะระ

1.3 คำทบเคียง สัมผัสสระชนิดกันสองคู่

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่ยี่สิบเอ็ดเช่นว่าบุบผชาติ สวยสะอาดแดดส่องยังผ่องใส
 ไม่แห้งหุดตดีสิวิไล จะตกใจไยเล่าไม่เข้าการ”
 (เชียมซีใบที่ 21 วัดพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี)
 บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำทบเคียง คือ หุดตดีสิ

ตัวอย่างที่ 2

“คั้งรีบแจวเรืออยู่กลางน้ำ วันยังคำจ้ำหน้อยเมื่อยแขนขา
 จึงได้อัฐพอมมาเลี้ยงอาตมา ที่ได้มากินหมดไม่อดตาย”
 (เชียมซีใบที่ 26 วัดคีรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์)
 บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำทบเคียง คือ คำจ้ำหน้อยเมื่อย

1.4 คำแทรกเคียง สัมผัสสระ โดยมีคำอื่นแทรกกลางหนึ่งคำ

ตัวอย่างที่ 1

“เหมือนพฤษภาน้ำแล้งน้ำแห้งเขา แต่พอเข้าหน้าฝนต้นชะอุ่ม
 รออีกหน้อยตั้งสติคำริคุม ปีน้ำคุ่มกันแนดีแท้จริง”
 (เชียมซีใบที่ 13 วัดท่าซุง จังหวัดอุทัยธานี)

1.6 คำเทียบแอก สัมผัสโดยมีสระอื่นคั่นกลางหนึ่งคำและอยู่ปลายวรรค

ตัวอย่างที่ 1

“บุตรในครรภ์ตามเป็นจริงเป็นหญิงชด ของที่พัดหมดดิได้มีหวัง
บอกว่ายายทวยไว้ให้เชื่อฟัง ไม่คืนหลังดังคิดในจิตใจ”

(เชียมชีใบที่ 10 วัดม่วง จังหวัดอ่างทอง)

ในใบเชียมชีสะกด พัด พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกด
พลัด หมายถึงพรากจากถิ่นฐานหรือบ้านเกิดเมืองนอนเดิม

บทประพันธ์นี้พบ คำเทียบแอก คือ ในจิตใจ

ตัวอย่างที่ 2

“ถ้ามีทุกข์แล้วพรายดับหายนลับ แต่จะกลับสุขใจมิได้ชั่ว
ได้ใบนี้มีแต่ดีไม่ต้องกลัว ทุกถ้วนทั่วมีสุขทุกวันเอ๋ย”

(เชียมชีใบที่ 14 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก)

บทประพันธ์นี้พบ คำเทียบแอก คือ ดับหายนลับ

2. สัมผัสชนิดอักษร

2.1 คำคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันกันสองคำ

ตัวอย่างที่ 1

“การทุกสิ่งนิ่งนอนอย่าร้อนจิต คงสมคิดสั้นทุกข์เป็นสุขแสน
ขณะนี้ถึงคราวเวลาแคลน หากว่าแผ่นดินร่นจะร่าคาญ”

(เชียมชีใบที่ 7 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำคู่ คือ นิ่งนอน, สุขแสน

ตัวอย่างที่ 2

“เปรียบเอาขันรองน้ำฝนที่กลางแจ้ง น้ำไม่แห้งคงได้แต่ไม่คล่อง
ไม่เหมือนดวงจิ้งจกตุ้มคลอง ตามทำนองคำเปรียบเทียบทำนาย”
(เชียมซีใบที่ 22 วัดม่วง จังหวัดอ่างทอง)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำคู่ คือ จิ้งจก

2.2 คำเทียบคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสามคำ

ตัวอย่างที่ 1

“ท่านผู้รู้ชี้แจงแสดงบท จงจำจดให้แม่นเป็นแก่นสาร
ผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อนกาล ถือโบราณไว้บ้างก็ยังดี”
(เชียมซีใบที่ 22 วัดศรีสุทธาราม (กำแพง) จังหวัดสมุทรสาคร)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเทียบคู่ คือ จงจำจด

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่สิบสองปองจิตคิดไม่สม ไม่ได้ชมชื่นชิดสนิทหวัง
เปรียบเหมือนคนใบ้พูดไม่ฟัง ทุกสิ่งอย่างแสนยากลำบากรัน”
(เชียมซีใบที่ 12 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเทียบคู่ คือ ชมชื่นชิด

2.3 คำเทียบมรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสี่คำ

ตัวอย่างที่ 1

“ถามวงศ์ญาติพี่น้องหรือของหาย ตามทำนายบอกตรงคงได้เรื่อง
ถ้าค้าขายเข้าหุ้นทุนจะเปลือง อย่ายักเยื้องยั้งสติคาริเอช”
(เชียมซีใบที่ 13 วัดคีรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเทียบมรด คือ อย่ายักเยื้องยั้ง

ตัวอย่างที่ 2

“ท่านจงเดือนตนเองจนเก่งแล้ว ดูเพริศแพรวพริ้มพราย ะไรนี้
เมื่อรู้ตนว่าเป็นโทษโทษไม่มี จะสวยศรีสุขเกษมอิ่มเอมใจ”
(เชียมซีใบที่ 23 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)
บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเทียบมรด คือ เพริศแพรวพริ้มพราย

2.4 คำเทียบมรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันห้าคำ

ตัวอย่างที่ 1

“ต้องเน้นหน้อยลอยล่ำแล่นละล่อง แต่ไม่ต้องพวยเหนือเมื่อยหนักหนา
กระแสนจะอำนวยการช่วยพัฒนา ให้ถึงทำสบสุขสำราญกาย”
(เชียมซีใบที่ 5 วัดคีรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์)
บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำเทียบมรด คือ ลอยล่ำแล่นละล่อง

2.5 คำทบทวน ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคู่

ตัวอย่างที่ 1

“ถามถึงคู่คู่หายยังไม่พบ เขายังหลบหนีไกลคล้ายมีเจ้า
คอยดูกลามห้ามหวงเหมือนลวงเรา ถามถึงข่าวทางไกลยังไม่”
(เชียมซีใบที่ 19 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)
บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำทบทวน คือ ดูกลามห้ามหวง

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่ยี่สิบเอ็ดเปรียบเป็นเช่นบุปผา สุริยาสาดส่องต้องลำแสง
ยังสดสวยรววยรินมีสีน้แรง อย่ากลางแกลงแห่งหน้าไปไยเลย”

(เชียมซีใบที่ 21 วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร จังหวัดสิงห์บุรี)

ในใบเชียมซีสะกด ไย ในพจนานุกรมลัทธิราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 สะกด
ไย มีความหมายว่า ไฉน, อะไร, ทำไม

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำทบทวน คือ สดสวยรววยริน, กลางแกลงแห่งหน้า

2.6 คำแทรกคู่ ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีคำอื่นคั่นกลางหนึ่งคำ

ตัวอย่างที่ 1

“คูหนทางขุ่มชื้นก็ล้นล้น ทั้งเปื้อนเประอะละอะดมเป็นหนักหนา
ถามถึงลาภเต็มทีไม่มีมา ด้วยชะตาเคราะห์กรรมแต่ก่อนกาล”

(เชียมซีใบที่ 15 วัดบางพลีใหญ่ใน จังหวัดสมุทรปราการ)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำแทรกคู่ คือ ขุ่มชื้นก็ล้นล้น

ตัวอย่างที่ 2

“อย่าร้อนใจไปเลยไม่เคยคิด ค่อยพินิจจงเจาะให้เหมาะเหม็ง
คงสมหมายขมชื้นได้ครั้นแครง ตัวเราเองต้องเจียมเส็งข่มตัว”

(เชียมซีใบที่ 17 วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร จังหวัดสิงห์บุรี)

บทประพันธ์นี้ปรากฏ คำแทรกคู่ คือ เจาะให้เหมาะเหม็ง, ขมชื้นได้ครั้นแครง

2.7 คำแทรกกรด ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีพยัญชนะอื่นคั่นกลางสองคำ

ตัวอย่างที่ 1

“ก็ไม่สมอารมณ์หมายเหมือนใจจิต สุดจะคิดจะแจ้งแกลงไป
แต่ปลายมีอ่าดิไม่มีภัย ของจบใบที่ยี่สิบเก้าเท่านี้เอ๋ย”

(เชียมซีใบที่ 19 วัดส้มป่อย จังหวัดนครนายก)

1.1 ต้นร้ายปลายดี: ตอนแรกประพฤติตัวไม่ดีแต่ภายหลังกลับสำนึกตัวได้แล้ว
ประพฤติดีตลอดไป, ตอนต้นไม่ดีแต่ไปดีเอาตอนหลัง

ตัวอย่าง

“ถามถึงคู่รูปไม่สวยแต่รวยทรัพย์ ของหายลับกลับได้อย่างจน
อันต้นร้ายปลายดีมีระคน จงผจญพอประมาณปานกลางเอช”
(เชียมซีใบที่ 22 วัดชะหาร จังหวัดนนทบุรี)

บทประพันธ์นี้กล่าวถึงต้นร้ายปลายดีในความหมายว่า ชีวิตของผู้เสี่ยงทายใน
ตอนต้นมีชีวิตที่ลำบาก แต่ในช่วงปลายจะมีชีวิตที่ดีขึ้น เหมือนสำนวนที่ว่า ต้นร้ายปลายดี
ตอนต้นไม่ดีแต่ไปดีเอาตอนหลัง

1.2 อานน้ำร้อนมาก่อน: เกิดก่อนจึงมีประสบการณ์มากกว่า

ตัวอย่าง

“ใบที่ยี่สิบสองต้องฟังอย่าบังอาจ อวดฉลาดไม่ดีจะมีเวลา
จะทำกิจสิ่งใดอย่าใจเบา อุตส่าห์เฝ้าเรียนหาปริญญาาน
ท่านผู้รู้ชี้แจงแสดงบท จงจำคดีให้แม่นเป็นแก่นสาร
ผู้ใหญ่อานน้ำร้อนมาก่อนกาล ถือโบราณไว้บ้างก็ยังดี”
(เชียมซีใบที่ 22 วัดศรีสุทธาราม (กำแพง) จังหวัดสมุทรสาคร)

บทประพันธ์นี้ใช้สำนวนอานน้ำร้อนมาก่อนในความหมายที่ว่า ก่อนจะทำ
อะไรให้ปรึกษาผู้ใหญ่ก่อนเพราะผู้ใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า การทำอะไรโดยไม่ปรึกษาใครอาจ
เกิดการผิดพลาดและเสียหายภายหลัง

1.3 พายเรือในอ่าง: คิดทำหรือพูดวกวนกลับไปกลับมา

ตัวอย่าง

“ถูกใบนี้มีทั้งดีและทั้งร้าย	ตามคำทนายปะปนระคนกลัว
ชั่วกับดีทุกข์กับสุขคลุกกันนัว	มีความชั่วคราวดีที่สำคัญ
คิดอะไรมักได้แต่ขัดข้อง	เหมือนพายเรือในอ่างวนอยู่นั้น
จะตรงออกมันก็ติดมีก็ติดกัน	เลขหมุนคว้างกลางคันอยู่ตามลม”

(เชียมชีใบที่ 8 วัดม่วง จังหวัดอ่างทอง)

สำนวน พายเรือในอ่าง ในบทประพันธ์นี้หมายถึง ช่วงชีวิตของคนที่มีความสุขและความทุกข์ วนวนปะปนกันไปมา บางครั้งพบแต่เรื่องดี ๆ ก็ทำให้มีความสุขแต่อีกบางครั้งว่ประสบเรื่องร้าย ๆ ก็อาจมีความสุขชั่ววนกลับไปกลับมาเหมือนพายเรือในอ่าง

1.4 เ็นครกขึ้นภูเขา: ทำงานที่ยากลำบากอย่างยิ่ง โดยต้องใช้ความเพียรพยายามและอดทนอย่างมากหรือบางทีก็เกินกำลังความสามารถหรือสติปัญญาของตน

ตัวอย่าง

“ท่านจะทำงานไต่ก็ยากลำบากจิต	เหมือนกับคิด <u>เข็นครกขึ้นภูเขา</u>
แสนละเหี่ยเพื่อยใจเหนื่อยไม่เบา	ต้องอับเฉาเพราะเคยทำกรรมมา”

(เชียมชีใบที่ 6 วัดเจดีย์หอย จังหวัดปทุมธานี)

สำนวน เข็นครกขึ้นภูเขา ในบทประพันธ์นี้หมายถึง ผู้เสี่ยงทายคิดจะทำงานอะไรก็จะพบความยากลำบาก ต้องใช้ความพยายามและความอดทนอย่างมากเหมือนเข็นครกขึ้นภูเขา และไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากมีกรรมเก่าที่ทำไว้

2. สำนวนเปลี่ยนแปลง

เป็นสำนวนที่เปลี่ยนแปลงจากสำนวนเดิมปรากฏดังนี้

2.1 ตัดคำบางส่วน

2.1.1 ตัดช่องพอดัว มาจากสำนวนเดิม ตัดช่องน้อยแต่พอดัว: เอาตัวรอดแต่ผู้เดียว

ตัวอย่าง

“ใบที่สิบสามเปรียบเหมือนต้นไม้	ยังมีได้ผลิดอกหรือออกผล
เหมือนพฤษภาน้ำแล้งต้องแผงตน	ไร้น้ำฝนคนรดก็ไม่มี
อย่าตัดช่องพอตัวกลัวแก่งแย่ง	อย่าเคลือบแคลงจากไปให้ไกลที่
จงรอรุ่งฟังว่าในพาทิ	แม้การมีค้อยคิดตามกิจการ”

(เชียมชีใบที่ 13 วัดหิรัญญาราม จังหวัดพิจิตร)

สำนวน ตัดช่องพอตัว ในบริบทนี้หมายถึง การหนีเอาตัวรอดแต่ผู้เดียวจาก ปัญหาถึงความทุกข์ยากลำบากไว้เบื้องหลัง ชีวิตช่วงนี้ก็เหมือนต้นไม้ที่ขาดน้ำ ไร้น้ำฝนไร้คนรดน้ำเปรียบเหมือนไม่มีคนช่วยเหลือต้องประสบกับความทุกข์ยากลำบาก

2.1.2 คบคนดูหน้า มาจากสำนวนเดิม คบคนให้ดูหน้า ซื่อผ้าให้ดูเนื้อ: จะพิจารณาคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้พิจารณาอย่างรอบคอบ

ตัวอย่าง

“ใบที่ห้าว่าไว้ให้เห็นชัด	อย่าอี้อัดอกใจไปเลยหนอ
ไม่ควรคิดเกินเขตเหตุไม่พอ	ไม่มีข้อคิดร้ายในตัวใคร
การทุกข์ใจไปเปล่าไม่เข้าการ	ถือโบราณทำนองจะฟ้องใส
จะ คบคนดูหน้า อย่าเบาใจ	อย่าโลกมากอยากได้ของเขามา”

(เชียมชีใบที่ 5 วัดสัมป๋อย จังหวัดนครนายก)

สำนวน คบคนดูหน้า มีความหมายเชิงเตือนสติให้พิจารณาทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างรอบคอบ แม้ว่าชะตาชีวิตจะไม่ร้ายแต่ก็ไม่ควรประมาทในการทำสิ่งใดเหมือนการคบคนก็ต้องพิจารณาอุปนิสัยใจคอ ความประพฤติให้รอบคอบเช่นเดียวกัน

2.2 เปลี่ยนแปลงบางคำ

2.2.1 ถ่อเรือทวนน้ำ มาจากสำนวนเดิม พายเรือทวนน้ำ: ทำด้วยความยากลำบาก

ตัวอย่าง

เปรียบเหมือนเราจะหาเป็นราคิน
ว่าป่วยการเปล่า ๆ ไม่เข้าข้อ
กว่าจะได้ก็ยากลำบากใจ

“ใบที่สืบแปดเห็นทรัพย์ติดกับหิน
ก็สุดสิ้นแสนยากลำบากกาย
เหมือนถ่อเรือทวนน้ำลำธารไหล
ต่อไปนานคงเหมาะด้วยเคราะห์ดี”
(เชียมซีใบที่ 18 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

ใบเชียมซีสะกดว่า ราคิน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกดว่า
ราคิน

สำนวน ถ่อเรือทวนน้ำ ในบทประพันธ์นี้หมายถึง การจะได้ทรัพย์มานั้นได้มา
ด้วยความยากลำบากเหมือนถ่อเรือทวนน้ำต้องออกแรงเหนื่อยจึงจะไปได้

2.2.2 ยกตนข่มเขา มาจากสำนวนเดิม ยกตนข่มท่าน: ยกย่องตัวเองและข่มผู้อื่น
พูดทับถมผู้อื่นแสดงให้เห็นว่าตัวเองเหนือกว่า

ตัวอย่าง

“อย่ายกตนข่มเขาไม่เอานะ
ถนอมการเป็นอยู่พอประมาณ

เดี๋ยวท่านจะเสียศีลเขาหมิ่นท่าน
เหล่าวงศ์วานช่วยกันเพิ่มเฉลิมดี”
(ใบเชียมซีที่ 20 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

สำนวน ยกตนข่มเขา หมายถึง อย่าพูดทับถมผู้อื่นให้ตัวเองเหนือกว่า จะเป็นเหตุ
ให้ทำผิดพลาดและทำให้ผู้อื่นดูถูก

2.3 เปลี่ยนแปลงเกือบทุกคำ

2.3.1 คั่นเข็มขุดขึ้นจากคลอง มาจากสำนวนเดิม งามเข็มในมหาสมุทร: ค้นหาสิ่งที่
ยากจะค้นหาได้ ทำกิจที่สำเร็จได้ยาก

ตัวอย่าง

“ใบที่สืบสามคำทายอภิปรายกล่าว
จะหวังลากลิ่วนยากลำบากตน

ว่าเรื่องราวอัศจรรย์ก่อนขัดสน
ดังเช่นคั่นเข็มขุดขึ้นจากคลอง”

(เชื่อมซีไบที่ 13 วัดศรีสุทธาราม (กำแพง) จังหวัดสมุทรสาคร)
 สำนวน คั้นเข็มขุดขึ้นจากคลอง ในบทประพันธ์นี้หมายถึง การหวังลาภที่จะมี
 เข้ามาในชีวิต จะมีมาได้ยากเหมือนการคั้นขุดเข็มขึ้นจากคลอง

การใช้ความหมายสำนวนใช้ความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542
 เป็นความหมายหลัก

การใช้สำนวนในใบเชื่อมซีมี 2 ลักษณะ คือสำนวนเดิมและสำนวนเปลี่ยนแปลง การใช้
 สำนวนประกอบบทประพันธ์ช่วยขยายความที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น สำนวน
 ช่วยเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพและรู้สึกเข้าใจความหมายของข้อความได้ลึกซึ้ง แจ่มแจ้ง

การใช้โวหารภาพพจน์

โวหารภาพพจน์ เป็นภาษารูปแบบหนึ่ง เกิดจากการเรียงร้อยถ้อยคำด้วยวิธีต่างๆ ให้ผิด
 แยกไปจากการเรียงลำดับคำหรือความหมายของคำตามปกติ เพื่อให้เกิดภาพหรือมีความหมาย
 พิเศษ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539: 109)

ใบใบเชื่อมซีพบโวหารภาพพจน์ดังนี้

1. อุปมา
2. สัญลักษณ์
3. อุปมานิทสน์
4. การอ้างถึง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โวหารภาพพจน์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1. **อุปมาอุปไมย** หมายถึงการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งให้เหมือนหรือคล้ายกับอีกสิ่งหนึ่ง โดย
 พง์เคียงที่รูปสมบัติหรือลักษณะสมบัติเป็นสำคัญ โดยใช้คำต่าง ๆ เหล่านี้เป็นคำเชื่อม เช่น กล ดั่ง
 คุณ ประคอง ประหนึ่ง เล่ห์ ประเล่ห์ เพียง ถนัด ละม้าย แม้น เหมือน แจก เช่น แจกเช่น ราว
 ราวกับ เป็นต้น

ในไบเซียมซีมีการใช้โวหารอุปมาเปรียบกับสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การเปรียบกับธรรมชาติ

ตัวอย่างที่ 1

“ไบที่สามเปรียบเวลาคยามืดมืด	เมฆลอยปิดมัวบประคนหมอง
พิรุณโปรยปรายซ่าฟ้าคะนอง	สักครู่กลับดำของสว่างตา
จะทำการสิ่งใดจงยังคิด	ถ้าตามติดจักทุกข์เป็นหนักหนา
จงแจ้งเรื่องทุกสิ่งแต่จริงมา	เข้าปรึกษาผู้ใหญ่ให้แนะนำ”

(เซียมซีใบที่ 3 วัดคีรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์)

ในบทประพันธ์นี้เปรียบเทียบความมืดมนของชีวิตที่ต้องพบปัญหาและอุปสรรคกับท้องฟ้าที่มืดไปด้วยเมฆหมอก และมีฝนตกฟ้าคะนอง นั่นคือ เปรียบปัญหาชีวิตที่มืดมนหาทางออกไม่ได้กับท้องฟ้าที่มืดมืดไปด้วยเมฆหมอก เปรียบอุปสรรคของชีวิตกับ ฝนตกฟ้าคะนอง และเปรียบชีวิตที่พบทางแก้ไขแล้วกับแสงสว่างของท้องฟ้า

ตัวอย่างที่ 2

“ไบที่สิบสองเปรียบดาวพราวกระจ่าง	อยู่ยงกลางเวหาอากาศใส
เหมือนคนที่ปลอดโปร่งโล่งฤทัย	สบายใจเบิกบานสำราญรมณ์
ใครเสี่ยงได้ไบนี้ว่าคืนัก	โชคลากจักเอิบอาบซาบทรงวสม
ถ้าหวังหญิงยอดชู้ไว้ชูชม	อย่าปรารมภ์ต้องได้ในเร็ววัน”

(เซียมซีใบที่ 12 วัดท่าซุง จังหวัดอุทัยธานี)

ในบทประพันธ์นี้เปรียบชีวิตที่สุขสบายใจกับดวงดาวที่สว่างกลางท้องฟ้า

ตัวอย่างที่ 3

เปรียบกับต้นพฤกษาคราไถลัดตาย	“ไบที่สองต้องกันเหมือนจันทร์ฉาย
ได้ผลิดอกออกใบไสวสว่าง	แล้วกลับกลายเป็นเหมือนเช่นเดิม
	ต้องน้ำค้างลมเซร่าเพยเสริม

เหมือนกระจกบานเก่าเมื่อคราวเดิม ต้องเพิ่มเติมขั้วคณูจึงดูงาม”
 (เชียมชีใบที่ 2 วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม)
 บทประพันธ์นี้เปรียบคนมีความทุกข์เหมือนกับต้นไม้ที่ตายแล้ว เปรียบคนมี
 ความสุขเหมือนต้นไม้ที่ออกดอกสวยงาม เปรียบความช่วยเหลือเหมือนกับน้ำค้างที่หยาดหยดให้
 ต้นไม้ได้ชุ่มชื้นขึ้น

ตัวอย่างที่ 4

“ใบที่สืบท้าวาไรไม่คืนัก เหมือนตกรักเปียกปอนลงนอนกลิ้ง
 ต้องคืนรณคลุกกละเป็นระวิง พระพายยังพัดเห็บเจ็บอุรา

เหมือนตัวท่านเต็มทีไม่มีลาภ ทุกข์แทบกราบธรณินทร์สิ้นหรรษา
 กว่าจะได้แต่ละครั้งเลือดคั่งตา เป็นเพราะว่ากรรมเก่าเข้าตามทัน”

(เชียมชีใบที่ 15 วัดท่าซุง จังหวัดอุทัยธานี)

ในใบเชียมชีสะกด ปรัก ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกด
 ปลัก

บทประพันธ์นี้ เปรียบชีวิตเหมือนการตกลงไปในปลักโคลนร่างกายเปียกปอน
 แล้วมีลมพัดมาทำให้รู้สึกหนาว เหมือนกับชะตาชีวิตของผู้เสี่ยงทายที่ต้องประสบกับปัญหา
 อุปสรรคมากมายเข้ามาในชีวิตทำให้เกิดความทุกข์ใจอยู่เสมอไม่จบสิ้น

1.2 การเปรียบกับสัตว์

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่สีนี้ไซ้เหมือนไกลคู่ มิได้รู้ยามพบประสบสอง
 เหมือนลูกไก่ฝูงเดียวเที่ยวคณอง ตัวหนึ่งต้องจากไปเสียไกลกัน
 ต่อนานจึงพบประสบพัคตร์ ได้ร่วมรักปรีดิ์เปรมเกษมสันต์
 จะทำการสิ่งใดพร้อมใจกัน แต่จื่อนั้นทนายไว้ในที่นี้”

(เชียมชีใบที่ 4 วัดหิรัญญาราม จังหวัดพิจิตร)

บทประพันธ์นี้เปรียบเทียบการจากกันไม่ได้อยู่ด้วยกันของเนื้อคู่เหมือนกับลูกไก่ที่จากฝูงไปตัวเดียว

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่ลืมหกเหมือนนกน้อยที่คอยคู่	น่าอศุเสียใจคอยหายเปล่า
คู่ที่ท่านคอยอยู่เป็นคู่เขา	ท่านคอยเหงาอยู่เช่นนั้นจนพรานเจอ
ท่านไม่ควรคอยใครให้ป่วยการ	ทั้งเสียนานทั้งถูกกล่าวหาเราเชื่อ
ลืมหกเสียดประเสริฐแนจักแก่ผลอ	ท่านอย่าเพื่อเชื่อใครให้ตายนาน”

(เชียมซีใบที่ 16 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

บทประพันธ์นี้เปรียบคนคอยเนื้อคู่เหมือนนกน้อยที่คอยหาคู่อยู่แต่ไม่มีโอกาสได้

พบ

ตัวอย่างที่ 3

“เปรียบเช่นเรามีกระบือพาหนะ	อย่าอะอะหวังอาชามาเคียงคู่
มิใช่บุญวาสนาส่งาชู	ขึ้นสู่รู้ร้อนรนต้องรำคาญ
ใบนี้ถ้ามความดีไม่มีแพ้	ทายว่าแน่ักซู้คู่สมาน
เดี่ยวนี้ยังมีประสบพบพาน	รออยู่ก่อนเกิดการจะดีเอย”

(เชียมซีใบที่ 18 วัดคีรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์)

บทประพันธ์นี้เปรียบคนที่มิฐานะหรือหน้าที่การงานด้อยเหมือนควายและเปรียบคนที่รักหรือชอบมุ่งหวังอยากให้มาเป็นเนื้อคู่เหมือนม้าที่มีฝีเท้าการวิ่งเร็วกว่าควาย ดังนั้นถ้าคิดให้มาเป็นคู่กันย่อมไม่เหมาะสม

ตัวอย่างที่ 4

“ใบที่ยี่สิบเก้าเปรียบปลาคราได้น้ำ	สดชื่นน้ำกายใจสบายแสน
ยศก็ยิ่งลากก็ใหญ่ไม่ขาดแคลน	แต่เร้นแค้นเพื่อนแท้เหมือนไม่มี”

(เชียมซีใบที่ 29 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

บทประพันธ์นี้เปรียบคนเหมือนปลา เปรียบลาภยศเหมือนน้ำ คนที่ได้ลาภยศดีใจ
และมีความสุขสดชื่นก็เหมือนปลาที่ได้น้ำเช่นเดียวกัน

1.3 การเปรียบกับสิ่งของ

ตัวอย่างที่ 1

“จงอุตส่าห์มีมานะจะสำเร็จ	จงเข้มแข็งดุจเหล็กเพชรมหาศาล
จงรู้จักทำให้เบิกบาน	จงรักงานรักหน้าที่นี้สำคัญ
ทำเช่นว่าจะได้สมอารมณ์หมาย	สุขสบายประสบสิ่งเป็นมิ่งขวัญ
อันทุกข์โศกโรครภัยทั้งหลายนั้น	ไม่มีวันกล้ากรายท่านได้เลย”

(เชียมซีใบที่ 3 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

บทประพันธ์นี้เปรียบเทียบความเข้มแข็งของจิตใจเหมือนเหล็กเพชร ซึ่งถ้ามีใจเบิกบาน
มุ่งมั่นรับผิดชอบการทำงานโดยไม่หวั่นไหวกับปัญหาหรืออุปสรรคก็จะพบกับความสำเร็จ

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่เจ็ดระเหิดไปหลายหมื่นลิ	เหมือนว่าที่ลอยสุดหล้าฟากฟ้าเขียว
เสียงฟ้าก้องกัมปนาทหาวจริงเจียว	ช่างหาวดเสียวดวงวิญญาณนำพรันพริ้ง
แม้กระนั้นก็ไม่ปล่อยให้ลอยเลื่อน	ยึดสายป่านอย่าเข้ยนกงไม่ถึง
กับเพลิงพล้ำคะม่อมล้มลงตึง	ควรคำนึงตระหนักไว้อย่าให้คลาย”

(เชียมซีใบที่ 17 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

ในใบเชียมซี สะกด ระเหิด พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกด
ระเห็จ

บทประพันธ์นี้เปรียบเทียบชีวิตที่ต้องประสบกับปัญหาเหมือนว่าที่ลอยไปไกลสุดสาย
ป่านในท้องฟ้าต้องพบกับพายุ และเปรียบชะตาชีวิตของคนเราที่ต้องดำเนินไปเหมือนกับสายป่าน
เมื่อประสบปัญหาแต่เราไม่ทอดยอดต่อสู่เผชิญความจริงและแก้ไขก็เหมือนเรายึดสายป่านนั้นไว้ไม่
ปล่อยให้ว่าวหลุดมือก็จะสามารถประคองชีวิตตนเองไว้ได้

1.4 การเปรียบกับพฤติกรรมของคน

ตัวอย่างที่ 1

	“ใบที่ยี่สิบนี้แจ่มแฉงใจ
ด้งคนจรเดินป่าพนาลัย	ลัดวิถีทางไกลในพนา
ต้องโดนหนามเหนียวเกี่ยวกีดก้างกัน	แต่ลงคั่นคั่นไปได้ถูกทำ
ไม่มากนักหนามเหนียวเกี่ยวกายา	คงโคลคลาสุขสมอารมณ์ปอง”

(เชียมซีใบที่ 20 วัดหิรัญญาราม จังหวัดพิจิตร)

บทประพันธ์นี้เปรียบชะตาชีวิตคนที่พบปัญหาและอุปสรรคเหมือนกับคนที่ต้องเดินเข้าไปในป่าแล้วมีขวากหนามขวางกั้นเมื่อเดินฝ่าเข้าไปก็ถูกหนามเกี่ยวให้เจ็บปวด

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่ยี่สิบหกนี้ว่าชะตาซัด	ลากบอกซัดไม่เห็นจะเป็นผล
มักมีทุกข์ขุ่นข้องหมองมล	โชคของคนเช่นนั้นหมดปัญญา
ด้งรับจ้างแจวเรืออยู่กลางน้ำ	วันยังค่ำจำหน้อยเมื่อยแขนขา
จึงได้้อฐพอเลี้ยงอาตมา	ที่ได้มากินหมดไม่อดตาย”

(เชียมซีใบที่ 26 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

บทประพันธ์นี้เปรียบคนที่มีความทุกข์ชีวิตลุ่ม ๆ ดอน ๆ ไม่มีโชคลาก หั้นหน้าไปพึ่งใครก็ลำบากไม่มีคนช่วยเหลือต้องต่อสู้ตามลำพังเหมือนกับคนรับจ้างแจวเรือหาเช้ากินค่ำไปวัน ๆ ทำงานเหนื่อยได้เงินมาพอเลี้ยงชีพแต่ไม่เหลือเก็บ

2. สัญลักษณ์ หมายถึงการนำภาพหรือลักษณะของสิ่งหนึ่ง ใช้เป็นตัวแทนของอีกสิ่งหนึ่ง ที่ต้องการกล่าวถึง การเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ นั้นต้องผ่านการวิเคราะห์และตีความ หรือดูบริบทแวดล้อมจึงจะสามารถเข้าใจสัญลักษณ์นั้น ๆ ได้

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่ลึบเหมือนหงส์ที่หลงฝูง	จะพวยงชีวิตให้ผิดที่
เข้าฝูงนกฝูงนกเค้าให้เข้าที่	จะหมดศรีเสื่อมยศศักดิ์ไม่รักตน
เสียเพราะเพื่อนเตือนไว้ด้วยใจหวัง	ทำนองตั้งอุทิศจิตกุศล
พวยงตนเตือนว่าอย่าลืมตน	บินข้ามพ้นฝูงเพื่อนอย่าเชื่อนเซ”

(เชียมซีใบที่ 10 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

บทประพันธ์นี้ใช้หงส์ก่าและนกเค้าเป็นสัญลักษณ์ หงส์ หมายถึงคนรวย ผู้สูงศักดิ์ ก่า นกเค้า หมายถึง คนจน ผู้ต่ำศักดิ์ แต่ในบทประพันธ์นี้ หงส์ มิใช่คนรวยคนสูงศักดิ์อย่างเดียวแต่หมายรวมถึงคนดีที่ประพฤติตนดี หากไปรวมกลุ่มคบกับ ก่า นกเค้า ซึ่งหมายถึง คนจน คนต่ำศักดิ์และประพฤติตนไม่เหมาะสมก็จะทำให้ตัวเองเสื่อมเสียเกียรติ เพราะเพื่อนจะพาให้ประพฤติตนตามนั้นไป

3. อุปมาอุปไมย หมายถึงการใช้เรื่องราว นิทาน มาประกอบ ขยายหรือแนะนำให้ผู้อ่านทราบโดยนัย ตัวอย่างที่ยกมากล่าวโดยนัยจะช่วยใจหรือช่วยทำให้เข้าใจตัวบทที่นำเสนอได้ชัดเจนแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่ลึบสีมีแพรต่วนเพียงหนึ่งผืน	ก็แข่งชั้นงามสมดุคมลัน
แต่ยามที่จะซื้อซึ่งแพรนั้น	ต้องเลือกฟันอย่าให้มีราศีมล
ต้องตรวจตราพิจารณาให้รอบคอบ	จึงจะชอบตามนิยมสมเหตุผล
ใช้ช่างเย็บชั้นหนึ่งน่าพึงยล	เพื่อได้ผลเป็นพัศตราอ่าอินทรีย์”

(เชียมซีใบที่ 14 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

บทประพันธ์นี้ เปรียบเทียบเนื้อคู่ที่ดีมีความสวยมีคุณค่าอย่างผ้าแพรต่วน เมื่อจะเลือกมาเป็นคู่ก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบเลือกคนที่จริงจัง ๆ เป็นอุปมาอุปไมยที่ใช้สอนคนที่เลือกคู่ครองให้มองความสวยงามภายนอก ต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเหมือนช่างเย็บฝีมือดีที่เลือกเส้นด้ายดีมาตัดชุดใส่

4. การอ้างอิง หรือการเท้าความ เป็นโวหารภาพพจน์ที่นำเอาบุคคล เหตุการณ์ เรื่องราว ในอดีต นิทาน วาทีสำคัญ ประวัติหรือสถานที่ หรือวรรณคดีที่มีมาก่อน มากกล่าวอ้างให้เห็น เป็นอุทาหรณ์เปรียบเทียบ เพื่อให้เรื่องราวที่กำลังกล่าวถึงนั้นเด่นชัดขึ้น

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่สามนามพระยาฉัตรทันต์ราช	เป็นเชื้อชาติชโกรชาญชัยศรี
หักมะเคื่อมาเพื่อเมียด้วยหวังดี	เผชิญมีมดแดงเหมือนแกลังกัน
กุศลกรรมทำมาจึงอาเพศ	ทุกข์ทเวศถูกเลื่อยงาให้อาสัญ
ต้องคร่ำครวญหวลให้ไม่เว้นวัน	เคราะห์สำคัญกุศลลบบันดาล
ถูกใบนี้ท่านว่ามีดีมีเคราะห์หนัก	จะเลื่อมศักดิ์สูญยศหมดสุขสานต์
จะเกิดทุกข์ด้วยหญิงยี่งำคาญ	จงเร่งทำบุญทานเสียเถิดเอย”

(เชื่อมชีใบที่ 3 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก)

ใบเชื่อมชีสะกด ฉัตรทันต์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกด ฉัททันต์

ใบเชื่อมชีสะกด หวลให้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกด หวนให้ หมายถึง ร้องไห้คร่ำครวญเวียนกลับไปมา

บทประพันธ์นี้นำนิทานชาดกมาอ้างอิงเป็นอุทาหรณ์ โดยนำเรื่องของพระยาฉัตรทันต์ราชที่หักมะเคื่อมาให้เมียด้วยความหวังดีแต่เผชิญมีมดแดงติดมาด้วยจึงกลายเป็นผลร้ายไป เป็นอุทาหรณ์เตือนคนอ่านว่า ยามที่คนเรามีเคราะห์ ต้องประสบกับชะตาชีวิตที่โชคร้าย แม้จะมีผู้หวังดียื่นมือมาช่วยเหลือ แต่ชีวิตเราก็อาจประสบปัญหาและอุปสรรคได้เหมือนเดิม จึงไม่ควรประมาท

การใช้โวหารภาพพจน์ในใบเชื่อมชี ปรากฏใช้โวหารอุปมาอุปไมยมากที่สุด โดยใช้ความเปรียบ 4 ลักษณะ คือ เปรียบกับธรรมชาติ เปรียบกับสัตว์ เปรียบกับสิ่งของ และเปรียบกับพฤติกรรมของมนุษย์ นอกจากนี้ใช้สัญลักษณ์ อุปมาที่ศน์และการอ้างอิง การใช้โวหารภาพพจน์ประกอบการประพันธ์ช่วยทำให้อ่านมีความหมายสมบูรณ์ เข้าใจง่ายและชัดเจน อ่านแล้วเกิดจินตภาพหรือเกิดความรู้สึกอย่างลึกซึ้ง

การใช้ฉันทลักษณ์

การแต่งคำประพันธ์ในใบเชิขมชีพรูปแบบการแต่ง ๒ ชนิดคือ กลอนสุภาพและกลอนนิราศ ดังนี้

1. กลอนสุภาพ

เริงชัย ทองหล่อ (2537: 1) กล่าวว่า “ฉันทลักษณ์ คือ กฎเกณฑ์ในการแต่ง “กาณ์” หรือ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย ตามที่ตำราฉันทลักษณ์ได้วางแบบบัญญัติไว้ เรียกว่าลักษณะบังคับ หรือข้อบังคับ”

สรูปฉันทลักษณ์ กลอนสุภาพของเริงชัยได้ว่า

- 1) 1 บท มี 4 วรรค ใน 1 วรรค มี 8 คำ (ระหว่าง 6–9 คำ)
- 2) สัมผัสนอก คือการส่งสัมผัสระหว่างวรรค ตามตัวอย่างในคำประพันธ์

ดังตัวอย่างคำประพันธ์

“ใบที่สิบแปดทำนายว่าเวลานี้	จรงที่ช้ำก่อนอย่าร้อนนัก
ท่านจะพบสิ่งมุ่งหมายได้ประจักษ์	ทั้งสมรักสมมาดที่อาจเจอ
รอเวลาให้ท่านมีดีจึงรอด	จะตลอดรอดฝั่งระวังผล
อย่าพูดพล่อยอย่าคอยใครที่หมายเจอ	ท่านคอยเก้อเขาเปล่าไม่เข้าการ
อีกสักหน่อยเรือที่จอดรอดพ้นฝั่ง	ท่านหมายตั้งหันเหเรือต่อเมื่อท่าน
มีคนช่วยเป็นนายท้ายในไม่นาน	ชีวิตท่านจะรุ่งโรจน์โชดนา
จะพบผู้มีบุญหนุนนำช่วย	ถึงคราวม้วยจะไม่ม้วยเขาช่วยทำ
ใครจะว่าให้ช้ำอย่าฆ่าพา	จงอดสำหรับคอยสักหน่อยดี”

(เชิขมชีพที่ 18 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

สัมผัสในไม่บังคับแต่ถ้ากวีแต่งให้มีก็จะเพิ่มความไพเราะในน้ำเสียงของคำที่ต่อเนื่อง
สละสลวย ดังคำประพันธ์

“ถามหาคู่ใจเป็นได้แน่
ได้เจริญสุขขังทั้งครอบครัว

ประเสริฐแท้ไม่เสียเรื่องเมียผัว
อย่าเมาเมาทุกขร้อนเฝ้าถอนใจ”
(เชียมซีใบที่ 16 วัดอัมพวัน จังหวัดสุพรรณบุรี)

สัมผัสในวรรคที่ 1 คือ คู่ – ชู, ใจ - ได้

สัมผัสในวรรคที่ 2 คือ เสีย – เมีย

สัมผัสในวรรคที่ 3 คือ (สุ)ขัง – ทั้ง

สัมผัสในวรรคที่ 4 คือ ร้อน – ถอน

2. กลอนนิราศ

วิเชียร เกษประทุม (2543: 36 – 37) กล่าวถึงฉันทลักษณ์ของกลอนนิราศ สรุปได้ว่า

- 1) ขึ้นต้นด้วยวรรครับของบาทเอก ส่วนวรรคสลับเว้นว่างไว้
 - 2) วรรคหนึ่งใช้คำตั้งแต่ 7 – 9 คำ
 - 3) สัมผัสและความไพเราะอื่น ๆ เหมือนกับกลอนแปด
 - 4) คำสุดท้ายจะต้องจบลงด้วยคำว่าเอ๋ย
- ตัวอย่างคำประพันธ์

จะตกถิ่นฐานใดให้ขาดแคลน
จะกินนอนร้อนใจไม่เป็นสุข
เหล่าศัตรูห้อมล้อมอยู่รอบกาย
ถามหาลาภยากลำบากสิ้น
ถ้าถามพวกหนึ่งที่พันพัว
ถามถึงคู่เคียงจะเรียงพักตร์
มีแต่ร้ายร้อนทำให้รำคาญ

“ใบที่สี่สุดลำบากยากเหลือแสน
เฝ้าแต่แค้นเคืองอยู่ไม่รู้วาย
มีแต่ทุกข์เพิ่มพูนไม่สูญหาย
ท่านว่าร้ายจงเร่งระวังตัว
แต่เป็นความนั้นพันข้อที่ชั่ว
ว่ามีคิ้วไม่ประสบได้พบพาน
อย่าได้ฝักใฝ่เห็นเป็นแก่นสาร
สงบการณ์ยังสติตรองเอ๋ย”

(เชียมซีใบที่ 4 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

ฉันทลักษณ์ในกลอนสุภาพและกลอนนิราศที่ปรากฏในใบเขียนซีส่วนใหญ่ถูกต้องตามข้อบังคับ แต่มีข้อสังเกตบางคำที่กล่าวซ้ำนั้นใช้ไม่ยมกแทนคำซ้ำ ซึ่งผิดรูปแบบของข้อบังคับ เช่น ซ้ำ ๆ ก่อนทำไปคงได้ดี เขียนซีใบที่ 28 วัฒนมหาธาตุ จังหวัดเพชรบูรณ์ ในใบเขียนซีมีการใช้สัมผัสในเกือบทุกวรรคและทุกบทประพันธ์ การใช้สัมผัสในช่วยให้คำประพันธ์มีความไพเราะ สละสลวย

วิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหาโดยอาศัยแนวคิดของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2525); สมชาย ฐานวุฒโฒ (2545); วชิรญาณวโรรส, (2539) ซึ่งในใบเขียนซีปรากฏเนื้อหา 4 ด้านคือ

1. **ความเชื่อ** ความเชื่อเกิดอยู่ในจิตสำนึกของคนเรา แล้วส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมตามความเชื่อ นั้น ๆ

ความเชื่อเป็นพื้นฐานทางจิตใจมนุษย์ที่ช่วยให้มั่นใจในการประพฤติปฏิบัติ หรือดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในใบเขียนซีมีความเชื่อ 2 ประการคือ

1.1 ความเชื่อในโชคชะตา

1.2 ความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม

รายละเอียดมีดังนี้

1.1 ความเชื่อในโชคชะตา

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่ยี่สิบสองสนองความตามกำหนด ลagnันมีพอประมาณการนานา	ไม่ไปปดขอทนายท่านายว่า ไม่คลาดคลางได้เหมือนใจปอง
--	---

เปรียบเอาขันลงน้ำฝนหล่นกลางแจ้ง น้ำไม่แห้งก็คงได้แต่ไม่คล่อง
ไม่เหมือนดวงจิ้งจกจากตุ่มคลอง ตามทำนองคำเทียบเปรียบทำนาย”

(เชียมชีใบที่ 22 วัดบางพลีใหญ่ใน จังหวัดสมุทรปราการ)

บทประพันธ์นี้เปรียบโชคชะตาชีวิตกับการรองน้ำฝนกลางแจ้งว่า มีโชคอยู่บ้างแต่
ไม่มามายเท่าไร มีพอให้ประคับประคองชีวิตอยู่ได้แต่ไม่ถึงกับสุขสบาย เป็นความเชื่อเรื่อง
โชคชะตา

ตัวอย่างที่ 2

“ถามเนื้อคู่คงได้สมใจรัก เป็นศรีศกดิ์คู่สร้างแต่ปางหลัง
ผู้คิดคดหมดที่หนีพายัพัง ไม่มีหวังชนะเราสบาย”

(เชียมชีใบที่ 17 วัดท่าซุง จังหวัดสุโขทัย)

ในบทประพันธ์นี้กล่าวถึง คู่สร้างคู่สมที่มีมาแต่ชาติปางก่อน เป็นบุพเพสันนิวาส
ที่ต้องพบและเป็นคู่กันในชาตินี้ แสดงถึงความเชื่อเรื่องคู่ที่มีมาแต่ชาติปางก่อน

ตัวอย่างที่ 3

ถึงแม้ใครเสี่ยงได้ในปีนี้ “ใบที่สิบสองครองทุกข์ไม่สุจี
เมื่อทำเสร็จเคราะห์ร้ายคลายเบานิด ทำพิธีพิธีกรรมตามชะตา
จะหมดบุญเสื่อมอำนาจวาสนา ท่านมุ่งคิดสิ่งไหนยังไร้ค่า
ดวงชะตาท่านกลับเป็นอัปจน”

(เชียมชีใบที่ 12 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

บทประพันธ์นี้แสดงความเชื่อเรื่องโชคไม่ดี และได้แนะนำให้ทำพิธีสะเดาะ
เคราะห์เพื่อลดความโชคร้ายลงให้เบาบาง ไม่ว่าจะคิดหวังสิ่งใดก็ไม่สมหวังเนื่องจากบุญที่สะสม
มาได้หมดลงแล้ว

1.2 ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม

ตัวอย่างที่ 1

“ถามหาคนเจ็บคนป่วยพอช่วยได้ ควรวางใจสุดแท้แต่กรรมเก่า
 ถามหาผู้รู้ตัวอย่ามัวเมา อาจต้องเสีราตรมอรุณกายหน้าเอย”
 (เชียมซีใบที่ 2 วัดเจดีย์หอย จังหวัดปทุมธานี)
 บทประพันธ์นี้แสดงความเอื้อเฟื้อแก่กรรมเก่าว่า ความเจ็บป่วยของผู้เสียหายใบ
 เชียมซีนั้นเป็นผลมาจากกรรมเก่า แต่ก็ไม่ป่วยมากเพราะกรรมน้อย

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่สิบห้าว่าตามคำแถลง
 ค้างเป็ยกฝนชุ่มร่างอยู่กลางแปลง พระพายแรง โบกสะบัดอีกพัดพา
 คูหนทางก็ชุ่มชื้นต้องลื่นลัม ทั้งเป็อนเปราะละอะตมเป็นหนักหนา
 ถามถึงลาภเต็มที่ไม่มีมา ด้วยชะตาเคราะห์กรรมแต่ก่อนกาล”
 (เชียมซีใบที่ 15 วัดบางพลีใหญ่ใน จังหวัดสมุทรปราการ)
 กล่าวถึงความเชื่อเรื่อง กรรมเก่าที่ส่งผลให้ชะตาชีวิตในชาตินี้ต้องมีเคราะห์
 ประสบปัญหาและอุปสรรคของชีวิตมากมาย โชคลาภก็ไม่มี เหมือนคนที่ยืนอยู่ท่ามกลางพายุฝน
 ล้มลุกคลุกคลาน เนื้อตัวเป็อนเปราะมอมแมม

ตัวอย่างที่ 3

“ไม่มีวันจะรับซึ่งเคราะห์ร้าย ทั้งคืนปลายใบนี้ว่าดีหนา
 มีกุศลผลบุญตามหนุนมา มีเนื่อเนาแบ่งบุญตามหนุนรอง
 หากจะมีศัตรูผู้มุ่งร้าย ตัวท่านไซ้รู้ทางชอบอย่าตอบสนอง
 ความดีของท่านจะกั้นกอง ภัยจะปองก็พ่ายกระจายเอย”
 (เชียมซีใบที่ 26 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)
 บทประพันธ์นี้กล่าวถึงความเชื่อเรื่อง ผลบุญที่ทำไว้ ส่งเสริมให้คุณความดีนั้นช่วย
 เป็นเกราะป้องกันภัยอันตรายจากเคราะห์ร้ายและศัตรูทั้งปวง มีแหล่งทำบุญได้อย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างที่ 4

“จะได้ดีมีบุญหนุนนำส่ง	ศิริมงคลการผसानเสริม
จะหายไ้จะสบายได้ดั้งเดิม	จะได้เพิ่มบุญญาบารมี
ท่านผู้เฒ่านั้นเล่าจะแจ่มใส	ผู้เยาว์วัยจะได้ลาภทวีศรี
อันใ้บนี้ชี้ชัดสวัสดิ์	ขอให้ผู้มีคุณธรรมนำชีพเอย”

(เชียมซีใบที่ 27 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

ใบเชียมซีสะกด ศิริ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542 สะกด ศิริ
บทประพันธ์นี้กล่าวถึง ผลบุญที่สะสมไว้ ส่งเสริมให้มีความเป็นมงคลของชีวิตที่
พบแต่สิ่งดี ๆ คนเจ็บป่วยก็จะหาย คนแก่จะแข็งแรงสดชื่นแจ่มใส เด็กจะได้ลาภ คนที่เสี่ยงได้ใ้บนี้
มีแต่สิ่งดีเพราะผลบุญที่ทำได้

ตัวอย่างที่ 5

“ใครถูกใ้บนี้ก็มีทุกข์	กลียุควิบัตินัดไม่หาย
ต้องตั้งจิตอธิษฐานยึดมั่นใจ	ไม่เบียดเบียนใครใดในโลกนี้
ต้องตั้งจิตคิดระงับดับโมหะ	ถือขันติโสร้งจะตามวิถี
เร่งทำบุญกรวดน้ำเท่าที่มี	ผลบุญนี้จะเกื้อหนุนค้าจุนเอย”

(เชียมซีใบที่ 19 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก)

บทประพันธ์นี้กล่าวถึง ชะตาชีวิตที่ติดขัด แต่สามารถแก้ไขให้ดีขึ้นได้โดยการ
ทำบุญกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล ทำจิตใจให้สงบด้วยการไม่โกรธ อดทนและความเสียสละยอมตัว ผล
บุญที่ทำได้ส่งเสริมให้ความทุกข์ที่มีนั้นคลายลงได้

ความเชื่อที่ปรากฏใ้บเชียมซี พบความเชื่อเรื่องโชคชะตาที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและ
ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม กล่าวถึงการทำความดีและกรรมชั่วที่ส่งผลให้ชีวิตต้องเป็นไปตามผล
แห่งกรรมนั้น และหากคำทำนายบอกถึงกรรมเก่าก็จะแนะวิธีแก้ไขใ้บให้ผู้เสี่ยงทายได้นำไปปฏิบัติ
แก้ไขต่อไปด้วย

2. การถามตอบ ในคำทำนายมีการถามตอบเรื่องราวในชีวิตซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐาน
ของมนุษย์ คำตอบใ้บเชียมซีมีทั้งสมหวัง ไม่สมหวัง ดีและไม่ดี

การถามตอบในใบเชิขมซีมีการถามตอบ 14 เรื่อง ดังนี้

- 2.1 ถามโชคลาภ
- 2.2 ถามการทำธุรกิจ การค้าขาย
- 2.3 ถามการคบเพื่อน มิตรสหาย บริวาร
- 2.4 ถามเกี่ยวกับศัตรู
- 2.5 ถามเกี่ยวกับญาติพี่น้อง คนในครอบครัว
- 2.6 ถามโรคภัยไข้เจ็บ
- 2.7 ถามเรื่องเนื้อคู่ สามีภรรยา
- 2.8 ถามเรื่องลูกในครรภ์ว่าเป็นชายหรือหญิง
- 2.9 ถามคติความ
- 2.10 ถามหนี้สิน ลูกหนี้ เจ้าหนี้
- 2.11 ถามเกี่ยวกับการเดินทาง
- 2.12 ถามการศึกษา
- 2.13 ถามหน้าที่การงาน เกียรติยศชื่อเสียง
- 2.14 ถามของหาย

ผลการวิเคราะห์ปรากฏการถามตอบดังนี้

- 2.1 ถามโชคลาภ ในใบเชิขมซีปรากฏคำถามโชคลาภและคำตอบดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

“ถามโรคาว่าเบาทุเลาแน่	เป็นความแพ้ดูทำต้องล่าหนี
ถามถึงลาภก็ประเสริฐเกิดมากมี	ยิ่งทวีขึ้นทุกวันเป็นมั่นคง”

(เชิขมซีใบที่ 22 วัดศรีสุทธาราม (กำแพงร่ำ) จังหวัดสมุทรสาคร)

เชิขมซีใบนี้ถามเรื่องโชคลาภ คำตอบบอกว่าจะสมหวังได้ลาภเงินทองสิ่งของมาก
ขึ้น นั่นคือจะมีชีวิตที่ดีมั่งมีศรีสุขจากโชคลาภ

ตัวอย่างที่ 2

“ถามหาลากล้วยนยากลำบากสั้น
ถ้าถามลูกหนี้ที่พันพัว
แต่เป็นความนั้นพันข้อที่ชั่ว
ว่ามีคิ้วไม่ประสบได้พบพาน”
(เชียมซีใบที่ 4 วัดคีรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์)
เชียมซีใบนี้ถามเรื่อง โชคลาภ คำตอบไม่สมหวัง ไม่มีโชคลาภเข้ามาในช่วงนี้

2.2 ถามการทำธุรกิจ การค้าขาย

ตัวอย่างที่ 1

“ใบที่สิบห้าว่าไว้ในอักษร
จะค้าขายสิ่งใดกำไรมี
ไม่อาทรร้อนทุกข์เป็นสุขศรี
ว่าแสนดีสมคิดเหมือนจิตปอง”
(เชียมซีใบที่ 15 วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร จังหวัดสิงห์บุรี)
เชียมซีใบนี้ถามค้าขาย คำตอบสมหวังถ้าทำการค้าจะประสบความสำเร็จกำไรดีมี

ความเจริญงอกงาม

ตัวอย่างที่ 2

“เหมือนพายเรือเล่นสวนทวนพาย
ต้องฝืนกลืนกล้ำในทำนอง
กว่าจะลุลากตัวแสนมัวหมอง
จงระคองกิจการให้นานไป
คงสำเร็จพลันในขั้นหนึ่ง
อย่ารำพึงเบี่ยงบิดคิดไกล
มั่นถามคนเศร้าโศกมิโรครภัย
จะหายได้แน่ชัดเป็นสัจจา”
(เชียมซีใบที่ 18 วัดพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี)

เชียมซีใบนี้ถามค้าขาย คำตอบการค้าขายหรือทำกิจการไม่ดี ประสบปัญหาและอุปสรรคต้องระคองกิจการไปอีกนาน

2.3 ถามการคบเพื่อน มิตรสหาย บริวาร

(เชียมซีใบที่ 4 วัดท่าซุง จังหวัดอุทัยธานี)

เชียมซีใบนี้ถามเรื่องศัตรู คำตอบไม่ดี ดวงชะตา กำลังมีภัยชีวิตพบปัญหาที่ทำให้
เกิดทุกข์กินนอนไม่เป็นสุข มีคนคิดร้ายที่จะทำให้เดือดร้อน

2.5 ถามเกี่ยวกับญาติพี่น้อง คนในครอบครัว

ตัวอย่างที่ 1

“อันพี่น้องผองเพื่อนเตือนให้ขึ้น ล้วนมอบไมตรีมิให้กัน	ทุกวันคืนรื่นสุขเกษมสันต์ สายสัมพันธ์ยึดมั่นนิรันดร”
--	---

(เชียมซีใบที่ 12 วัดใหญ่ศรีวงศ์ จังหวัดนครสวรรค์)

เชียมซีใบนี้ถามเรื่องญาติพี่น้อง คนในครอบครัว คำตอบดี ญาติพี่น้องรักใคร่
กลมเกลียว ส่งผลให้ชีวิตมีความสุข

ตัวอย่างที่ 2

“ทั้งพี่น้องญาติมิตรคิดพบหน้า ถามหาลากไม่ดีที่ตั้งใจ	ไม่พบพาจึงแจ้งแถลงไข สร้างสมไว้ความดีมีสุขเอย”
---	---

(เชียมซีใบที่ 12 วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร จังหวัดสิงห์บุรี)

เชียมซีใบนี้ถามเรื่องญาติพี่น้อง คำตอบไม่ดี หมายถึงต้องอยู่ไกลญาติพี่น้อง
ไม่ได้ไปมาหาสู่กัน จึงควรทำดีเพื่อให้ผลบุญส่งเสริมได้พบญาติพี่น้อง

2.6 ถามโรคภัยไข้เจ็บ

ตัวอย่างที่ 1

“เร่รักตัวกลัวผิดคิดให้มาก ถามถึงคนเจ็บไข้ว่าได้คลาย	สงบปากกายใจให้เหลือหลาย โรคจะหายคืนวันเป็นอันดี”
---	---

(เชียมซีใบที่ 17 วัดมหาธาตุ จังหวัดเพชรบูรณ์)

เชียมซีใบนี้ถามโรคร้ายไข้เจ็บ คำตอบดี คนที่เจ็บป่วยจะหายจากโรคจะกลับมา มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์

ตัวอย่างที่ 2

“ถามถึงไข้โรคร้ายไข้เจ็บ

ถามถึงลาภว่าดีวิทาย

ว่าร้ายกาจเจ็บหนักไม่ชักหาย

อุปถัมภ์มากมายอยู่ใกล้เอย”

(เชียมซีใบที่ 28 วัดสัมป๋อย จังหวัดนครนายก)

เชียมซีใบนี้ถามโรคร้ายไข้เจ็บ คำตอบไม่ดี คนที่เจ็บป่วยไม่หาย

2.7 ถามเรื่องเนื้อคู่ สามีภรรยา

ตัวอย่างที่ 1

“แม้นถามถึงยอดชู้เนื้อคู่สร้าง

จะสมเนื้อสมรักสมศักดิ์ครอง

ประเสริฐอย่างแสนดีไม่มีสอง

ไม่มีหมองคงสุขทุกเวลา”

(เชียมซีใบที่ 23 วัดศรีสุทธาราม (กำแพง) จังหวัดสมุทรสาคร)

เชียมซีใบนี้ถามเนื้อคู่ คำตอบดีสมหวัง จะพบเนื้อคู่ที่ดี เป็นคู่สร้างมาแต่ชาติ

ปางก่อน ชีวิตคู่จะสมหวังมีความสุข

ตัวอย่างที่ 2

“อันตัวท่านหนาเวลานี้

ถ้าถามหาคู่ไว้ชุกรม

ยังไม่มีทางใดจะได้สม

อย่าปรารมภ์แม้นได้ก็ไม่ได้”

(เชียมซีใบที่ 12 ศาลพระแม่ย่า จังหวัดสุโขทัย)

ใบเชียมซีสะกด ปรารมภ์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 สะกด

ปรารมภ์

เชียมซีใบนี้ถามเนื้อคู่ คำตอบไม่สมหวัง ยังไม่พบเนื้อคู่ในเวลานี้ หากมีคน

ชอบเข้ามาผูกพันรักใคร่ก็ยังไม่ใช่เนื้อคู่ของตัวเอง

ตัวอย่างที่ 2

“ถามคนเจ็บว่าหายสบายจิต
จะแพ้เขาทุกเรื่องไปไม่มีดี

ถามจะคิดสู้ความตามวิถี
เนื้อคู่มือพอหวังยังอยู่ไกล”

(เชียมซีใบที่ 21 วัดหิรัญญาราม จังหวัดพิจิตร)

เชียมซีใบนี้ถามคติความ คำตอบไม่ดี จะถ้ามีคติความจะแพ้ทุกเรื่อง

2.10 ถามหนี้สิน ลูกหนี้ เจ้าหนี้

ตัวอย่างที่ 1

“ว่าคงหายเบาบางเหมือนอย่างทายกัน
ว่าคงจะพบพัสดุเหมือนทักทาย

หรือถามหาลูกหนี้พี่น้องหาย
หรือถามหมายหาลาภไม่หายบคำ”

(เชียมซีใบที่ 1 ศาลลูกศร จังหวัดลพบุรี)

เชียมซีใบนี้ถามลูกหนี้ คำตอบดี จะได้พบลูกหนี้ได้รับเงินคืน

ตัวอย่างที่ 2

“ถามลูกหนี้หนีหน้าพากันหลบ
หาของหายจะได้คืนขึ้นฤดี

ไม่พานพบเลยสักคราเป็นหน้าหนี
ความอื่นมีก็สุขพ้นทุกข์เอ๋ย”

(เชียมซีใบที่ 13 วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโม) จังหวัดกำแพงเพชร)

เชียมซีใบนี้ถามลูกหนี้ คำตอบไม่ดีไม่สมหวัง จะไม่พบลูกหนี้ไม่มีโอกาสได้เงิน

คืน

2.11 ถามเกี่ยวกับการเดินทาง

ตัวอย่างที่ 1

“แม้ถามการไปมาจะคลาไคล
ทิศทักษิณทิศประจิมริมวิถี

ท่านบอกไว้ตามคำที่ท่านาย
หนทางนี้ควรท่านจะผันผาย”

(เชียมซีใบที่ 25 วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม)

2.13 ถามหน้าที่การงาน เกียรติยศชื่อเสียง

ตัวอย่างที่ 1

“โดน โบนี่เหมาะแท้แก่ผู้เลี้ยง
 แม่นมียศปรากฏทิวาน

ไม่หลีกเลี้ยงได้แน่ซึ่งทรัพย์สาร
 ลากสักการหวังได้ไม่เปลี่ยนแปลง”

(เชียมซีใบที่ 13 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)

เชียมซีใบนี้ถามยศหน้าที่การงาน คำตอบดี บอกว่าหน้าที่การงานจะเจริญรุ่งเรือง
 ได้เลื่อนยศเลื่อนตำแหน่งและจะมีเงินทอง

ตัวอย่างที่ 2

“แม่นเลี้ยงได้ถูกโบนี่แสนดีเหลือ
 ทั้งยศศักดิ์จักมีพันนาน

ข้าวปลาเกลือย่อมได้เป็นอาหาร
 กอรัปกิจการให้ด้อยาริรอ”

(เชียมซีใบที่ 18 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)

เชียมซีใบนี้ถามเรื่องหน้าที่การงาน คำตอบดีบอกว่าอีกไม่นานจะได้เลื่อนยศเลื่อน
 ตำแหน่ง

2.14 ถามของหาย

ตัวอย่างที่ 1

“จะทำการสิ่งใดให้รอบคอบ
 ถามหาลาภโบนี่ดีไม่เบา

อยู่ในกรอบคุณนับไม่อัธฉา
 ของหายเล่าสมประสงค์คงได้คืน”

(เชียมซีใบที่ 7 วัดท่าซุง จังหวัดอุทัยธานี)

เชียมซีใบนี้ถามของหาย คำตอบดีบอกว่าจะได้คืนมาตามที่มุ่งหวัง

ตัวอย่างที่ 2

3.2 วรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน

ตัวอย่าง

จะเบิกบานดูจผ่านวิมานแมน	“ใบที่สิบสิ่งดงามอร่ามแสง
กลับจากเวียงเชียงใหม่มีชัยแน่	ดั่งขุนแผนเสร็จศึกก็คือนอง
จะทำการงานสิ่งใดสมปอง	ความชอบแปล้ปรมใจไม่มีหมอง
	เข้าทำนองแนบเนียนไม่เวียนวน”

(เชยชมซีไบที่ 14 วัดบางพลีใหญ่ใน จังหวัดสมุทรปราการ)

บทประพันธ์นี้เปรียบการทำงานที่ประสบผลสำเร็จ จะได้รับความดีความชอบและเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่ง เหมือนกับขุนแผนที่ชนะศึกเชียงใหม่แล้วได้รับพระราชทานความชอบมากมาย

3.3 วรรณคดีเรื่องพระไชยสุริยา

ตัวอย่าง

“ถ้าเป็นหญิงชายท่านทนายว่า	ได้เมื่อพระสุริยาเที่ยวผันผาย
เสียสำเภาสระ้ากระมลไปจนเจียนตาย	เสียไพร่ นางมัจฉากร้าเอาไป
ต้องเกาะไม้รื่องให้อยู่กลางคลื่น	หลายวันคืนจึงเข้าถึงฝั่งได้ใน
ปีนี้มีแต่ตรอมระกำใจ	คิดสิ่งไรไม่สำเร็จดังเจตนา”

(เชยชมซีไบที่ 18 วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโม้) จังหวัดกำแพงเพชร)

บทประพันธ์นี้เปรียบ ชีวิตที่ต้องระหกระเหิน พบกับความทุกข์ยากปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เหมือนพระไชยสุริยาที่เรือสำเภาล่มสูญเสียชีวิตทรัพย์สินและบริวารมากมาย ชะตาชีวิตในปีนีของผู้เสี่ยงทายจึงมีแต่ความทุกข์ ไม่ประสบความสำเร็จอย่างที่มุ่งหวัง

3.4 วรรณคดีเรื่อง มหาเวสสันดรชาดก

ตัวอย่าง

“ใบที่สามสิบเอ็ดเปรียบมหาเวสสันดร ได้เมื่อตอนบรรพชาเป็นฤๅษี
 ประพฤติพรตพรหมจรรย์ถือขันตี ถูกใบนี้ดีชั่วกลัวกันไป
 คือตอนต้นตัวท่านนั้นจะร้าย ถึงตอนปลายกลับดีไม่มีไหน
 ถึงตอนต้นจะพบประสบภัย แต่ตอนปลายท่านจะได้ลาภสักการ”

(เชียมชีใบที่ 31 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)

บทประพันธ์นี้เปรียบ ชาติชีวิตที่ดีและไม่ดีสลับกันไป เหมือนพระเวสสันดรที่
 ตอนต้นต้องจากบ้านเมืองมาผนวชอยู่ป่าอย่างยากลำบากแต่สุดท้ายก็ได้กลับเข้าเมืองครองราชย์
 สมบัติอย่างมีความสุข ชีวิตของผู้เสี่ยงทายก็เช่นกัน ช่วงแรกจะพบกับปัญหาและอุปสรรค มีชีวิตที่
 ลำบากแต่สุดท้ายชีวิตก็จะสมหวังมีความสุข

3.5 วรรณคดีเรื่อง พระมหาชนก

ตัวอย่าง

“ใบที่สี่เมื่อพระมหาชนก ถึงคราวตกกระกำลำบากกาย
 ลำเภาล่มลงกลางนทีสาย แทบจะวายชีवालงจาบัลย์
 ถ้าผู้ใดเสี่ยงได้โดยใบนี้ ความไม่ดีก็จะมีเสียศรีขวัญ
 จะต้องพลัดพรากจากญาติพันธุ์ เนื้อคู่นั้นทายว่าดีมีมา”

(เชียมชีใบที่ 4 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)

บทประพันธ์นี้เปรียบ ชีวิตที่ต้องดำเนินตามลำพัง ไม่มีญาติพี่น้องให้ความ
 ช่วยเหลือเกื้อหนุนเพราะ ต้องพลัดพรากจากญาติพี่น้องไปเผชิญความลำบากทุกข์ยากผู้เดียว
 เหมือนพระมหาชนกที่ต้องต่อสู้น้ำในทะเลตามลำพัง

ความเปรียบในวรรณคดีที่ปรากฏนี้เป็นวรรณคดีที่คนทั่วไปรู้จัก ตัวละครเอกมีบุคลิก
 สอดคล้องกับพุทธปรัชญาคือ อุตทน อคคฺขัน เสียสละ มีมานะพยายาม การนำตัวละครเอกใน
 วรรณคดีมาเปรียบอย่างพระราม นางสีดา ขุนแผน พระไชยสุริยา พระเวสสันดรและพระมหา
 ชนก จึงช่วยให้เนื้อความเปรียบนั้นชัดเจน สมบูรณ์ เข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น

5. คำสอนในพระพุทธศาสนา ด้านมงคล 38

สมชาย ฐานวุฑฺโฒ. (2545: 1) กล่าวถึง “มงคลชีวิต” ไว้ว่า คือเหตุแห่งความสุขและความเจริญก้าวหน้าของชีวิต เป็นสูตรที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงไว้เป็นข้อควรประพฤติปฏิบัติ ซึ่งมีอยู่ 38 ประการด้วยกัน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คำสอนในพระพุทธศาสนา ด้านมงคล 38 ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

มงคลหมู่ที่ 1 (1) การไม่คบคนพาล (2) การคบบัณฑิต (3) บุชานคนที่ควรบูชา

ในใบเชื่อมโยงปรากฏมงคลดังนี้

มงคลที่ 1 การไม่คบคนพาล คนพาลมีจิตใจขุ่นมัวอยู่เสมอ ไม่สามารถควบคุมจิตใจให้ประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ถูกที่ควรได้ มีลักษณะคิดชั่ว พูดชั่ว ทำชั่ว การคบคนพาลเป็นเหตุให้เกิดความล้มเหลวในชีวิต ความไม่สบายใจ

ตัวอย่าง

“โชคที่ร้ายก็บรรดาลให้เต็มเปี่ยม	พวกมิตรเทียมก็จะพาให้เหิน
จงรีบละกลับจิตคิดกุศล	รดน้ำมนต์แก้เคราะห์สะเดาะกิน
แล้วรักษากองศีลให้สิ้นปีภัย	คงประจักษ์เปลี่ยนเคราะห์เหมาะไม่ฝัน
ทั้งบุญทานจงประกอบอย่าขอบอื่น	เป็นที่ชื่นคอยผลกุศลเอ๋ย”

(เชื่อมโยงที่ 24 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)

ในใบเชื่อมโยงสะกด บรรดา พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542

สะกด บันดาล

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงให้เห็นว่า การคบเพื่อนไม่ดีจะพาให้ตัวเองดำเนินชีวิตไปในทางที่ผิด จะพบแต่เรื่องไม่ดีเข้ามาในชีวิต ทางแก้ไขคือกลับตัวกลับใจเสียใหม่ รักษาศีล ทำบุญทานก็จะช่วยให้ชะตาชีวิตดีขึ้น

มงคลหมู่ที่ 2 (4) อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม (5) มีบุญวาสนามาก่อน (6) ตั้งตนชอบ

ในใบเขียนซีปรากฏมงคลดังนี้

มงคลที่ 4 อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม ถิ่นที่สิ่งแวดล้อมดี ไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่สุขภาพกายและใจ ยิ่งกว่านั้นยังสนับสนุนให้ผู้อยู่อาศัยสามารถประกอบกิจการงานในหน้าที่อันเป็นสัมมาชีพ ให้เจริญก้าวหน้าได้โดยง่ายและสร้างสมคุณความดีได้เต็มที่

ตัวอย่าง

ด้วยกุศลบุญสร้างปางก่อนเคย
ท่านมีถิ่นฐานบ้านพำนัก
ทั้งข้าทาสทนายสังคตการ

“ใบที่หนึ่งพยากรณ์สุนทรเจलय
จะน้อมนำให้เสวยและเบิกบาน
และยศศักดิ์สิ่งหอมพร้อมสมาน
ทุกทีวารสุขนี้ไม่มีคลาย”

(เขียนซีใบที่ 1 วัดมหาธาตุ จังหวัดเพชรบูรณ์)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การอยู่ในถิ่นที่ดีหอมล้อมไปด้วย
บริวารที่ดี ก็จะมีความสุข มียศถาบรรดาศักดิ์หน้าที่การงานและมีทรัพย์สินพร้อมสมบูรณ์

มงคลที่ 5 มีบุญวาสนามาก่อน การสร้างบุญกุศลมาในอดีตชาติจะทำให้เป็นคนมี
สุขภาพดี สติปัญญาฉลาดเฉลียว อารมณ์แจ่มใส หน้าที่การงานก้าวหน้า

ตัวอย่างที่ 1

“รู้จักพอรู้จักรอถึงเวลา
จะมาถึงในเวลาไม่ช้านี้

วาสนาบุญประเสริฐเลิศเหลือที่
ของงมีความพอใจเอาไว้เอย”

(เขียนซีใบที่ 1 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า บุญวาสนาที่สะสมมาจากชาติก่อนจะ
ส่งผลให้ชะตาชีวิตประสบผลสำเร็จดังหวัง ขอเพียงมีความพอดีและรอโอกาสอันควร

ตัวอย่างที่ 2

“ใบที่สิบหกกว่าสมอารมณ์นักร
กับคนที่มีบุญการุณธรรม
ว่าข้างหน้าจะถาวรเจริญสุข
จะสมความปรารถนาเหมือนพาทิ

คงพบพัศตร์คนชูปอุปถัมภ์
เสมอว่า ๆ ไปด้วยใจดี
ไม่มีทุกข์ขุ่นข้องหม่นหมองศรี
แม้ใบนี้ถ้ามัวใจว่าได้คลาย”

(เชื่อมซีใบที่ 16 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า คนที่มีคุณธรรม ทำความดี สะสมบุญไว้ ผลแห่งความดีและบุญนั้น ช่วยให้ไม่ตกยากมีคนอื่นคอยช่วยเหลือ อนาคตสมหวังและมีความสุข

ตัวอย่างที่ 3

“ผลสนองต้องตามความประพฤติ
ผลอันงามตามมีพอดีกัน

ที่ตนยึดปางก่อนมาผ่อนผัน
ภายหลังนี้คือจริงยิ่งอุดม”

(เชื่อมซีใบที่ 11 วัดพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การประพฤติคนดีสะสมบุญมาในชาติก่อน ส่งผลให้ชาตินี้ไม่ลำบากและภายหลังจะประสบความสำเร็จรุ่งเรืองในชีวิต

มงคลที่ 6 ตั้งตนชอบ การดำเนินทางชีวิตในทางโลกและทางธรรมด้วยความตั้งใจมั่น
ในความดี มีศีล รักษากาย วาจา ใจ ไว้ชอบ

ตัวอย่าง

“ทำสิ่งใดขอให้ทำโดยรอบคอบ
จงศรัทธาในความดีมีผลไกล

ถูกระบอบสุจริตนำพิสมัย
อีกถือสัตย์มั่นไว้ผลยืนนาน”

(เชื่อมซีใบที่ 4 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การดำเนินชีวิตด้วยความดี มีศีลทั้งกายวาจาใจ ตั้งตนไว้ชอบ ส่งผลให้สุขสมหวังตลอดชีวิต

มงคลหมู่ที่ 3 (7) เป็นพหูสูต (8) มีศีลปะ (9) มีวินัย (10) มีวาจาสุภาษิต

ในใบเชิยมชีปรากฏมงคลดังนี้

มงคลที่ 7 เป็นพหูสูต เป็นผู้รู้จักเลือกเรียนในสิ่งที่ควรรู้ ศึกษาเล่าเรียนมาก ได้ยินได้ฟังมาก ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นต้นทางแห่งปัญญา ทำให้เกิดความรู้สำหรับบริหารงานชีวิต เป็นกุญแจสู่ลาภ ยศ สรรเสริญ

ตัวอย่าง

“ทำอะไรหาผู้ใหญ่สอนรู้ก่อน	เรือจึงจรสู่แดนไกลไร้กังขา
จะถึงฝั่งอย่างใดมีราคา	ความสง่าของเรือเชื่อได้นาน
อย่าใช้ความรู้ตัวเรือร่ำเปล่า	ทำนองเฝ้าหาผู้รู้คู่ประสาน
คอยปรึกษาหาเรือจึงชื่อนาน	เรือของท่านราคาดูสูงพยุเรือ”

(เชิยมชีใบที่ 22 วัดใหญ่ชัยมงคล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การเรียนรู้และเข้าหาผู้รู้ย่อมเกิดปัญญา จะทำให้คุณสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมุ่งหวัง เหมือนเรือที่มีผู้รู้นำทางเข้าสู่ฝั่งได้อย่างปลอดภัย

มงคลที่ 8 มีศิลปะ การแสดงออกมาให้ปรากฏขึ้นได้งดงามอย่างน่าพิงชม หมายถึงฉลาดทำ คือทำเป็นนั่นเอง

ตัวอย่าง

“จะทำการสิ่งใดใคร่ควรดูก่อน	จงฝันผ่อนดูให้ดีอย่าผลุนผลัน
ถึงจะยากลำบากจวนจาบัลย์	แต่ผลนั้นคงสมอารมณ์ปอง”

(เชิยมชีใบที่ 3 วัดละหาร จังหวัดนนทบุรี)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า คนที่กระทำการสิ่งใดด้วยความรอบคอบ พิจารณาถี่ถ้วน แม้จะมีอุปสรรคและความยากลำบากก็จะสามารถประสบผลสำเร็จได้ดังใจหวัง แสดงถึงความฉลาดในการทำและทำอย่างมีศิลปะ

ตัวอย่าง

“ทุกวันวารพอใจไม่มีห่วง งานทั้งปวงสัมฤทธิ์ประสิทธิผล
 อากาศเย็นไม่ชุ่มมัวท่วมฉกอล เดือนงามล้วนตะวันสว่างพร่างพรายเออย”
 (เชียมซีใบที่ 22 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)
 บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การทำงานไม่คั่งค้างส่งผลให้ประสบความสำเร็จ มีชีวิตหน้าที่การงานที่สดใส ประสบแต่ความสุขทุกวัน

มงคลหมู่ที่ 5 (15) บำเพ็ญทาน (16) ประพฤติธรรม (17) สงเคราะห์ญาติ (18) ทำงาน
 ไม่มีโทษ

ในใบเชียมซีปรากฏมงคลดังนี้
 มงคลที่ 15 บำเพ็ญทาน การให้ปันสิ่งของที่ควรให้แก่คนที่ควรให้ แสดงถึงความ
 เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารี

ตัวอย่าง

“จงทำบุญให้ทานประมาณจิต กงสมคิดและสมอารมณ์หมาย
 อย่าอ้อมโอบโลกมากจะยากกาย ฟังภิปรายพาที่คงดีจริง”
 (เชียมซีใบที่ 7 วัดม่วง จังหวัดอ่างทอง)
 บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การทำทานแต่พอดี ช่วยให้สมหวัง
 ในสิ่งที่ปรารถนา

มงคลที่ 16 ประพฤติธรรม ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของความถูกต้อง ปฏิบัติตนอยู่ใน
 ธรรมะ มีคุณธรรม

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง

“การเที่ยวเตร่เฮฮาน่าหกลึกเสียง เพราะเป็นเพียงเครื่องเมาน่าเศร้าหมอง
 อุตสาหะฟังกระทำถูกทำนอง ความเจ็บไข้ทั้งผองมลายเอ๋ย”

(เชียมซีใบที่ 8 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การหลีกเลียงอบายมุขทั้งปวง ไม่ว่าจะ
 จะเป็นการเที่ยวเตร่ คิมของมีนเมา ประพฤติตนถูกต้องไม่ประมาท ชีวิตก็จะประสบแต่ความสุข

มงคลหมู่ที่ 7 (22) มีความเคารพ (23) มีความถ่อมตน (24) มีความสันโดษ (25) มี
 ความกตัญญู (26) ฟังธรรมตามกาล

ในใบเชียมซีปรากฏมงคลดังนี้

มงคลที่ 22 มีความเคารพ แสดงความนับถือ เชื่อถืออย่างจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง

ตัวอย่าง

“เร่ร่อนอบนบเคารพอยู่ที่ผู้ใหญ่ คอยตามไปใช้พินิจกิจวิถี
 เหมือนดวงจันทร์ส่องฟ้าในราตรี เมื่อแสงศรีสุริยันต์ตะวันรอน”

(เชียมซีใบที่ 4 วัดสัมป๋อย จังหวัดนครนายก)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การมีสัมมาคารวะเคารพผู้ใหญ่ แสดง
 ความนับถืออย่างจริงใจ ส่งผลให้ชีวิตเจริญรุ่งเรืองเหมือนแสงสว่างของดวงจันทร์และดวงอาทิตย์

มงคลที่ 24 มีความสันโดษ ยินดีตามฐานะที่ตนมีอยู่ เป็นอยู่ ไม่ยินดีเกินฐานะหรือ
 ภาวะของตน ไม่ยินดีหรืออยากได้ของคนอื่น การขโมย คดโกง คือคนขาดความสันโดษ

ตัวอย่าง

“ใบที่หว่าไว้ให้เห็นชัด	อย่าอึดอัดอกใจไปไหน
ไม่ควรคิดเกินเขตเหตุไม่พอ	ไม่มีข้อคิดร้ายในตัวใคร
จะทุกข์ใจไปเปล่าไม่เข้าการ	ถือโหราตามทำนองจะฟ้องใส
จะคบคนดูหน้าอย่าเบาใจ	อย่าโลภมากอยากได้ของเขามา
เหมือนหนึ่งจิตสมัครลักควายเขา	ม้าของเราจะสูญไปไกลเคหา
จงระงับดับชั่วตัวโสกา	แม้ถามหาเนื้อคู่อยู่ไกลครัน”

(เชียมชีใบที่ 5 วัดพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ ไม่คิดร้าย
ไม่โลภมากอยากได้ขโมยของคนอื่น การดำเนินชีวิตก็จะไม่ตกต่ำ

มงคลที่ 26 พังกรรมตามกาล การฟังธรรมในโอกาสที่มาถึง การชวนขวยหาเวลาไป
ฟังธรรมตามกาล เพื่อยกระดับสติปัญญาและจิตใจให้สูงขึ้น

ตัวอย่าง

“ใบที่สืบแปลได้เมื่อชมพูกาชีวก	สกปรกยากแสนหนักหนา
เสพบุตรคู่ต่างอาหารเป็นอาตรา	ด้วยเป็นเวรเวรบาบัดคาลดล
พอได้รัชสดับพระพุทโธवास	ก็ประหลาดดูได้ในมรรคผล
สำเร็จพระอรหรรตในบัดคด	เนื่องจากผลน้อมมนัสด้วยศรัทธา”

(เชียมชีใบที่ 18 วัดม่วง จังหวัดอ่างทอง)

ในใบเชียมชีสะกด รัช, โอวาส, อรหรรต พจนานุกรมลัทธิราชบัณฑิตยสถาน
พ.ศ.2542 สะกด รัช, โอวาท, อรหัต

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การฟังธรรมส่งผลให้มีสติปัญญา
จิตใจสูงขึ้นเหมือนชมพูกาชีวก ชมพูกาชีวกเป็นบุตรพราหมณ์เมืองราชคฤห์ เป็นนักบวชพาชีวก
ชีเปลือยพวกหนึ่ง กลางวันนั่งอ้าปากกินลมไม่บริโภคอาหาร กลางคืนกินอุจจาระ ปัสสาวะที่
ชาวบ้านถ่ายทิ้งไว้ตั้งใจปฏิบัติเคร่งครัด เมื่อได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าก็สำเร็จอรหันต์

มงคลหมู่ที่ 8 (27) มีความอดทน (28) เป็นคนว่าง่าย (29) เห็นสมณะ (30) สนทนา
ธรรมตามกาล

ในใบเชิยมชีปรากฏมงคลดังนี้

มงคลที่ 27 มีความอดทน อดทนต่ออุปสรรคต่าง ๆ มีจิตใจมั่นคง ไม่หวั่นไหวต่อความทุกข์ยากใด ๆ อดทน อดกลั้นในทุกสภาวะการณ์

ตัวอย่าง

“อันเรื่องราวยุ่งเหยิงต่างต่าง รู้จักวางวางให้ดีมีทางแก้
ความอดทนนั้นดีมีคุณแท้ ความสำเร็จมาถึงแน่สมใจเอ๋ย”

(เชิยมชีใบที่ 26 ศาลเจ้าเก่า 833 ถนนทรงวาด กรุงเทพมหานคร)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า ความอดทน อดกลั้น ต่อปัญหาและอุปสรรคของชีวิต ใช้สติคอยแก้ปัญหาที่จะสามารถผ่านพ้นเรื่องราวความทุกข์ต่าง ๆ ไปได้

มงคลหมู่ที่ 9 (31) บำเพ็ญตบะ (32) ประพฤติพรหมจรรย์ (33) เห็นอริยสัจ (34) ทำนิพพานให้แจ้ง

ในใบเชิยมชีปรากฏมงคลดังนี้

มงคลที่ 31 บำเพ็ญตบะ การกำจัดกิเลสที่มีอยู่ให้เบาบางลดน้อยลง

ตัวอย่าง

“จงสงบไว้ก่อนค่อยผ่อนผัน กุศลหมั่นสร้างไว้ไม่มัวหมอง
ทำสิ่งที่ดีงามตามครรลอง คงสมปองภยันหน้าไม่ซ้ำเอ๋ย”

(เชิยมชีใบที่ 3 วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร จังหวัดสิงห์บุรี)

บทประพันธ์นี้คำทำนายแสดงถึงคำสอนว่า การประพฤติแต่สิ่งดีงาม ลดกิเลสด้วยการสร้างกุศลผลบุญ ชีวิตก็จะสมหวังในภพภคหน้า

คำสอนในพระพุทธศาสนา ด้านมงคล 38 ปราภฏ มงคลที่เป็นคำสอน แนะนำแนวทางให้ปฏิบัติเพื่อความสุขของชีวิต และเป็นหนทางแก้ไขปัญหาให้คลี่คลาย มุ่งเน้นให้นำไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน คำสอนด้านมงคล 38 นี้ช่วยให้เข้าใจความหมายของคำทำนายชัดเจนและช่วยชี้ทางสว่างแก่ผู้เสี่ยงเซียมซีได้อีกด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในใบเขียนซี” มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ได้แก่

1. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในใบเขียนซี ด้านการใช้คำ สำนวน และโวหารภาพพจน์
2. เพื่อศึกษานันทลักษณ์ของคำทำนายในใบเขียนซี
3. เพื่อศึกษาเนื้อหาในใบเขียนซี

จากการศึกษาใบเขียนซีใน 5 ด้าน คือ การใช้คำ สำนวน โวหารภาพพจน์ นันทลักษณ์ และเนื้อหา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การใช้คำ ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำ 5 ลักษณะคือ การใช้คำประสม การใช้คำซ้อน การใช้คำซ้ำ การใช้คำแสดงอารมณ์ การใช้คำสัมผัส สรุปได้ดังนี้

1. การใช้คำประสม มี 2 ลักษณะดังนี้

1.1 คำประสมที่เป็นคำนาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์และบุพบทก็ได้ ผลการวิจัยพบว่า ในใบเขียนซี ใช้คำประสม 9 ลักษณะคือ นามกับนาม นามกับกริยา นามกับวิเศษณ์ กริยากับนาม กริยากับกริยา กริยากับวิเศษณ์ วิเศษณ์กับนาม วิเศษณ์กับกริยา วิเศษณ์กับวิเศษณ์ การประสมด้วยวิธีดังกล่าวทำให้ใจความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.2 คำประสมที่นำมาจากภาษาใดก็ได้ อาจเป็นคำไทยกับคำไทย คำไทยกับคำภาษาอื่น ทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่าในใบเขียนซีใช้คำประสม 3 ลักษณะคือ คำไทยกับคำไทย คำไทยกับคำ

ภาษาอื่น และคำที่มาจากภาษาอื่นทั้งหมด การประสมด้วยวิธีดังกล่าวทำให้มีคำใช้ในภาษาไทยมากขึ้น

2. การใช้คำซ้อน มี 2 ลักษณะดังนี้

2.1 ซ้อนเพื่อความหมาย ผลการวิจัยพบว่า ในใบเขียนซีมีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย 4 ลักษณะคือ ซ้อนคำที่มีความหมายเหมือนกัน ซ้อนคำที่มีความหมายเป็นพวกเดียวกัน ซ้อนคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องหรือร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ซ้อนคำที่มีความหมายตรงข้าม การซ้อนคำด้วยวิธีดังกล่าวช่วยให้บทประพันธ์มีความหมายชัดเจน อ่านเข้าใจง่ายมากขึ้น

2.2 ซ้อนเพื่อเสียง ผลการวิจัยพบว่า ใบเขียนซีมีการซ้อนเพื่อเสียง 2 ลักษณะ คือ การซ้อนเสียงพยัญชนะและการซ้อนเสียงสระ การซ้อนด้วยวิธีดังกล่าวช่วยให้น้ำเสียงคำไพเราะ เกิดความงามทางภาษาบทประพันธ์น่าอ่านมากยิ่งขึ้น

3. การใช้คำซ้ำ ผลการวิจัยพบว่ามีการใช้คำซ้ำ 5 ลักษณะคือ การซ้ำคำบอกความไม่เจาะจง การซ้ำคำเน้นความหมายให้หนักแน่น การซ้ำคำแล้วความหมายเปลี่ยนเป็นกระทำเรื่อย ๆ การซ้ำคำแล้วทำให้ความหมายเบาลงอ่อนลง การซ้ำคำด้วยวิธีดังกล่าวช่วยให้ความหมายของข้อความชัดเจน เข้าใจง่ายมากขึ้น

4. คำแสดงอารมณ์ ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำสื่ออารมณ์มนุษย์ 4 ด้าน ชัดเจน ได้แก่ คำแสดงอารมณ์สุข สดชื่น เมื่อสมหวังในสิ่งที่ปรารถนา คำแสดงอารมณ์หวาดหวั่น กลัว สับสน ซึ่งเกิดจากความทุกข์ ความไม่สบายใจ คำแสดงอารมณ์โกรธแค้น ขุ่นเคือง เมื่อต้องประสบความทุกข์ยาก มีอุปสรรคและปัญหาในชีวิตมากมาย คำแสดงอารมณ์เศร้า หม่นหมอง ผิดหวัง เมื่อไม่สมหวังในสิ่งที่ต้องการประสบปัญหาการดำเนินชีวิตมากมาย

5. คำสัมผัส ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำสัมผัสพยัญชนะและสัมผัสสระ ในสัมผัสในและสัมผัสนอก บทประพันธ์มีความไพเราะสละสลวย ส่งผลให้เกิดสุนทรียรสในการอ่านเกิดแนวคิดตามบทประพันธ์ได้อย่างชัดเจน

การใช้สำนวน ผลการวิจัยพบว่า ในไบเซียมซีมีการใช้สำนวน 2 ลักษณะคือ สำนวนเดิม และสำนวนเปลี่ยนแปลง การใช้สำนวนประกอบบทประพันธ์ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของ คำทำนายชัดเจน และยังเสริมให้ข้อความในคำทำนายมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ สื่อความคิดในการ ประพฤติปฏิบัติแก่ผู้อ่านใช้เป็นแนวทางดำเนินชีวิตได้

การใช้โวหารภาพพจน์ ผลการวิจัยพบว่า ในไบเซียมซีใช้โวหารภาพพจน์ 4 ลักษณะคือ อุปมาอุปไมย สัญลักษณ์ อุปมาอุปไมย และการอ้างถึง ซึ่งการใช้โวหารดังกล่าวช่วยให้เกิด ความรู้สึกและจินตนาการชัดเจน สื่อความหมายได้ดี

การใช้ฉันทลักษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ในไบเซียมซีแต่งเป็นร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ และกลอนนิราศ ทำให้อ่านแล้วเข้าใจง่าย ผู้อ่านตีความตามคำประพันธ์ได้เข้าใจชัดเจน ใช้ถ้อยคำ ตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทนั้น จึงสื่อให้ผู้อ่านรู้สึกถึงความไพเราะของภาษาและ จินตนาการตามความหมายของเนื้อความในบทประพันธ์ได้ง่าย

เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าในไบเซียมซี ปรากฏเนื้อหา 4 ลักษณะดังนี้

1. ความเชื่อ ผลการวิจัยพบว่า ในไบเซียมซีกล่าวถึงความเชื่อเรื่อง โชคชะตา และความ เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ความเชื่อดังกล่าวแสดงถึงค่านิยมในการปฏิบัติตนของคนไทยที่มีต่อการ เสี่ยงทายไบเซียมซีและการดำเนินชีวิตตามความเชื่อเหล่านี้ ซึ่งเกิดเป็นประเพณีในเวลาต่อมา

2. การถามตอบ ผลการวิจัยพบว่าในไบเซียมซีปรากฏการถามตอบ 14 เรื่อง คือ การถาม ตอบโชคชะตา การถามตอบธุรกิจการค้าขาย การถามตอบเพื่อน มิตรสหาย บริวาร การถามตอบ ศัตรู การถามตอบญาติพี่น้องคนในครอบครัว การถามตอบโรคภัยไข้เจ็บ การถามตอบเนื้อคู่สามี ภรรยา การถามตอบลูกในครรภ์ว่าชายหรือหญิง การถามตอบคดีความ ทะเลาะวิวาท การถามตอบ หนี้สิน การถามตอบเดินทาง การถามตอบการศึกษา การถามตอบเกียรติยศชื่อเสียง การถามตอบ ของหาย คำตอบมีทั้งสมหวัง ไม่สมหวัง ดีและไม่ดี คำตอบที่ไม่สมหวังหรือคำตอบที่ไม่ดีในไบ เซียมซีจะเสนอแนะแนวทางแก้ไขไว้

3. ความเปรียบในวรรณคดี ผลการวิจัยพบว่า ไบเซียมซีมีความเปรียบในวรรณคดี 5 เรื่อง โดยเปรียบกับตัวละครเอกของเรื่องนั้น ๆ คือ วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ วรรณคดีเรื่องขุนช้าง

ขุนแผน วรรณคดีเรื่องพระไชยสุริยา วรรณคดีเรื่องพระมหาเวสสันดรชาดก และวรรณคดีเรื่องพระมหาชนก การเปรียบเทียบในวรรณคดีช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของเนื้อความในบทประพันธ์ง่ายขึ้น และยังเกิดสุนทรียรสทางภาษา

4. คำสอนในพระพุทธศาสนาด้านมงคล 38 ผลการวิจัยพบว่า ไบเซียมซีมีเนื้อหากล่าวถึงมงคล 38 ทั้งสิ้น 18 มงคล คือ การไม่คบคนพาล การอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม มีบุญวาสนามาก่อน ตั้งตนชอบ เป็นพหูสูต มีศิลปะ มีวินัย เลี้ยงดูบุตร ทำงานไม่คั่งค้าง บำเพ็ญทาน ประพฤติธรรมงดเว้นจากบาป ไม่ประมาทในธรรม มีความเคารพ มีความสันโดษ พึ่งธรรมชาติตามกาล มีความอดทน บำเพ็ญตบะ คำสอนในพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในเซียมซีนี้ ส่งเสริมให้คนประพฤติดี มีหลักและแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีซึ่งจะส่งผลให้เกิดความสุข ความสบายกายสบายใจ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในไบเซียมซี” ผู้วิจัยได้แยกประเด็นการอภิปรายดังนี้

1. การใช้คำในไบเซียมซี ใช้คำง่าย ๆ เพราะผู้เสี่ยงทายไบเซียมซีมีหลากหลายทุกเพศทุกวัย การใช้คำมีทั้งความหมายตรงและความหมายโดยนัยเปรียบเทียบ เนื่องจากบทประพันธ์ในไบเซียมซีเป็นร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพและกลอนนิราศ จึงมีการเลือกสรรคำที่สื่อจินตภาพ ความคิด ความรู้สึกให้เกิดอารมณ์ในการอ่านร้อยกรอง สอดคล้องกับบทสรุปของอภิรัตน์ โหมทัยชาติ ที่ว่า “เลือกสรรคำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมทั้งความหมายและไพเราะด้วยเสียงคำทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพได้เป็นอย่างดี”

2. การใช้โวหารภาพพจน์ที่สื่อ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตาม เรียบเรียงภาษาได้สละสลวยน่าอ่าน สำนวนที่ใช้เปรียบเทียบแสดงความหมายได้ชัดเจน ซึ่งน่าจะมาจากเหตุที่ว่า ไบเซียมซีเป็นบทร้อยกรองบอกผลการเสี่ยงทายที่มีอยู่ตามสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทั่ว ๆ ไป ได้แก่ วัด ศาลเจ้า ศาสนสถาน สถานที่ดังกล่าวจัดให้มีการเสี่ยงเซียมซีบริการประชาชน นักท่องเที่ยวผู้มากราบไหว้ ซึ่งหลากหลายทุกเพศ ทุกวัย ดังนั้นถ้อยคำในการทำนาย จึงต้องใช้คำง่าย ๆ ตรงไปตรงมา การใช้ความเปรียบเทียบในเซียมซี จึงเปรียบเทียบตรงไปตรงมา ใช้คำว่า คุณ ดังเปรียบ เหมือน บอกการเปรียบไว้ชัดเจน จึงสอดคล้องกับผลสรุปของชาคริต อนันทรวัณ ที่

กล่าวว่า “ความเปรียบในไบเบิลมีเกือบทุกใบ ทำนายตรงไปตรงมาส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่ง ทำนายโดยใช้ความเปรียบแบบอุปมาอุปไมย” ลักษณะของความที่นำมาเปรียบเทียบกับมักเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมนุษย์ ได้แก่ พืช ต้นไม้ คน สัตว์ และสิ่งของต่าง ๆ โดยเฉพาะกิริยาอาการที่คุ้นเคย และพบในชีวิตประจำวัน เช่น คนจร คนใบ้ คนแจวเรือ ดอกไม้บาน แสงอาทิตย์ พระจันทร์ กระจกเงา เป็นต้น จากการเปรียบตรง ๆ ดังกล่าว ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ที่เสี่ยงทายยอมตีความ เข้าใจ ความหมายในไบเบิลซึ่งได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

3. การใช้ไม้ยมกในฉันทลักษณ์ บางคำใช้ไม้ยมกแล้วความหมายของคำผิดไวยากรณ์ เช่น ถามหาลาก ๆ มีไม้ยมกยัด ลากคำแรกเป็นคำขยายกริยา ส่วนลากคำที่สองเป็นประธานของประโยคว่า ลากมีไม้ยมกยัด ดังนั้นลาก 2 คำนี้ทำหน้าที่ในประโยคต่างกันจึงไม่สามารถเป็นคำซ้ำได้ และฉันทลักษณ์ในคำประพันธ์เรื่องการใช้นั้นจะใช้คำที่ไม่ใช่ไม้ยมก แต่ในไบเบิลซึ่งปรากฏมีการใช้คำซ้ำด้วยไม้ยมกจำนวนมาก

4. เนื้อหาในไบเบิลซึ่งพบว่ามี 4 ด้าน ได้แก่ ความเชื่อ การถามตอบ ความเปรียบในวรรณคดี และคำสอนในพระพุทธรศาสนาฉันมงคล 38 เนื้อหาด้านความเชื่อในเรื่องโชคกลาง อาจเป็นด้วยเหตุว่า ความต้องการทั่ว ๆ ไปของคนในสังคม เนื่องด้วยการได้มาของลาภไม่ต้องลงทุนซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของเพ็ญศรี บุรพาวิจิตรนนท์ ที่ว่า “มนุษย์ทุกคนหรือทั่ว ๆ ไป ย่อมปรารถนาแสวงหาโชคลาภ โดยเฉพาะโชคลาภจากการเสี่ยงโชค” ในเนื้อหาของคำทำนาย บอกว่ามีโชคลาภมากกว่าไม่มีในไบเบิลซึ่งแต่ละชุด การได้โชคลาภอาจต้องใช้เวลา ความอดทน สติ จึงจะสมหวัง เป็นการปลอบประโลมใจผู้เสี่ยงทายที่ดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

5. วรรณคดีที่ปรากฏในไบเบิล เป็นวรรณคดีสำคัญ ๆ ของไทยที่ปรากฏในหลักสูตร การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ อาทิ รามเกียรติ์ ขุนช้างขุนแผน มหาเวสสันดรชาดก เป็นต้น วรรณคดีที่กล่าวในไบเบิลซึ่งเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป เนื่องจากทุกคนที่จบการศึกษาระดับมัธยม หรือการศึกษาระดับอื่น ๆ ต้องศึกษาเล่าเรียน ผู้สูงวัยจดจำวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ได้จากการอ่าน วรรณคดี ได้ดูลิเก ได้ฟังเทศน์ เมื่อนำมาเป็นความเปรียบจึงทำให้ผู้เสี่ยงทายเข้าใจง่ายชัดเจนมากขึ้น ส่วนเรื่องพระไชยสุริยา เป็นวรรณคดีที่ผู้จัดละครโทรทัศน์นำมาสร้างเป็นละครแพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์หลายสถานี ผ่านการสร้างหลายครั้งหลายยุคหลายสมัย เป็นเรื่องที่อยู่ในความทรงจำของสังคมไทยเสมอมา

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์การใช้ภาษาและเนื้อหาในใบเขียนซี ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่น่าสนใจอีก
คือ

1. ควรศึกษาวิเคราะห์เขียนซีในภาคกลางตะวันออกและภาคกลางตะวันตก ต่อไป
2. ควรศึกษาวิเคราะห์เขียนซีจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาทิ ตู้พยากรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ผู้
ทำนายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
3. ควรศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือน ความต่างในด้านแนวคิดของใบเขียนซี
ในใบเขียนซีต่างภูมิภาคกัน
4. ควรศึกษากลวิธีการลำดับเรื่องในใบเขียนซี ด้านการเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่องและการ
ปิดเรื่อง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมศิลปากร. 2544. **เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน เล่ม 1**. กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์.

_____. 2544. **พระอภัยมณี เล่ม 4**. กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์.

กำชัย ทองหล่อ. 2547. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์.

จัญญา งามเนตร. 2549. **วิเคราะห์การใช้คำและโวหารภาพพจน์ในการเขียนบทความของ-
เมอร์ลินในคอลัมน์ร้อยแปดพันเก้า ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา-
บัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จารุลักษณ์ นุตะวานิช. 2548. **การศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในข่าวอาชญากรรมจากหนังสือพิมพ์-
รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2542 – 2546: คำและสำนวน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จินดารัตน์ บุญพันธ์. 2547. **ความหมายเปรียบเทียบของสัตว์ในสำนวนไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลป-
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริและบาหยัน อิ่มสำราญ. 2548. **ภาษากับการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
พี. เพรส จำกัด.

��ชวดี ศรีลัมภ์. 2538. “การแปลสำนวนในนวนิยายภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย” **ศาสตร์แห่งภาษา**,
หน้า 25 – 46. ภาควิชาภาษาศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชาคริต อนันทรวานัน. 2539. **วรรณกรรมใบเชิยมชี**. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.

ชินแสเต่า (นามแฝง). 2548. **เชิยมชีศักดิ์สิทธิ์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บุษราคัม.

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ. 2548. ภาษาไทย ม.2. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:
บริษัทไทยร่มเกล้าจำกัด.
- ดวงใจ คำรงสุทธิพงศ์. 2542. ความเชื่อและพิธีกรรมของชาวมอญแห่งต่อพระบรมราชานุสาวรีย์
พ่อขุนรามคำแหงมหาราช. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา.
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เทวินทร์ กระจุกแก้ว. 2543. การศึกษาพุทธจริยศาสตร์ ศึกษาเฉพาะพุทธจริยธรรมในมั่งคั่งดลปณี.
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจริยศาสตร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นภดล จันทร์เพ็ญ และคณะ. 2520. ร้อยกรอง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ชเนศวร
การพิมพ์.
- นววรรณ สิมมา. 2546. เอกสารประกอบการเรียนการสอน ท 203 รายวิชาภาษาไทย เรื่อง
การแต่งคำประพันธ์และการอ่านบทร้อยกรอง. โรงเรียนเทศบาลวัดพรหมจริยวาาส สำนัก
การศึกษาเทศบาลนครสวรรค์.
- น้ำเพชร สายบุญเรือน. 2543. ถ้อยคำสำนวนใหม่ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ระหว่างปี
พ.ศ. 2537 – 2541. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นิตยา บุญสิงห์. 2546. วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: หจก.เรื่องแสงการพิมพ์.
- บรรจบ พันธุมธา. 2545. ลักษณะภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญมา จิตจรัส. 2533. มงคล 38 ประการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศาสนา.
- บุญเหลือ ใจมโน. 2549. การแต่งคำประพันธ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรมาณูชิตชินโรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระ. 2545. **ลิลิตตะเลงพ่าย**. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ประชิด สกุนพัฒนา. 2548. **ศิลปะและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอัลฟา มิเลเนียม-
จำกัด.

ประพฤติ สุกรัตน์เมธี. 2548. **คำพยากรณ์บนไม้ไผ่**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
แมนกรุ๊ป จำกัด

ประยูร พิศนาคะ. 2517. **นิราศสุนทรภู่**. กรุงเทพมหานคร: ป, พิศนาคะ การพิมพ์.

ประศักดิ์ อัครปัญญา (ซึ่งแสง), พระมหา. 2541. **ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์กับกฎแห่งกรรมของ
ชาวพุทธไทยในปัจจุบัน**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา.
มหาวิทาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน. 2520. **แบบเรียนภาษาไทย ท 402 หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.

ปราณี สุรสิทธิ์. 2541. **การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว.

ผะอบ โปษะกฤษณะ, พันตรี คุณหญิง. 2532. **ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.

พิทยา ลีมฉนิ. 2537. **การอ่านตีความ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

พิมพ์พร สอพิมาย. 2544. **ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เจ้าพระยาระบบ
การพิมพ์จำกัด.

พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ. 2510. **บทละครนอก**. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร

เพ็ญศรี บุรพาวิจิตรนนท์. 2539. **วิเคราะห์ภาพพจน์ เนื้อหา ความเชื่อจากใบเขียนซีของวัดในภาคเหนือ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

มยุรี กอบวิทยากุล. 2541. **การใช้ภาษาโฆษณาในหนังสือพิมพ์ไทยตั้งแต่พ.ศ. 2387-พ.ศ. 2475**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ.

มัทนี ศุขยาทร. 2533. **716 ล้านวนไทย**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

โยธิน มหา. 2547. **การศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักพุทธจริยธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมของอาจารย์-สุชีพ ปุณฺณานุภาพ ประเภทนวนิยายอิงหลักธรรม**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจริยศาสตร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยมหิดล.

รจนา ยศธสาร. 2540. **ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย**. ขอนแก่น: บริษัทเพ็ญพรินดีจำกัด.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2539. **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ โวหาร และกลวิธีการประพันธ์**. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

_____. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542**. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

เริงชัย ทองหล่อ. 2537. **หลักการประพันธ์**. กรุงเทพมหานคร: อมรรการพิมพ์.

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระ. 2539. **สารานุกรมพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

- วชิรา ชุณหศรี. 2546. การศึกษาสำนวนที่ใช้ในวงการบินเชิงจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2544. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รวเททย์พิสิฐ, พระ. 2545. คู่มือลิลิตพระลอ. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.
- วลัยพร วิหคมาตย์. 2549. การวิเคราะห์ลักษณะภาษาของข้อความสั้นสำเร็จรูป (SMS) ภาษาไทย ที่ใช้ในโทรศัพท์เคลื่อนที่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันเพ็ญ กระบวนรัตน์. 2539. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิสิทธิ์พัฒนา จำกัด.
- วาสนา เกตภาค. ม.ป.ป. การเขียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเคียนสโตร์.
- วิจิตรมาตรา, ชุน (สง่า กาญจนาคพันธุ์). 2541. สำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด.
- วิษุณี พันธุ์น้อย. 2550. วิเคราะห์การใช้คำ โวหารภาพพจน์ และแนวคิดในกลอนวัยรุ่นของ สำนักพิมพ์ไผ่ไหม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิเชียร เกษประทุม. 2543. ลักษณะคำประพันธ์ไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ชนรัชการพิมพ์ จำกัด.
- วีรพล ดิษเกษม. 2546. คติความเชื่อในพระตำราไหว้ครูโขนละครฉบับครูทองสุข ทองหลิม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษา. สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ศรีจันทร์ วิชาติตรง. 2541. เอกสารคำสอน. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.

ศิตานันท์ มีดี. 2548. **การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนคอลัมน์ชุมชนการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยปีพุทธศักราช 2542 – 2546.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา-
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2549. **บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 2.** กรุงเทพมหานคร :
องค์การค้ำของคณะกรรมการ สกสศ.

สมเกียรติ รัชต์มณี. 2549. **ภาษาวรรณศิลป์.** คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมชาย ฐานวุฑโฒ, พระ. 2545. **มงคลชีวิต ฉบับทางก้าวหน้า.** กรุงเทพมหานคร: บ.ฐานการ-
พิมพ์.

สมถวิล วิเศษสมบัติ. 2543. **สอบภาษาไทย...ง่ายนิดเดียว.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย)

สอแสงค์ ดำเนินสวัสดิ์. 2546. **ภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพ
วิชาการ (พว.) จำกัด.

สิริวรรณ นันทจันทุล. 2549. **ภาษาไทยในสื่อมวลชน.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย-
เกษตรศาสตร์.

สายทิพย์ นุกุลกิจ. 2543. **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.
อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด. 2543.

เสนีย์ วิลาวรรณ. 2540. **หนังสือเรียนภาษาไทย หลักภาษา การใช้ภาษา การพิจารณาหนังสือ**
ท 305 – ท 306. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิชฝ่ายผลิต.

เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. 2542. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

แสงเทียน เฟื่องคุ้ม. 2535. **วิเคราะห์คำประสมจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. 2529. **เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทยหน่วยที่ 1- 8**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

———. 2542. **ภาษาไทย 8 (คตินวิทยาสำหรับครู) หน่วยที่ 8 - 15**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สุชิราภรณ์ บริสุทธี. 2547. **มงคลชีวิต 38 ฉบับเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิพย์วิสุทธี.

อนันต์ ทรงวิทยา และเนาวรัตน์ ทรงวิทยา. 2524. **ไทย 104 ลักษณะภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

อภิรัตน์ โมทนิยชาติ. 2547. **การใช้ภาษาเพื่อสื่อจินตภาพในนวนิยายของปิยะพร ตักดีเกษม**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อลิสา เลี้ยงรื่นรมย์. 2549. **ลีลาภาษาไทยในเพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัจจิมา เกิดผล, ม.ล. และคณะ. 2547. **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชลี สิงห์น้อย. 2548. **ค่านามประสม ศาสตร์และศิลป์ในการสร้างคำไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุดมลักษณ์ ระพีแสง. 2550. **ศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทเพลงสุนทราภรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2482 – พ.ศ. 2524.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. 2531. **หลักภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประมวลคำประสม คำซ้อน คำซ้ำในใบเขียนชื่อ

ประมวลคำประสม คำซ้อน คำซ้ำ ในใบเขียนชื่อ

1. คำประสม

1.1 นามกับนาม

กลางคืน แก่นสาร การงาน ข้าศึก ขงขวัญ ไช้มุก ข้าวของ คนไข้ คมสัน เริงขัน
 ชั้นฟ้า ชื่อเสียง ดวงจิต ดอกไม้ ดวงจันทร์ ดวงดาว กินคอน ต้นไทร ต้นไม้ ท้องฟ้า นกเขา
 น้ำจิต น้ำพุ เนินทราย น้ำฝน นายท้าย น้ำตา น้ำใจ ใบไม้ ป่าไม้ ปลาทอง ปลายมือ แผ่นดิน
 ผลไม้ ผลกรรม ผูกชน พรรณไม้ เพื่อนฝูง ฟากฟ้า ภายหน้า ภาคน้ำ มิ่งขวัญ เมืองพุทธ
 ยอดเขา ริมฝั่ง รากแก้ว รวงรัง ลูกหนี้ สระน้ำ หน้าที่ หมู่บ้าน เหล่ากอ หน้าฝน

1.2 นามกับกริยา

กลางแจ้ง ขวัญยืน ข้อหา ข้อคิด คนเจ็บ คนป่วย คลื่นเหียน คู่ซิด แง่อน จุดหมาย
 ใจสู้ ตื่นลึก ทางแก่ น้ำค้าง ปมค้อย ฝักใฝ่ พี่เลี้ยง เพื่อนตาย รอบคอบ เรือจ้าง
 ร่วมเรียง ลิงโลด วังวน สิ้นค้า หุนหัน แห่ห้อม

1.3 นามกับวิเศษณ์

ของเก่า โขดเงิน คมขำ คนใบ้ คนจน คนแก่ เคราะห์ร้าย คนพาล ใจซื่อ ใจร้อน
 ใจอ่อน ซาดิก่อน โขคร้าย เด็กอ่อน นกน้อย น้ำมัน น้ำร้อน เนื้อคู่ ใบบ่อน บุญเก่า เบื้องหลัง
 ปางก่อน ผู้ใหญ่ ผลบุญ ผลดี พวกพ้อง เพื่อนสนิท มดแดง รมร้อน โรคร้าย หน้าหนาว
 หน้าแล้ง

1.4 กริยากับนาม

ก้าวหน้า กรวดน้ำ กลับใจ ข้างหน้า เข้าใจ ครอบครว้ ครอบคน คอยที่ ครอบชีพ งาม
 งาม จมปลัก ชี้อ่อง ข้าใจ คักดาน เดินทาง ตื่นตัว แต่งงาน ตั้งใจ ตั้งตา ตั้งหน้า ทันทิ ทำใจ

ปลื้มใจ พูนผล มั่นใจ รุนแรง ลืมตัว เสรีใจ สนใจ เห็นใจ อุดใจ

1.5 กริยากับกริยา

กล้ากราย กางกั้น ก่อสร้าง เกื้อหนุน เกี่ยวพัน ขุ่นข้อง ขามเจ็ด ขานไข ครอบงำ คร้ามครัน เคลือบแคลง ไคร่ครวญ คุ่นเคย คลาดคลาย คลาดคลา จันงก จับจด เจื้อจุ่น จับจ่าย จดจำ จับจอง เขยชิด ชื่นชม ชมเชย ชุบเลี้ยง ชมชิด ชอกช้า ชักจูง ชักนำ ชดเชย ช้นฟ้า ชมชอบ ชี้แจง ชินชา ชื้อเสียง ชักไซรี (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 สะกด ชักไซ้) ชับช้อนคั้นร่น เตือดตาล ใต้สวน ตอแบน ตั่งคน ตกลง ตกยาก ทอดทิ้ง ทักทาย น้อมนำ แนะนำ นับถือ นิ่งนอน นัดหมาย เบ่งบาน ปะปน ปองร้าย ป่วนปั่น ประรองคอง ผันผาย ผั่วพาน ผันผิน ผ่อนปรน แผลเผา ผ่อนผัน ฝึฝืน เพลียงปล้า เพิกถอน พานพบ ฟังพา พบพาน ฟันผ่าน ฟังฟัง ฟุ้งซ่าน ฟู่เฟื่อง เฟื่องฟู มุ่งหน้า ย่ำยี ยึดถือ ยุบยับ แยกย้าย รับจ้าง ร่อนเร่ รอรุ่ง รุมเร้า ลักลอบ โลดแล่น ละเลย ลูกกลม วุ่นวาย วางวาย เว้นวาย เสรีสร้อย หลังสิ้น หมกมุ่น หมดจืด หวาดเสียว ไหววอน หมดหวัง หยุดหย่อน หายห่วง ไหวหวั่น เห็น หลีกหนี เหลือเชื่อ แหนงหน่าย หยิบยก ห่างหาย อุดหนุน เอิบอาบ อึดอัด อัดอั้น อ้างอิง

1.6 กริยากับวิเศษณ์

กำแพง กลมเกลียว งดงาม ชมชื่น ช่วยเหลือ โดดเด่น เตรียมพร้อม ตกอับ แบนเนียน เปียกปอน ผุดผ่อง ใฝ่สูง เมามัว ยินดี ยกย่อง รีบร้อน รวยรื่น รับรอง เร่งร้อน หนุนนำ เห็นห่าง ห่วงใย เหลือหลาย หารื้อ อุ่มเอม อวดเก่ง

1.7 วิเศษณ์กับนาม

จำคม แข็งข้อ คู่ความ คู่สวาท ซึ้งใจ ทนใจ แน่ใจ เปลี่ยวจิต ปานกลาง ปลอดภัย ผิดใจ พร้อมใจ ยอดพรู ยอดชู ร้อนใจ แสงจันทร์ แสงแดด แสงเดือน สายลม สายป่าน สายน้ำ สุดยอด อ่อนใจ อุ่นใจ อ่อนจิต

1.8 วิเศษณ์กับกริยา

ขัดสน ขัดข้อง คับแค้น กู้ครอง กู้ชม คับคั่ง จุกจิก ชื่นบาน ชื่นชู ทนทาน แน่นอน
 บัดสี โปรยปราย ผิดปลั่ง ผิดเคื่อง พรางพรม มอมเมา ยากแค้น เย็นยอ ล่องลอย ว่างุ่น สดกู่
 สมหมาย หวานหอม ห่างเหิน หยาบคาย หมองหมาง อับเฉา อับอาย อ่อนเพลีย

1.9 วิเศษณ์กับวิเศษณ์

ขัดเงิน ชัดเจน โด่งดัง เทียงแท้ แท้เที่ยง นักหนา นานเนา เบิกบาน โปรงใส ปลอดภัย
 โปรง พรักพร้อม พรังพร้อม พอดี เพียงพอ พร้อมพรัง แม่นมั่น มีดมีด ยากเย็น ร้อนรุ่ม
 เลื่อนลับ สุขสม สู้สม สดสวย สมสู่ สดใส หนักหนา หมองมน อับจน อ่อนหวาน อับปาง

2. คำซ้อน

2.1 คำซ้อนเพื่อความหมาย

2.1.1 คำซ้อนที่มีความหมายเหมือนกัน

กรุ่มกริม ลับกลาย กลัวเกรง เกรงขาม เกี้ยวพัน กึกก้อง กลิ่นกล้า กลอก
 กลับ กริ่งเกรง เข้มแข็ง ขึ้นชม ขวากหนาม ข่มเหง ขัดถู ขัดข้อง เข็ดขาม ขาดแคลน ขมขื่น
 ขำคม ไข่เจ็บ ขุ่นเค้น ขลาดเขลา เคลื่อนคลาย คำจุน เคื่องขุน เคื่องเค้น คอยท่า เคียงข้าง
 ค้ำขาย ครอบคร้ว ครั้นเครง ไกลคลา คุ่มครอง เกรงครัด ครอบงำ คุ้มเจ็ย ค้นหา แกล้วกลาด
 งามพริ้ง ง่วงเหงา ง่ายคาย โง่เขลา เจ็บไข้ แจ่มใส เจ็บซ้ำ แจ่มแจ้ง จิตใจ เฉลียวฉลาด เฉิดฉาย
 ลูกเงิน ฉายฉาน เข้มขึ้น ชุ่มชื่น เข็ดชู ช้านาน แซ่เชื่อน ชักจูง ชำตรม ซอกซ้ำ ซื่อตรง ซ่อน
 เร้น ดั้นดั้น เด็ดขาด โดดเดี่ยว เดียวดาย ตรึกตรอง ตรองตรึก ตริตรอง ตามติด แดกแยก ตกต่ำ
 ดิดขัด ไตร่ตรอง ถ้อยคำ ถิ่นฐาน ท้อถอย เทียวเตร่ ทุกข์ร้อน ทักทาย แน่วแน่ เน้นนาน เนื่อง
 นอง นอบนบ แน่นหนา แน่ชัด น้อยนิด แปรผัน เปรื่องปราษฎ์ ปลอดภัย โปรงใส
 เปลี่ยนแปลง เปื้อนเประะ โปรยปราย ป่วนปั่น ป้องกัน ปรวนแปร ปกปิด เปล่งปลั่ง เปลี่ยน
 แปร ป่วยไข้ ปรนเปรอ ผ่องใส ผ่อนผัน ผ่อนปรน ผันแปร ผุดผ่อง ผ่องแผ้ว ผิดพลาด ผูกพัน
 ฝ่าฝืน พากเพียร พรันพริ้ง พบปะ เพิ่มพูน เพิ่มเติม พลัดพราก พบพาน เพลิดเพลิน พุนทวี
 พักผ่อน พรังพร้อม เพรศแพรวัว พอกพูน เฟ่งพิศ พงไพร พูนเพิ่ม ฟุ้งเฟื่อง ฟันฝ่า ฟันเฟือน
 ภูเขา ภูเขา มั่นหมาย มุ่งมั่น มั่งคั่ง มีดมน เมื่อยล้า มุ่งหมาย มั่นคง มั่งมี มากมาย มัวเมา มีดมีด

มัวหมอง ม้วยมอด มีดมัว ยุ่งเหยิง ยั้งยั้ง หยุดยั้ง เย็นน้ำ ย่อยยับ เรียนรู้ รุ่งเรือง เริงรีน รอคอย
 ร้อนรน รีบเร่ง รอท่า โรคร้าย รีบร้อน รอนราน รานรุก รอรั้ง รีบด่วน ร้องไห้ เลื่อนลอย ลืม
 หลง ลาดเลา ล้อมรอบ ล้างผลาญ เลื่องลือ ลู่ล่ง ว้างเปล่า วายวอด เวียนวน ว้าเหว่ วกวน
 เส้าหมอง เส้าโศก สว่างไสว สุขสม เลื่อมคล้าย สอนสั่ง สูดยอด สูญหาย สัตย์ซื่อ สาปแช่ง
 สร้างซา หลั่งไหล หมั่นเพียร แห่งหน เหน็ดเหนื่อย เหนื่อยล้า หาญสูญ เหลือสิ้น ห่างไกล
 หมองไหม้ หม่นหมอง เหลวไหล หมายปอง หลีกเลี้ยง หนักหนา หยิบยก แห่งแล้ง เหลียวแล
 หลีกหนี เหน็บ หนุนนำ หงอยเหงา หลอกหลอน หยาบหยาบ เหลือหลาย เหลวไหล หมกมุ่น
 ใหญ่โต หมดสิ้น อบอุ่น อดทน เอื้อเฟื้อ อ่อนน้อม เอิบอาบ อิ่มเอม อดกลั้น อดไซ โอนเอน
 แอบแฝง อบอุ่น

2.1.2 คำซ้อนที่มีความหมายเป็นพวกเดียวกัน

เงินทอง ทรัพย์สิน บ้านเรือน

2.1.3 คำซ้อนที่มีความหมายเกี่ยวข้องหรือร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง

พวกพ้อง พี่น้อง ข้าวของ สาวหนุ่ม

2.1.4 คำซ้อนที่มีความหมายตรงข้าม

ฟ้าดิน ดิษฐ์

2.2 คำซ้อนเพื่อเสียง

2.2.1 เสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันแต่สระต่างกัน

จู๋จี๋ เฮฮา โอ้อ่า ย้ายี่

2.2.2 เสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันสระต่างกันตัวสะกดเหมือนกัน

ลึงเล่ สุงสิง รุงรัง หนุนนั่ง หนุนหัน เจียดจืด เขียนหัน

2.2.3 เสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันสระและตัวสะกดต่างกัน

ก้ำเกิน ก้ำกึ่ง จังงก โป้ปด รวนเร วี๊แเว ว้าวุ่น พลีผลาม เหมาะเหม็ง

2.2.4 เสียงพยัญชนะต้นต่างกันแต่สระเหมือนกัน

เกเร ป้อยอ สอพลอ สุรู้

2.2.5 เสียงพยัญชนะต้นต่างกันสระและตัวสะกดเหมือนกัน

เฉยเมย แร้นแค้น ห้อมล้อม ฮึกฮัก กุ่มรวม

3. คำซ้ำ

3.1 ซ้ำคำเดิม

พลี้วพลี้ว ค่อยค่อย เรื่อยเรื่อย ลิบลิบ ใครใคร ต่างต่าง ซ้ำซ้ำ นานนาน ร่ำร่ำ ไต
ไต

3.2 ซ้ำคำโดยใช้ไม่ยมก

ซ้ำๆ คู่ๆ แน่ๆ เร็วๆ ดีๆ ต่างๆ เนิ่งๆ ค่อยๆ เปล่าๆ ร่ำๆ ไตๆ ทุกๆ
บ่อยๆ ร้ายๆ จริงๆ ง่ายๆ อื่นๆ

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างใบเชื่อมต่อ

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 4

ใบที่สืมนมสดกับท้องฟ้า

ปลาสดทั้งหมดไปไม่เหลือหลง

จะมีแต่สิริสิ่งล้วนยิ่งยง

อยู่แต่กรงคงรูปตลอดไป

ทำสิ่งใดขอให้ทำโดยรอบคอบ

ถูกระบอบสุจริตหน้าพิสมัย

จงศรัทธาในความดีมีผลไกล

อีกถือสัตย์มั่นไว้ผลยืนนาน

ความเจ็บไข้จะหายไปไม่ช้า

ลมภาวะหลังไหลมาหลายสถาน

ของที่ทำยจะได้อีกกลับขึ้นบาน

สุขสำราญมีคณหนุนค้ำหนุนเอย

ดร.สวนิต ยมภัย ोजना

ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 5

ใบที่ห่าน่าชื่นชมภริยน์นักร

ผู้ตนต่างรักสัสมิตรสมาน

อากาศโล่งโปร่งใสใจเบิกบาน

ยามวิกาลสุขสนิพนัทรามณ์

แม้ไม่มีเรื่องน้อยนินทาจิตชุ่ม

อย่าว่ากู่นปล่อยไปไม่เช่นจน

ด้วยเป็นของธรรมชาติอย่าปรารมภ์

ทำดีสมสงบสงฆ์เยี่ยมเตรียมพร้อมไว้

เช่นนี้แล้วหวังสิ่งใดได้ตั้งหมาย

จะเด็ดฉายเรืองรองส่องไส

ดดีความชนะแค้นไม่แปรไป

มีผู้ให้ความอุปถัมภ์ค้ำชูเอย

ดร.สวนิต ยมภัย ोजना

ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 6

ใบที่ทกยกชันมาพรรณนาไว้

ปลาทองไข้แปลงกายให้พิศวง

เป็นนึ่งกมลแกร่งกล้าอ่าองค์

โดยจำนงสอนไว้ให้ถ้อมตน

อีกฝากเพียงเรียนรู้หมั่นถามไว้ได้

คงจะได้พานพบประสมผล

ได้ฉายาศรรเสริญเจริญตน

เสมือนต้นไม้มแก่แต่ผลิใบ

ยามสั่นตุ้ญชุ่นชูด

ชুবชีวิตเรืองรองส่องไส

ผู้เดินทางห่างสถานมานานไกล

ก็จะได้ถึงที่หมายสุขใจเอย

ดร.สวนิต ยมภัย ोजना

ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์

เยี่ยมชมไปที่ 7

ใบที่เจ็ดอ้างลมฟ้าอากาศ
นำประหลาดทางใต้ร้อนจนอันจิต
ส่วนทางเหนือหนาวเย็นอยู่เป็นนิจ
แต่ที่นี้สุขจิตอบอุ่นกาย

แสงแดดส่องพาทิณเจ้าเวฐลักษณะ
ฟังประจักษ์เป็นสำคัญนั้นหมาย
จงยืนยันเป็นเพ็ชรอยู่ดูดย
อย่าทอดอโยโดยง่ายมุ่งนี้ทำ

ประกอบกิจน้อยใหญ่ให้ครบถ้วน
การงานล้วนนำนิมิตคุณจำ
อีกข้อหนึ่งพึงกำกับจดจำ
จะมีผู้ดูจับกับมาถึงคน

อีกน้องที่ล้วนจะมีสมานฉันท์
ตระกูลมั่นวิวัฒนาสถาผล
ความเย็นอยู่สุขสบายไว้ถึงล
จงตั้งตนเอาไว้ให้ชอบเอย

ดร. สวนิต ยมกัย รจนา
ประพจน์ สุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 8

ใบที่แปดพยากรณ์การทำการ
ด้วยดวงจิตแน่วแน่ไม่แปรผัน
สมาริมีคุณเล้าสิ่งสำคัญ
พึงเจริญทุกวันตลอดไป

แม้วันนี้จะไม่เป็นเช่นปรารธนา
พรุ่งนี้เราจะเห็นทางสว่างไสว
หากจะมีอุปสรรคขวากหนามใด
อดทนไว้จะได้สมอารมณ์เปอง

การเที่ยวเตร่เฮฮาน่าหลีกเลี่ยง
เพราะเป็นเพียงเครื่องมอมเมาเจ้าตัวเอง
อุตสาหะพึงกระทำถูกทำนอง
ความเจ็บไข้ทั้งผองมลายเอย

ดร. สวนิต ยมกัย รจนา
ประพจน์ สุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์

เยี่ยมชมไปที่ 9

ใบที่เก้าเข้าฤดูใบไม้ร่วง
นำเป็นห่วงรำวาระบมด้วยลมเหนือ
คนบ่ร้องปราชาญึ่งขาดคนเฝ้าเพื่อ
โง่บุญเหลือเสมอไปไม่กังวล

แต่ถ้าเป็นเช่นในฤดูหนาว
แสงแดดพรากสว่างแจ้งทุกแห่งหน
ถึงคราก็มีเงินที่อื่นในโลก
นกลดแถมใส่ไฟไล่นก

โดยนี่ยังดีดีความอาจจะแพ้
แต่ของแท้ที่รศย์ก็งประสิทธิศักดิ์
ความเจ็บไข้ก็จะหายได้ผ่อนพัก
สมารถจักเป็นฐานปัญญาเอย

ดร. สวนิต ยมกัย รจนา
ประพจน์ สุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เชยมนูไบท์ 10

ใบที่สืบลอยอยู่พระจันทร์เสี้ยว

ดูตั้งเดี่ยวแขวนอยู่หว่างกลางเวหา

แต่สระน้ำปลากกระโดดโด้ดขึ้นมา

แทบชกยฝั่งมรดกนานาแปล่าใจ

คนหาปลากลับฝ่าไปปีนพดักษ

จงตรองตริก็จะสำเร็จกระไรได้

แม้แต่คิวของคนตกปลาไซ้ไซ้

ก็ยังมีมาไปไม่ได้ปลา

วิตเบ็ดไปได้แต่ความว่างเปล่า

หวังทรัพย์เลยใจยิ่งยากที่จะหา

ถ้ามุ่งมันจริงไซ้ไซ้ไม่ระอา

อย่าโย่อย่างงามตามควมครวญ

ดร.สวณิต ยมภักย์ รจนา

ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์

กรุงเทพมหานคร

เชยมนูไบท์ 11

ใบสืม อัดหลักเหล็กใบสี่เหลี่ยม

เป็นริ้วเรียวยาวอยู่พุ่มไม้อว

เรียงระบักกลางสายลมชมดอกไม้อ

เป็นสุขใจในฤดูวันต้นนี้

ใบหลักัดไปทางใต้แล้วพายุกลับ

เพื่อฟื้นรับตะวันออกบอกราศี

จะชื่นชมโสมนัสสวัสดิ

เรฤตที่สุดสันตนิรันตราย

ผู้อยู่ห่างต่างแดนจะกลับคืน

ได้เรียงรื่นสุขสมอารมณ์หมาย

กิจการงานรุ่งเรืองเฟื่องก่าฉาย

ไม่วันวายเปี่ยมปรีดาปราโมทย์เอย

ดร.สวณิต ยมภักย์ รจนา

ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์

กรุงเทพมหานคร

เชยมนูไบท์ 12

ใบสืบส่องมองซึ่งถึงดวงจิต

อันชื่อศัศย์สุริยทิไม่เคลือบแฝง

ฝ่าฝูงชนพันอบายได้ล้ำแดง

เจิดแจรงโดดเด่นเป็นมันคง

ความมหันต์เหนือเมื่อยล้าในการกิจ

จะนำสุริยทิที่สูงส่ง

อันมันงกรกับเสือได้คดกลอง

สังสรรค์กันมันคงเป็นเพื่อนตาย

เปิดสุรารินร่ำด้วยน้ำจิต

คือน้ำมีตรฟูกพันมันหมย

จะก้าวหน้าต่อไปไม่เคลื่อนคลาย

จะหลักพันอันตรงยั้งหลายเอย

ดร.สวณิต ยมภักย์ รจนา

ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เขียนซีไบท์ 13

ใบสืบทอดงานเบ็ยกานสำราญสุข

เที่ยวสนุกปลอดภัยในไพรเขา
ทางเรียบกว้างฟุ้งรู้อ่าอุบาท
ภัยอาจเข้ามาพิศาน่าระวัง

มองเห็นหลิวข้างทางระคายจิต
อย่าได้ปลิดเก็บมาไว้ตั้งใจหวัง
อีกดอกไม้มันก้านางแสงจำบัง
ก็พึงสังเกตไว้ในเก็บมา

แท้ที่จริงดวงชะตาราตีบ่ง

สกุลวงศ์สูงเด่นเป็นสง่า
แต่ดวงจิตกลับหมกมุ่นวันว่า
ก็เพราะว่าไม่ยอมพอของเสียที่

รู้จักพอรู้จักอดถึงเวลา
วาสนาบุญประเสริฐเลิศเหลือที่
จะมาถึงในเวลาไม่ช้านี้
ของมีค่าพอใจเอาไว้ออ

ดร. สวณิต ยมภักย์ รจนา
ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เขียนซีไบท์ 14

ใบสืบทอดพรตวันเพียงหนึ่งคืน

ก็ข้ามชันงามสมดังคุณสัน
แต่ยามที่จะซื้อซึ่งพรานั้น
ต้องเลือกพี่น้องให้มีราศีมด

ต้องตรวจตราพิจารณาให้รอบคอบ
จึงจะชอบตามนิยมสมเหตุสมผล
ใช้ช่างเย็บขึ้นหนึ่งนางเพียงยล
เพื่อได้ผลเป็นพัสดุราอาอินทรีย์

เรามีผ้าออยกได้ไว้อของใครอื่น

จะสูญผ้าหากกลับคืนไม่พอที่
จะเหนือยล้ากายใจไม่ใคร่ดี
เพราะมุ่งฝังสิ่งงามพริ้งยังนักเคย

ดร. สวณิต ยมภักย์ รจนา
ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เขียนซีไบท์ 15

ใบสืบทัดเนาไม่ฝันใหญ่นี้

หยกมณีวิเศษค่ามากซ่อนอยู่
ผู้ใคร่ได้ไข่มุกให้พึงรู้
ต้องคอยดูระวังไว้ให้จงดี

เทศกาลไหว้พระจันทร์อันทรงกลด
งามหมดจดแจ่มจรัสรัศมี
จะครองชีพโดยสุขสวัสดิ์
ก็ต้องมีที่พึ่งคือตนเอง

เพราะฉะนั้นเปรียบรูดสักห่มานะเกิด
จะประเสริฐเลิศพ้นคนขมขมเหง
บุญวาสนานี้ในไซร์ไม่กริ่งเกรง
มาถึงจริงแท้แน่นอน

ดร. สวณิต ยมภักย์ รจนา
ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 16

ใบสืบทอดราคาสี่แสนบาท

อยู่ทุกคาบทุกเวลาไม่พักสง

เทพแห่งอากาศประทานเป็นน้มนอง

หากดำรงค์ความขยันหมั่นเพียรไว้

อีกทั้งมีขันธ์ประหัยด้วย

จะมั่งคั่งอันตามตามนิสัย

จะสุขสันต์ที่รราชาพเพลินใจ

รอคอยไว้จะได้ลากอาบบุญคอย

ดร.สวณิต ยมมาภัย รจนา
ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 17

ใบสืบทอดราคาสี่พันบาทหนึ่งลิ

เหมือนว่าที่ลอยสุดหล้าฟ้าฟ้าเขียว

เสียงฟ้าก้องกัมปนาทหวาดจริงเจียว

ช่างหวาดเสียวดวงวิญญาณมาพันเพ็รง

แม้กระนั้นก็ไม่ปล่อยให้ลอยเลื่อน

ยึดสายป่านอย่าเขยื้อนคงไม่ถิ่ง

กับเปลื้องพล้ำคะมำลุ่มลุ่มลงตั้ง

ควงค้ำนี้คงตระหนักไว้อย่าให้คลาย

การงานเริ่มแล้วเสร็จสำเร็จผล

ถูกต้องคนจะสมหวังตั้งมั่นหมาย

อย่าประมาทระวังไว้ทั้งใจกาย

อย่าปล่อยตัวตามสบายเกินไปเอ

ดร.สวณิต ยมมาภัย รจนา
ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 18

ใบสืบทอดเปรียบกับน้ำฟ้าใส

แสดงไว้พอให้เป็นอนุชาหรือ

ผู้คนรู้ที่อยู่ทั่วไปในดินดอน

ว่าน้ำพุมีกรนามระบิล

ยามลมเอื่อยระเรื่อพัดอยู่พลิวพลิว

ค่อยค่อยปลิวลัดตรงลงทักมิชน

เสียงเรียกเด็กให้รีบมาตัดกวาริน

ซึ่งตุ้มไว้อาบกินตามเวลา

แล้วพากันขึ้นสู่ภูผาใหญ่

ค่อยค่อยขึ้นเรื่อยเรื่อยไปไม่ผิดท่า

ก็ถึงยอดเขาได้โดยไม่ช้า

สมดูงานสหายสหายกังวล

อีกข้อหนึ่งพึงคิดว่าไว้ได้ว่า

จะปลดปล่อยวิญญูณณ์เสถียรผล

การสมรสก็จะได้สมใจตน

ไม่พังกัดดิสนบนเสื่อชักเอย

ดร.สวณิต ยมมาภัย รจนา
ประพฤทธิ์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

เชื่อมโยงปีที่ 19

ใบสืบทอดแก่นาคินที่ราบรื่น

ก็ต้องตื่นตัวไว้ไม่มีหลง

ผู้รู้เจียมยรู้ดีเป็นมันแดง

ว่าจิตเราจำนงสิ่งใดกัน

ภูเขาสูงและน้ำไหลในความคิด

ผู้เป็นมิตรย่อมรู้เห็นเป็นมันมัน

เสียงเพลงขิมซึ่งใจได้แสงจันทร์

มิตร मैं อยู่ไกลกันพลันได้ใจ

หากฝันไปว่า ได้ของวิเศษ

พอตื่นมาอากาศแปรปล้ำทั้งสิ้น

อย่าผลอโนลไม่ระวังจะพังกินที่

จงตัดสินใจรอบคอบขอพร รรมเอย

ดร.สวณิต ยมภักย์ รจนา

ประพฤทธิ์ สุภรณ์ตันเมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์

กรุงเทพมหานคร

เชื่อมโยงปีที่ 20

ใบขี้ต้มแลกลีบอยู่ข้างหน้า

ช่างมีดดมนอนขนานาสงสัย

จะเป็นคุณฤทธิ์โทษกระนั้นไซ้ไร

ยังมีอาการราบได้โดยแน่นอน

อันแดดออกเดือนส่องห้องเวหา

สวรรค์ตราเอาไว้ไม่เพิกถอน

จงตรองตรึงระลึกไว้หลายชั้นตอน

อย่าอาวรณ์พะว้าพะวังระงังตน

ในน้ำย่อมมีปลาไม่น่าแปลก

ข้าย่อมแตกอยู่ในนาอย่างงอน

จงทำกิจตามแจ้งหะระอย่าปะปน

อย่าลุดลุดคลมเร่งรังอันเอย

ดร.สวณิต ยมภักย์ รจนา

ประพฤทธิ์ สุภรณ์ตันเมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์

กรุงเทพมหานคร

เชื่อมโยงปีที่ 21

อันใบขี้ต้มเอ็ดซี่จ้อยเทียบ

คือท่านเปรียบกับภูผาสง่าศักดิ์

เป็นที่เกิดแห่งพรหมไฟพิโลลกษณ

อันใครใครยอมประจักษ์อยู่ทั่วกัน

จะมีการสนทนาศาสตร์

ได้พบปะมงคลแท้ไม่แปรผัน

ผู้อยู่ไกลจะกลับบ้านในวัน

ได้สรรกลิ้นตั้งปริดีประมอ้มเอย

พฤษชาชาติไปงานผลสารรับ

วิหคกับเพลงเพราะเสนาะใส

สรวลกระซิกกระริกที่ทุกที่ไป

สรวลคี่ในชั้นฟ้าไม่อาดูร

อาทิตย์คล้อยเคลื่อนกลับลงไปแล้ว

นภางคั้แล้วจันทร์แจ่มแสงสุริย์

คือแพรวต่วนทวนฟ้าไว้ได้เพิ่มพูน

สุขสมบุรณ์บ้านจิตเป็นนิเอย

ดร.สวณิต ยมภักย์ รจนา

ประพฤทธิ์ สุภรณ์ตันเมธี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 22

อันใบนี้ใบที่ขี้สออง
เข้ากันองแห่งเวลาคราสันต์
เย็นสบายชุ่มชื่นทุกคืนวัน
ท้องฟ้านี้ใสสว่างพร่างพราวตา
แผ่นดินลี้แลเห็นไกลในเบื้องหน้า
ดูเจ็ดจำพวกพื้นพิศสัย
ค่อยเอียงกรายคล้ายอารมณ์ดำเนินไป
หึกเหิมใจไปประสมคล้ายกังวลด
ทุกวันวารพอใจไม่มีห่วง
งานทั้งปวงสัมฤทธิ์มีประสิทธิ์ผล
อากาศเย็นในปูนมัวทั่วมณฑล
เดือนงามคืนตะวันสว่างพรางพรายเอย

ดร. สวนิต ยมภัย รงนา
ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 23

อัน ใบที่สับสามตามภูเขา
คนหาพินขึ้นมาเอาพรหมไม้หลาย
ริมฝั่งน้ำตามโขดหินและเนินทราย
เป็นที่หมายของของคนเที่ยวหาปลา
ทั้งสองฝ่ายต่างก็ได้ตั้งประสงค์
ต่างมุ่งตรงกลับคืนสู่เดहा
พร้อมครอครวต่างสังสรรค์จ้ำจวนรจา
เด็กผู้ใหญ่เอื้ออาตมกัน
อันปลาไซ้อาจกลับกลายเป็นมังกร
ทางสัตตอระสะดกคายไม่น่าหวั่น
จะสุกกายสุงใจโดยทั่วกัน
นาวานั้นถึงฝั่งรอดปลอดภัยเอย

ดร. สวนิต ยมภัย รงนา
ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร

เยี่ยมชมไปที่ 24

อัน ใบที่สับสับนี้ใคร
ของวิเศษที่หายไปในมหาสมุทร
จะค้นพบได้คืนมาค่าลมจรณี
ได้เพิ่มพูนชัยชนะปัญหา
เหมือนเดินทางไกลสุดฤดูสุดเขา
ยังแลเห็นลาดเขาของหมู่บ้าน
หรือเดินทางสุดสายน้ำแต่ไม่นาน
ได้พบพานต้นหลิวพลิวดอกงาม
อีกยังมีโคมบาลหนุ่มกุ่มกริมน้ก
ได้พบรักสาวทอผ้าพาดจิตหวน
ทั้งสองข้างต่างก็พยายาย
ถ้อยที่ถกถ้อยที่คอยขอบใจครัน
ถนของหายนั้นใครใครคงได้พบ
ได้ประสบความสำเร็จเป็นบานสมานฉันท์
ได้พบเพื่อนแปลกใหม่ได้คบกัน
ได้สู้ส้นตี่สนมกลมเกลี่ยเอย
ดร. สวนิต ยมภัย รงนา
ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร

เชยชมซีไบท์ 25

อันใบที่สี่สิบห้าหน้าสังเกต

ก็เพราะเหตุที่มีรูปวาดเสนา

ทำงานบนแต่สภายในวิญญูณณ์

ได้ทรัพย์สินมาเหลือใช้ไม่น้อยเลย

แต่ขอยกเตือนไว้ให้ตระหนัก

ต้องรู้จักความพอของเจเลย

ทั้งรู้จักทำใจให้สุ้นเคย

ไม่เลยเมยพึงศึกษาคหาความจริง

เมื่อถึงคราวหน้าหนาวได้ผ่านพ้น

จะอบอุ่นเหลือล้นทั่วทุกสิ่ง

อย่าใจร้อนมองให้ซึ่งถึงความจริง

เรื่อยพิมายพวงวังแผ่นดินเขียว

ดร. สวินต ยมาภัย รจนา

ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร

เชยชมซีไบท์ 26

อันใบที่สี่สิบหกยกนกกล่าว

ทางเมืองใต้ร่อนอ้อมอ้าวไปทั้งสิ้น

เหตุทั้งสี่นี้ก็ร่อนเป็นอาจฉ

พอพรินพายุพัดกระพือมา

ความร่อนคลาคลายเป็นไปไม่ร้าง

สัตว์ทั้งปวงก็พอลูกกันไปได้

เพราะฉะนั้นอันความร่อนระอุไ้ไ้

ถ้าทนไว้จะสบายได้แน่แท้

อันเรื่องราวยุ่งเหยิงต่างต่าง

รู้จักสว่างให้ตีมีทางแก่

ความอดทนนั้นน้อมมีคุณแก่

ความล้ำใจมาถึงแค้นสมใจเอ

ดร. สวินต ยมาภัย รจนา

ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า

833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร

เชยชมซีไบท์ 27

อันใบที่สี่สิบเจ็ดใบนี้ไ้ไ้

ล่องลง ได้ผู้แดนเลิศประเสริฐศรี

คือเมืองพุทธสุดยอดแห่งความดี

เสียงซีวี่มีอาชีพรักครกัน

มีสุขบ้างทุกข์บ้างบางขณะ

ไม่ลดละความเพียรไม่พินหัน

อันกองไฟโชติชัชวาลัน

อัศจรรย์น่ากระโดดโลดออกมา

จะได้ตีเบ็ญพูนน้ำสง

ศิริมงคลการพาสานเสริม

จะหายไ้จะสบายไ้ตั้งเดิม

จะไ้ได้เพิ่มบุญญาบารมี

ท่านผู้เล่านั้นเล่าจะแจ่มไ้

ผู้เยาว์วัยจะไ้ได้ลาภวิศรี

อันใบนี้ซีวี่ชัดสัตว์ดี

ขอใ้มีคุณธรรมนำชีพอ

ดร. สวินต ยมาภัย รจนา

ประพจน์ สุภรณ์มนตรี พากย์ไทย

ศาลเจ้าเก่า
833 ถนนทรงวาด เขตสัมพันธวงศ์
กรุงเทพมหานคร

เขียนปีที่ 28

อันในศิลาแปลไบไบไชร่
ต้องห่างไกลถิ่นฐานนานหนักหนา
หลายสิบปีห่างเห็นหน้า
คงจะเปลี่ยนวิญญูณหน้าเศร้าใจ
ในตอนเช้าพอทุเลาค่อยเป็นสุข
พอดกเย็นเป็นทุกจต้องหมองใหม่
จะหวังให้บุญช่วยอำนวยชัย
จงหมั่นไหววอนพระอย่าลวง
เต็มนี้มันเพื่อช่วยชูประทับช่วง
เคราะห์ที่พึ่งพอจะลดทมหกลงได้
พึงขยันหมั่นเพียรเสมอไว้
คงจะได้ดูบังตั้งหวังเออ

ดร. สอนิต ยมฉัย รจนา
ประพจน์ ศุภรัตน์เมธี พากย์ไทย

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑

ใบที่หนึ่งพยากรณ์สุนทรเจलय ด้วยกุศลดล
สร้างปางก่อนเคย จะน้อมนำให้เสวยและเบ็กับาน
ท่านจะมีถิ่นฐานบ้านสำนัก อภัยคตักดิ์สิ่งของพร้อม
สมาน ทั้งข้าทาส ทรัพย์สินตฤงคาร ทุกทีวารสุขนี้
ไม่มีคลาย เบ็ริบดังเช่น เป็นพญาราชาสีห์ ซึ่งล้วน
มีบริวารนั้นมากหลาย คอยพิทักษ์รักษ์หมอบอยู่รอบ
กาย จะสบายสุขซาบอาบทรงวงเอย

ค-รุ-โตติ ส-ศา-ระ-โ
ปู่เการพ ย่อมเป็นเการพ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ขแมงมการพิมพ์ ๕-7 ถนนประดิษฐ์ ด.ปิ่นเกล้า อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. ๐๒-๕๘๗๒๐๓๓,๐๒-๕๘๗๐๖๑๒ แฟกซ์. ๐๒-๕๘๗๗๑๐๕

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒

ใบที่สองว่าสมอารมณ์คิด ความในจิตเสด็จสม
ภีรมย์หมาย จะปราศทุกขสุขเสริมเพิ่มสบาย
ไม่คลาดคล้ายตั้งคำพยากรณ์ แต่ข้าหน้อยเช่นเข้า
ก้าวบันได ทีละขั้นขึ้นไปไม่หยุดหย่อน ทางจะ
ราบรื่นรสบทจร ถึงยอดสุดสุดสโมสรสวัสดิ์อันทุกข
โศกโรครภัยจะหายหมด ตั้งจันทรังทรงกลดอร่าม
ศรี ถามหาลากก็ ได้ชมสมฤดี ถามลูกหนี่พี่น้อง
ต้องพบกัน ถามเนื้อคู่ผู้ชมภีรมย์รัก ว่าดีนักปรี
เปรมเกษมสันต์ แต่ข้าหน้อยจะได้ชมสมใจครัน
จงประพินธ์คำทำนายภีปรายเอย.

อิตตะนา ว: กะตั้งปางยัง อิตตะนา สังกิลเสสดี
ตนกับาปเอย ย่อมเศร้าทบเอง

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ขแมงมการพิมพ์ ๕-7 ถนนประดิษฐ์ ด.ปิ่นเกล้า อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. ๐๒-๕๘๗๒๐๓๓,๐๒-๕๘๗๐๖๑๒ แฟกซ์. ๐๒-๕๘๗๗๑๐๕

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๓

ใบที่สามความยากลำบากกลั่น ทำสิ่งใดก็ให้คร้าน
รำคาญตน เหมือนมีคนบองร้ายไม่วายวัน ถึงกิน
อึมนอนหลับก็กลับทุกข์ ไม่มีสุขสักเวลาแทบอาศัย
แต่ถามเรื่องเป็นความไม่รำมกัน คงผ่อนผันสู้ได้
เป็นไรมี จะไปหาผู้ใดก็ไม่ยาก ถ้ามลुकหนักที่จาก
พลัดพรากหนี ว้ายิ่งไม่พบกันในทันที อันลากัน
หาแสนยากลำบากกาย ถ้ามเรื่องคู่สู้สมภารมย์พัคค์
ว่าร้ายนักพันเพื่อนไม่เหมือนหมาย จงสงบไว้ก่อน
พักผ่อนกาย จบทำนบายที่สามสิ้นความเอย.

อักโกเอะ ชิน โกรัง
เพียงนะสภโกรัส ด้วยความไปโกรัส

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงนภาพรพิมพ์ 5-7 ถนนปะโลนชัย กรุงเทพฯ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๔

ใบที่สี่นี้ไซ้หรือเหมือนไกลคู่ มิได้รู้ยามพบประสบ
สอง เปรียบบลูกไก่ฝูงเดียวเที่ยวคะนอง ตัวหนึ่งต้อง
จากไปเสียไกลกัน ต่อมนานไปจะได้พบประสบพัคค์
ได้ร่วมรักปรับรเมกษสสันต์ จะทำการสิ่งใดพร้อม
ใจกัน แต่ชื่อนั้นทำนบายไว้ในที่ อย่าดำเนินเดิน
หน้า ทำนว่าร้าย เราต้องหมายตามหลังระวังหนี
เหมือนดวงจันทร์ร้อนเร็วขึ้นเมฆืออาทิตย์หนีอัสดง
ริบลงดิน ถ้ามคนเจ็บว่าหายสบายใจ ถ้ามโชคชัย
ในคตที่ตัดสิน คงชนะเด็ดขาดปราศมลทิน สมดัง
จินตบุตรที่หมายเป็ยชยเอย.

ปฏิบง เสดะ บัดตะนา
จงพิจารณาตนเอง ด้วยตนเอง

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๕

ใบที่ห้านี้ตกลงแจ้งสุนทร ในคำกลอนบอก
ความที่ถ้ามไถ่ ถ้ามหาลาภนั้นก็เห็นไม่เป็นไร คง
จะได้สมตามความยินดี ถ้ามเนื้อคู่ผู้ชมสมสวาท
คงต้องคลาดเห็นห่างทางวิถี ดังเรือน้อยลอย
คว้างกลางน้ำ มองเห็นที่จอดไชร้อยู่ไกลตา คง
นานหน้อยลอยล้าแล่นละล่อง แต่ไม่ต้องพยาย
ให้เมื่อยเหนื่อยดอกภรรยา กระแสชลจะอำนวยช่วย
พัดพาให้ถึงท่าสุขสำราญเบิกบานกาย ถ้ามโชคลาภ
คงจะได้ตั้งใจนึก ถ้ามถึงศึกสู้ความไม่คร้ามหาญ
ต้องชนะจริงดังดงกิปราย ถ้ามคนเจ็บว่าสบาย
หายแน่นอน ถ้าถ้ามถึงคนลี้ที่หันหน้า ขอทนายว่า
ยังไม่พบประสบก่อน ถ้ามถึงบุตรสุดใจในอุทร
พยากรณ์ขอทำนายว่าชายเอย.

พรทบบาติ มาตปติโร
ปิตาบาธคา เป็นพร:พรทบบองบุตร

ที่พิมพ์ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 5-7 อ.ปะโคนครย์ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870012 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๖

ใบที่หกกว่ามีการตามสนอง จะหาลาภก็
หน้อยยากลำบากปกป้อง มักขัดข้องไม่อำนวย
ช่วยตัวเรา ฝิวเปรียบความตามทำนองที่ตรงองค์
ก็ตั้งเช่นเข็นครกขึ้นภูเขาแม้แสนหน้อยแสนล้า
บากยากไม่เบา กระตุกเราแทบจะแยกแแตกทำลาย
ถ้ามทุกขโศกโรครักภัยไม่ร้ายดอก แต่ถ้ามคู่ นั้นจะ
บอกไม่สมหมายยังอยู่ไกลนักหนอยว่านวย มิตร
สหายไม่เป็นเรื่องซุนเคื่องตน ถ้าถ้ามเหล่าลูกหนี้
คนดีหลบ ว่าไม่พบทั่วแหล่งทุกแห่งหน ถ้ามถึง
บุตรในท้องอย่าหมองกมล บอกยุบลว่าเป็นหญิง
แท้จริงเอย.

วันพระโก ปกฏวัจนะบัง
ยู่โทวี ยอบได้รับโทวีตอบ

ที่พิมพ์ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 5-7 อ.ปะโคนครย์ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870012 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๗

ใบที่เจ็ดเสร็จทุกข์เป็นสุขี้ ทั้งบ้านเรือนเพื่อน
ก็นกียินดี แต่วันนี้เคื่องซุ่นดู่นวาย จงทำบุญให้
ทานประมาณจิตคงสมติดจริงจึงเหมือนดังหมาย
อย่าขอบโอบโลกมากจะยากกาย ฟังกัปรายพาที่
คงดีจริง เหมือนปลูกต้นผลไม้ไว้ใกล้บ้าน คงเป็น
การอยู่สุขสันต์ทุกสิ่งถามหาลาภว่าต้องเลิศประเสริฐ
จริง หรือถามสิ่งของหายก็ได้คืน ถ้ามคนเจ็บก็ว่า
คลายสบายจิต ทั้งญาติมิตรพร้อมพรักสุดจักฝัน
จะพบสุขเสพลันดีทุกวินาทีน ถึงเรื่องอื่นขอทำนาย
สบายเออย.

ปุระโก ละกะเต ปุ่ฮัง
ปู่บูธา ยอมีได้รับบูชา

ที่พิมพ์ โรงพิมพ์ ข.มเสงนการพิมพ์ 6-7 ถ.ปะโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๘

ใบที่แปดว่าสมอารมณ์ถวิล จะเสพลย์สุขทุก
ทิวอยู่อาจึณ แต่เพื่อนกันมากมายหลายคณา
เหมือนหนึ่งต้นพฤษศาสตร์มีผล วิหคสันจิกจึก
ไม่เหลือหน้า พอผลล้นบินปลิวลึกลึกละลลลล ทั้ง
พฤษชาว่าเหวอยู่เอื้องต์ จะคบมิตรคิดไว้ให้จงหนัก
อย่าขอปรักเชื่อลมจุนงมหลง อันเหล่ามิตรทั้ง
หลายไม่มีตรง เร่งตำรวจิดนี้กนึ่งตรักตรา ถ้าม
ลูกหนี้พี่น้องเรื่องของหาย ดั่งมันหมายว่าคงพบ
ประสบหน้า ถ้ามถึงคู่รักยังสิงอรุรา ไม่คลลาคคลา
จะดั่งได้เหมือนใจปอง ถ้ามคนเจ็บก็ว่าคลาย
สบายจิต หายดังปลิดทิ้งไปไม่มีหมอง ทั้งโชคลาภ
คงได้สมอารมณ์ปอง ไม่ขัดข้องใบนี้ว่าดีเออย.

อัคระบา โถะยัตตาบับ
จงเตือนตน ด้วยตนเอง

ที่พิมพ์ โรงพิมพ์ ข.มเสงนการพิมพ์ 6-7 ถ.ปะโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๙

ใบที่เก่าอย่างชัดด้วยมัจฉา จะกลายเป็นมังกร เหมือนก่อนมา คิดไปหาเหตุผลด้วยกลใด ทิศ ทักษิณทิศประจิมวิธี ว่าไปดีมาดีเป็นศรีโส เปรียบเหมือนตั้งนาวาที่คลาไคล ได้แล่นไปตาม ลมคงสงบ ว่ามังกรกับยุงรู้แปลง เหมือน หน้าแล้งวิดน้ำสักสามสอง คงจะได้ฟุ้งเฟื่องขึ้น เรื่องนอง ถ้ามีคนต้องพลัดพรากจากที่ไป ว่าคง ได้พบประสบพกัตร์ ถ้าผู้รักร่วมชีวิตพิศมัย ว่ายัง ไม่ได้กินในทันใด แต่ถามใช้ว่าทราบบอกตามตรง ส่วนถามลาไปนี้ว่าดีนัก ท่านว่าจักสมจึงตั้งประสงค์ เพียรอุทิศสำนั่นทำโดยจำนงค์ ที่เฝ้าคงว่าดีเท่านี้

เอย.

โกร:ใบ กุญแจกุโบ โตโต
คอบักโกรร ยอบบอวอรรณคร้าทอบอ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ขแมงมกรพิมพ์ 5-7 ถนนประดิษฐ์ ดุสิตเก่า อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870012 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๐

ใบที่ลืมนี่ความว่างามสม จะหาเวลานั้นที่วัน อารมณ์ จะได้ชมดังจิตที่คิดปอง ให้บายเบื่อง ทักชิดประจิมทิศ ไชคฤกษ์ดีแสนดีไม่มีสอง ดัง คนจนพานพบประสบทองที่ตราหมองจักชื่นชม สมฤติ ใบนี้ถามถึงผู้และดูรึกว่าคงจักได้ชม ประสมศรี แต่ยั้งตนไม่ได้กินในทันที่ ออย่าให้มีใจ หม่นกระวนกระวาย ถ้าถามถึงลูกหน้และพี่น้อง ที่เกี่ยวข้องหลีกหนีหลบลิหาย อยู่ว้ออนจิตจะต้อง พบประสบกาย ดังทำนายแม่นแต่อย่างแน่นอน ถ้าถามคนเจ็บไข้ว่าร้ายอยู่ เห็นสุดว้ออยู่วันจะผันผอน เร่งระวังไว้เถิดหนาย่าร้างนอน จบสุนทรพาทที่เท่า

นี้เอย.

อาสาสาธัง อุบา ซิน
บึ้งบะคนโปโต ด้วยความดี

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ขแมงมกรพิมพ์ 5-7 ถนนประดิษฐ์ ดุสิตเก่า อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870012 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๑

ใบที่สิบเอ็ดนี้หนานว่าอาภัพ โชคช่างอัปเจวจา
นางสงสาร จะทำดักกลับชั่วให้มันมานันท์ เราพูด
หวานเขาว่าเปรี้ยวไม่เหลียวมอง ถามหาลากว่า
ยากลำบากยิ่ง ถามหาหญิงร่วมรักภริมย์สอง คง
จักได้ชื่นชมสมใจปอง บุตรในท้องว่าเป็นหญิง
อย่างกริ่งใจ ถามลูกหนั้นพี่น้องที่หลบหน้า ขอทนาย
ว่าไม่ได้พบสมสมัย อีกของทนายจงอย่าคิดติดตาม
ไป จะมิได้สมจินตนาเออย.

เขียน ณะรัชยัง กาเบบะ
พิมพ์ คณะคหบดี ด้วยการใช้

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ ๕-7 ถนนประโคนชัย อ.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. ๐๒-๓๘๗๒๐๓๓,๐๒-๓๘๗๐๘๑๒ แฟกซ์. ๐๒-๓๘๗๑๐๔๕

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๒

ใบที่สิบสองเปรียบดวงดาวพราวกระจำง เต็น
อยู่กลางเวหาหนภาไส เหมือนคนทีปลอดไปรังโล่ง
ฤทัย สมายใจเบิกบานสำราญรมณ์ ใครเสี่ยงได้ไป
นี้ว่าดีนัก โชคลากจักแจ็กเอ็อบอาบชวาทรวงสม ถ้า
หวังปองยอชู้ไว้ชุกรม อย่าปรารมย์ต้องได้ในเร็ว
วัน อันพี่น้องของทนายว่าได้คึน คงจะรีนเปรม
เกษมสันต์ ถามเรื่องความถ้วนทัวอย่างถ้วนครัน
จบประพันธ์พาทิเท่านี้เออย.

กุสะโล จะ ะเทาดูปาปะกัถ
คณะลาด ย่อมละบาป

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ ๕-7 ถนนประโคนชัย อ.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. ๐๒-๓๘๗๒๐๓๓,๐๒-๓๘๗๐๘๑๒ แฟกซ์. ๐๒-๓๘๗๑๐๔๕

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๓

ใบที่สิบสามคำทำนายนกิบรายกล่าว ว่าเรื่อง
ราวอดีตค่อนซัดสน จะหวังลาถลันยากลำบาก
ตน ดังเช่นคนเข็ญชูดมุตกจากคลอง เปรียบพฤษภา
หน้าแล้งพฤษภหมด ใบไม่สดต้องอับสมิแต่หมอง
คอยีหน้าฟ้าใหม่ได้ละออง น้ำฝนต้องจึงได้ชุ่ม
ชะอุมใบ ถ้าหากถามความคดีไม่มีแพ้ หากคิด
แสหากูชิตพิสมัย ว่ารายนก้อย่าฟังหลงพะวงใจ
แม้จะได้ก็ให้มีราศีเคียง ถ้ามวงศัญชาติพี่น้องหรือ
ของหายตามทำนายนายบอกตรงคงได้เรื่อง ถ้าคำ
ชายเข้าหุ่หนุจะเบเลื่อง จงยักเยื้องตั้งสติตัวรี้อย.

ทุกใบ ปาปัสส: อุจจะโย
ความสงบสบาย นึกทุกขมาไต่

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๔

ใบที่สิบสี่ตั้งงามอร่ามแสง จะเป็ยกบานดูจผ่าน
วิมานแมน ดั่งขุนแผนเสร็จศึกศึกคคะนอง กลับจาก
เวียงเชียงเหนมีชัยแน่ ความชอบแบ่ไ้ปร้อมใจไม่มี
หมอง จะทำการงานสิ่งใดสมใจปอง เข้าทำนอง
แบ่เนียนไม่เวียนวน อันศัตรูร้ายจะห่างเห็น ถึง
กำเกินอย่างใดไม่มีผล รักแต่แพ้ยัยทั่วทุกตัวตน
ถมาถึงคนคู่ชมที่สมใจ คงจะได้สมปองทำนองคิด
ทั้งญาติมิตรพรังพร้อมล้อมไสว ถ้ามถึงบุตรว่าเป็น
ชายสบายใจ แม้นถ้าใครได้ไ้ไปนี่เป็นศรีเออย.

อาทุบเยก จ: ปุตตฉบับ
มารดาตา เป็นผู้ครองสิการ:อุบุนตส

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๕

ใบที่สิบห้าว่าตามคำแถลง ดังเป็ยกณชุมนุม
ร่างอยู่กลางแปลง พระพายแรงโหมกระบัดอีกพัดพา
ดูหนทางก็ชุ่มชื้นต้องสิ้นลม ทั้งเป็อนแปรอะเลอะ
ตมเป็นหนักหนา ถ้ามถึงลามเต็มที่ไม่มีมา ด้วย
ชะตาเคราะห์กรรมแต่ก่อนกาล เรื่องเนื้อคู่สู่สม
ภักมย์ชิต หากจะคิดก็คงได้ตั้งใจขานแต่กลับ
ทุกข์ทำให้ใจรำคาญเห็นป่วยการว่ามีควรจะด่วนมี
ถ้าถ้ามญาติมิตรสหายที่หน้าหยหน้า ขอทนายว่า
คงจะพบประสพศรี ถ้ามคนใช้นั้นคงแย่งแต่มีที่
จวงชีพพยากรณ์สุนทรเอย.

วัดก โลก ๑๐๓๓๓
คนไปถูกอุณา โยโยโลก

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ ๕-๗ อ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. ๐๒-๓๘๗๒๐๓๓,๐๒-๓๘๗๐๐๑๒ แฟกซ์. ๐๒-๓๘๗๑๐๔๕

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๖

ใบที่สิบหกว่าเลิศประเสริฐนัก จะมีศักดิ์อำนาจ
วาสนา พร้อมด้วยสุขสมทุกสภายกยวิญญา อยู่ทุก
วันทุกเวลาไม่คลลาคลาย จะหวังลาภจากสมอา
รรมณ์คิด ได้ตั้งใจเหมือนมุ่งกลมหมาย จะหวัง
คู่ชู้แบบสนททกาย พาทิทายว่าดีเป็นศรีตัว ถ้าม
คนเจ็บหายสนิทดังปลิดทิ้ง ถ้วนทุกสิ่งไปไม่มี
ชั่ว ดังจันทร์เพ็ญยิ่งพิศมองไม่หมองมัว สว่างทั่ว
ฟ้าจวบพิภพเอย.

ปาปาบง อะระระบง สุขัง
การไปกำบง นำสุขบาไท

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ ๕-๗ อ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. ๐๒-๓๘๗๒๐๓๓,๐๒-๓๘๗๐๐๑๒ แฟกซ์. ๐๒-๓๘๗๑๐๔๕

หลวงพ่อติ

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๗

ใบที่สิบเจ็ดเสร็จความว่างามเลิศ แสนประเสริฐ
สิ่งสมอารมณ์หมาย จะตกถิ่นใดไม่อดตาย ทั้ง
หญิงชายเสนาหามาติดตาม อันลลานั้นเป็นศรีไม่มี
ขาด เปรียบดังต้นพฤษชาติต้นดงผล ทั้ง
แก่อนเคล้าคลออยู่ประอมกัหลนให้เราลุ่มเื่อม
อุรา ใบนี้ถมาถึงดูจะสูสมคงได้ชมชื่นพักตร์เป็น
นักรหน้า ถมาถึงบุตรสุดสวาทไม่คลาดคละเป็น
บุตราเที่ยงแท้อย่างแน่นอน ถามญาติมิตรหรือ
ลูกหนี้ที่หนีพักตร์ ว่าคงจักได้พบสบสลอน อัน
เรื่องความนั้นเป็นต่อข้อสุนทร จบคำกลอนพาทิ
เท่านั้นเออ

بابา ปะริวัชชะเย
พิงชะเว็น บาบึงทลาย

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 6-7 ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. ๐๒-๓๘๖๖๐๓๑-๓๘๖๖๐๓๒ แฟกซ์. ๐๒-๓๘๖๖๐๓๑

หลวงพ่อติ

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๘

ใบที่สิบแปดไซดชะดว่าปานกลาง พอสสม
อย่างสมตัวไม่มัวหมอง ลลานั้นคงได้สมอารมณ์
ปอง ว่าเหมาะต้องพอดีไม่มีเกิน แต่ถัดคิดการใหญ่
ว่าร้ายอยู่ จะสุดรู้ตัดถึงซัดเขิน ต้องลำบากยาก
เย็นเช่นยังเอื้อ อยู่่าพลัดพลินยังสัดตำริห์ดู เปรียบ
เช่นเรามีกระบือพาหนะอย่าเอะอะหว้งหาโตมา
เคียงคู่ ด้วยมิใช่พาสนาพาขึ้นชู หากสู้จะร้อนใจ
รำคาญ ใบนี้ถามความดีไม่มีแพ้ ขอทหายแนว่าดูรัก
สมัครสมาน เต๋ยนี้ยังไม้ประสบได้พบพานจรรอ
ก่อนเมื่อถึงการนี้จะดีเออ.

อดีตตะบับญา อะสุวิ มะบุสลา
นบุษย์ผู้ทีนแก่ปะโยบัตน เป็นคนปะอะอาด

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 6-7 ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. ๐๒-๓๘๖๖๐๓๑-๓๘๖๖๐๓๒ แฟกซ์. ๐๒-๓๘๖๖๐๓๑

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๑๙

ใบที่ลืบกั้เปรียบเป็นเช่นมัจฉา เมื่อนำในนที
ไม่มีมา ต้องตั้งนพรมว่าชีวาวาย ครั้นถึงตรง
ธาราใส่น้ำไหลหลาก ดีใจมากสุดสมอารมณ์หมาย
ต่างสนุกเบิกบานสำราญกาย โลดแล่นว่ายศิก
คะนองในท้องธาร ฆะตาท่านนั้นหนาเวลานี้ โชค
เต็มที่ไม่เห็นเป็นแก่นสาร อันลลานั้นอย่าหาว่า
กั้न्दาร เห็นป่วยการทำอะไรไม่ได้ ถ้าเป็น
ความเห็นต้องแพ้แ่อยู่ยบ ธิษขัยบทางเหคิดเร่หนี
อันเนื้อคู่ที่หาได้ก็ไม่ดี จะพาเราเข้าที่ในรภพ จง
อย่าไ้ร้อร่นทนอยู่ก่อน ดังสุนทรวาไว้อ่าไหล
หลง ยิ่งแก่ตัวระดานี้ไม่มีลง จะเสริมส่งสุขให้สบาย
เอย.

อะตัง ฤกะกัง เสยโย
ควาธั่วไปกั้เสยเสยดีกว่า

พิมพ์ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 6-7 ถนนประดิษฐ์ ด.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๐

ใบที่ยี่สิบนี้แจ้เงลงไซ่ ดั่งคนจรเจนาป้าพนา-
ลัยลัทธิทางไปโนพนา โคนหนามเหนี่ยวเกี่ยว
ชิดกั้กันแต่คงตั้งต้นไปได้ทุกทำไม่มากนัก หนาม
เหนี่ยวเกี่ยวกายา คงโคลคลาสุขสมอารมณ์ปอง
ถามหาลาภเหมือนจะได้ตั้งใจคิด แต่ติดนิคอุปสรรค
มักขัดข้อง จะเป็นปากเป็นเสียงเถียงประลอง แล้ว
สั่งต้องการคงได้เหมือนใจเรา ถ้าเป็นความถาม
ถึงโรงศาล จงคิดอ่านดูให้แน่จะแพ้เขา แต่ถาม
ไ้จะคลายหายบรรเทา คู่่นั้นเล่าแม้จะมีคงดีเอย.

ฤโข ป่าสสะ อุดจะโย
ควาสังสมบัติ ปากกั้บ่าไ้

พิมพ์ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 6-7 ถนนประดิษฐ์ ด.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๑

ใบที่ยี่สิบเอ็ดต่ออย่าพะวังนึกกังขา เปรียบเหมือน
เราลงไปในนาว่า แล้วแล่นฝ่าคลื่นลมตระโหมไป
อันโศกลาภนั้นหนาวายังซัด ยังอี๊ดอ๊ดมิเห็นเส้น
ทางได้ รออีกหน่อยจะคลายทุกข์สนุกใจ อาจ
รวยใหญ่ยิ่งเกษมเปรมปรีดี ถ้ามคนเจ็บว่าต้อง
หายสบายจิต แต่จะคิดสู้ความจงคร่ำมหนี ถ้าม
หาตุ้และบุตรไซรัยยังไม่ มี จบพาทืออภิปรายทำนาย
เอย.

ธัมมะเทสสี ปะสาทะโ
ผู้เขียนธรรม เป็นผู้มีชื่อเสียง

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๒

ใบที่ยี่สิบสองสองตามกำหนด ไม่ไปโปรด
ขอทำนายว่า ลากันนั้นมีพอประมาณการนา
ไม่คลาดตลาคงได้เหมือนใจปอง เปรียบเอาขัน
รอน้ำผ่านหล่นกลางซังนี้ น้ำไม่แห้งก็คงได้แต่ไม่
คล่อง ไม่เหมือนดวงจิ้งจกจากตุ้มคล่อง ตาม
ทำนองคำเทียบเปรียบทำนาย ถ้าถ้ามถึงเหนือดูไว้
ซุซิด ต้องอดจิตระอหน้อยหนึ่งจึงสมหมาย แม้เป็น
ความสู้ยากลำบากกาย ถ้ามคนเจ็บว่าจะคลายและ
หายคืน ถ้าผู้คนของหายทำนายว่า จะติดตาม
ถ้ามมาทำเต็มฝัน เรื่องการงานนั้นหนา ว่ายังมี
เรื่องอื่นๆ ตีสถานปานกลางเอย.

สักกัควา สังกะโต โทตี
คนทำสักการะ: ย่อมได้รับสักการะ:

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ น.มธสงฆารพิมพ์ 6-7 อ.ประโคนชัย อ.ปักกิ่ง อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870012 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อดี

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๓

ใบที่ยี่สิบสามความความว่าเกตราใหญ่ ซึ่งแล่นไป
ในมหาซลาสินธุ์ ขนบรรทุกลูกศรค้ำอยู่อย่างใจไม่หมด
สิ้นมีสุขทุกคืนวัน ใครเสี่ยงได้ไปนี้ว่าดีนัก ลาก
นั้นจะเนื่องเองเป็นของขวัญ จะคำขาก็ยอมมี
ผลดีครั้น อย่าได้พรั่นใจคิดตามจิตปกป้อง แม่ถาม
ถึงเรื่องผู้และคู่สร้าง ประเสริฐอย่างแสนดีไม่มีสอง
จะสมเนื้อสมรักสมศักดิ์ป้อง ไม่มีหมอง คงสุขทุก
เวลา ถ้ามีคนเจ็บก็ว่าคลายจะหายขาด ข้อวิวาท
เรื่องความไม่งามหน้า จงเสี่ยงเสียให้พ้นยับยั้งปรา
แล้วจะพาพาพบสบไซศเดเอย.

อิตตาที อิตตาโบ นาโก
คนแล เป็นพี่น้องของตน

หลวงพ่อดี

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๔

ใบที่ยี่สิบสี่มีความสุขสิ้นทุกชั่วอน ตามสุนท
ดั่งดั่งว่าขาน จะปราศทุกข์สุขใจให้เบ็กขาน ทุก
ทิวาราตรีไม่มีเดือน จะหวังลาภก็คงสมอา
รมณ์ปอง ทั้งคู่ครองดีใครจะใครจะเหมือน ลาก
หรือคู่คู่แม่แม่เขื่อน ในสามเดือนนี้ไซร์ไม่คลาด
คลา แม้เป็นความก็จะชนะเขา ความของเราจะ
เป็นต่อในข้อหา ถ้าหมาญาดูถูกหนึ่หนึ่กัตรา ขอ
ท้าวว่าจะประสมพบยินดี จะสู้ถิ่นฐานได้ไม่ตกอับ
คนจะรับหน้าอันอมพร้อมศักดิ์ศรี ยิ่งแก้ตัวก็ยิ่ง
เพิ่มเสริมความดี จบไปนี้ว่าประเสริฐเลิศรั้งเอย.

ปัตติ ปัญญาสะมา อากา
แสงสว่างเสดด้วยปัญญาไป

ที่ตั้งที่ โรงพิมพ์ ข.สงวนภาพพิมพ์ 6-7 ถ.ประโกลชัย อ.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871046

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๕

ใบที่ยีสืบทำนี้แจ่งแกลงสาร โชคของท่าน
เปรียบดังสร้างสะพาน คิดก่อการสะดวกทำข้าม
ทันที เวลานั้นงูยงยังอยู่ยกแรกลำบากต้องเหนื่อย
เมื่อเติมที พอลุล่วงแล้วเสร็จสำเร็จดี สะพานนี้
จะช่วยให้ฤทัยสบาย ลากของทำนนั้นหนองจง
รอก่อน ไม่ต้องร้อนใจยุ่งจืดมุ่งหมาย ถึงเวลาแล้ว
จะเห็นไม่เว้นววาย ยิ่งแก่กายยิ่งเบิกบานสำราญ
ทราว เนื้อคู่ทำนนั้นจะเป็นเช่นคนหม้าย แต่อยู่กับ
แล้วสบายจนหายห่วง พร้อมทรัพย์สินชายหญิง
สิ่งทั้งปวง อีกลุล่วงทุกขโศกโรคภัยเออย.

อุป-สับโต สุขัง เสด
ผู้ลงระจับ ย้อยอยู่เป็นสุข

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 6-7 ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872035, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๖

ใบที่ยีสืบทกนี้หนาระตาชีวิต ลากบอชีวิตไม่เห็น
จะเป็นผล มักมีทุกข์ชุ่นของหมองมกล โชคของ
ตนมีเช่นนั้นหมดปัญญา ดังรับเจ้าแฉวเรือคว้าง
กลางน้ำ วันยังค่ำเจ้าเมื่อยหนักหนา จึงจะได้ฐ
เลี้ยงเอาตามา ที่ได้มากินหมดไม่อดตาย ชะตาทำน
ตัวคนเดียวน่าเปลี่ยวจิต จะหวังคิดหาที่พึ่งอย่าพึ่ง
หมายถ้ามีคู่ก็ยิ่งซำระกาย ภาษขของหายไม่ประสบ
ได้พบพาน เร่งอุดส่ำที่สร้างกุศลและผลบุญ จะได้
จนเป็นทางทงน้อยค่อยสุขสานต์ ทั้งรอดพ้นอันตราย
และภัยพาน รีบก่อการสร้างกุศลผลดีเออย.

ปาแป: ระปะตี สุจิ
คนสะอาดเปี่ยมดี ในความชั่ว

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 6-7 ถ.ประโคนชัย ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๗

ใบที่ยี่สิบเจ็ดเหมือนดังว่าพฤษภาใหญ่ มากกั๊ง
ใบเป็นที่พิทักษ์ประชาชิต ให้ร่มรื่นเช่นตายุอยู่อาฉิน
ไม่หมดสิ้นเกษมสุขทุกคืนวัน ใครเสี่ยงได้ใบนี้ว่า
ดีนัก โชคลากจก้เนื่องนองเป็นของขวัญ ทำสิ่ง
ใดก็มากมีผลดีครั้น จะสบสันต์ตั้งจิตที่คิดปอง
แม้ถ้ามถึงยอดผู้และคู่สร้าง ประเสริฐอย่างแสนดี
ไม่มีสอง จะสมยศสมศักดิ์ในรักครอง ไม่มีหมอง
คงสุขสันท์ทุกครา ถ้ามคนเจ็บก็ว่าคลายและหายขาด
ข้อวิวาทข้อเป็นความไม่คร้ำมหน้า ศัตรูแพ้จนย่อย
ยับอปร่า ขอทหายว่าไปใบนี้ไซ้คดีเอย.

อัมตะนา อะกะตังปานัง อັตตะนา ะ วิสุขันติ
ตโปเกาบาเออง ย่อนหนบอดดอง

กัมพณี โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 6-7 ถ.ประโคนชัย อ.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871045

หลวงพ่อโต

วัดบางพลีใหญ่ใน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ใบที่ ๒๘

ใบที่ยี่สิบแปดว่าเลิศประเสริฐแสน จะดกถึถิ่นฐาน
ใดไม่ขาดแคลน ข้อที่เด่นเคียงขุนไม่วุ่นวาย มีผู้
ใหญ่มาชูชบอุปถัมภ์ จะแนะนำความสุขให้สมใจ
หมาย ลากจะมีเสมออยู่มีวิญาย สุขสบายสวัสดิ
เป็นศรีตัว ฝิวถามเรื่องเนื้อคู่จะสูสม ดังคารมว่าดี
ไม่มีชั่ว ถามเรื่องความนั้นหนาก้อย่ากลัว ที่หมอง
มัวจะสว่างกระจ่างใจ ท่านเสี่ยงได้ใบนี้เป็นที่ขึ้น
ทุกวันคืนปริตาจะหาไหน ดังเด็กอ่อนนอนเปล
เขาเห่ไหว พี่เลี้ยงได้คอยพิทักษ์รักษาเอย.

กัลยาณการี กัลยาณัง ปาปะการี ะ ปาปะกัณ
กาตีโตติ กำช้อได้ช้อ

กัมพณี โรงพิมพ์ ข.แสงงามการพิมพ์ 6-7 ถ.ประโคนชัย อ.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
โทร. 02-3872033, 02-3870612 แฟกซ์. 02-3871045

เชมขหลวงพอบาเดไล

วตชะหาร
เสียงทายใบที่ ๓๓

ใบที่สิบสามแสดงความแจ่งปรากฏ เมอมโหสถ
กล่าวแดลแจ่งบุญหา พวกันกปราชญ์สถาน
บุญญา องคราษาภิระทานลาภสักการ โดนใบน
เหมาะแก่แก่งเสียง ไม่หลีกเคียงแดนชงทวีพย
สาร แมนมยศปรากฏทวาม ลากสักการทวงเดเ
เปลี่ยนแปดง ตามองการเร็นสอบตอบว่าได้ กิจ
การหลายค่งตำเรัจอย่ากินแหมง ความคดิไวทชอง
ตองแจ่งดง กดิบหันแจ่งลวงหวางสงกา ศัตรฐาม
หาววาวเณดวงจิตต์ บยเมตริกจะชอบเอเบอน
หน้า คู้สาวาทหมยมาตรแมนอร่า ยังไมม่เ
จามหมตความ เอม

เชมขหลวงพอบาเดไล

วตชะหาร
เสียงทายใบที่ ๓๔

ใบที่สิบสี่สถานพจน เมอมโหสถพาทษ
ความเบนสยธรรม ความปรากฏแก้วเทพระราชน
ทรงชญวยูเใบนปราชญ์ทวีปรักษา ถูกใบนคง
จะตชงลาภยศสมมโนโรถทุกสงแจ่งแสวงหา ทง
ทรพษสนแจ่งนทองเครองบูชา จะมมถนคยยศ
เทอย ถ้ามตรมแมนมบัตริศตทริก กงจกพงงเด
ไมชตเชน อังคางชยทางบคตกเรชญ แมนการ
เดนทางเกลาภยบม ถามถงชศคตทกชงค รนกัดค
แมเควไมแควหวน ทากกรมกลกเหมาะเกละหต
เรชญีสู่สัตตพพพน เอม

เชมขหลวงพอบาเดไล

วตชะหาร
เสียงทายใบที่ ๓๕

ใบที่สิบห้าขจรายเดกาศรด กรวามโหสถ
พอกปราชญ์สาควาเมสย ตองจกบตรกรรชานา
ออนเพลย เสนะเหยห้วงโศกศกกระทม แมน
เสยถูกเอนชอบอก จะถูกออกจกทอยและ
คूसม ถูกกล่าวรายความคองเราจน ความนยม
กจะตกระหกเไกลงทาดกจะถูกบจจะมตริ ทจริต
กิดแก่งแจ่งสอกลไศ บตกรรชานารกจกพลด
ไป กรรมประไลเกิดแสดงเพระแกลงการ ทง
กิจการจรงวระรองผู้ใหญ่ จะพลอยไปเหนด้วย
ชวยคณพาด เรงชวณชวณอมถวยสั้งชงทณ
พอบรรตลไใบบรรเทาวเราเอย

เขมรชหลวงพอบาเลโดย

วตเสหหาร

เสียงทายใบที่ ๒๒

ใบทยสืบตองสงนงตามระบุด เมอพระ
อินทรลึงมาถางพฤษภูษช ฆนชพจนทกมการไม่พบต
สูญ หลับจันทรอรอดได้เพราะเทวนทร เสียงใบนขอ
ชไปตมอดตตนพบพรตบดบายดอยาตณน การพนนไม่
หวงววยด้วยทรพยสัน แต่ไม่สันทพรพยเกาของเร
ไป จะทำการสงัดตนรายนก อยาได้พกบไลยต
ไม่หันเหิน แมนทรพยสนอดอดสุดขใจไม่เบนเร
บถงครวเวาเขจจน ถามถงครูปไม่สวยเตรวทรพย
ของหยลยกลับได้ของงนงน อินตนรายนปถายตม
ระคน จงตญพอประมาถนปถถาง เอย

เขมรชหลวงพอบาเลโดย

วตเสหหาร

เสียงทายใบที่ ๒๓

ใบทยสืบสามเมอขามพระวษุทร ติงครวบุญ
หนนชวชเบบษรชชน อินทษตรีโยโรทรพนออบนบ
คนบนกศลยบริบรณพญลภา ถกใบนตไม่หยอก
ขอบอกแจ้ง ไม่เสกแสรงมบุญคยทมนพาคิต
อะไรศมมาตบรารถมา เพราะบุญญาของตม
ในตมเขทา ทาวพระยวาศมคิตเบบนบถตต
แน ๆ แลวอยางน ถากศกการถานมเวพราะ
บุญพล อยาทังนถนแเงเอาเตพาด จงระกอบ
การญู อดหนนแกอพอเอาไวจางหนบปรกาด
คงจะชวยพาทคนพนสงสาร กศลศนถนสงนัจจา
ไว เอย

เขมรชหลวงพอบาเลโดย

วตเสหหาร

เสียงทายใบที่ ๒๔

ใบทยสืบตมความตมสารบบ เมอโครพราชา
ถนปราชย เสนนกับพราชญมถนขูไป แดกขใหญ่
ในกพาศกา แมนเสงใบนไม่ดแกว ตองคถาด
แกลวของกรจากกรธา จะเสงสังใหญ่โตโพมนสตา
พาลากจะมวถลออกถกวตม ไซกกรายกยบรรดก
ไพตมเปียม พวถมตรเทมถกจะพาทเเทหน จงรบ
ถะกถบจิตคคกศล รัตนมถนตแกถะระหะตะตะ
ตม แลวกรขาจกศลเทสนนบถษ กงประจกษ
เปถียนถะระหะเมฆะไม่พน ทงบุญทานจงระกอบ
อยาชอบจน เบนทชนคยผลถศลคเอย

เชมชหลวงพอบาเลโดย

วตละหาร

เสงทายใบท ๒๕

ใบทยสภทาทานวาไเวไต ^๑ เมอสุวรรณตาม ^๒
 ทานตามบตรและมารดา ^๓ กวรภทบาทสมากมกับ ^๔
 วอุณชน ^๕ จะทาการสังคิตผลทรายกตองไดผลท ^๖
 ทาเบนภคต ^๗ ถึงเลอภคตณ ^๘ จงพชยามเอตตนา ^๙
 ถาจะเขาทาจากานอดแน ^{๑๐} พบคนแกเหมาะะเหมง ^{๑๑}
 เรงเขาทา ^{๑๒} สตรทคตรายจะออบรา ^{๑๓} ทงคควงชวา ^{๑๔}
 กัทมาจะหมาย ^{๑๕} จะทาสังคิตอนเบมมตล ^{๑๖} กวรเรง ^{๑๗}
 ทาเสเรว^{๑๘}เกิด ^{๑๙} บญจะมาวาสมนจะนาสัง ^{๒๐} กงตม ^{๒๑}
 อารมณหมาย ^{๒๒} ไกรเสงทายไดเบมตแน ^{๒๓} เอย ^{๒๔}

เชมชหลวงพอบาเลโดย

วตละหาร

เสงทายใบท ๒๖

ใบทยสภทกยความน้แดง ^๑ จกแสดงของ ^๒
 สนองถาม ^๓ อประมาอบมย ^๔ ใตความ ^๕ ตรกกับยาม ^๖
 เวสตนตรไดมทร ^๗ ทานเสงเต ^๘ เบนชางตทหลาย ^๙
 ทงหญิงชยคยคสมอรมลศร์ ^{๑๐} เรอเมอคคตองประสบบ ^{๑๑}
 พบคนต ^{๑๒} จะมมเงงทอง ^{๑๓} เกลนองมา ^{๑๔} ไมมวนจะรบ ^{๑๕}
 ชงคระหะราย ^{๑๖} ทงตบปลาย ^{๑๗} เบนวาตตนา ^{๑๘} มกคต ^{๑๙}
 ผลบญตามทนมมา ^{๒๐} มแนอนเบ ^{๒๑} บญคยทนมรอง ^{๒๒}
 ทากจะมคตรมงราย ^{๒๓} ตวทาน ^{๒๔} เชรทางจอบอยา ^{๒๕}
 ตอบสนอง ^{๒๖} ความคองทาจะกนเกอ ^{๒๗} ภาจะบอง ^{๒๘}
 กัทยการะจาย ^{๒๙} เอย ^{๓๐}

เชมชหลวงพอบาเลโดย

วตละหาร

เสงทายใบท ๒๗

ใบทยสภเจตไดกับเมอโปงหลง ^๑ คอเมอครง ^๒
 ชุททชาติภิกขา ^๓ ขอเอาสองราชกรมจกรมหาเวต ^๔
 สนตรแตกอนถาด ^๕ ถุกไปนมทานาวารายคน ^๖ เสย ^๗
 ของกรอรอน ^๘ ใตจิง ^๙ เฟตลาญ ^{๑๐} ไมมวนจะ ^{๑๑} ใตรบถาก ^{๑๒}
 สักการ ^{๑๓} เรอราคาญจะ ^{๑๔} ใตรบศตบความ ^{๑๕} ถามของ ^{๑๖}
 ทายชยยก ^{๑๗} ไปจกท ^{๑๘} ว่าไมม ^{๑๙} ใตคนอยชนถาม ^{๒๐} ม ^{๒๑}
 สตร ^{๒๒} ไมมอยคยเขาเวตาม ^{๒๓} จะ ^{๒๔} ใตความ ^{๒๕} เกรเราเขา ^{๒๖}
 อยบย ^{๒๗} จงระวง ^{๒๘} ตงทงหนอ ^{๒๙} ตทาเสว ^{๓๐} ทาบญแญ ^{๓๑}
 เกรจะหนอยจก ^{๓๒} พลคยทาย ^{๓๓} ทนกับเบ ^{๓๔} เอย ^{๓๕}
 คอยสบบาย ^{๓๖} ถึง ^{๓๗} เกรจะ ^{๓๘} ทหลาย ^{๓๙} ญแญ ^{๔๐} เอย ^{๔๑}

เชื่อมซีใบที่ ๑

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่หนึ่งฟังทราบว่าจะตากลับ

ระวังทรัพย์เงินทองของมีอยู่

อย่าเปิดเผยเลยกว่าแต่เท่าที่รู้

มีศัตรูผิวตัวแดงคอยแกล้งเรา

ถามถึงคู่สูสุมภิรมย์รัก

อย่าสมัครใจเสียหยาบเล่า

ถามถึงความป่วยไข้คลายบางเบา

ถามพงศ์เผ่าพวกพ้องพี่น้องดี

ถามถึงลาภกระบี่ไวยังไร้ผล

ถามถึงคนถนอมสุขหรือลูทกนี้

ว่าจะพานพบกันไหนกันที่

การเดินทางถึงดีก็ไม่นาน

๕๕

เชื่อมซีใบที่ ๒

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สองครองสุขไม่ทุกข์ร้อน

แม้หนึ่งนอนกับลอดภัยไว้รักษา

ถึงอายุของท่านชรา

วาสนาส่งปลออดไปรังดี

มีผู้ใหญ่คอยช่วยไม่ม้วยมอด

จนตลอดอายุขัยในศักดิ์ศรี

ถึงศัตรูคู่แค้นมาตราแม่มณี

เราเป็นที่ชนะถ้าจะเจอ

ถามถึงคู่ผู้เป็นหม้ายไม่ใช่โสด

แต่รุ่งโรจน์ด้วยความดีไม่มีผล

ถามลูกที่พวกพ้องว่าต้องเจอ

อย่าหลงเพื่อหวังโยให้ทรน

ถามถึงความเจ็บไข้ว่าหายขาด

คู่พิฆาตทั้งหลายไม่แข็งข้อ

ได้รับศัพท์สรรเสริญเหมือนเย็นยอ

ถามถึงข้อคู่ความตามนัยที่

ท่านชนะได้สะดวกเพราะพวกพ้อง

หมั้นประครองตั้งไว้ในศักดิ์ศรี

ถามถึงยศยจะแทนแปรไม่

เพราะท่านมีบุญเก่าเฝ้าติดตาม.

เชื่อมซีใบที่ ๓

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สามทำนายว่าท่านช้าไว้

ทำอะไรตามที่คิดยงผิดหวัง

รออีกหน่อยจึงค่อยทำตามกำลัง

ความสมหวังก็จะได้ไม่เปลี่ยนแปลง

ถามเมื่อคู่อยู่บ่เปลี่ยนไม่เวียหลบ

เรื่องประสพโชคชัยหลายแขนง

มีลมบ่บ่ย้อยกำลังอย่าหวังแรง

ท่านอย่าแกล้งเสี่ยงกรรมไปตามที่

ถามถึงเคราะห์เคราะห์จะคลายไม่พานพบ

การประสพโชคชัยในที่นี้

ไม่มีโชคที่รุนแรงเหมือนแข่งดี

แต่พอมีปานกลางและบางเบา

ถามถึงความไข้ว่าหายขาด

คู่อาชวาทคอยพิริตหรือคิดเฝ้า

จะเช่นฆ่าล้างผลาญสังหารเรา

เรามีเจ้าคุ้มครองป้องกันภัย

ถามลูกที่พวกพ้องพี่น้องมาก

แต่หนีจากไม่ไปมาสู่หาได้

เขาหลบหน้าอยู่ในที่ที่กระไร

จงอดใจอย่าไปโกรธเกิดโทษทัณฑ์.

เชื่อมซีไบท์ ๔

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไบท์ที่สำนักงานฯ ไร่ก่อน
 อยู่บริเวณในการงานตั้งท่านหมาย
 ระวังงานเหล่านี้ทุกด้านไป
 ผลเสียหายจะไม่มีมาแว้ว
 รอให้พ้นสองเดือนค่อยเคลื่อนคลาด
 ท่านสามารถพบพระใหญ่หน้าใสแจ้ว
 ทำจะสุขอันประเสริฐอย่างพิริศแพ้ว
 เมื่อพบแล้วโปรดชวนเจ้าผู้ทำนาย
 ๒ ได้รับภายศสรรเสริญอันประเสริฐ
 คู่ครองเลิศเหมือนมีเพื่อนยามเดือนหงาย
 ทำนคลายเหงาจากเจ้าสร้อยไม่หลงใจ
 สภาหลังไหลกายก็สุขทุกซีไม่มี
 ถ้ามพบก้อองลูกหนีมีสะพั้ง
 ๒ ไม่เห็นทางไม่หลงหายให้บัสตี
 ถ้ามถึงการเดินทางยังไม่มี
 บุตรเป็นที่สมบองไม่หมองใจ

เชื่อมซีไบท์ ๕

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไบท์ที่เหมือนเรือลอยพันฝั่ง
 หาคความหวังยังไม่ได้เกลหนักหนา
 เรือจะพบคลื่นระลอกดังหลอกตา
 หาเวลาทีสิ้นสุดจุดหมายมี
 ช่างแสนยากลำบากใจไม่หยุดหย่อน
 เรือห่างจรรจากริมฝั่งในครั้งนี้
 ลอยละล่องไปสู่ว่างกลางหน้
 หวังหาที่นอนแบบแทบไม่เจอ
 ด้อยกว่าช่วยชราจะหาสุก
 เพียงทำนปลุกใจสู้อย่าดูเหมอ
 ประคองเรือให้ตามคลื่นเอนอย่าเพื่อ
 ทำนเอาเจอเรือฝั่งเองหมดเกรงภัย
 จะพบผู้อุปถัมภ์บ้างช่วย
 ให้หายม้วยให้พ้นทุกข์เป็นสุขใหญ่
 ถ้ามทุกข์อย่างในครั้งนี้ตั้งใจ
 สุคติสยที่จะสมอารมณ์บอง

เชื่อมซีไบท์ ๖

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไบท์ทุกทหารณเป็นกลอนสั่ง
 ผู้ที่ตั้งใจได้ในปีนี้
 จะผาสกจะเกษมอย่างปรมปรัด
 เงินจะมีไม่ขาดมีข้อใจตั้ง
 ความมุ่งมคปรารถนาข้างหน้าแน่
 ๒ ไม่ผันแปรเปลี่ยนไปจากใจหวัง
 จะสมรักสมบองของที่ตั้ง
 ดั่งจิตหวังด้วยความสุขทุกซีไม่มี
 ถ้ามถึงป่วยป่วยจะหายสบายสิ้น
 สมถวิลได้รับสุขจากลูกหนี
 แม้ศัตรูเพื่อนคู่ความไม่ย้าย
 เกษมศรีโดยตลอดอย่างปลอดภัย
 การเดินทางระหว่างนี้ไม่เดินก
 จงระวังกรอทำข้า ๒ ไว้
 โอกาสดีมีมาถึงจึงก้าวไป
 จะสมหมายตามโอกาสอย่างอาจอง

เชี่ยมซีไบที่ ๗

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไบที่เจ็ดเสร็จตามความมุ่งหวัง
 จะสมดังดวงจิตมุ่งสติไว้
 มีชีวิตอันราบรื่นชุ่มชื่นใจ
 อยู่ที่ไหนไม่อับจนค่าน้ำค่านาน
 ถึงคราวม้วยมีผู้ช่วยยอมม้วยแทน
 ถึงยามแก่เฒ่าท่านจะพบเรื่องซบซ้น
 อารมณ์แก่เฒ่าแน่นอนอยู่ไม่อยู่นาน
 สุขสำราญอยู่อย่างเต็มทีปีนี้เอ๋ย
 ถ้ามถึงคู่สูสุมภิรมย์รัก
 ทำนาก็จักได้คำขอบอบอบเฉลย
 ถ้ามลูกหนนี้เพื่อนพบเห็นดังเช่นเคย
 "ไม่ละเลยและให้ทั้งทิ้งให้หลาน
 ถ้ามถึงกาปรายไซ้ท่านหายขาด
 คู่อาฆาตมุ่งจิตชีวิตท่าน
 "ไม่สำโรงเหมือนดังหมายทำนายนัน
 จะสุขสันต์สุดยอดตลอดปี

เชี่ยมซีไบที่ ๘

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไบที่แปดเหมือนนกเขาที่ไร้คู่
 น้าวอดสูญหาเสียใจเสียตายแสน
 มีราคาเพียงเสี้ยวซึ่งนั่นหาคอบแทน
 แต่ยากแก่คนที่ขาดคนคอยสนใจ
 จึงทำให้คู่คุณค่าภาษาซัน
 กลืนแห้งแห้งทั้งทุกซนหม่นหมองใหม่
 ต้องอาศัยอยู่แนวป่าพนาไพร
 "ไม่มีใครจะเห็นนอกนกเขาเลย
 ถ้ามถึงลาภลาภสกลหนักนี้ไม่มีพบ
 จะติดคบบัญชาติมิตรเหมือนนิบิตเฉย
 ต้องทนทุกข์ทรมานดังท่านเคย
 ต่อเมื่อเลยปีนี่จึงคืนาน
 ถ้ามคู่ความยามนี้ไม่คืนัก
 ทำนจงพิกรอทำอย่าเงาเห็น
 น้ำไม่ขึ้นอยู่ขึ้นเรืออย่าเชื่อมาร
 จอดเรือนี้ก่อนคอยน้ำก่อนไม่ร้อนใจ

เชี่ยมซีไบที่ ๙

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไบที่เก้าทำนายว่าปัญญามาก
 ต้องพลัดพรากหาที่อยู่หาไร้คู่
 ถ้ารู้ซ้ำจำแนกไม่ไหว
 จงแข็งใจเปลี่ยนรู้เดิมเพิ่มปัญญา
 ส่วนทุกข์โศกโรคภัยในปีนี้
 ว่าหายดีมีลาภบ้างยังไม่หน่า
 การเป็นอยู่ปานกลางดังชะตา
 ว่าสหถ้ามีคู่อยู่ไม่ทน
 แม้จะมีก็คนก็จจะจิต
 เขาเป็นมิตรเราไม่จริงไร้ผล
 ถ้ามลูกหนนี้หนหลังยังอับจน
 ต่อเมื่อพ้นปีนี่จึงคืนาน
 ถ้ามถึงบุตรไปเกิดเกิดประเสริฐนัก
 ว่าท่านจักพึงได้ไม่เหิน
 ความรู้ดีมีบุญมากไม่ยกน่าน
 ทนกับการเหตุก่อเพื่อรอที่

เชื่อมซีใบที่ ๑๐

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สิบห่มือนหงส์ที่หลงฝูง

จะพยุขีวิตให้ผิดที่

เข้าฝูงกาฝูงนกเค้าให้เข้าที่

จะหมดศรีเสื่อมยศศักดิ์ไม่รักตน

เสียเพราะเพื่อนเตือนไว้ด้วยใจหวัง

ทำนองตั้งสวนอุทิศจิตกุศล

พยุงตนเตือนว่าอย่าลืมนตน

บินข้ามพันฝูงเพื่ออนอย่าเชื่อนแซ

ถ้าจำกัดระวังตนกุศลเกิด

ถูกชูเชิดจากฝูงใหญ่หลายกระแเส

ถึงมีทุกข์อดใจรออย่าท้อแท้

ทุกข์จะแพ้หนีไกลในไม่นาน

ถ้ามถึงคู่คู่เป็นหม้ายไม่ไกลนัก

เขาสมศักดิ์มีตระกูลรู้ร่าวท่าน

เมื่อเข้าฤดูดูแล้งจึงแต่งงาน

ชีวิตท่านจะสนทนุสนุสบาย

▲▲

เชื่อมซีใบที่ ๑๑

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สิบเอ็ดเสร็จความตามประสงค์

ท่านอย่าหลงเชื่อใครให้ชักก่อน

มีความรู้ควรวางและสังวร

ท่านไม่ร้อนหายใจเมื่อปลายมือ

ถ้ามถึงลาภลาภจะหล่นไม่พ้นตัว

สิ่งที่ชั่วที่มีไว้อำไปถือ

จะตั้งต้นชีวิตใหม่ด้วยใจซื่อ

จงยึดถือความจริงให้มั่นนาน

มีความจริงเป็นเพื่อนเตือนสติ

การดำริสิ่งไหนอย่างไรน

จะสำเริงเจตนาไม่ชำนาน

ท่านจะพานพบเห็นเช่นคนชรม

ชีวิตท่านบั้นปลายชยายออก

มีทรัพย์พอกพูนไว้คล้ายสะสม

มีข้าทาสบริวารพลันนิยม

ท่านจะสมสุขสบายเมื่อปลายมือ

▲▲

เชื่อมซีใบที่ ๑๒

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สิบสองครองทุกขไม่สูญ

ถึงแม่ใครเสี่ยงได้ในนี้

ทำพิธีพลีกรรมตามชะตา

เมื่อทำเสร็จแควะหรัยคลายเบานิด

ท่านมั่งคืดสิ่งไหนยังไร้ค่า

จะหมตบุญเสื่อมอำนาจาสนา

ดวงชะตาท่านกลับเป็นอัปจน

ทำพิธีพลีกรรมตามทำนายน

เป็นอุบายปิดบังให้ยังผล

ท่านจะพินเค้นจากตายหายอัปจน

จะหลุดพ้นภัยพิบัติไม่ขาดแคลน

ถึงอย่างนั้นยังไม่ตีทวินัก

ท่านจงรักการเป็นอยู่อย่างรู้คุณค่า

เมื่อพ้นเป็รวิาศีเกิดประสิริฐแทน

จะสุขแสนสรรษาทั้งทงปี

▲▲

เชื่อมซีไบที่ ๑๓

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สิบสามตามท่านายขอทนายว่า โชคชะตาดังอาภัพและอัปมงคล เหมือนต้นไทรใบโตกด้วยโรคเก่า ท่านจะเศร้าเพราะรักไทรมากหลายเกิน มีพวกพ้องรุ่งรังสาไม่ไหว ล้วนใส่ร้ายไม่ใฝ่ดีที่สรรเสริญ ท่านจะต้องร้องไห้ยากหลายเกิน ท่านจงเดินแต่รักเดียวอย่าเหลียวใคร ถ้าดีได้เร็วพวกพ้องพี่น้องมี ที่ยังดีแสนดีพ้อมีใหม่ ทั้งเพื่อนเก่าเราก่อนไม่ร้อใจ รากของไทรจะไม่ตรกรกรุงรัง ชีวิตทำนวยแก้แค้นนักสุข ทำพัพพทุกขอย่างเด็ดขาดญาติเบื้องหลัง มีลาภยศปรากฏไกลไว้ชอตั้ง งามสะพรั่งไทรจะสวยสัววยเกิน

๕๕

เชื่อมซีไบที่ ๑๔

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สิบสี่มีใจความตามทำนอง ชื่อก็ก่อกองการปรากฏยศก็ได้ ท่านสามารถฉลาดเด่นอย่างเห็นไกล ไม่ว่าใครล้วนนิยมชมว่าดี ประคองคำจำเตือนเป็นเพื่อนไว้ ลากทั้งหลายจะคงทนไม่ป่นปี้ ท่านสุขสันต์ทรรษาในทาดิ ทุกข์ที่มีก็จะดับโดยนับพลัน ถามลภูหนี่พวกพ้องว่าต้องพบ เขาไม่หลบสูญหายไปจากท่าน ถามถึงบุตรสุดประเสริฐเกิดในครรภ์ บุตรของท่านอายุน้อยไม่คอยดี ถามถึงการเดินทางยังไม่แน่ ต้องแล้วแต่ท่านพอใจไว้คงที่ ใจไม่เปลี่ยนเดินได้ปลอดภัยตลอดดี ใ้ใบนี้ใครเสียจะได้งานไปรวย

๕๕

เชื่อมซีไบที่ ๑๕

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สิบห้าว่าวอนตอนท่านาย ระวงกายอย่าทำพลาดประมาทเปลอ ท่านจะพบเคราะห์ร้ายที่ไกลเจอ ท่านอย่าเผลอทำผิดคิดให้นาน ต่อเมื่อพ่นปี้ี่สิ่งดีนัก ทั้งยศศักดิ์ลาภไกลที่หมายมั่น ท่านอย่าเอ้อมและอย่าท้อรอตามกาล ปลอຍให้บานตามกำลังถ้าหวังดี เหมือนดอกไม้เม้มณฑานานาชาติ สวยสะอาดทรงคุณไว้ไม่ไร้สี ท่านอย่ารีบเด็ดดอกออกทันที ปลอຍให้มีกลิ่นกระจายขยายตัว ถ้าเด็ดก่อนตอนเงาจะเศร้าโศก คนทั้งโลกได้ยินดีชื่นหัว ราคาดันอยู่ที่ดอกไม้ไม่ออกตัว ท่านดีชั่วอยู่ที่ทำงานช้านาน

๕๕

เชื่อมซีไบท์ ๑๖

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไปที่ลืบทกเหมือนนกน้อยที่คอยคู่

หน้าอดสูเสียใจคอยหาแปล่า
ดูที่ท่านคอยอยู่เป็นคู่เขา
ท่านคอยเหงาอยู่เช่นนั้นจนพรานเจอ
ท่านไม่ใครวคอยใครให้ป่วยการ
ทั้งเสียงานทั้งถูกกล่าวว่าเป็นเราเซ่อ
ลืมเสียเถิดประเสริฐแจ่มจักษ์แก่ผลเอ
ท่านอย่าเพื่อเชื้อใครให้ตายนาน
อยู่คนเดียวเบเลี้ยวใจสบายนัก
แล้วท่านจักสมหวังดังก่อนนั้น
จงถอนตัวห่างชั่วร้ายเหมือนเกลพพราน
เขาประหารท่านไม่ลงสงสารเอง
ถ้ามถึงลาภลาภยังหาไม่พานพบ
การประสบคู่ความลวมลามแกง
จงพักสิ่วตัวแพ้วจึงแน่เอง
เอาไว้แก่งปลายมีชื่อลือชญา

▲▲

เชื่อมซีไบท์ ๑๗

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไปที่ลืบทกจิตสร็จตามความมุ่งหมาย

ทำหนังสือเรื่องงามล้วนมีคนพยาย
ถึงจุดหมายไม่ผิดพลั้งได้อย่างดี
ถ้ามถึงคู่สูสสมนิชมชอบ
คู่รักถอบบและสนองอย่างผ่องศรี
ถ้ามถึงลาภลาภจะสิ้นจนไม่มี
เกษมศรีสุดยอดตลอดกาล
ถ้ามคนป่วยช่วยได้ว่าหายขาด
คู่พิชิตมีมากหลายอยู่ในท่าน
ท่านชนะเหล่าศัตรูหรือหมู่มาร
เหมือนกับท่านหาตัวไม่กลัวใคร
ถ้ามถึงการเดินทางเหมือนตั้งว่า
บรรารณาทุกยกอย่างที่ตั้งไว้
จะสำเร็จสมหวังเหมือนตั้งใจ
ทุกที่ใดโรคร้ายยังไม่เจอ

▲▲

เชื่อมซีไบท์ ๑๘

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ไปที่ลืบทกทำนายนาวาเวลานี้

จงรอที่ช้ำกอนอวยว้อหนัก
ท่านจะพบสิ่งมุ่งหมายได้ประจักษ์
ทั้งสมรักสมมาดที่อาจเจอ
รอเวลาให้ท่านมีดีจึงรอด
จะตลอดรอดฝั่งระวังผลเอ
อย่าพูดพล่อยอย่าคอยใครที่หมายเจอ
ท่านคอยเก้อเขาเปล่าไม่เข้าการ
อีกสักหน่อยเร็วที่จอดรอดพ้นฝั่ง
ท่านหมายตงหันเรือต่อเมื่อท่าน
มีคนช่วยเป็นนายท้ายในไม่นาน
ชีวิตท่านจะรุ่งโรจน์โชติณา
จะพบผู้มีบุญหนุนนำช่วย
ถึงคราวม้วยจะไม่ม้วยเขาช่วยทำ
ใครจะพาให้เข้าอย่างพา
จงอุตส่าห์รอคอยสักหน่อยดี

▲▲

เชียมซีใบที่ ๑๙

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สืบทักทำนายว่าปัญญาอ่อน
 จงนั่งนอนดูที่ที่ตีไว้
 อย่างร้อนหรันคนเตาด้วยเข้าใจ
 อาจมีภัยใหญ่หลวงสงหวงหลอกเรา
 ตามถึงคู่คู่ทายยังไม่พบ
 เขายังหลบหนีไกลคล้ายมีเจ้า
 คอยลู่กลามห้ามหวงเหมือนลวงเรา
 ตามถึงข่าวทางไกลยังมี
 ตามถึงหน้พวกพ้องท่านต้องพบ
 เขายังหลบซ่อนตัวเหมือนกลัวผี
 ผู้อุปถัมภ์ก็คำจุมมีบุญดี
 ท่านจะมีผู้ใหญ่เฝ้าคุ้มครอง
 ตามถึงสุขระชะนั้นไม่มีติดนัก
 ตามถึงไขไขจักตามสนอง
 ตามถึงภัยภัยยังอยู่สู่ประลอง
 ท่านจงต้องอดใจไว้รอกาล

เชียมซีใบที่ ๒๐

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สืบทักทำนายว่าชะตาสูง
 ท่านบารุงจงรักในศกดีใหญ่
 สามารถอยู่คุ้มคุ้มครองป้องกันภัย
 ให้สบายและพวกพ้องพี่น้องดี
 อนาคตสดีใสไม่เอาภัย
 อยู่ที่ไหนใครคำนับรับหน้า
 จงถนอมส่วนบุญศกที่ดีจะมี
 เกษมศรีสุขตยอดตลอดกาล
 อย้ายกตชมเขาไม่เอานะ
 เดียวท่านจะเสียดลเขาที่มันทำน
 ถนอมการเป็นอยู่พอประมาณ
 เหล่าสาวควานช่วยกันเพิ่มเฉลิมดี
 ทุก ๆ อย่างหวังสำเร็จเสร็จประสงค์
 ขอท่านจงอดใจรอในข้อนี้
 อย่าวัววามกามใครไปมี
 เพราะท่านดีดีตีสอนจงจับของเรา

เชียมซีใบที่ ๒๑

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่สืบทักเหมือนกับนกแขกเต้า
 ที่ทยอยเทงานหล้าปากด้วยตกฝน
 จะหลบซ่อนหนีที่ไหนก็ไม่พ้น
 ด้วยเพราะตะโนงเผลาเบาปัญญา
 แม้จะมีวังรังเหมือนอย่างเขา
 แต่แม้นกแขกเต้าก็ขายหน้า
 เพราะรังตนแสนเบือเหลือระอา
 ไม่แน่อนหาเหมือนนกอื่นชมชื่นใจ
 ขอท่านจงพอใจในรังเก่า
 เพราะเจ้านกแขกเต้าได้ทำไว้
 อย่าไปหลงยกย่องรังของใคร
 หมั่นสนใจรังเก่าของเราดี
 แม้จะมีหมองก็ข้างเกิด
 สุขประเสริฐล้ำค่าสง่าศรี
 เพราะไม่ทิ้งรังเก่าแต่รำไคร้
 ทำเช่นนั้นนกแขกเต้าไม่เศร้าใจ

เชื่อมซีไบที่ ๒๒

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่ยี่สิบสองทำนองว่า

โชคชะตาระยะนี้หาดีไม่
เหมือนกับเรื่องามล้นชาติคนพยาย
หมดวิสัยสุดแสนจะแสนเอง
ดีแต่ว่าอยู่กับฝั่งค่อยยังชั่ว
ไม่ปล่อยตัวปล่อยใจคล้ายอวตแกง
แม่เรื่องามและสง่าไม่น่าเกรง
อย่าหลงเร่งลิกนียมิให้ลมพา
ทำอะไเราผู้ใหญ่สอนรู้อก่อน
เรือสิ่งจรัสแต่ในไกลไว้กังขา
จะถึงฝั่งเป็นอย่างไรจึงมีราคา
ความสง่าของเรือเร็วเข้าได้นาน
อย่าใช้ความรั้วเรือเร็วเปล่า
ทำนองเฝ้าหาผู้รู้คู่ประสาน
คอยปรึกษาหารือจึงซื้อหนาน
เรือของทำนราคาสูงพยุเรือ

๕๕

เชื่อมซีไบที่ ๒๓

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่ยี่สิบสามความว่าชะตากลับ

ชีวิตอันน่าเสียดายไม่น่าเชื่อ
จะเหลือยวน้ำไปหาใครให้อื่อเพื่อ
เขาต่างเบี่ยงหลอระอาหน้าไม่ตี
จงปรับปรุงตนเองอย่างเคร่งครัด
ได้ส่วนสัตว์มีตฤกับลูกหนี
บำรุงถูกเพื่อหลบผัดตติอีกที
แล้วที่นี้ในใบหน้าสง่างาม
จะเมื่อนหน้าไปหาใครใครมีรับ
ทานไม่อ้ออวยใครได้ทั้งนั้น
ขอให้ช่วยเขาจะช่วยด้วยตามกาล
ขอให้มันเขาจะมันได้ทันที
ทำจงเตือนตนเองจนเก่งแล้ว
ดูพิธีศพพร้อมพรายกระไร
เมื่อรู้ตนว่าเป็นโทษโกรธไม่มี
จะสยาศรีสุขเกษมอ้อมเอมใจ

๕๕

เชื่อมซีไบที่ ๒๔

ท่านพ่อสิทธิชัย

วัดใหญ่ชัยมงคล พระนครศรีอยุธยา

ใบที่ยี่สิบสี่มีความว่า

ถึงเวลาจรจากพลัดพรากถิ่น
การโยกย้ายหมายชมสมถวิล
ไปหากินเสียต่างเมืองเสียงลือชา
อยู่ที่เดิมเพิ่มความเร่าร้างเหงาจิต
ถึงวงศ์ญาติคาดเป็นมิตรกลับอิจฉา
จงถนอตัวย่ำที่เดิมเสริมศรัทธา
ปรารถนาที่ทำนมุ่งจะรุ่งเรือง
ถามถึงคู่คู่คล้ายไม่พบเห็น
ถามลูกหนีที่ซ่อนเร้นไม่เป็นเรื่อง
ถามพงศ์เผ่าเหล่ามีตรึงใจเคือง
ถามถึงเรื่องลากลอยยังน้อยเกิน
ชีวิตทำนปรับเปลี่ยนสบายแน่
ระยะแก่แม่มีทุกปีไม่จุกเงิน
ความผาสุกมีครบถ้วนล้วนเจริญ
ได้สรรเสริญจากพวกเราชาวประชา

๕๕

คำอธิบายใบที่ ๑

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วตมวง ต.ห้วยตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบทหนึ่งพยการณสุทรเมลย ด้วยกศถ
บุญสร้างปางก่อนเคย จะนอมมาให้เสบย
และบิกบานทานจะมีถนฐาน บ้านสำนักแคะ
ยศศักดิ์ ส่งลอมพรอมสมานทงซาทาย ทรพย
สินศลงการทกทวา สขนไมมคถายเปรียบ
เบนเซนพญวราชสห ซงถวนมบริวารนมาก
ทลาย คอยพิทษรักษลอมยรูบกาย จะมี
วายสุขซาบอาบทรวงเอยฯ โสจของทงานประ
เดรัญ์นักเด

คำอธิบายใบที่ ๒

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วตมวง ต.ห้วยตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบทสอง ทอถนหมอนจนทรนย เปรียบกับ
ตนพถษครวาททาย แลวถลบกถายไต่เบมหมอน
เซนเดมิ ไต่ผลดออกอกิไปไสววาง ตองนากถ
ถมเซย์ร่าเพยเสริม หมอนกระจกบานเกมเอครว
เดมิ ตองเพมเดมิขถถจถงถม จะทำการสังใจ
พรมใจถน จงพอนพนทวอรอนถถถม ถงสมจถ
สมบองทงานองความ ใบถถมคนไซวไต่คถาย
ถมถลททนพวถพองวาทถถพบ ถมเรอถถูจถ
ไมสมหมาย ถมถถถถถถถถททททถ ถบถถปราช
ถถถถถถถถถถถ

คำอธิษฐานใบที่ ๓

หลวงพ่อบ๊าว หลวงพ่อแดง

วตมวง ต.หวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สามพระยาฉัตรทันราช เป็นขอชาติ
คชไกรชาญชศรี หักมะเตอเฒอเมยด้วย
หวงดี เผอญมมคแดงหมอมแกกลงัน กศล
กรรมทำมาจึงอาเพท ทกขเวศกฤกลอยงาลง
อาศัญ จะครำครวญหวลให้ไม่วายวัน เกระห
สำคัญออกศลดบันดาล ถูกไปเนาไมเดเคราะห์
รายนิก จะเสอสมศักตเสยงองที่แก่นสาร จะ
เกิดคววมด้วยหญิงงรำกัญ เรงบุญสุนทาน
เสยเกิดเฮยฯ

คำอธิษฐานใบที่ ๔

หลวงพ่อบ๊าว หลวงพ่อแดง

วตมวง ต.หวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สี่ ดวยธรรมทานผลบนดาลดตามสนอง
คดองหนักหมา เคยลำบายกัไรแต่ไรมา สนเวลา
คดลยเจญญาย สบโกลกโฆคมาบุญญายวย เคยจน
หายกลายเบนวนยบไม่ไหว ถูกไปนทหายวาคน
กระไร จะคดองใจเบกบนสำราญมถ จะมัจตต
กิดค่านงจงหวงไว คงจะได้ตามจริงทกสงสม จึง
นอนใจเกิดอยาได้ปรารมถ ตองเสจรสมแทน
แนเฮยฯ

ใบเขียนซี ที่ 5
พระแม่โพธิ์สัตว์พันมือ วัตม่วง
ต.หัวตะพาน อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง

ใบที่ท้าวไว้ให้เห็นชัด อ้อยอด้อกใจไปเลยหนอ
ไม่ควรรคิดเกินเขตเหตุไม่พอ ไม่มีข้อคิดร้ายในตัวใคร
การทุกข์ใจไปเปล่าไม่เข้าการ ถือโโบราณทำนองจะผ่องใส
จะคบคนดูหน้าอย่าเบาใจ อย่าโลภมากอยากได้ของเขา
มา แม้นถามหาเนื้อคู่อยู่ไกลครั้น ยังไม่ได้สมหวังจงยัง
คิด จะตามติดลูกหนที่ผายผัน ทายว่าจะไม่พบประสกับ
ส่วนลาภนั้นได้ยากลำบากจริง กว่าจะได้ก็เห็นค่าเคียดสุด
ส่วนว่าบุตรในครรภ์นั้นเป็นหญิง เร่งเชื่อกกรรมทำดีเป็น
ที่ถึง ประกอบกิจสุจริตยิ่งเป็นนิตย์ เอย ๑

Need not worry, no one going to harm you.
Something will be lost for something unduly gained.
Be careful and selective in associating with people.
Prospective mate still not in sight. Loan made to others
hardly refundable. Good fortune less likely to approach.
A baby girl forthcoming.

คำอธิฐานใบที่ ๖
หลวงพ่อบัว วัตม่วง
ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่ทักไม่ตกลงปรองในจิต ย่อมจะคิดเวียนวน
เผ่าสงสัย ไม่ควรคิดปรวนแปรจงแนใจ อย่าฟังไป
ตามอารมณ์ขมวิญญา คงสติดอยบรมถึงผลกัณฑ์ อย่า
กลอกกลับจับจذبทักงา ขนรอนรณผลวรายจะมมา
แม้นถามทักภาไซรว่าใดต ทงโรกภัยไซ้เจ็บทุกสิ่ง
อัน จะหายคนหาชวนทลนสุข อภทวาทอง
พงคพนบรตตาม และลฤกหมจะพบกันแบบนคง
ถามหากุรามเรียงเคียงเขย จะได้เขยขนม สม
ประสงค์ อย่าส่งใจในจิตคิดตกลง เมอความตรง
กถาวแก่แนนถ เอย ๑

คำอธิบายที่ ๓

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วตม์ว่ง ต.หวตปะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่เจ็ดเสร็จทกขเบณสขั ทงบ้านเรือนเพอนกัน
กยนต แต่ตวนเคอองจนตวนวย จงทำบุญให้ทาน
ประมาถจิต คงสมถัดและสอามณทมาย อยา
ออมโอบโลกมกจะยกกาย พงภิปรายพาทกจดจริง
เหมอนปลัดคนผลไม่วไถ่กลบ้าน คงบนการอยู่สุข
สันทุกสัง ถาพทาลกใบนวนาจริง หรือถามสังของ
ทายคงได้คน ถาพทาลกใบนวนาจริง หรือถามสังของ
แสนตบนทชน ถาพทาลกใบนวนาจริง หรือถามสังของ
อนกตแทนเอยฯ

คำอธิบายที่ ๔

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วตม์ว่ง ต.หวตปะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่แปดธรรมมีกะออบาสก ตองวิตก
คยถงฆาฎทวาสัญ ม่นางพามาเจริญเจริญ
จริญจนสวารณราชรถคยขเหนตว ถูกใบน
มพงตและทงราย ตามค้ำทายปะปนระคน มี
กลว ขวกบิตทกขกับสุขกถกกันนัว มี
ควรวทวกรวดทสากัญ กิดอะไรมากได้แต่
ขัดคาง เหมอนพวยเรือในอ่างวนอยุนน
จะตรงออกม้นกตมกิดกัน เดยหม่นควาง
กลกกันอยตามตม เรานกนมนันไพล่มา
ุดัน ให้ผิดทนกไว้ไมใคร่สม เร่งทำบุญ
สุนทานหม่นอบรมผลจะส่งพอนรายไต่บวง
เอยฯ

4
คำอธิษฐานใบที่ ๕
หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง
วัดม่วง ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง
ใบที่กล่าวออกมาอกมกโมเสก เดิมเที่ยวตรอก
ระระระหน เทยมงมมงามหราบปราสาจน
ความอดทนคราวเคราะห์กะพะกรรม มาตอนน
แสนดเสียดเลอดิน ด้วยจะจนชวยอุปถัมภ กาน
มบุญชบเลงเป็นเทพยธรรม เคยได้สำราญรอนกับ
พนักยทพรพยอกอกกงามนภกหอม มคนตอมม่ง
สงคจางหมาย ทกานตเตตาราทายลงของหาย
ก็จะได้ไมชวาน ถามบวยไขภยพาลอากาศโรคยา
ตองโศกหายแ่นไม่แปรผัน จะสร้างกลายหายสนิท
ในเร็ววัน เกษมสันตนฤทุกขสุ์เฮย

คำอธิษฐานใบที่ ๑๐
หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง
วัดม่วง ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง
ใบที่สับเซมเบนความยก ถึงมีปากพูดไป
ไม่เดผล เหมอนคนใบใดแตกจดเวียนน จะ
บอกบนคำใดไม่รกัน หรือบอกเลเซต้าม้วนอน
หลับ ไม่สัพยถอยคำตามดงฝน หลงละเมอเพ
ไปไม่รวน จะเร็วพลนรณทรอวาง บตรใน
ครรถตามเบนจริงเบนหญิงชด ของทพดหมคได้
มหวัง บอกว่าหายทหายไว้ให้ชอพง ไม่คนหลังดง
คิดไม่จิตใจ ถามลงใช้โรกาทอาพธ เห็นรายกาจ
ตรงอย่างอยาสงสย ถามลงกว่าได้ชมสมททย ไม่
ดีในส่วนถากงทราบ เฮย

คำอธิษฐานใบที่ ๑๑

นลวงท้อทว - นลวงท้อแดง
วิทม่วง

ด.หัวตะพาน อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง

ใบที่สิบเอ็ดเสร็จตัวไม่มัวหมอง เหมือน
จันทร์ส่องฟ่องใสในเวหา ขึ้นเมฆลอยถอย
พราวจากนภา ดูท้องฟ้าใจดีช่วงเพราะดวง
จันทร์ ผลสนองต้องตามความประพาดดี
ที่คนยึดปางก่อนมาผ่อนผัน ผลอันงามตาม
มีพอดีกัน ภายหน้านั้นเห็นดีจริงยิ่งอุดม
ความเต็มแท้มลู่กลแสนถูกจิต สิ่งที่ดีคิดว่า
เพ็ญเป็นเสร็จสม งามถึงคู่ร่วมใจว่าได้ชม
ตามนิยามเกษประเวณี พังพวงพ้องน้องพี่
ลูกหนึ่งจบ จะต้องพบแท้เที่ยงไม่เลือนหนี สิ่งเป็น
ลากดังงามตามที่มี ความคึดสู้ได้ไม่แพ้

เอ๋ย

คำอธิษฐาน

นลวงท้อทว - นลวงท้อแดง

วิทม่วง ด.หัวตะพาน อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง

ใบที่สิบสองของชกนทงกุ อดตำหกลดา
ไคล ในวิถต้องดำเนินเดินนำตามจรล เหมือน
กนทพดูใบไม้เบนท่าจะออกปากผู้ใดใหอนอน แต่
มคนคอยชบอุปถมกั ดงรอนใจในฝันน กรอบ
งำพอรสำนคนกนทงกั งามทากัชมไม่สมมาค
แสนตัวร้ายกายจวสวยเรอเมยพว ความคึดทง
นงนงตัว ไม่มัวชวณะโดยสบาย อยากประสบบพบ
ญาติไม่กลาดเกลอน ทงหมเพอนทสนทนมตรสทาย
สวามนงจคคึดไม่มัวราย ขอสดทายตามลภักไมค
เทามเอ๋ย

คำอธิฐานใบที่ ๓

หลวงพ่อก้าว หลวงพ่อแดง

วตม์วง ด.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สืบสามความเปรียบเทพพฤกษา ในเว
ลากราวกรงยังไรผล ฤดูแดงแห่งนำบารุงตนเป็น
เพราะฝนขาดไปยังไม่มา อยาจรจากพรากที่จะ
มทุกข์ เวลาชกอย่าไปไกลเถหา คองนากางเย็น
นำนำโรคาใช้บุญญากอปรกรรมให้จักม แม่
อยากมบุตรรักตระหนักจิต ไม่ไปกบคอกได้วา
ไม่สม แม่หนักหวังพบผู้ใดในอารมณ์ อยารวม
พบเห็นแน่นอน ถ้ามหาดกทราบเกิดประเสริฐ
ได้ แม่หมมหมมขมอยู่กุสมรไม่ได้กินทนททอามณ
เป็นจบตอมทสืบสามตามเ เอฯ

คำอธิฐานใบที่ 14

หลวงพ่อก้าว หลวงพ่อแดง

วตม์วง ด.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สืบสวาราคณหมอนคินพา มีเวลา
มีหมองไม่พองผล จะไปหาผู้ใดใหม่ตมน
ดูคัสถลกลามครนอร่า ประตูปดกิดยงจงพัง
กอน อยารบรอนคอยทใหม่ทก จะมหวังสม
เหตุเจตนา โชคชตาถอยควางกลางนท แม่
จำเพราะหะหมะลสมพสมส่ง ไม่เวียวงคงได้
วิได้ศรี แต่โชคถอยนอยนกกจกได้ดิด ช่ว
เคื่องขนจะนวนวย อาการใช้โรกาทว่ามาก
ส่วนวิบกกบ่งว่าคหาย คนทจักจะได้พบ
ประสภกาย ลากทหมมขมไม่เตเอฯ

คำอธิฐานใบที่ ๕๕

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วตมว่ง ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สืบทอดมาจะ ไชคนจะดิมมาถึง
ต้องบริจจาคก่อน อย่างน้อยหนึ่งดั่ง ไชคน
จึงมาดงวาไว ออกก้งโรคภัยจะหายพลัน ถาม
ถของทหายวาไคเนไม่ฝนแปร ผลของทาน
บันดาลให้ ถามถึงบตรที่จะเกิดวาเลิศแก่
ทรบแน่ๆ วาเป็นชายดงหมายมน ถากผลจะ
บังเกิดเลิศอนันต์ ขวนขวยพลันทานน้ำไชค
โรยภัยหาย เอเย

คำอธิฐานใบที่ ๑๖

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วตมว่ง ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สืบทอดโลกโชคเหมาะ ได้เฉพาะ
ใบคนกหมา จะอยู่เย็นบนสขทุกเวลา ไปกายหนา
สขล้วนกรจจา ทงกายใจเปลปลงไม่กวงจะไค
ยลผขบอุปถมก เขมตตอารมประจำ เนะนำ
ชกจิงพยงत्व ถามหากชใจเนเดเนประเสริฐเท
ไม่เสยเรองเมยผว ไคเจริญสูงทงครอบควร อยา
เมามวทกรอนเฝ้าถอนใจ เรองถากผลตมหวง
เหมอนตจจิต บุญฤทธตามสของพองใส ความคด
นเห็นไปเป็นไร ชะนะไคเนนภททหาย เอเย

คำอธิบายใบที่ ๑๖

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วัดม่วง ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อำนาจทอง

ใบที่สืบเจตได้เมือพระปาละเถร ถอดเพด เพชรทำกรรมฐาน ครอบครมาศยงไมกလာดออก จากฌาน ทรมานจนมทุกขทุกนรندر จึงนยนา มาแยกแแตกประทุกได้ลงพระอรหันต์ ดำราทย วาจะได้อลิบาภกรณ ทุกสังสรรพจะวิบาภยก เตมท อนยศลาภสการจะแสง ต้องหนาแหง จะไดขมิวเบนพ มกจะไดเตรวรายๆในตนไป ทางไกลเบนไมตลาบาภตน ต่อหลายบงจะคด หมดเรอทุกข คอยเบนสขพองพเพระกศค อันไครจะเสอมหายคถยักังวล ภารสวคมนต์ ทำบุญจนเจอเยฯ

18

คำอธิบายใบที่ ๑๘

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วัดม่วง ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อำนาจทอง

ใบที่สืบแปดได้เมือขมภูกาชวก สกปรกยก แสนหนักหนา เสพมตรฐตางอาหารเบนอาตรา ดวเบนเวรเวลาบดาดดล พอได้รบสดับพระ พทรโอาส ก็ประหลาดลได้เมือรรกผลสำเร็จ พระอรหรรตใหม่ดล เองจากผลนอมนสวดย ศรีทธา ถูกับส่วนตนอยกวาราย ใหขวนขวาย ประพศิตตามกัถิกขวดย จะเกิดอนตราขแก ภายา ถักิกจะทำอะไรตองทำจริงถาจบจทอด ทั้งไมคหลาย เบนเสนขจรังเกยแแต่เจานายตอง ขวนขวายบดวยทางสร้างบุญเยฯ

คำอธิบายใบที่ 19

หลวงพ่อบัว หลวงพ่อแดง

วตมว่ง ต.หวัตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สับเก่าเดิเมื่อพระภวทต มุงมนศั้วนาย
ทำลายสงฆ์ เจียงเยอเยหจะแจ่งแสงพระองคัพระ
พุทธรองคัทานกเณยไม่นาพา เมอไมไต่สรจัสมา
รณมมาตร เกิดอาพทรคณเษยเวณนภนา ถึงอา
เจณเบนโลติหตออกมา ไมกขวนาพิกกาวาย ถูก
ใบนตมทกตุค จะเกิดทขยามวิบตบดไม่ทาย
การระมตประหยเตอาบรรเทาราย เร่งขวนวาย
ตรองตรกนกลัดน การตงจิตคิตรงบมโให้เกยด
อย่าเขย่นเบยคฆาสตวตคกศล บัญให้ทานาให้ตรวจ
หมนศาวตมณฑรอนรณ จะได้บาบรรเทอาเอย

คำอธิบายใบที่ 20

หลวงพ่อบัว หลวงพ่อแดง

วตมว่ง ต.หวัตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สับนบถอไม่ชอตรง แม่มมนคกงคสม
อารมณบวาง ระวงตวตในททาง ด้วยเรวากนชง
จะพงพา ใครขอได้ใบนบถกระหะตองเสดะห
ด้วยนามนพงบญหา เตมตะเกยเวณทขธา ไป
ขางหนาคงสมอารมณบอง ถามคนเจบว่าทายสบาย
จิตต แม่นถามคคชอขบตรเบนสัดหมอง ยังไมสมนค
ทตรกตรอง แม่นถามบองทลทกไม่หยบคาย ยัง
ไม่ไต่เมเบนทเหน เตถถามเบนความกนทมนหมาย
คงชนะหมอนค้ำทาทาย ตองถวายนามนแทน
เอย

คำอธิฐานใบที่ ๒๑

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วตมววง ต.หวัตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบพิศสัยเอด อยาพวงนกกงขา เปรียบ
เหมอนรานงอญโนนาว่า แลวแลนฝักกลนถม
ตะบมไป อ้นโชคลากนหนาวางขด ยงอดอด
มีหนนทางใด รอกทน้อยจะสขสนกใจ
คงรวยใหญ่ยงเกษมปรมปรียดย ถามคนนจับ
ว่าหยาสบายจิตต์ ถามจะคิดดีถวมให้ขามหน
ถามทกับุตรไชรยงไมมี ขอบบถกาทาหนาย
เอเย

คำอธิฐานใบที่ ๒๒

หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง

วตมววง ต.หวัตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบพิศสัยสอบอกความตามกำหนด ไม่ไปบด
ขอทาทาณาว่า ถากนหมพอประมาณานไม่
กลาดกลา คงได้เหมอนใจปอง เปรียบเอาขนรอง
นาฝนทกลางแจง นามเแห่งคงแต่ไม่กลอง ไม่
เหมอนตวงจวงจากตมกลอง ตามทำงานองคำเปรียบ
เพียบทำนาย ถาถามถนงนอถุกงอยู่ไกล ต้องรอไป
หนอยหนงจิงสมหมาย แมเบเนความสยถากถาบถากาย
ถามคนไขว่กถายจะหายคน ถามฝนคนของหาย
ทำนาว่าจะคิดตามเห็นถาจะตมฝน ถามเรองงาน
นหนนาว่าขยงน เรองอนตุตถสถานปานกลาง เอเย

คำอธิษฐานในบทที่ ๒๔

หลวงพ่อกษาว หลวงพ่อแดง

วตมวอ ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ไบทยส๑บ๑ส๑ความ๑สุข๑สน๑ทุก๑จร๑อน๑ ทาย๑สน๑ทร
 จ๑ริง๑จ๑ง๑ด๑ง๑วา๑ธา๑น๑ จะ๑ปรา๑ศ๑ทุก๑ข๑ส๑ใจ๑ให้๑เบ๑ก๑บาน
 อ๑ยุ๑ทุก๑ท๑วาร๑า๑ตร๑ไม๑ม๑หม๑อน๑ จะ๑ห๑วง๑ถ๑ก๑อา๑จ๑สม
 อ๑าร๑ม๑ณ๑ป๑อง๑ ท๑ง๑ค๑ร๑ค๑ร๑อง๑ค๑ระ๑โร๑ไ๑กร๑จะ๑หม๑อน๑ ถ๑าม
 ค๑ว๑ห๑ร๑อ๑ค๑ส๑แ๑น๑ไม๑แซ๑เข๑น๑ ใน๑ส๑ตาม๑เด๑อน๑น๑ไซ๑เร๑ไม
 ค๑ถ๑า๑ค๑ด๑ลา๑ แ๑น๑แ๑น๑แ๑น๑ความ๑ก๑จะ๑ห๑น๑ะ๑เขา๑ ความ
 ข๑อง๑เร๑า๑เบ๑น๑ใน๑ข๑อ๑หา๑ ถ๑าม๑ตาม๑ถ๑า๑ม๑ญ๑า๑ต๑ล๑ก๑ห๑น๑ห๑น๑พ๑ก๑ตรา
 ข๑อ๑ถ๑าย๑า๑ได้๑ป๑ระ๑ส๑บ๑พ๑ย๑น๑ด๑ จะ๑ส๑ถ๑น๑ฐ๑าน๑ได้๑ไม๑ต๑ก
 ก๑น๑จะ๑น๑บ๑หนา๑พ๑ร๑อม๑น๑อ๑ม๑ส๑ก๑ศ๑ศ๑ร๑ ข๑ง๑แ๑ก๑ต๑ว๑ข๑ง๑เพ๑น
 เส๑ริ๑ม๑ความ๑ดี๑ จ๑บ๑ไ๑น๑ว๑า๑ป๑ระ๑ส๑ริ๑ฐ๑เ๑ก๑ศ๑น๑ก๑เอ๑ย๑

คำอธิษฐานในบทที่ ๒๓

หลวงพ่อกษาว หลวงพ่อแดง

วตมวอ ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ไบ๑ช๑อ๑ย๑ได้๑ท๑ก๑ข๑ ก๑ง๑เบ๑น๑ส๑ก๑ต๑ง๑เร๑ง๑ น๑ไม๑ค๑ล๑อ๑น๑ค๑ถ๑าย
 ท๑ง๑จะ๑ม๑ก๑ถ๑า๑ด๑ว๑ย๑ไม๑ง๑ว๑ย๑ง๑ อ๑ม๑ป๑ระ๑ส๑ง๑ก๑แ๑ถ๑น๑ส๑ม
 อ๑าร๑ม๑ณ๑ห๑มา๑ ไ๑ป๑ท๑ง๑ไ๑ก๑ล๑ได้๑ถ๑าม๑ความ๑ส๑บาย๑ แ๑น
 ถ๑าม๑ไ๑ด๑จ๑ก๑ง๑ได้๑ถ๑การ๑ ถ๑าม๑ก๑น๑จ๑บ๑ว่า๑ห๑าย๑ส๑บาย๑จ๑ด๑ แ๑น
 ถ๑าม๑ค๑ศ๑ร๑เ๑อ๑ง๑ความ๑พ๑ต๑ม๑ศ๑า๑ล๑ ก๑ง๑ห๑น๑แ๑น๑แ๑น๑ท๑แ๑ก๑การ
 เก๑ษ๑ม๑ก๑น๑ต๑แ๑น๑ส๑ม๑อ๑าร๑ม๑ณ๑ป๑อง๑ ถ๑าม๑ท๑า๑ถ๑ก๑ก๑ถ๑ิ๑ด๑เ๑น
 ท๑ง๑ข๑ง๑ส๑น๑ก๑ส๑ง๑ค๑พ๑ร๑อม๑ไม๑ม๑ว๑หม๑อง๑ แ๑น๑อ๑น๑โ๑ก๑ศ๑ม
 แ๑น๑ตาม๑ณ๑ข๑า๑ท๑อง๑ ใน๑ท๑าน๑อง๑ไ๑น๑ว๑า๑ด๑เอ๑ย๑

ใบเขียนซี ที่ 25
พระแม่โพธิ์สัตว์พินมีอ วัตมวง
ต.หัวตะพาน อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง

ใบที่สี่สิบห้านี้แจ้งแถลงสาร โชคของท่านเปรียบ
ดังสร้างสะพาน คิดก่อการสะดวกทำข้ามทันที เวลานี้ยัง
นั่งอยู่ลำบาก แรกलगรากต้องเหนื่อยเมื่อยเต็มที พอถูกลง
สำเร็จเสร็จสิ้นดี สะพานนี้จะช่วยให้หายสบาย ลากของ
ท่านนั้นหนອງรอก่อน ไม่ต้องร้อนใจยุ่งงัดจดหมาย ถึง
เวลาแล้วจะเห็นไม่เว้นวาย ยิ่งแก่ก็ยังใส่สำราญบานเบิก
ทรวง เมื่อคุณท่านว่าเป็นคนหม้าย อยู่ด้วยกันแล้วสบาย
จะหายห่วง พร้อมสิ้นทรัพย์ชายหญิงสิ่งทั้งปวง อีกถูกลง
ทุกขโคกโรครภัย เอ๋ย ฯ

Good lucks gradually approaching. Just like
building a bridge, difficult first but happy later.
Your lover is a rich widow and a good match. Health
is excellent.

คำอธิฐานใบที่ ๒๖
หลวงพ่อกว หลวงพ่อแดง
วัตมวง ต.หัวตะพาน อ.วิเศษฯ จ.อ่างทอง

ใบที่สี่สิบหกนี้ว่าระดาซัด ถ้าบอกซัดไม่เห็น
จะบนผลมกมกขกขของ ตองหมอมล ไชก
ของตบนหมนหมนคปญญา ดังรบจากแจวเรืออยู่
กลางน้ำ วนยงกัจจหนอยเมอยแขนขา จงได้อุทธิพอ
เลี้ยงอาตมา ที่ใดมากินหมดไม่อดตาย ชะตาทาน
ตวคนเดยวนาเปลี่ยจัตต จะหวังคิดทพงอยาพง
หมาย ถ้ามอจกขระกักาย ถ้ามของหายไม่ประสพ
ได้พบพาน เร่งอตุส่าหเสวงหากศกบญ จะช่วย
หนนให้สุขเกษมสันตติ ดแต่ทเหล่าพวกอนธพาด
ไม่รุกรานจงจิตตคกราย เอ๋ย ฯ

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬิสังค์)

ใบที่ ๑

ใบที่หนึ่งจะสมอารมณ์ดี โชคประสริทธิ์
อวยชัยให้สุขสันต์ ด้วยบุญเก่าตามทันบุญบัน-
ดาล จะก่อการสิ่งใดไม่อัปจน แต่จงอย่าประ-
มาทอาพลาตผิด ค่อยค่อยคิดทำไปจึงได้ผล
ถ้ามีโชคก็หายสบายตน หนีไม่พ้นพวกฟ้องต้อง
พบกััน ถ้ามลาภยศถาเวลานี้ ไม่ซำมีมาให้ได้
สุขสันต์ ถ้ามีโรคก็หายสบายพลัน พวกพ้องนั้น
คอยพิทักษ์รักษาตน อยู่หาเหตุเบาใจเขาเขานัก
ให้รู้จักไตร่ตรองมองเหตุผล ถ้ามหาตุ้จักก็ได้ไม่
อัปจน ดีเหลืออันคู่สร้างปางก่อนมา ฯ

โชคของท่านประเสริฐนักแล

บ. ชิงนำชัย จักดี บ.ไทยธนาพงศ์เปเปอร์ จักดี สกิจเจริญ

慶福多凡月恰可風第
家祿慶事正是中船一
門自感不圓秋號
須靜

1

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬิสังค์)

ใบที่ ๒

ใบที่สองต้องโชคโลกเคราะห์ ให้จำเพาะ
ทุกชั่ก่อนนอนผวา แต่นานไปค่อยโล่งโปร่งอุรา
เหมือนพฤษภาได้นำค้ำมาพร่างพรอม อันลาภยศ
มีมาตั้งว่าแน่ ขอเพียงแต่ซำหน้อยค่อยสุขสม
อย่าหุนหันพลันเสียเพ็ญอารมณ์ ได้ชมเชย
เพราะบุญอุตุหนุนตาม จะทำการสิ่งใดพร้อม
ใจมั่น ปรึกษากันให้ดีอย่าผลิผลาม คิดย้าย
ที่อยู่เราไม่เข้าการ จะพบพานอุทหนี่ที่หนีเรา
ถ้ามคนเจ็บคนป่วยช่วยพอได้ คราววางใจสุดแต่
แต่กรรมเก่า ถ้ามหาตุ้รู้ตัวอย่ามัวเมา อาจต้อง
เศร้ายุตรมธุราภายหน้าเอย ฯ

ให้เร่งสั่งสมบุญเป็นทุนไว้

得運重合天心勳第
實來吉和有註莫君二
時冬慶常衣祿把定
遇當

2

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกษิณฺ์สิงดำ)

ใบที่ ๕

ใบที่ห้าว่าไว้ในอักษร อย่างทุกซัรอันดินรน
ผลจะเสี่ย ค่อยค่อยคิดพูดจาอย่าเพ็งเพลี่ย ค่อย
คู้ยเขี่ยผ่อนปรนผลงานัก ระวังคนประจบมา
คบค้า จะเสี่ยหน้าเสี่ยมิตรคิดให้หนัก จะแตก
แยกนุวยเพราะหลายรัก ผู้ใหญ่ทักให้เชื่ออย่า
เบื้อฟัง ถ้าหากอยู่ไกลยังไม้พบ จะประสบอีก
นานอย่าพาลหวัง จะพบเองเรื่องรักมักประดั่ง
ลาภยศยังไม้ได้ในตอนนี้ ถ้ามลูกหนีพี่น้องต้อง
หนีหน้า เขาไม้กล้ามาพบหลบเสี่ยนี้ รออีก
หน้อยเสี่ยหน้ามากดี ถ้าถามที่ในครรรกัน
ชายเออย ๆ ถ้าเชื่อผู้ใหญ่จะได้

บ. ชิงนำชัย จำกัด บ.ไทยชนพวงส์เปเปอร์ จำกัด ส.กิจเจริญ

第 五 行 遇 桃 通 五 皆 自 到 求
五 船 運 花 東 湖 安 由 處 男
號 得 時 流 西 四 穩 開 花
水 水

5

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกษิณฺ์สิงดำ)

ใบที่ ๖

ใบที่หกว่ากรรมตามสนอง เราจึงต้องทุกข์
ทนหม่นหมองไหม้ ลาภผลเกิดดยากแท้แน่กระไร
ถึงจะได้ก็ไม้อยู่คู่กับเรา ทำงานได้ก็ยากลำบาก
จิต เหมือนกับคิดเขินครกขี้หนูเขา แสนละเหย
เพลี่ยใจเหน้อยไม้เบา ต้องอับเฉาเพราะกรรม
เคยทำมา ถ้ามหาอยู่ไกลมิได้สม อย่าปรารมย์
วุ่นไปไม้ดีหนา ลูกหนีก็หายลับไปกลับตา จะ
พูดจาต้องระวังฟังยุบล มิตรสหายตอนนี้ก็ตัดจาก
พบลำบากจากไปไม้เห็นหน แต่โรครภัยไม้ซ้ำถึง
จำนน บุตรของตนในครรรกันหญิงเออย ๆ
เมื่อทุกข์ได้ก็ต้องสุขได้

生 欲 勤 防 兩 有 只 未 前 第
女 咨 君 捐 家 交 恐 得 程 六
差 且 失 必 加 命 意 功 號
退 定 內 名

6

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุญชรลีลา)

ใบที่๗

ใบที่เจ็ดเสร็จทุกขเป็นสุขี่ แสนยินดีครอบ-
ครวไม่มัวหมอง แต่ว่าตัวมีกรรมทำนอง
ตัวจึงต้องทำบุญอุตหนุนตน อย่าโลภมากยก
นานโบราณว่า แสงหาสุจริตจะผลิตผล เหมือน
ปลูกต้นไม้ไว้ไม่อ่อน ลูกรักก็หล่นลงมาหาตัวเรา
จะทำกรสิ่งใดให้รอบคอบ อยู่ในกรอบคุณนั้น
ไม่อ่อนเบา ถามหาโลกใบนี้ดีไม่เบา ของหาย
เล่าสมประสงค์คงได้คืน ถามเนื้อคู่คู่สมภิมภิมชิต
จะเป็นมิตรดีนักรักราบรื่น ถามคนเจ็บว่าหาย
สบายคืน เป็นความพินจะชนะพระช่วยเรา ฯ
ทำดีจะได้ดีทั้งตัวและครอบครัว

บ. ชิงนำชัย จำกัต บ.ไทยธนาพงศ์เปเปอร์ จำกัต ส.กัจเจริญ

凡勿求婚失病萬第
各要財婚姻人事七
事小有就美皆自重
情利財得滿得癒吉

7

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุญชรลีลา)

ใบที่๘

ใบที่แปดนี้ไซ้ไร่ไม่ได้สม ต้องระทมอกหมอง
ครองทุกข์ เหมือนพฤษกรากขาดปราศดินดี
ลองย้ายที่อยู่ใหม่เร่งไคลคลา จงตรองตรึกนึก
คิดตั้งจิตมั่น บ่มบุญธรรมการกุศลสู้ค้นหา เป็น
ทุนช่วยรายรี่ขึ้นอุรา ในภายหน้าจะสมอารมณ์
จินต์ เวลานี้แห่งแสงเหมือนแสงให้ มีค่อยได้
ลาภผลคนดีฉัน ถึงทำดีเขาเห็นเป็นราดิน เป็น
ความสิ้นทรัพย์เหลือรบั้นัก ถามเนื้อคู่ร่วมชิต
สนิทเนื้อ ขอให้เชื่อไม่มีหลัด ค่อยเลือกค่อย
ดูไปสมใจรัก หายกนักของหายไม่พบพาน ฯ
โชคของท่านไม่ได้เร่งสร้างที่พึงแก่ตน

บ. ชิงนำชัย จำกัต บ.ไทยธนาพงศ์เปเปอร์ จำกัต ส.กัจเจริญ

向勸西而滿兩岸一開第
途君山今地鋪蓮花八
前不去日落枯蓮子

8

วัดท่าซุง ต.น้ำซิม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกฤษ์สิงดำ)

ใบที่๙

ใบที่แก้วว่ามีดีอยู่แล้ว คอยเพียงแนวทางบุญ
จะหนุนช่วย หากทำบุญคุณยังมีหวังรวย ตัวเอง
ด้วยช่วยตนร่วมผลบุญ ชีวิตเหมือนนาวาฝ่าลม
คลื่น ทุกวันเป็นอุปสรรคชักหันหน พอลูกทิศทาง
ลมผสมคุณ ที่ว่าวันก็หายสบายใจ ถ้าทำดีคงได้
สมใจคิด ลากสัมฤทธิ์ฟูเฟื่องรุ่งเรืองใหญ่ จะ
พบหน้าคนจากพลัดพรากไป แต่คนใช้คงหนัก
ชักไม่ตี ถามหาคู่ยังไม่ได้สมใจนึก อย่าคิดคัก
่วนวายขายศักดิ์ศรี หมั่นตรึตรองก่อนทำจำใจ
จะไม่ใครรักหากเราแล้ว ๑

• ต้องทำบุญทำดีแล้วดีจะช่วย

見出相必可于看長江九
本凶事助貴寧得俾風流
平吉人運

9

วัดท่าซุง ต.น้ำซิม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกฤษ์สิงดำ)

ใบที่๑๐

ใบที่ลืบทหายยกอกหมองใหม่. เหมือนเป็น
ใบพุตกาล่าปากแท้ จะออกปากบอกใครไม่
เหลียวแล รอเพียงแต่วันดับกับวันตรม ลาก
ยศถาการงานตัดทานหมด เสร้าสลดหมดหวัง
นั่งซันขม มาถึงคราวตกตำชำระขม แต่พอม
ผ่านไปปะจะได้ดี จงตั้งใจตั้งใจไว้ได้เถิด ค่อยก่อ
เกิดบุญกรรมนำวิถี เดียวนี้ทุกข์ปล่อยไปไม่ช้า
ทีก็จะมีตุ้มหายกลุ้มทรวง จงระวังกายตนคน
ปองร้าย เจ็บก็หายยากแท้แก่ข้าสอง ถึงของ
หายหายกล่าปากครอง แต่คู่ต้องพบแน่แท้จริง
เจียว ๑

โชคไม่ดี เร่งทำดี จะดีเอง

不
只
常
在
手
魚
水
送
第
十
工
號

10

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬสิงดำ)

ใบที่๑๑

ใบที่สิบเอ็ดบอกความว่างามสม จะได้ชม
สมจิตที่คิดหวัง ลากยศศักดิ์มากมุลพูนประดั่ง
เหมือนได้นั่งเพไลดเพลินบนเงินทอง. ถ้ามถึงผู้
คู่ชั้นราบรื่นนัก ว่าคงจักได้ชมประสมสอง แต่
รอหนอยเท่านั้นมันจิตบอง ช้ำช้ำต้องได้ตีหนีไม่
พ้น ถ้ามพี่น้องลูกหนีที่หนีหาย อย่ายุ่นวายพบ
แน่บอกแต่ต้น ค่อยพูดจาพาทีมีแยบยล เขา
ทุกคนจะรักภักดีเรา ถ้ามคนเจ็บไม่หายว่าร้าย
อยู่ จึงควรรู้เวลาอย่าพาเศร้า แม่เดินทางไกล
บ้านก็นานเนา. จะพาเศร้าบ้างหรือบอกให้ฟัง ฯ
เกิดเป็นคนไม่ควรลืมหัด

萬茅成命四月八太公家業
事屋中自明輝
典問

11

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬสิงดำ)

ใบที่๑๒

ใบที่สิบสองเปรียบดาวพรากกระจ่าง อยู่ยัง
กลางเวหาอากาศใส เหมือนคนทีปลอดไปรุ่งโล่ง
ฤทัย สบายใจเบิกบานสำราญรมณ์ ใครเสียด
ได้ใบนี้ว่าดีนัก โชคลากจักเอิบอาบซาบทรวงสม
ถ้าหวังหญิงยอดผู้ไว้ชুমม อย่าย่ำปรามภักดิ์องได้
ในเร็ววัน อันพี่น้องของหายว่าได้ยิน คงจะ
ซึ้งรู้สุขเกษมสันต์ ถ้ามเรื่องความนั้นหนาอย่า
กลัวมัน จบประพจน์พาทีเท่านี้เอย ฯ
โชคของท่านประเสริฐนักแล

得看再作未行水欲第十
相看福同内風把溶長江
逢魚水定號

12

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬสิงดา)

ใบที่ ๑๓

ใบที่สิบสามความร้ายแสบวายวอด. เกือบจะ
จอดหมดทุนวันนักหนา เงินทองนี่ดัดจริตจนจน
เข้าตา ลากยศถาตกตามงานรื้อนรุ่ม เหมื่อน
พดกษาหน้าแล้งน้ำแห้งเฉา แต่พอเข้าหน้าฝนต้น
ชะอุ่ม รออีกหน่อยตั้งสติตัวริคุ่ม ปีนน้ำคุ่มกัน
แน่ดีแท้จริง แต่เป็นความคตไม่มีแพ้ ชนะแน่สู้
ไม่ได้สูงสิง ถึงของหายพบปะอย่าประวิง ไม่
ทอดทิ้งพวกพ้องต้องพบกัณ ถามถึงคู่ชู้ชั้นไม่
รันทัก ไม่ค่อยจักดีทรอกบอกไว้มัน ถึงลงทุน
ก็หมดตลอดทุกวัน ตั้งใจมันอย่าประมาทไม่พลาด
เลย ฯ โศกมีย่าดีใจ โศคร้ายอย่าใจเสีย

บ. ชิงนำชัย จำกัด บ.ไทยธนาพงศ์เปเปอร์ จำกัด ส.กิจเจริญ

待勸休目 是八十年來
運君的下緊事
通守問 景

13

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬสิงดา)

ใบที่ ๑๔

ใบที่สิบสี่นี้งามพริกพร้อม มโนน้อมเปรม-
ปรีดีไม่มีหมอง จะทำการงานใดสมใจปอง มิ
พักต้องเสร์จลสมอารมณ์ตน แม้นพี่น้องญาติมิตร
สนิทเนื้อ ก็เอื้อเพื่อล้อมรอบขอบใจทัน คัตรู
ก็หนีผละ ไม่ประจัญ ทั่วทุกหนแพ้ยัยไม่ต้องกลัว
แม่มิคูก็ดีเป็นศรีศักดิ์ จะครองรักชิดมั่นรู้กันทั่ว
เพราะประกอบบุญไว้มิหมองมัว ทั้งครอบครัว
จึงเกษมเปรมปรีดา ถึงเป็นความก็ชนะจะแจ้ง
ชัด ไม่ติดขัดเดินทางดีข้างหน้า ได้ประโยชน์
โสถธัผลคุณบูชา ลงทุนหนาก็กำไรไม่สูญเอ๋ย ฯ
เมื่อโชคดีจงรักษาโชคไว้ให้ดี

脫苦春 正丁第
灰酒能 看當令四
埃到 遇時此景
清 得 吐 號

14

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกษิณังดำ)

ใบที่ ๑๕

ใบที่ลืบทว่าไว้ไม่สิ้น ก็เหมือนตลกปรัก
เปี้ยกปอนลงนอนกลิ้ง ต้องดิ้นรนคลุกคละเป็น
ระวีง พระพายยังพัดเห็นเจ็บอุรา เหมือนตัว
ท่านเต็มทีไม่มีลาภ ทุกข์แทบกราบธรณีนทร์สิ้น
หรรษา กว่าจะได้แต่ละครั้งเลือดตั้งตา เป็น
เพราะว่ากรรมเก่าเข้าตามทัน เรื่องนี้คือคู่อ้าง
ยังพอได้ แต่คงไม่พ้นทุกข์ไม่สุขสันต์ ป่วยการ
คิดเสาะหาญาติเกี่ยวพัน ญาติมิตรนั้นที่หนีก็มีมา
ถามคนเจ็บหายยากลำบากจิต ค่อยค่อยคิดวาง
ใจใหม่เถิดหนา ค่อยผ่อนปรนทำบุญจะหนุนพา
ไปภายหน้าจะมีสุขเอย ฯ

โซคจะเดินทางมาหาผู้ไม่ยอมสิ้นหวัง

樂妻同鼓兩此未結十
園兒心到全寃完成看
定 家 中

15

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกษิณังดำ)

ใบที่ ๑๖

ใบที่ลืบทว่าเลิศประเสริฐนัก จะมีศักดิ์
อำนาจวาสนา พร้อมทั้งสุขสนุกสบายกายวิญญาน
อยู่ทุกวันเวลาไม่คลาดคลาย จะหวังลาภจากสม
อารมณ์คิด ได้ตั้งใจเหมือนมุ่งกลมหมาย จะ
หวังคู่ชูแนบสนิทกาย พาที่ทายว่าดีเป็นศรีตัว
ถามคนเจ็บว่าหาหาดังปลิดทิ้ง ล้วนทุกสิ่งใบนี้
ไม่มีชู้ ดังจันทร์เพ็ญพิศผ่องไม่หมองมัว สว่าง
ทั่วฟ้าจบพิภพอเอย ฯ

โซคของท่านประเสริฐนักแล

見漸得看自前用此事第
威漸和看此知緊機何六
義脫合去性須號

16

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬสิงดำ)

ใบที่ ๑๗

ใบที่สิบเจ็ดว่าดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักเมตตา
มานับถือ เกียรติยศฟูเฟื่องคนเลื่องลือ ลาก
ระบือผุดผ่องเนื่องนงมา จะไปเหนือไปได้ไม่มี
อด โชคกำหนดมีบุญอุดหนุนหนา ให้สดชื่น
ร่ำรมย์สมวิญญาณ์ เหมือนพฤษภาหน้าฝนผล
ประดั่ง งามเนื้อคู่คงได้สมใจรัก เป็นศรีศักดิ์
คู่สร้างแต่ปางหลัง ผู้ตัดจดหมัดที่หนีพ่ายพัง
ไม่มีหวังชนะเราสบาย เดินทางไกลไปได้ข้ามีโลก
แสนเอิบอาบดวงใจ ไม่เหนงหน่าย ถึงลูกหนีหนี
หลบก็พบบาย ได้ถูกชายแน่นพลันในครรรภ์เอ๋ย ฯ
จงทำบุญหนุนโชคลให้อยู่นาน

保萬通一照風雲日出見天
安事大道清淨
然叻

17

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬสิงดำ)

ใบที่ ๑๘

ใบที่สิบแปดโชคดีมีอยู่บ้าง พอเป็นทางนำสุข
พันทุกข์เข็ญ แต่ไม่มากพอจับจ่ายคล้ายลำเค็ญ
อันนี้เป็นบุญเรามีเท่านั้น แต่ถ้าคิดการใหญ่ว่าร้าย
นัก จะจมปรักชดสนจนสุดหนึ ให้คิดก่อนทำไป
จึงได้ดี จะต้องมีคนเบื้อเมื่อพลาดลง อย่าไฝ่สูง
เกินศักดิ์จักไม่สม ไม่ได้ชมตอณนี้มิแต่หลง บุญ
ยังน้อยบ่มทำเจตน์จ้านง ก็จะส่งผลมาชูหน้าตน
ถามาถึงคู่ก็ยั้งรั้งรอก่อน อย่าใจร้อนเป็นราศีไม่มี
ผล แต่เป็นความชนะหรือคบออกยุบล ค่อยผ่อน
ปรนไ้ให้มีลาภเอ๋ย ฯ

ได้ลาภมาอย่าใจเหลิง ลาภกระเจิงจะเสียใจ

不反終浮雲掃退
臨保無事
身禍位
志

18

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุญชร)

ใบที่ ๑๙

ใบที่สลับแก้วไว้ให้ติดขัด มันยึดอัดไม่สม
อารมณ์หมาย เหมือนมัจฉาขาดน้ำมากรำกราย
เกือบวอดวายสูญสิ้นต้องดิ้นไป คราได้น้ำมา
ชะโลมก็โถมโตนต แสนลิ่งโลดว้ายเล่นสุขเช่น
ไหนด แต่ไม่นานก็มีหนึ่งพอซังใจ เราทำไว้แค่นี้
สุดที่นึก อันโชคลากเต็มทีนานมีครั้ง ไม่ค่อย
บังเกิดเห็นพอเป็นหลัก จะทำการสิ่งใดให้รับพัก
ไม่ประจักษ์เป็นกรงานใหญ่โต ตามเป็นความ
นั้นแน่นอนแพ้เขา หากุเล่าหยุดหนาอย่าโมโห
รอไปก่อนเย็นไว้ไม่อดโซ เริ่มโน้นทำบุญเพื่อ
หมุนตัว ๆ เมื่อทำดีเรื่อยไป ดีจะสนองข้างหน้า

บ. ชิงน้ำซัย จำกัด บ.ไทยชนาพงศ์เปเปอร์ จำกัด ส.กิจเจริญ

也問變黃金兩此在龍第十
何神成鐵忽然門虎相九
用作福 定 咬號

19

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุญชร)

ใบที่ ๒๐

ใบที่สลับขอแจ้งแกลงไซ โซคนัน ไชร์ปาน
กลางมีทางเด่น แต่อุปสรรคมากนักตามหลักเกณฑ์
อย่าโอนอ่อนผู้ไปจะได้ดี เหมือนเดินป่าหนาม
ชิดมากก็ตกัน ไม่ช้าพลันก็พ่นต้นวิถึ เป็นปาก
เสียงเถียงข้างเห็นทางมี ใช้วิธีโอนอ่อนสมพร
เรา ถ้าเป็นความไม่ได้หนีเสียเด็ด จะบังเกิดเสีย
ทรัพย์สินแพ้อับเฉา ถ้ามคนไข้วาหายคลายบันเทา
ถามคู่เล่าแม่มิก็ตนัก เดียวนี้ยังไม่ดียังมีขัด เร่ง
ประหยัดสร้างตนจนเป็นหลัก ชยันเก็บขยันหา
ชั่วซ้ำพัก ไม่ช้าจักก็ตรอดตลอดกาล ๖
ผู้ขยันหาชยันเก็บย่อมมีทรัพย์สิน

英勸風寬暗中令春時可喜
非君霜心且鏡且在
為依舊退守

20

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกฤษีสิงดำ)

ใบที่ ๒๑

ใบที่ยี่สิบเอ็ดบอกแถลงไว้แจ่มชัด ยังติดขัด
สิ้นหวังอย่างก้ำก่า เหมือนลงเรือแล่นไปในคงคา
ต้องฟันฝ่าคลื่นลมระบมไป แต่ต่อไปเห็นที่พบ
ดีแน่ สบายแท้สมจิตที่คิดไว้ จะได้ดีมีบุญอบอุ่น
ใจ ไปแห่งใดคนเทิดคอยเชิดชู อย่างหลงตนลืม
ตัวทำชั่วผิด มันจะติดตราบาปสาปแช่งสู่ ที่ผิด
ไปนั้นเห็นถือเป็นครู ถ้าใจสู้เสียอย่างพบทาง
รวย ถ้ามคนเจ็บว่าหายสบายนั้น ก็ เป็นความจัก
แพ้เห็นอย่าเล่นด้วย บุตรยังไม่มิจงอย่างงวย
คู่ลำรายยังไม่พบประสบกัน ฯ

คนประมาทเหมือนคนที่ตายทั้งเป็น

重凡前改未遇後中
見事變得須高須防
勞定去色 漸 漸 號

21

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกฤษีสิงดำ)

ใบที่ ๒๒

ใบที่ยี่สิบสองบอกตรงของบั้งซี ลากันมี
เสมอไปมิได้ขัด แต่ไม่มากเนืองนองมองเห็นขัด
ทรัพย์สินสมบัติจึงไม่เหลือพอเจือจุน จะคิดทำงาน
ใหญ่ได้ร่รองคิด คงสมจิตสร้างกุศลเป็นผล
หนุน อย่ทำท้อใจทำดีมีผลบุญ จะเป็นทุนช่วยให้
เราได้ดี ถ้ามหาตุ๋อยู่ไกลยังไม่พบ จะประสบบ
อีกหน่อยล่อยสุชี แม้นเป็นความสู้ยากลำบากมี
เจ็บไข้จะหายกลับกลายเป็น ถ้ามของหายหายาก
ลำบากจิต ถ้าจะคิดตามหาว่าเต็มฝัน ถ้ามเรื่อง
งานนั้นหนาว่ายั่งยืน เรื่องอื่น ๆ ดีสถานปานกลาง
เอย ฯ

ผู้ทำงานสะอาดย่อมได้ของสะอาด

能責常紅日相靈有十第
享人照耀時 空 助 佛 法 號

22

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกษิณฺ์ด)

ใบที่ ๒๓

ใบที่ยี่สิบสามความนี้ว่าดีนัก โชคลากจ๊ก
เนื่องนองล้วนผ่องใส เหมือนส่องเรือลอยลำ
ตามน้ำไป สบายใจไม่มีคลื่นให้ขึ้นทรวง อยู่
กับบ้านก็มีของดีใช้ เขามาให้ถึงที่ตีใหญ่หลวง
จะค้าขายสมหวังดีทั้งปวง จะหายห่วงทำไรงาม
แจ้งความจริง ถามเนื้อคู่จักสมอารมณ์ดี เป็น
คู่ชีวิตคู่หมายทั้งชายหญิง จะสุขสมอรุราอยู่ประวิง
ได้พึ่งพิงกันแน่นถึงแก่ตัว ถามคนเจ็บก็คลายจะ
หายขาด แต่วิวาทไม่งามเป็นความชั่ว จะแพ้
เขานินพล้นอย่าพ่นพัว ไม่ต้องกลัวใบนี้ดีจริง
จริง ๆ

ตนเป็นที่พึ่งของตนอย่างยอดเยี่ยม

見那雲子凡見靈第廿
太君天開丑亥且看漸三
平即下月出 便 漸 號

23

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกษิณฺ์ด)

ใบที่ ๒๔

ใบที่ยี่สิบสี่สุขสันทุกซร้อน จะนั่งนอนปรดี
เปรมเกษมศานดี ปราศภัยทุกข์โรคหาหน้าขึ้นบาน
ทุกวินาทีศัตรูไม่สู้บุญ จะเดินทางใบนีว่าดีนัก
ลาภยศจักนองเนื่องเพื่อองพูนุน เขาจะนับถือ
รำพรำถึงคุณ ด้วยเจือจุนเมตตาเขามานาน แม่
เป็นความก็จะชนะเขา เนื้อคู่เล่าอรชรงามอ่อน
หวาน ในสามเดือนจะประสบได้พบพาน ได้
สุขตานดีสู่สมภิรมย์ใจ ลากสิ่งของจะมีมีมิช่า
ดอก ดีไม่หยอกใบนีเป็นศรีใส ถึงลูกหนี้พี่น้อง
ต้องจากไกล ไม่เป็นไรได้พบประสบกัน ๆ

ทำดีเรื่อยไป โชคก็ไม่หมด

兩和多求拱前看此君第
分合自得利責程因問中
明自利責人馬問號

24

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุณฺโฑ)

ใบที่ ๒๕

ใบที่ยี่สิบห้านี้ดีภายหลัง บัดนี้ยังลำบากยาก
ไปก่อน ต้องเห็นตเห็นน้อยเมื่อล้าอย่างอาทร
อย่างทุกขร้อนทำไปคงได้ดี โชคของงท่านเปรียบ
สร้างสะพานใหญ่ แรกสร้างไปลำบากยากเต็มที
พอสร้างเสร็จได้ใช้ในทันที ซ้ำมวารีสารายุเบิก
บานใจ จึงควรจะอย่าท้อรอไปก่อน อย่าใจร้อน
มุ่งหน้าอย่าหัวนไหว ถึงเวลาลมมีทิศอะไร ต่อ
นั้นไซ้ไรไม่อบบอบนั้นดี ยิ่งแก่กายยิ่งสำราญ
ตานดีสุข แต่ดูทุกขถ้าเป็นมายตีหลายนั้น จะ
หายห่วงทรงพรมหาทุกวัน ถามนอกนั้นว่าดีมี
ปานกลาง ฯ

จงรักภักดีไว้เหมือนเกล็ดรักความเดิม

出更難命必有災傷時洋致五兩號
外達和一合此傷時禍

25

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี

พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุณฺโฑ)

ใบที่ ๒๖

ใบที่ยี่สิบหกนี้หนาชาตาขัด ลามบ่งขัดหา
ยากลำบากแก่ มีนมีทุกขสุขมทรวงเศร้ายดวงแด
คงเหลือแต่ความกลุ้มมารุมเร้า จะหาที่นียาก
ลำบากจิต มีนสึนคิดแสนเหนื่อยเมื่ออับเฉา
เหมือนแจวเรือทั้งวันขุ่นสู้อา เหนื่อยไม่เบา
แขนขาพาระบม แต่ก็พอหาได้ไม่ถึงอด อย่า
จับจดอย่าละจะเห็นสม ต่อภายหน้าจะมีคนชม
ที่ชำตรมก็เบาเขาเห็นใจ พวกศัตรูไม่กล้ามาราน
รุก จะมีทุกขเพราะมีคู่รู้จำไว้ ถึงของหายก็ขาด
ตลาดเสียไป อย่าตกใจจนจิตคิดกังวล ฯ

จงรีบทำความดีเพื่อนหน้าความทุกข์

บ. ชิงนำชัย จำกัต์ บ. ไทยธนาพงศ์เปเปอร์ จำกัต์ ส. กิจเจริญ

也千何凡被虎比于第
運山難問天落平洋
疑業定事
咏

26

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬสิงดำ)

ใบที่ ๒๘

ใบที่ยี่สิบแปดว่า เกิดประเสริฐนัก มีคนรัก
ชูชบอุบถัมภ์ เขาเอาอกเอาใจใฝ่แนะนำ ฟัง
เพียงคำเขาเตือนอย่าเชื่อแน่ ลากันหนามมาสู่
มีรู้หมด ถิ่นรันทศสุขใจสบายแน่ จะไปสู้ถิ่นใด
ไม่เปลี่ยนแปร จะมีแต่คนเอาใจให้ลาภตน ถาม
เนื้อคู่ชู้กันก็รักใจดี เลือกไม่ผิดคู่สร้างทางกุศล
ปรึกษากันเข้าไว้ให้มงคล เป็นความผลคือชนะ
จะแจ้งนัก ท่านเสียงได้ใบนี้แสนดีเลิศ สุตประ-
เสริฐมงคลผลประจักษ์ ทุกคืนวันขึ้นนำด้วยความ
รัก เร่งสมัครทำบุญหนุนโชคตัว ฯ

ความไม่ประมาทเท่านั้นเป็นความดี

慶福無花菓乾任在前柳廿八
家祿殘結實坤此途蒼蒼號
門自切

28

วัดท่าซุง ต.น้ำซึม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
พระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกาฬสิงดำ)

ใบที่ ๒๗

ใบที่ยี่สิบเจ็ดเต็มทีหนักที่อก สุตหยิบยก
บอกให้ใครได้รู้ เหมือนเรือเพียงลิ้นค้ำหนัก
นำดู นำเข้าอุ้งต้องลดปลดใบลง เหมือนตัวเรา
นั้นหนาเวลานี้ ลากไม่ได้ชมสมประสงค์ ค่อย
ค่อยคิดทำงานการจ้างง ต่อไปคงได้ดีเป็นที่บ้าง
จะทำกรสิ่งใดให้ปรึกษา ผู้ใหญ่หนาช่วยได้ไม่
มองขวาง ถามเนื้อคู่บอกจำไม่อำพราง พอ
ปานกลางไม่ตีนรักไม่เย็น ถามเป็นความพอสู้ได้
ไม่แพ้เขา ลูกหนี่เราหนี่หลบพบสุตพื้น ปรึกษา
ญาติผู้ใหญ่ได้สุดคืน ไม่เป็นอันต่อไปไม่มีจน ฯ
โชคลาภจะมีแก่ผู้ทำดีเท่านั้น

บ. ชิงนำชัย จำกัด บ. เทยธนาพงศ์เปเปอร์ จำกัด ส. กิจเจริญ

萬誰貴病可訴快樂第廿七
事占人人得勝訟官悠悠號
如此扶占吉利事悠悠號

27

ใบที่ ๑

คำพยากรณ์เสี่ยงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่หนึ่งสมมาทวารธนา

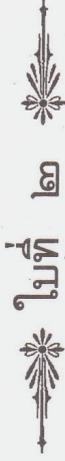
ทายไว้ว่ามีคนชุกชุมอุปถัมภ์
หมายสิ่งใดที่ในจิตคิดจะทำ
ว่าคงสำเร็จการประมาณมี

แต่ช้าๆ จึงสมอารมณ์ปอง
ทั้งพวกพ่อขบประจบประมุขศรี
ว่าอยู่เย็นเป็นสุขทุกเดือนนี้
แม้ในบัดนี้ยามโรคราที่โครากาย
ว่าคงจะเบาบางเหมือนอย่างว่า

หรือถามหาถูกหนี่นนั้นองหาย
ว่าคงจะพบพัศตร์เหมือนที่ททาย
หรือถามหายหาลาภไม่หายบค่า
ว่าช้าๆคงจะสมอารมณ์นี้
ได้ก็องก็กล่ากอกเป็นข้อช้า
ถามหาผู้ดีนักเหมือนขักนำ
ขอจบคำที่หนึ่งว่าฟังเฉยๆ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การพิมพ์ โทร.(056) 712256

ใบที่ ๒

คำพยากรณ์เสี่ยงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สองต้องกันเหมือนจันทร์ฉาย
เปรียบกับต้นพฤษภาคราใกล้ตาย
แลกลับกลายได้เป็นเหมือนเช่นเดิม
ได้ผลดีออกอกไปใสศสวาง
ต้องนำค้ำลงเมฆร่าเพยเสริม
เหมือนกระจกบานเก่าเมื่อคราวเดิม
ต้องเพิ่มเติมขวัญจึงดูงาม

จะทำการสิ่งใดพร้อมใจกัน
จงถ่อนเงินหารอรับถือถาม
คงสมจิตสมปองทำงานของความ
ใบนี้ถามคนไข้ว่าได้คลาย
ถามลูกหนี่นพวกพ่อขบว่าต้องพบ
ถามเรื่องคู่ขวัญไม่สมหมาย
ถามหาลาภว่าดีพาทักทาย
จบอธิบายเลขสองทำงานองเฉยๆ

(โชคของท่านดีหมั้นทำบุญได้บาตรจะยิ่งดีแล)

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การพิมพ์ โทร.(056) 712256

 ใบที่ ๓
คำพยากรณ์เสี่ยงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สุกความยากลำบากถื่น
จะทำการที่ช่วยการราคาญตน
ว่ามีคนบอกร้ายไม่วายวัน
กินไม่อิ่มนอนไม่หลับให้กลับทุกข์
ไม่มีสุขสักเวลาแทบอาลัย
แต่ถามเรื่องความไม่รำมกัน
คงผ่นฉนฝันสู่ได้เป็นไรมี
จะไปหาผู้ใดก็ไม่ยาก
ถามถูกหนีจากพัลตพรากหนี
ว่ายังไม่พบกันในทันที
หาลาภนั้นก็ยากลำบากกาย
ถามเรื่องคู่สมภิมภย์พัคตร์
ว่าร้ายนักพันเพื่อนไม่เหมือนหมาย
จงสงบไว้ก่อนค่อยผ่อนกาย
หมดทำนายที่สามจบความเฮย

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
พื้นที่บริการพิมพ์ โทร.(055) 712256

 ใบที่ ๔
คำพยากรณ์เสี่ยงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สี่นี้ไชรเหมือนไกลคู่ มิได้รู้ปะพบประสบสอง
เหมือนลูกไก่ฝูงเดี่ยวเที่ยวคะนของ ตัวหนึ่งตั้งจากไป
เสียไกลกัน ต่อมาวันๆ จึงจะพบประสบพัคตร์
ได้ยศศักดิ์คู่ซี้เป็นศรีสรร จะทำการสิ่งใดพร้อมใจครั้น
แต่ขึ้นนทาโยไว้ทันที อย่าคำเนนเดินหน้าท่านว่า
ร้าย เราต้องหมายตามหลังระวงษ์นี้ เหมือนพระ
จันทร์ร้อนเรขึ้นเมษี พระแสงศรีสุริยงต้องลงดิน
ถามคนเจ็บว่าหายสบายจิต ถามต้องติดเป็นความตาม
กระสินธุ์ คงชนะเจียวหมาอย่าราทิน แม้นถามถิน
คนลืหลบหนีกาย ว่ายังไม่พบประสบพัคตร์
ถามดูกรักในครรรภ์เหมือนมันหมาย ว่าคงจะรู้เห็นว่า
เป็นชยา จบทำนายที่สี่เท่านี้เฮย

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
พื้นที่บริการพิมพ์ โทร.(055) 712256

ใบที่ ๕

คำพยากรณ์เสียดแทง

หลวงพ่อโมตี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ห้าว่าไว้ในอักษรไม่มีใครทำร้ายขยาจร อย่างทุกข
ร้อนไปเลยไม่เกยกร ถ้าแม้รักมักได้ถวายของเขา มา
ของเราจะทิ้งพรากจากสถาน จะคบคนผู้ใดให้ศุภการถือ
โบริาณแบบเก่าอย่าเบาความ แม้นถนมน้ำเนื้อคู่ว่าอยู่ไกล
ยังไม่ได้หมั่นอนิจจังก็ควาย ถนมน้ำหนึ่ไปในใจความ
จะติดการก็ไม่ปะประตบกัน ถนมน้ำลาภนี้ไซ้รักได้ยอม
ตั้งลำบากทุกข์ร้อนจงผ่อนผัน แม้นจะบุตรสุดใจทำโน
กรรม เชนหันหน้าว่าหญิงทุกสิ่งเยย ๆ

นายเดชา-นางทองเพียร ปะละนันต์สุข และครอบครัว พิมพ์ถวาย

คำพยากรณ์เสียดแทง ใบที่ ๖

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโม)

พุทธสถาน ถนนราชดำเนิน 1 จังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่หกตกจิตคิดสงสัย ว่าอย่านึกกลอกกลับจงตั้งใจ
แม้นมานไปคงสมอารมณ์ปองเดยวันเดวเหลวไหลไม่ได้เรื่อง
ขันธ์ก็เอียงรอนรนจะหม่นหมอง แม้นถนมน้ำลาภมาได้
เหมือนใจปอง ถนมน้ำพวงพองดูหมิ่นที่รุ่งรัง ว่าคงจะปะพบ
ประสพพิศตร อยาเอียงยักคงสมอารมณ์หวัง ใครขอได้
ใบนี้ไม่มีบัง เป็นจริงดังจริงทุกสิ่งอัน ถึงคนเจ็บบวหาย
สบายจิต คงสมคิดดีเป็นศรีสรรพ์ ถนมน้ำลาภเป็นวาดีศรีน
จบที่หกเท่านะท่านเอ๋ย

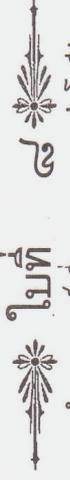

ใบที่ ๗

คำพยากรณ์เสียงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่เจ็ดเสร็จทุกซัเป็นสุข
 ั้งบ้านเรือนเพื่อนกนกันยืนดี
 แต่ตัวนี้คือขุ่นดูนุ่ณวาย
 จะทำบุญให้ทาน ประมาณจิต
 คงสมคิดแสนสมอารมณ์หมาย
 อย่าอ้อมโอบโถมมากจะขยากาย
 ฟังภิปราย พาท่ คงดีจริง
 เหมือนบปลุกตัน ผลไม้ไว้ใกล้บ้าน
 คงเป็นการอยู่สุขสันทุกสิ่ง
 งามหาลาภไบนี่ว่าดีจริง
 หรือถามสิ่งของหาว่าไค่คิน
 งามหาคู่ คู่สม ภริมายักดิ์
 ว่าดีนักแลนดีเป็นขึ้น
 งามคนเจ็บว่าหายสบายคิน
 งามสิ่งขึ้นก็ดีเท่านี้เอ๋ย

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
 โทรศัพท์วิทยุการพิมพ์ โทร.(056) 712256

ใบที่ ๘

คำพยากรณ์เสียงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่แปดนี้ศรีแมนได้สม
 คงชื่นชมสุขี่เป็นที่สอง
 เบรียบเบเหมือนต้นพฤษามณฑาทอง
 รากแก้วต้องขาดไปอยู่ไม่ทน
 เวลานั้นก็เล็งแมนแบ่งรับ
 จงเปลี่ยนภักย์ยัยที่จึงมีผล
 งามหาของหายหายกล่าปากตน
 งามหาต้นเนื้อคูไม่สู้ดี
 แมนถามเรื่องเป็นความต้องขามเซ็ด
 ไม่ถ้าเร่จู้ยักต้องบานหนนี้
 งามหาลาภเล่าไซ้รักไม่ตี
 จบที่แปดเท่านี้ไม่ตีเอ๋ย

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
 โทรศัพท์วิทยุการพิมพ์ โทร.(056) 712256

ใบที่ ๘

คำพยากรณ์เสียดายหลวงพ่อโหม่

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่เก่าเล่าชาติตัวมัจฉา จะกลายเป็น
มังกรเหมือนก่อนมา คิดไปหาผลได้ด้วยกลใด
ทิศทักษิณทิศประจิมวิฤทธิ ว่าไปคัมภีร์เป็นศรีโส
เปรียบเหมือนกับกวาทศลาไคล ได้แล่นไปตาม
ลมคงสงบของ ว่ามังกรกับงูรู้เปลง เหมือน
หน้าแล้งวิดน้ำสักสามสอง จึงจะได้ฟุ้งเฟื่องมี
เนืองนอง งามคนต้องพลัดพรากที่จากไป
ว่าคงจะพบประสพพิศตร งามคู่กรักร่วมชีวิตพิสมัย
ว่ายังไม่ได้กินในทันใจ งามคนใช้ว่าช่วยบอก
ตัวตน งามหาลาภไปนั่วตันทัก ก็คงจักสมคิด
จิตประสงค์ จงอุตสาห์หมั่นทำในจ้านง
ที่เก่าคงว่าดีเท่านั้นเอ๋ย

ใบที่ ๑๐

คำพยากรณ์เสียดายหลวงพ่อโหม่

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ลิบซีเช่นเป็นความยาก ถึงมีปากพูด
ไปไม่ได้ผล เหมือนคนไปได้แต่คิดจิตเวียนวน
จะบอกบนคำใดไม่รู้กัน หรือบุคคลเขาตัวมัว
นอนหลับ ไม่มีศัพท์ถ้อยคำตามที่ดิน หลง
ละเมอเพื่อไปไม่รู้วัน จะเร็วพลันมรณาหรือว่ายัง
บุตรในครรภ์ตามจริงเป็นหญิงซัด ของที่พลัด
หมดดีไม่มีหวัง บอกว่าหาหายไวให้เชื่อฟัง
ไม่คืนหลังตั้งคิดในจิตใจ งามถึงใช้โรคาที่
อาพาธ เห็นร้ายกาจมันคงอย่างสงสัย งามถึง
คู่ว่าได้ชมสมททัย ไม่คืนในส่วนลาภจางทรายเอ๋ย

ใบที่ ๑๑

คำพยากรณ์เสวยทายหลวงพ่อโม่ผี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สิบเจ็ดเหมือนกับพระจันทร์ฉาย

ชี้เมฆปัดมืดไว้เคียงใกล้กาย
แล้วผันผายออกห่างสว่างเดิม
ชาติปางก่อนทำอะไรได้เท่านั้น
พอลมกันลมมูไม่พูนเพิ่ม
ชี้ข้างฝ่ายหน้าว่าดีทวีเพิ่ม
แม่นยำความเดิมแม่มลูกได้ฤกษ์กัน
ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดคงได้สม

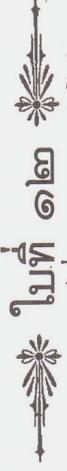
ถามหาคู่หมั้นว่าเป็นศรีสรร

ถามลูกหมั้นพวกพี่องพี่น้องกัน
คงอ่อนโยนได้สมอารมณ์น้อง
ถามหาลาภที่ดีเป็นที่ยัง

ถามถึงสิ่งคู่ครของว่างามแฝง
ดีที่พินินไปนั้นเหมือนลี้ทอง
จงศรัทธาของอ่อนน้อมให้พร้อมเอ๋ย

วัดเทพโม่ผี (หลวงพ่อโม่) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ธรรมพิมพ์ โทร.(056) 712256

ใบที่ ๑๒

คำพยากรณ์เสวยทายหลวงพ่อโม่ผี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สิบสองคนหนึ่งเดินนำหน้า

คนหนึ่งว่าตามหลังมาทั้งสอง
เปรียบเหมือนกับคนใบไม้ใจปอง
พูดไม่คล่องแสร้งยกถ้อยปากครัน
ว่าจะมีคนชอุบอุบถมถม
เหมือนถ้อยคำพาที่ที่คนฝัน
เวลาตื่นหายไปร้อนใจครัน
ให้ปวดบ่นเปล่าๆ ไม่เข้าการ

ถามหาคู่คู่สมภพภรรยาพัทธ์

ว่าร้ายกัจฉาแจ่มแกล้งสาธิน

ถามเป็นความว่าไม่มีปาน

ถามถึงการเพื่อนรักประจักษ์ใจ

ว่าคงจะได้สมอารมณ์นิก

ที่ต้นลึกแจ่มจงแกล้งไซ

พบพี่บ้างลูน่าเพื่อนอาลัย

ถามถึงลาภไม่สู้ดีเท่านี้เอ๋ย

วัดเทพโม่ผี (หลวงพ่อโม่) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ธรรมพิมพ์ โทร.(056) 712256

ใบที่ ๑๓

คำพยากรณ์เสี่ยงทายหลวงพ่อโหม่

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สืบถามตามความที่บอกชี้

จะได้ดีมีลาภอันยิ่งใหญ่

พร้อมทั้งสิ่งปรารถนาอันพึงใจ

ทั้งข้าไพร่มากรมามีครบถ้วน

ถามเนื้อคู่คู่ขุมคงสมจิต

ดุจชีวิตบริบูรณ์เกษมสันต์

จะได้ภิรมย์สมสู่คู่ครองกัน

ตราบชีวิตวันสูญหายตายเป็นผู้

ถามลูกหนี้หน้าปากกันหลบ

ไม่พานพบเลยสักคราเป็นอนาถา

หาของหายจะได้คืนขึ้นฤดี

ความอันมีก็จะสุขสันต์ทุกข์เอ๋ย

(โชคของท่านประเสริฐดีนักแล)

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโหม่) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
ศูนย์บริการการพิมพ์ โทร.(055) 712256

ใบที่ ๑๔

คำพยากรณ์เสี่ยงทายหลวงพ่อโหม่

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สืบสื่วาราคินเหมือนดินฟ้า

มีเวลาหม่อมองไม่เผลอผล

จะไปหาผู้ใดให้มีคมน

ดูยศศรัทธามครันหวั่นดูรา

ประตุปีคิดเที่ยงฟังก่อน

อย่ารีบร้อนคอยที่ให้มีท่า

จะมีหวังสมเหตุเจตนา

โชคชะตาดอยค้ำว่างกลางนที

แม้จำเพาะเหมาะสมผลส่ง

ไม่เวียนวนคงได้วิไลศรี

แต่โชคถอยน้อยนักจักได้ดี

คู่ชีวิตคู่ครองจะคู่กัน

อาการใช้โรคาที่วามาก

ส่วนวิบากแบบบ่งว่าคงหาย

คนทั้งจากจะได้พบปรสภกาย

ลาภที่หมายมุ่งมีไม่ดีเอ๋ย

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโหม่) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
ศูนย์บริการการพิมพ์ โทร.(055) 712256

ใบที่ ๑๕

คำพยากรณ์เสียงทางหลวงพ้อมีพี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สิบห้าว่าไว้ในอีกนร

จะทำการสิ่งใดไม่อาวรณ์
สโมสรรสมประสงค์บุญสงทัน
จะค้าขายก็ดีเป็นที่สุด

แม้ถามบุตรว่าเป็นชายอยู่ในครรรภ์

ถามหาคู่เซยชมพอสวมกัน
ของหายนั้นท่านว่าหาได้คืน
ถามหาลาภที่ดีเป็นที่หนึ่ง

แม่นถามถึงคนไข้ไม่ผ่าฝัน

ว่าสบายได้สุขทุกวันคืน
ถามอย่างอื่นถูทหนักดีใครน
แม่นผู้ใดขอได้ทีบนี้

ว่าแสนอดิเรกดังเสกสรร
คงอยู่เย็นเป็นสุขทุกคืนวัน
เกษมสันต์แสนสมอารมณ์เอย ๆ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ้อมี) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่บริเวณอาคารพิมพ์ โทร.(056) 712256

ใบที่ ๑๖

คำพยากรณ์เสียงทางหลวงพ้อมีพี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สิบหกตกใจตกใจโชคที่เหมาะจะสม

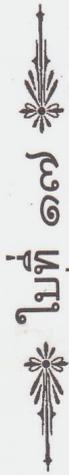
ได้เฉพาะใบนี้ดีหนักหนา
จะอยู่เย็นเป็นสุขทุกเวลา
ไปภายหน้าสุขสิ่วนครจรจำ
ทั้งกายใจเปล่งปลั่งไม่กังวล
จะได้ยลผู้ซบอุบถัมภ์
เขามาตาดาวารีมี่ประจำ
จะแนะนำชักจูงพุ่มงัด

ถามหาคู่ผู้ใจเย็นได้เน
ประเสริฐแท้ไม่เสียเรื่องเมียผัว
ได้เจริญสุขซึ่งทั้งครอบครัว

อย่ามามัวททุกข์ร้อนเฝ้าถอนใจ
เรื่องลาภผลสมหวังเหมือนดังจิต
บุญญฤทธิ์ดีตามสนองคงผ่องใส
ความคดียิ่งเห็นไม่เย็นโร
ชนะได้แน่หนักทายเอย ๆ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ้อมี) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่บริเวณอาคารพิมพ์ โทร.(056) 712256

คำพยากรณ์เสียงทวยหลวงพ่อโมฬี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สิบเจ็ดไม่เสร็จเหมือนใจหมาย

คิดทำการหว่านจนดูนุ่วาย
จะหาร้ายใส่ตัวจงกลัวเกรง
อย่าใจร้อนไปเลยไม่เคยนึก
ค่อยๆ ตรีภจเงาจะให้เหมาะเหม็ง
คงสมหมายซมซิ่นได้ครั้นเครง
ตัวเราเองต้องเจียมเส่งยมตัว
ว่าเชือดเนื้อถือหนั่งเราทั้งสิ้น
จะผันผินมของแผลมีแต่ซัว

ถามคนเจ็บว่าหายสบายตัว
หรือพันพัวเรื่องความที่ถ้ามมา
คงชนะทั้งสิ้นอย่ากินแหนง
ถามเคลือบแผลงลูกหนีไม้ตีหนา
เพื่อนฝูงก็ไม่พบประสพตา
แต่ถามหาลาภใบนี้ว่าดีเอยา

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่รัฐภูฏานทิพย์ โทร.(065) 712256

คำพยากรณ์เสียงทวยหลวงพ่อโมฬี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สิบแปดนั้นท่านว่ามิตรที่รัก

จะพรากพลัดแรมทางไปกลางหน
เกิดวิบัติซัดในอกตกกรรม
อุกฟงตนจะซอกซำระกำกาย
ถ้าเป็นหญิงชายท่านทายว่า
ได้เมื่อพระไชยสุริยาเที่ยวผจญตาย
เสียถ้าเภาเตรีกรรมลไปจนเจียนตาย
เสียไฟร่นางมัจจาคำเอาไป
ต้องเกาะไม้ร่อนให้ยู่กกลางคลื่น
หลายวันคืนจึงเข้าถึงฝั่งได้ใน
ปี่มีแต่ตรอมระกำใจ

คิดสิ่งไปไม่สำเร็จดังเจตนา
พระว่าอย่าไปไกลสถาน
เพราะคนพาลบองคิดริษยา
จะโคกคัลยัดองทัมช้ทอาชญา
เกรงว่าทาสหญิงโหดโหดเอยา

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่รัฐภูฏานทิพย์ โทร.(065) 712256

ใบที่ ๑๙

คำพยากรณ์เสียงทวยหลวงพ่อไม้พี่

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สิบเก้าเปรียบเป็นเช่นมีจนา

เหมือนธรรวารักรั้มีนหมาย ต้องคืนรณ
ค้นหาซึ่งวាយ ค่อยเวียนกว่ายถึงก้อนในท้องธรา
ชะตาทำนนวนนาเวลานี้ โชคที่มียังไม่เห็น
เป็นแก่นสาร ทั้งลาภยศบรรดาศักดิ์มีกกันดาร
คงป่วยการทำอะไรยังไม่ได้ ถ้าเป็นความต้อง
แพ้แย่อยุยับ รับขยับหาทางให้พลางหนี
ไปต่อกรกับเขาไม่เข้าที่ จะจรัลพาเราเข้ารกพง
ทำนอย่าได้ร่อนรอนทนอยู่ก่อน ตั้งสู่มทรวอน
ว่าอย่าพาหลง เหมือนลูนผู้นำข้ามทำเข้าป่าคอง
ต้องเสริมส่งด้วยกุศลผลบุญเฉย
(โชคของทำนไม่ค่อยดีนักจึงปิดทองพระ ๙ องค์ จึงจะดี)

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อไม้) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่บริษัทวิทยุการพิมพ์ โทร.(055) 712256

ใบที่ ๒๐

คำพยากรณ์เสียงทวยหลวงพ่อไม้พี่

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ยี่สิบหนึ่งแจ้งแถลงไข

ตั้งคนจรเจมป่าพนาลัย
ลัทธิทิทางในพนา
ตั้งโดนหนามเหนี่ยวขัดกัดคากัน
แต่คงต้นต้นไปได้ทุกท่า
ไม่นานนักหนามเหนี่ยวเกี่ยวเกี่ยวกายา
คงโคลดลลุดลุมอารมณ์ปอง

ถามหาลาภว่าได้เหมือนใจคิด
แต่ติดนิคคูปสรรคมีกษัตริย์ของ
จะเป็นปากเป็นเสียงเถียงประลอง
แล้วสิ่งต้องการคงได้เหมือนใจเรา
ถ้าเป็นความถามถึงซึ่งโรงศาล
ให้คิดอ่านหนั้นแน่จะแพ้เขา
ถามคนใช้ว่าคลายหายบรรเทา
คู่ไหนเล่าแม่จะมีที่ต่เอเยฯ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อไม้) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่บริษัทวิทยุการพิมพ์ โทร.(055) 712256

ใบที่ ๒๑

คำพยากรณ์เสียงทายหลวงพ่อโมฬี

พุทธสถาน หลังบ้านพักชัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ยี่สิบเอ็ดชูชบหมื่นอบุนบุผา
ต้องลมแดดแผดส่องทำนองมา
แต่ท่าไม้แห้งอย่าแหยงเลย
หมื่นอบุนกนกสนบินเที่ยวฉินฉิน
ถูกลมหันพัดตัดก้อ้ออกเอ๋ย
แต่ข้างหน้าวันรมย์ได้ชมเขย
คงเสวยแสนสบายไม่วายวัน

ถามคนเจ็บว่าเบาบรรเทาจิต

ถามหามิตรคู่ชมภิรมย์ชวีญ
ว่ายังอยู่ห่างไกลไม่ได้กิน

ถามความนึ้นสู้ยากลำบากการ
แต่มีลาอยู่บ้างหมื่นอบุนอย่างทาย
คงสมหมายปริบรรมเกษมสันต์
ใครขอได้ใบนี้เมื่อนมีการ
ไม่ช้านานคงสมอารมย์เอ๋ย

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) อ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

พิมพ์ที่บัญชาการพิมพ์ โทร.(055) 712256

ใบที่ ๒๒

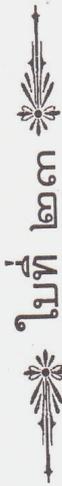
คำพยากรณ์เสียงทาย

หลวงพ่อโมฬี

พุทธสถาน หลังบ้านพักชัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ยี่สิบสองก้องความตามหลังเขา จะทำการสิ่งใด
อย่าใจเบา ทวีของเราก้องหาปรีกษาการ ให้มีผู้แข็งแรง
แสดงกิจ คงสมคึกคอกหน้าพั่งว่าชาน อย่างเป็นทุกข์ไปเลย
ไม่เคยการ ถือโบราณเอาไว้คงได้ก็ ตามคนเจ็บว่าหาย
เหมือนทายกัก คงจักบรรเทาทุกข์เป็นสุขี ตามเป็นความ
ท่านดูไม่สู้ดี ตามลาภมีมากมายเหมือนหมายปอง ตาม
ไปหาผู้ใดในจักษ์คงสมคึกคกเสนสมภิรมย์สอง ใครขอได้
ใบนี้เหมือนมีทองยี่สิบสองจบกั้นแทนเหนื่อย ๆ

นายเดชา-นางทองเพ็ชร ปะละฉิมขันธ์สุข และครอบครัว พิมพ์ถวาย

ใบที่ ๒๓

คำพยากรณ์เสียงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ยี่สิบสามความดีเป็นศรีสุข

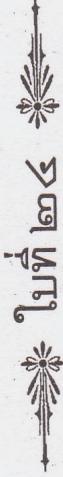
ถึงใครต้องเจ็บไข้อย่าได้ทุกข์
คงเป็นสุขทั้งเรือนไม่เคยอนคตลาย
ทั้งจะมีลาภด้วยอย่างวงง
สมประสงค์แสนสมอารมณ์หมาย
ไปทางไกลจะได้ความตามสบาย

แม้เงาหมยใดๆ คงได้การ

ถามคนเจ็บว่าหายสบายจิตดี
แม้เงาหมยดีเรื่องความที่ตามศาล
คงชนะเป็นแน่แท้แนแก่การ

เกษมสถานต์แสนสมอารมณ์ของ
สิ่งทุกสิ่งดีพร้อมไม่หมดองหมาง
เหมือนโกล้อมบปมณพมหาทอง
ในทำนองใบน้ำว่าดีเฉยๆ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
ศูนย์บริการการพิมพ์ โทร. (055) 712256

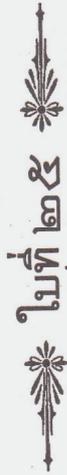

ใบที่ ๒๔

คำพยากรณ์เสียงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ยี่สิบสี่ว่าข้าฯเหนื่อย จึงจะค่อยเล็ริจ
งามในความหวัง ผลที่ไกลจะใคร่รู้จงดูฟัง
คิดยั้งรอไปได้ สมบอง อย่างหุ่นหันเหิม
ซักนี้กับประมาท จักอนาถนอเพ็ลยเสียตัวของ
แม่นรอไว้เหมือนว่าได้มาทอง ตามทำนอง
อุปมาบรรดามี จะได้พบอุปถัมภ์บำรุงรัก
ประเสริฐสุดที่ซี้ซงให้ผองศรี อย่างเดือด
เนื้อร้อนใจไปโยมี ข้าฯดีเร็วด่วนไม่ควรถการ
มีตรอยู่ยงทน ทางไกล ไม่มีภัยทัถลีนถิ่นสถาน
โรคที่หนักจักหายไม่วายปาน ถึงเป็นนานหาย
หนอจะชอทหาย เรืองลาภผลมีดอกจะบอกให้
ต่อมานไปจึงจะสมอารมณ์หมาย สู้ไม่ได้กล่าว
แก้ว่าแพ้เฉยๆ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
ศูนย์บริการการพิมพ์ โทร. (055) 712256

ใบที่ยี่สิบห้าไว้ในอักษร

เหมือนเรือเล็กโคลตกลางสาคร

พายุดันทวนลมระมใจ

จะซัดมฟากก็ยกล้าบกยัง

สิ้นทุกสิ่งจงแจ้งแฉลงไซ

เม้นถามการไปมาจะคล่าโคล

ทำนบออกไว้ตามคำที่ทำนาย

ทิศทักษิณทิศประจิมวิถิ

หนทางนี้ควรทำนบจะผันผาย

ถามคนเจ็บหายกล้าบากาย

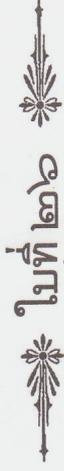
ถึงถามหมายฟังใครว่าไม่มี

ถามหาลาภว่าเลวดูเลวเลื่อน

ถามของเลื่อนหายไปจากใน

สุดแสนยากจะพบประสพมี

แต่เป็นความว่าดีเท่านี้เคย

ใบที่ยี่สิบหกความเทียบเปรียบเหมือนว่า

พวงบุปผาจวนแยมแจ่มใส

ถึงมีทุกซัดงหายสบายดี

แต่ว่ามีกรรมก่อนมารอนราน

ต้องเสงี่ยมแจ่มตัวกลัวความ

จะกำจัดตรองตรวจอย่าอวดหาญ

เม้นโอหังบังอาจประมาทการ

จะรำคาญเจ็บซักระกำใจ

อย่ามีวมาเข้าหลงงงชีวิต

จงเร่งคิดกรรมตาฟังปราศรัย

การดีบเกิดคู่กันทุกซัดงวีย

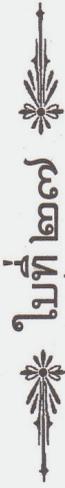
เหมือนผลไม้มีปลูกไว้ไม่ไดกิน

บุตรในครรภ์เป็นหญิงสิ่งควรทราบ

จะมุ่งลาภได้เคื่องเรืองทรัพย์สิน

ที่ฟังถอนน้อยนักจักยลยสิน

อันระบิลเป็นความกักังเคย

ใบที่ ๒๗

คำพยากรณ์เสียงทวยหลวงพ่อโมฬี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ยี่สิบเจ็ดเสร็จสมภารมณเฑียร

เปรียบเหมือนต้นรุกขาคาเวลายา
ตั้งสถาตสายนาค้างในกลางคืน
แตกใบอ่อนได้จริงทุกกิ่งก้าน
ก็เหมือนการสาวหนุ่มได้ชุ่มชื่น
คงจะสมคิดบ้างอยู่ยั่งยืน
บ้านเรือนรื่นรมย์ชื่นดีศรัทธัน

ถ้าแผ่นดินถมเป็นความไม่ซามเซ็ด

ชนะเสร็จจัตติรอนได้เอนฝน

ถามหาลาภไบนี่ว่าดีศรัทธัน

คนเจ็บนั้นว่าหายสบายเบา

พึงคนเหมาะสมเคราะห์ที่มีอยู่

เหมือนบุญอยู่ให้พบประสพเขา

จบอธิปราชทายคำในสำเนา

ต้องจัดเอาว่าดีเท่านี้เอยฯ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

โทร. (055) 712256

ใบที่ ๒๘

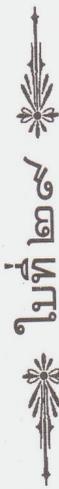
คำพยากรณ์เสียงทวยหลวงพ่อโมฬี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ยี่สิบแปดเหมือนถูกแดดเผาให้หมองหมาง
ดูโรยร้างรอนรุ่มสุ่มโนใจ เป็นเช่นนั้นแรมปีเพราะ
มีเคราะห์ มาพอเหมาะให้วิบัติแทบตักษัย
จงทำบุญใส่บาตรทุกวันไป สะเดาะเคราะห์ตาม
ไสยศาสตร์เสีย อันไบนี่ขี้บอกว่าร้ายนะ
ได้เมื่อพระเจ้าพิมพิสาร ถูกจองจำเพราะ
ว่ากรรมกรรมมาถึงวายนสิ้นชีพบัดนี้
เสีย ถ้ามลึงใดจะบอกให้ว่าไรผล อย่ากังวล
กิจการจงพักเสีย จงทำบุญให้ทานจนหายเพลีย
จะไม่เสียแม้แต่ฝ่ายกุศล ระวังใจระวังกาย
ให้ยิ่งขึ้นก เคราะห์ที่คอยชักให้ลำบากยากลำบาก
จะเคราะห์ที่ร้ายปีพอมมีผล บันดาลคลให้
เคราะห์หายกลายเป็นดีฯ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

โทร. (055) 712256

ใบที่ ๒๘

คำพยากรณ์เสียดายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่ยี่สิบเก้าคัมภีร์ประจักษ์จิต

ในลิขิตบอกแจ้งแห่งนุสนธิ์

คงสมหวังดังที่มีกังวล

หาลาภผลก็ได้ตั้งใจหมาย

ถ้าหญิงชายหาคู่ที่ซุซิด

ต้องสมคิมันคงอย่าสงสัย

ถามหาลาภ ลาภก็มีดีกระไร

ถามถึงไขก็เบาบรรเทาหลง

ถามถึงที่พึ่งก็หนึ่งแน่

ไม่ปรวนแปรเปลวเลื่อนให้เขื่อนหลง

ถามถึงบุตรในครรภ์นั้นมั่นคง

เป็นชายคงแน่แล้วไม่แคล้วเฉยๆ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

ศูนย์บริการสังคม โทร.(066) 712256

ใบที่ ๓๐

คำพยากรณ์เสียดายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สามสิบเสด็จหวังตั้งประสงค์

ที่งานจะได้ดังหมายมั่น

อีกไม่เข้ามาตัวทองของสำคัญ

จะมาพัวพันพาเหาะไปเหมาะสมใจ

คนที่หนีของที่หายก็ได้กลับ

คู่ที่รักห่างซิดพิศมัย

จะกลับคืนขึ้นซิดสนิทใน

คิดสิ่งไรก็จะเสร็จสำเร็จการ

ตามตำราท่านว่าได้เมื่อพระรามศรี

ได้ดวงเนตรดีตามสถาน

ตั้งแต่นั้นมีสุขทุกขั้ไม่นาน

ที่ติดการหามิตรสมคิดเฉยๆ

วัดเทพโมฬี (หลวงพ่อโมฬี) ถ.ราชดำเนิน อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

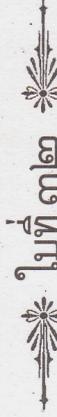
ศูนย์บริการสังคม โทร.(066) 712256

คำพยากรณ์เสียงทาย

หลวงพ่อโมฬี

พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สามสิบเอ็ด ได้เมื่อเวลาผลญาณของยักษิ
จะได้อายุศปรากภูมิ เจริญศรีสุขสวัสดิ์กำจัดภัย
ทั้งดินฟ้าอากาศประกาศก้อง เทพให้ทุกห้องสิบหกชั้น
จะช่วยกันสรรเสริญเจริญพร บุญชาติก่อนตามหนุ่ณ้คำจูนเรา
คนทั้งหลายเกรงขามไม่หยามหยาบ ประสงค์ลาภสมจิตพิศมัย
มีผู้คนอ่อนน้อมยอมตามใจ ที่ต้นเล็กต้องได้ตามใจหมาย
ถ้ามโรครภัยไข้เจ็บในร่างกาย จะเสื่อมคลายหายเร็วรหันไม่ช้าเอย ๆ

ใบที่ ๓๒

คำพยากรณ์เสียงทายหลวงพ่อโมฬี
พุทธสถาน หลังบ้านพักอัยการจังหวัดกำแพงเพชร

ใบที่สามสิบสอง ได้เมื่อพระจักรีหรรษรักษ์
ได้พบพิศมัยพิเพททรงพระสรวล จะทำสิ่งใด
เร่งใคร่ครวญ ให้รับค่อนคนสมอารมณ์เรา
ถ้าเล่าเรียนการศึกษาหรือหาลาภ โดยสภาพ
ของอาจอย่างลาภเวลา อุดล้ำที่เถิดจะประเสริฐ
อย่าดูเบา ตามล้าคนคองสมอารมณ์ปรอง
ถ้ามหาผู้ที่ขอบใจคงได้แน่ ไม่ปรวน
แปรตามคำร่ำสนอง ถ้ามโรครภัยไข้เจ็บที่หม่น
หมองคงจะต้องค่อยเบาบรรเทาหลง ถ้าเป็น
ความหายว่าดีองชนะ จะพบปะคนที่ช่วยด้วยซึ่งของ
ตำหรับที่ตำราทายว่าหมายตรง บุญถึงส่งเคราะห์
ก็ดีทั้งปี่เอย ๆ

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางลักษณวิไล ภูษาวิโสธรณ์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	17 ธันวาคม 2502
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน ปี การศึกษา 2524
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู (คศ.3)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนประจวบวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1
ผลงานดีเด่นและ/ หรือรางวัลทางวิชาการ	1. เหรียญพระราชทานลูกเสือสรรเสริญชั้นที่ 3 ปี 2541 2. ครูภาษาไทยดีเด่นคุรุสภาจังหวัดสกลนคร ปี 2538, 2540, 2543 3. รางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศประกวด ผลงานครูและบุคลากรทางการศึกษาของคุรุ สภาอำเภอส่องดาว ปี 2535, 2536, 2537, 2538 4. ครูดีในดวงใจโรงเรียนประจวบวิทยาลัยปี 2547 5. รางวัลชนะเลิศครูผู้สอนที่พัฒนาการเรียน การสอนภาษาไทยดีเด่น เนื่องในวันภาษาไทย แห่งชาติ ปี 2547 ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 6. ครูภาษาไทยประกายเพชร ปี 2547 7. รางวัลชมเชยการประกวดสาธิตการสอน ประกอบสื่อของสมาคมครูภาษาไทยปี 2547